

TERRORISTENS SKJULTE LIV

Slik avdekket Dagbladet Anders Behring Breiviks løgner.

SKUP – metoderapport for 2011

Disposisjon:

- 1. NAVN PÅ JOURNALISTENE BAK PROSJEKTET**
- 2. TITTELEN PÅ PROSJEKTET**
- 3. REDAKSJONENS ADRESSE OG TELEFONNUMMER**
- 4. KONTAKTPERSONS ADRESSE OG TELEFONNUMMER**
- 5. PUBLISERTE SAKER (NETT OG PAPIR)**
- 6. REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET**
 - 6.1. Ideen. Slik kom arbeidet i gang**
 - 6.2. Sentrale problemstillinger**
 - 6.3. Dette er nytt**
 - 6.4. Organisering**
- 7. FUNN, METODEBRUK OG KILDEBRUK**
 - 7.1. Barndom/oppvekst**
 - 7.2. Familien**
 - 7.3. Psyken**
 - 7.3.1. Breivik på Utøya**
 - 7.3.2. Breivik og steroidene**
 - 7.3.3. Breivik i fengslingsmøtet**
 - 7.3.4. Personer som har møtt Breivik**
 - 7.4. Ideologien**
 - 7.5. Utenlandsreisene**
 - 7.6. Forbildene**
 - 7.7. Økonomien**
 - 7.8. Spill**
 - 7.9. Planleggingen**
- 8. METODE OG KILDEBRUK**
- 9. SPESIELLE ERFARINGER/KILDEKRITIKK**
 - 9.1. Falske profiler**
 - 9.2. Kampanjer på nettet**
 - 9.3. Ethiske dilemmaer**
 - 9.4. Breiviks rettsvern**
- 10. KONSEKVENSER**

1. NAVN PÅ JOURNALISTENE BAK PROSJEKTET

Dagbladets nyhetsredaksjon ved blant andre Line Brustad, Frode Hansen, Gunnar Hultgreen, Anders Holt Johansen, Arnhild Aas Kristiansen, Torgeir P. Krokfjord, Merete Landsend, Linn Kongsli Lundervold, Astrid Meland, Sindre Granly Meldalen, Hans-Martin Thømt Ruud, Espen Sandli, Gunnar Thorenfeldt og Arve Bartnes.

2. TITTELEN PÅ PROSJEKTET

”Terroristens skjulte liv”.

3. REDAKSJONENS ADRESSE OG TELEFONNUMMER

Dagbladet
Postboks 1184 Sentrum
0107 Oslo
Telefon: 24 00 10 00

4. KONTAKTPERSONS ADRESSE OG TELEFONNUMMER

Arve Bartnes
Epost: Arve.bartnes@dagbladet.no
Mobil: 911 64 223

5. PUBLISERTE SAKER (NETT OG PAPIR)

Dato / side / sak / medium:

- 23.juli /6-9 / Hatet ”Stoltenberg-jugend” / avis
- 24.juli /12-13 / ”Et produkt av hatkultur” / avis
- 25.juli /18-21/ ”Barndomsvennen snakker ut” / avis
- 25.juli /22-25/ ”Jeg må leve med skammen” / avis
- 25.juli /26-27/ ”Festet med drapsmannen” / avis
- 25.juli /28-29/ ”Terroristens politiske forbilde” / avis
- 25.juli /30/ ”Filosofisk bløffmaker” / avis
- 26.juli /14-15/ ”Stemoren ønsket omsorgen” / avis
- 27.juli /4-6/ ”Følte seg for feminin” / avis
- 28.jul i/18-20/ ”1995 Året det begynte å rakne” / avis
- 29.juli /8-11/ ”Islamisering vil gi nye blodige terroraksjoner” / avis
- 29.juli /12-13/ ”- Rasjonell og begavet” / avis
- 29.juli /36-40/ ”Ville lage korsfarer-krig i Europa” / avis
- 30.juli/ 8-11/ ”Enmannshæren” / avis
- 30.juli /12/ ”Breiviks påståtte mentor bak nazi-treff” / avis
- 31.juli /6-7/ ”Ekstremt selvsentrert” / avis
- 31.juli /8-9/ ”Drillet sabotasje og terror” / avis
- 2.aug /8-10/ ”Var villig til å drepe sin egen familie” / avis
- 3.aug /6-7/ ”Dekket terrorangrepet live på nettet” / avis
- 3.aug /8-9/ ”Breiviks gudmor knust” / avis
- 3.aug /10-13/ ”Løgnene – manifestet fullt av feil” / avis
- 5.aug /9-11/ ”Her er Breiviks idol” / avis

- 5.aug/ "Breivik må svare for bløff om skatteparadis" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/05/nyheter/anders_behring_breivik/innenriks/terror/terrorangrepet/17560504/
- 5.aug/"Breivik skulle rekruttere Norges verste kriminelle"/nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/05/nyheter/anders_behring_breivik/innenriks/terror/angrepet/17560044/
- 6.aug/8-13/"Anders Behring Breiviks hemmelige liv"/avis
- 8.aug/6-7/"Splitter islamkritikerne"/avis
- 8.aug/"Mener Breivik var en ensom ulv"/nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/08/nyheter/hoyreekstremisme/internett/behring_breivik/17601726/
- 11.aug /8/ "Pumpet jern på anabole steroider" / avis
- 12.aug /6-8/ "Slik var homohaterens mystiske dobbeltliv" / avis
- 13.aug /6-8/ "Tapte pengene – valgte terror" / avis
- 14.aug /"Han ser stolt ut. Det virker som han tror dette er en lek" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/14/nyheter/terror_i_oslo/innenriks/terrorangrepet/anders_behring_breivik/17675592/
- 19.aug /"Breivik viste ingen empati" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/19/nyheter/anders_behring_breivik/innenriks/terror/angrepet/17741915/
- 23.aug / "Og ett år er jeg tre ganger mer kjent enn deg" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/23/nyheter/anders_behring_breivik/innenriks/terror/angrepet/17775561/
- 24.aug /14-16/ "Breiviks millionbløff" / avis
- 25.aug /12-14/ "Breiviks forbilder" / avis
- 28.aug /6-8/ "De møtte morderen" / avis
- 30.aug / "Følte meg som en supermann" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/08/30/nyheter/terror_i_oslo/innenriks/terrorangrepet/anders_behring_breivik/17870503/
- 3.sept / "Breivik sier han var inspirert av Baader-Meinhof" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/09/03/nyheter/anders_behring_breivik/terrorism/17949535/
- 5.sept / "Har få venner, føler seg avvist, har psykiske problemer, vil bli kjendis" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/09/05/nyheter/anders_behring_breivik/innenriks/terror/angrepet/17899326/
- 14.okt / "Derfor ble han muslimhater" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/10/14/nyheter/innenriks/uoya/anders_behring_breivik/18573683/
- 21.okt / "Breivik tjente 1236 kroner" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/10/21/nyheter/skatt/skattelista_2010/terrorangrepet/anders_behring_breivik/18700333/
- 11.nov / "Politi og barnevern fikk bekymringsmeldinger om Breivik da han var 15 år" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/11/11/nyheter/innenriks/terror/anders_behring_breivik/18960584/
- 14.nov / "Breiviks oppfatning av virkeligheten er en sort hull" / nett:http://www.dagbladet.no/2011/11/14/nyheter/innenriks/terror/terrorangrepet/anders_behring_breivik/19013692/
- 20.nov / 4-5/ "Kledd for å drepe" / avis
- 5.des /6-9/ "Åpner for å møte terrorsønnen" / avis

- 10.des / ”Spilte dataspill sju timer om dagen” / nett:
http://www.dagbladet.no/2011/12/10/nyheter/innenriks/terror/anders_behring_breivik/19349721/
- 17.des / 22-33/ ”Hvem og hva formet ham?” / Magasinet

T.O. Dette er en liste over saker relevant for denne rapporten, ikke en oversikt over Dagbladets artikler i terror-dekningen generelt.

6. REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET

6.1. Ideen. Slik kom arbeidet i gang

I løpet av noen skremmende og uvirkelige timer fredag 22. juli 2011 ble navnet Anders Behring Breivik skrevet inn i norske sinn og norsk historie med blodskrift. Hvem er han? Hva fikk ham til å planlegge og gjennomføre massakrene? Hvor kom hatet og gjennomføringskraften fra? Hadde han et klart motiv, i så fall; hva var det?

Å analysere terroristen Anders Behring Breivik har vært et hovedmål og et definert prosjekt for Dagbladets redaksjon helt siden terrorangrepet. I denne SKUP-rapporten vil vi gå detaljert inn på hvordan vi tenkte og prioriterte nettopp med det mål for øyet. Denne rapporten tar for seg dekningen av Breiviks skjulte liv, og fokuserer ikke på Dagbladets generelle terrordekning.

Kvelden 22. juli: Alle avdelinger i Dagbladet jobbet intenst med dekningen av eksplosjonen i regjeringskvartalet og skytingen på Utøya. Kolleger meldte seg til innsats. I en atmosfære av sjokk og usikkerhet startet arbeidet med en sak vi alle raskt forsto var skjellsettende i sitt omfang og sin gru. Eksplosivene og kulene til en ensom terrorist drepte og lemlestet mennesker. De rammet også det norske samfunnet - og nordmenns syn på seg selv og landet vi lever i.

I løpet av noen intense planleggingsrunder i Dagbladet ble det definert klare oppgaver på kort og lang sikt. En utvidet nyhetsavdeling, som på dette tidspunkt omfattet hele redaksjonen, ble delt inn i grupper /prosjektområder.

Disse var:

- Gruppe for løpende nyheter: Egen gruppe som skulle ta unna hastesaker og meldinger fra dem som var i felt. Denne gruppen jobbet først og fremst opp mot nett.
- Casegruppe: Denne gruppen jobbet med å skaffe historier fra de overlevende samt holde oversikten over de omkomne og deres pårørende. Her ble egne medarbeidere satt av til kun å holde oversikt opplysningene etter hvert som de kom inn, slik at Dagbladet hele tiden fikk kvalitetssikret informasjonen.
- Bildegruppe: Denne gruppen jobbet kun med å skaffe bildene av dem som løpende ble meldt savnet eller bekreftet døde.
- Politisk gruppe: Denne gruppen jobbet opp mot alle politikerne, og mot deres reaksjoner og håndtering av situasjonen.
- Krimgruppe: Egen gruppe som kun jobbet opp mot politiet og etterforskningen.
- Profilgruppe: Egen gruppe som jobbet med å finne ut mest mulig om Anders Behring Breivik, familien hans, vennene, barndommen, tidligere klassekamerater, arbeidskolleger og så videre. Denne gruppen jobbet også spesielt inn mot de kristenkonserverne, høyreekstreme miljøene.

De to siste gruppene er knyttet til denne rapporten.

Ingen andre medier har forsøkt å etterprøve Breiviks framstilling av seg selv så grundig, konsekvent og omfattende som det Dagbladet har gjort siden 22. juli.

På papir er det produsert hundrevis av sider om problemstillingen, på nett tilsvarende antall oppslag, i begynnelsen med oppslagsskifter flere ganger i timen. I tillegg kommer mobildekning og video. Det har vært mange hundre spor å følge. Dagbladet har hatt medarbeidere ute i hele Norge, og rundt om i Europa, på Malta, i Polen, Frankrike, USA, England og Sverige for å følge Anders Behring Breiviks spor og kontaktnett.

Anders Behring Breivik er pt siktet for terrorisme etter straffeloven § 147 a første ledd bokstav a og b i forbindelse med angrepene fredag 22. juli i år mot Regjeringskvartalet i Oslo og AUFs sommerleir på Utøya. Han har rent faktisk erkjent å stå bak 77 overlagte drap og et meget høyt antall overlagte drapsforsøk. Terroranslaget i Oslo og drapshandlingene på Utøya har i fredstid intet sidestykke i norsk eller internasjonal historie. Vi må tilbake til rettsoppgjøret etter krigen for å finne straffesaker preget av samme alvor og omfang.

Lørdag kveld oppdaget Dagbladets reportere i likhet med flere norske redaksjoner Anders Behring Breiviks tekst ute på nettet. Teksten var på 1500 sider, og tekstens karakter gjør at det må kunne beskrives som et manifest – slik betydningen av ordet er ment: Som en erklæring/programerklæring til offentligheten. Offentlig var det også fra første sekund. Anders Behring Breivik har oppgitt at han har sendt manifestet ut til 6000 antatte eller mulige sympatisører.

Anders Behring Breivik ble av store internasjonale medier fremstilt som suksessrik, farlig og intelligent på et tidlig tidspunkt. Dette var oppfatninger som spredte seg raskt på nettet, hvor manifestet levde sitt eget liv. Manifestet bærer sterkt preg av Anders Behring Breiviks ønske om å skape et opphøyd bilde av seg selv, og dette inntrykket festet seg også raskt ute blant diskusjonsgrupper på nettet.

Manifestet og bildene til massemorderen finnes på internett og vil leve sitt liv der, noe som er ugjenkallelig. Mens man tidligere kunne snakke om at pressen hadde en reell mulighet til å tie ekstreme miljøer i hjel, er dette nå både naivt og urealistisk i en verden der alle kan oppsøke hvilke miljøer de måtte ønske virtuelt når og hvor som helst. Ideen om at man ved å unngå Anders Behring Breivik på norske papiravisers førstesider kan forhindre gjerningsmannens selveksponeringsprosjekt, er en feilslutning. Den tid er forbi.

Internett gjør de ekstreme miljøene farligere fordi de blir større. På nettet kan man møte likesinnede som gjør at det som ellers er uakseptabelt oppleves som akseptabelt, det være seg terror, vold, drap, seksuelle overgrep eller incest. Man kan leve et normalt familieliv, og leve ut ekstreme sider på nettet i miljøer som ikke stiller spørsmål. Nettopp derfor definerte vi det som vår samfunnsoppgave å ikke ignorere, men angripe og konfrontere disse miljøene.

Vi har ønsket å møte Anders Behring Breiviks ideer med analyse, kritikk og motargumenter. Alternativet er at hans ideer blir diskutert i lukkede rom på nettet, hvor folk som deler Breiviks holdninger får operere i fred. For selv om Anders Behring Breivik trolig var alene om planleggingen og gjennomføringen av terrorhandlingene, er han ikke alene om sitt tankegods – han er en del av et større ideologisk fellesskap. Hans tanker deles av flere. Selv

om de færreste av dem vil gjøre ordene om til handlinger, kan vi ikke utelukke at det finnes de som vil.

Da Dagbladets utviklingsavdeling etter terroraksjonene laget et virtuelt fakkeltog på nett, hvor lesere i alle deler av verden kunne gå inn og markere sin sorg over de som mistet livet ved regjeringskvartalet og på Utøya, tok det ikke lang tid før nettsiden ble hacket av høyreekstremer som fylte hele kartet med hakekors.

Anders Behring Breivik skrev gjennom flere år leserinnlegg på ulike norske nettforum. Disse innleggene er på ingen måte oppsiktsvekkende, de skiller seg ikke nevneverdig fra mange andre islamkritikers innlegg på nettet. De deler en til tider voldsom aggresjon og frustrasjon over innvandrere, politikere og journalister som de mener sensurerer dem og knebler dem. Det er lov å være mot et flerkulturelt samfunn, det er lov å være mot innvandring, men denne voldsomme aggresjonen er alvorlig. På nettet er voldsromantikken og voldsfantasiene høyst levende. I lys av dette blir det desto viktigere at pressen gjennom kritisk journalistikk korrigerer dette tankegodset i det offentlige rom.

6.2. Sentrale problemstillinger

I juli definerte vi Breivik-prosjektet rundt følgende linjer: Pressens oppgave er å finne sammenhengene, og for å finne dem er det viktig at man ikke skjærer, unngår eller tier ned vesentlige aspekter ved saken. Det vil være å gjøre det motsatte av å ta det åpne samfunnet tilbake. Massakren på Utøya har gitt oss et nasjonalt traume. Og for at vi skal kunne forstå, analysere og bearbeide et slikt traume, er det avgjørende at vi ikke mystifiserer Anders Behring Breivik, men heller avkler han. Han skal ikke hysjes ned og umenneskeliggjøres, han skal gjennom kritikk og analyse krympes. Det er viktig både for å forstå hvorfor dette skjedde, og for å kanskje unngå at noe i nærheten av dette kan skje igjen.

Målet har hele tida vært å hindre at Breivik mystifiseres, under mottoet: Troll sprekker i dagslys.

6.3. Dette er nytt

Vi har, ved å avdekke den ene løgnen etter den andre – enten det gjelder Anders Behrings Breiviks personlighet, skolegang, økonomi, arbeidserfaring eller hans posisjon i vennekretsen - lykkes i å vise fram et annet og mer sannferdig bilde av ham enn det han forsøkte å skape av seg selv i manifestet sitt.

Dagbladets dekning av Breivik har avdekket hvordan han stjeler form og innhold i sitt manifest der hans eget intellekt ikke er tilstrekkelig, og hvordan logikken og etterretteligheten svikter i det han framstiller som et politisk prosjekt.

Dagbladets dekning har også inneholdt en større gjennomgang av hvordan Breivik bløffer med bilder, uniformer og faktaopplysninger i et forsøk på å skape et annet bilde av hvem han egentlig er.

Det er Dagbladet som har satt fokuset på hvorfor Anders Behring Breivik løy på seg skatteparadispenger, våpendepot og politisk karriere i FrP.

Det er Dagbladet som har satt søkelyset på hvorfor Anders Behring Breivik åpent offentliggjør alle opplysninger om sin familie, mens vennenes navn holdes skjult.

Dagbladet har fulgt sporene etter Anders Behring Breivik verden over. Vi vet at han hadde et omfattende kontaktnett. Vi vet at han i løpet av de årene han planla terrorhandlingene reiste til en rekke land. Selv om Anders Behring Breivik kanskje kan ha vært alene om planleggingen og selve gjennomføringen, ble ikke hans ideologi skapt i et tomrom.

I redegjørelsen som følger i denne rapporten, vil vi inngående gå inn på hvert enkelt område.

6.4. Organisering

Som nevnt hadde Dagbladet allerede fra første stund da gjerningsmannens identitet ble kjent etter terrorangrepene, nedsatt en egen profilgruppe og en egen krimgruppe.

I arbeidets tidlige fase var store deler av Dagbladets nyhetsredaksjon involvert i arbeidet. Etter hvert ble det nedsatt en egen undergruppe i Dagbladets nyhetsavdeling. Gruppen har hatt egne, daglige morgenmøter. Samtlige ble tatt ut av ordinær turnus, og har definert sin egen turnus i tråd med utviklingen av de ulike sakene. Ansvarer har vært å levere egne avsløringer til nett og papir, på kort og lang sikt.

Dagbladets dekning har gjennomgående vært preget av en omfattende og systematisk gjennomgang av Anders Behring Breiviks liv, omgangskrets og nettverk.

7. FUNN, METODEBRUK OG KILDEBRUK

Dagbladets prosjekt har vært preget av et massivt researcharbeid innenfor en rekke områder. I denne delen av metoderapporten vil vi gå inngående inn på de ulike områdene hvor Anders Behring Breivik har vist et sterkt behov for inntrykkskontroll. Innenfor disse områdene har han ønsket å fremstille seg selv i et annet lys enn det Dagbladets gravearbeid har avdekket.

Systematisk har vi tatt for oss terroristens påstander om hans barndom og oppvekst, om hans familie, hans psyke, hans ideologi, hans utenlandsreiser, hans forbilder, hans økonomi, hans kjærlighetsliv, hans dataspillinteresse og hans planlegging av terrorhandlingene.

Ingen vet i forkant hvilken informasjon som vil vise seg å være viktig og hvilken som er uvesentlig. Den kunnskapen har vi bare i ettertid, og bare fordi temaet har blitt endevendt på jakt etter nettopp de detaljene som kan forklare. De som mener at dette bør være politi og myndigheters jobb alene, har ikke forstått mediernes og ytringsfrihetens betydning. Pressens jobb er å grave fram det journalistiske råstoffet til senere kommentarer og analyser. Pressen er historiens kladdebok.

I denne saken har Dagbladet avdekket forhold rundt Anders Behring Breiviks liv som senere har blitt viktige elementer både i politiets etterforskning, i andre mediers dekning og også for befolkningens oppfatning av terroristen. Hans påstander har ikke fått stå uimotsagt - og slik har både han og hans ideologi mistet kraft.

Her følger gjennomgangen av de viktigste hovedsporene:

7.1. Barndom/oppvekst

PÅSTAND: HADDE STATUS I TAGGERMILJØET

For Anders Behring Breivik har det vært viktig å skape et suksessrikt bilde av seg selv. Dette gjelder også for hans fortid i taggermiljøet. I manifestet skriver terroristen følgende om denne delen av sitt liv: "I mange år var jeg en av de mest bemerkelsesverdige hip-hop'erne fra Oslos vestkant. Da jeg var 15 år var jeg den mest aktive taggeren i Oslo, noe flere i det gamle hip-hop-miljøet kan bekrefte".

Dette gjorde vi:

En omfattende kartlegging av Oslos taggemiljø ble satt i gang. Det var avgjørende å finne frem til de taggerne som hadde hatt en fremtredende posisjon den gangen Breivik var aktiv for å etterprøve hans påstander.

Breivik skrev i manifestet at han tagget med signaturen "MORG". Vi fant flere aktive taggere fra tiden Breivik var aktiv. Oslo sporveier har et "taggerregister" hvor de har tatt bilder av de ulike taggene. Vi fant ikke Breiviks signatur, tagg, i dette registeret, men fikk på denne måten bekreftet signaturene til andre personer som var aktiv samtidig med Breivik.

Vi brukte aktivt ulike hip-hop-nettsteder, taggerblader og litteratur. En rekke kilder med tilknytning til miljøet ble kontaktet.

Dette fant vi:

Samtlige av de personene Dagbladet kontaktet, som hadde vært aktive i taggemiljøet, benektet Anders Behring Breiviks påstander fra manifestet. Han ble betegnet som en «nobody», uten kredibilitet.

En tidligere tagger skrev følgende om Breivik i en kommentar: "Han forsvant ut av scenen like fort som han kom, han var en døgnflue, en toy. Drøyt å skryte på seg legendestatus".

I 1995 ble Breivik frosset ut av taggermiljøet. Ifølge Hip hop-nettstedet Kingsize.no skal Breivik ha tystet på vennene sine da han ble arrestert for tagging i 1995, og deretter frosset ut. De skrev også at det var ren ønsketenkning at Breivik var en innflytelsesrik tagger.

Dagbladet har også foretatt undersøkelser for å finne igjen Anders Behring Breiviks signatur (tagg) i en rekke registre, uten å finne noe som kan bekrefte Breiviks beskrivelse av seg selv.

PÅSTAND: HADDE STATUS PÅ SKOLEN OG I VENNEFLOKKEN

Også i forbindelse med egen skolegang, ønsket Anders Behring Breivik å fremstå som en vinner. I manifestet skriver han følgende om tiden på barneskolen: "Jeg var en lederskikkelse fra 3. klasse, både intellektuelt, i ballspill og i spill som Nintendo. Var blant de aller beste både akademisk og sosialt».

Dette gjorde vi:

For å kunne gi et så riktig bilde som mulig av Anders Behring Breiviks posisjon i tidlige år, har det vært nødvendig med mengde hva gjelder kilder. Dagbladet kontaktet over 100 av Breiviks venner og bekjente, både tidligere klasse- og skolekamerater og andre i miljøene der

han vokste opp. Vi kontaktet lærere, skoleinspektører, rektorer, ledere i speiderklubben hans, fotballtreneren hans, naboer og kameratenes foreldre. Vi gravde i gamle skoleårbøker, bilde- og navnarkiver for å finne fram til kontaktpersoner – og for å se hvor aktiv Breivik var i de ulike miljøene.

Skriftlige kilder var et viktig element i arbeidet med å undersøke Anders Behring Breiviks tidlige år. Vi gikk gjennom Ullernposten/Akerspostens årganger fra 1980 til 1991 på Nasjonalbiblioteket, hvor vi fant artikler som omhandlet Breivik. I tillegg fant vi personer fra denne tidsperioden som det var naturlig å kontakte for å få et bedre bilde av tiden og miljøet Breivik vokste opp i. Gjennom dette arbeidet fant vi også nye kilder som kjente Breivik i barndommen.

Vi brukte sosiale medier aktivt – Facebook især - i jakten på hans tidligere venner og folk i de ulike miljøene.

Dette fant vi:

Anders Behring Breivik utmerket seg verken på skolen eller i noen av miljøene han vanket i. Breivik var aktiv i speideren og den lokale fotballklubben, likevel husket knapt noen ham derfra. Flere som kjente Breivik da han var liten, forteller at han hadde problemer med å tilpasse seg. På skolen og fritida jobbet han hardt med å finne «sitt eget miljø». Han utmerket seg aldri. Mange husker ikke hvem han var, især fra tida på Oslo Handelsgymnasium. Men også som barn beskrives han som en ensom og anonym type, en “loner”. I årboka fra Ris ungdomsskole omtales han som selvopptatt, venneløs og voldelig.

PÅSTAND: HADDE STATUS PÅ VIDEREGÅENDE

Anders Behring Breivik skryter videre i manifestet av at han lå langt framme skolemessig. Han kjedet seg på videregående og hevder at han derfor tok ekstra fag, at han delvis hoppet over andre klasse og i stedet tok andre og tredjeklasse på ett år. Til tross for at han aldri har levert noen vitenskapelig arbeid, mottatt akademisk veiledning eller tatt eksamen, påstår Breivik i manifestet at han har studert i 16 320 timer. Dette mener han tilsvarer åtte år på universitetet, eller det samme som to bachelorgrader og en mastergrad.

Han anslår at han har brukt 10 000 timer på daglig lesning av aviser, magasiner og tv-titting. Han legger også til at han har 12 års arbeidserfaring på mer enn 10 000 timer, og legger til at han ikke har inkludert relevant sosial erfaring.

Dette gjorde vi:

Vi gikk gjennom klasselistene og årbøkene fra Oslo Handelsgymnasium for å finne både klassekamerater og lærere vi kunne få mer informasjon fra. Vi lyktes i å spore opp hans klasseforstander, som ga oss de viktigste detaljene.

Dette fant vi:

Dagbladet kunne på grunn av sin research dokumentere at Anders Behring Breivik aldri fullførte videregående skole. Han tok aldri artium. Etter Ris ungdomsskole gikk han første året av videregående opplæring på Nissen Hartvig videregående skole i Oslo. Han byttet deretter skole og begynte på Oslo Handelsgymnasium i andre klasse. 1. oktober 1997, i

begynnelsen av tredje klasse, sluttet han helt brått på skolen. Han skal ha sagt til kamerater at han ville jobbe med politikk, forteller klassestyreren hans.

KONKLUSJON:

Dagbladet fant ut at Anders Behring Breiviks egen framstilling av seg selv er de facto feil og et glansbilde uten rot i virkeligheten. Breivik var en ensom ulv som ikke passet inn i miljøene han forsøkte å etablere seg i.

7.2. Familien

PÅSTAND: BREIVIK HADDE EN TRYGG OG NORMAL BARNDOM

Anders Behring Breivik har hatt behov for å fremstille sin familiebakgrunn som solid. Både i manifestet og i senere politiavhør insisterer han på at han hadde en trygg og normal barndom.

Dette gjorde vi:

Vi begynte å kartlegge Breiviks familie lørdag 23. juli. Så snart navnet til den antatte gjerningsmannen var kjent for oss, startet et omfattende arbeid med å kartlegge vedkommendes familie og nettverk.

Vi lette etter informasjon om Breivik og hans familiekreter gjennom søk i dokumenter, en rekke offentlige og private databaser, artikkelarkiv, offentlig tilgjengelige registre, internettsøk og samtaler med kilder.

Med utgangspunkt i Breiviks navn og fødselsdato (fra skattelistingene), hentet vi først inn en utskrift fra Folkeregisteret som ga oss personnummeret hans. Dermed kunne vi finne bostedshistorikk, opplysninger om kjøretøy og en rekke andre data som offentlige myndigheter har registrert, men som er offentlige for enhver borger med hjemmel i lovverket. Vi sporet oss videre med utgangspunkt i hans mor som bodde i Hoffsvæien i Oslo, og kunne konstatere at hun het Behring før hun skiftet navn til Breivik. Et søk for å finne gjerningsmannens far ble iverksatt.

Vi visste morens fornavn, og at faren het Breivik. Ved å kombinere disse to navnene i Aftenpostens avisarkiv fra perioden januar til mars 1979, da Anders Behring Breivik ble født, fikk vi et treff i avisspalten over barn som er født. 15. februar 1979 skriver avisen at en gutt er født på Aker sykehus, de skriver morens og farens navn.

Vi gjorde deretter et bredere søk på Breiviks far i ulike kilder. Han hadde bodd en del i utlandet, og vi fant gamle avisintervjuer i Aftenpostens avisarkiv av en norsk diplomat med samme navn. Ifølge artiklene har han i ulike perioder hatt forskjellige stillinger i utlandet. Disse samsvarer også med når Jens Breivik skal ha bodd i utlandet, ifølge data fra Folkeregisteret.

Vi fant navn på hans medstudenter ved Utenriksdepartementets diplomatskole, potensielle kilder vi kunne ringe.

Ved å bla oss gjennom Utenriksdepartementets kalender fra 70- og 80-tallet, fant vi også navn på Jens Breiviks tredje kone, drapsmannens stemor, som han skriver mye om i sitt manifest.

23. juli reiste vi til Frankrike for å intervjuere faren, og i ettertid holdt vi jevnlig kontakt med ham, både på telefon og e-post. Vi har også intervjuet Anders Behring Breiviks tidligere stemor.

Det var også vanskelig å finne de rette navnene på Breiviks søsken, fordi flere av dem hadde giftet seg og skiftet navn. Vi fant til slutt nettsiden til familieselskapet deres, der vi også oppdaget navn på to av halv søsknene hans. Ytterligere en halvbror fant vi navnet på etter gjentatte søk i offentlige dokumenter og folkeregisteret.

Breiviks halvsøster, som bor i USA, fant vi navnet på via den amerikanske opplysningen på nett. Hennes ektemann og barn var nevnt med fornavn i Breiviks manifest, noe som gjorde det enklere å finne henne.

Vi kontaktet familien på telefon og e-post. I tillegg oppsøkte vi flere av familiemedlemmene hjemme, både dem som bor i Norge og faren og søsteren i utlandet. Vi meldte oss også inn i en støttegruppe for Breiviks familie på Facebook. Der kom vi over en melding fra Breiviks halvsøster i USA, og tok kontakt via hennes Facebook-profil

Dette fant vi:

Dagbladets gravearbeid avdekket at Anders Behring Breiviks glansbildeframstilling ikke stemte med virkeligheten. Det ble tidlig klart at det hadde vært konflikter mellom foreldrene, og at Anders Behring Breiviks far forsøkte å få omsorgen for Breivik, uten at han lyktes med dette.

11. oktober 2011 meldte TV2 at barnevernet var bekymret for Breivik allerede da han var fire år gammel. Barnevernets rapport viste at hans mor tok kontakt med barnevernet fordi hun trengte avlastning i helgene. Barnevernet skal deretter ha bedt en psykolog om en vurdering.

Da Anders Behring Breivik var 15 år, mistet han kontakten med faren. Samme år raknet flere ting i livet hans: Han mistet kontakten med sine nærmeste venner, falt ut av sitt vannte miljø, begynte med ekstrem trening og meldte seg inn i FpU. Dette året fikk politi og barnevern også en ny bekymringsmelding om Anders Behring Breivik, etter at han ble tatt alene på toget til København, noe Dagbladet meldte først 11. november 2011 (<http://www.db.no/a/18960584/>).

KONKLUSJON:

Dagbladet avdekket at Anders Behring Breivik hadde en meget problematisk familiebakgrunn. Heller ikke på dette punktet stemmer hans egen framstilling med virkeligheten.

7.3. Psyken

PÅSTAND: ANDERS BEHRING BREIVIK MENER HAN HAR GOD PSYKE

Det har han hardnakkert hevdet overfor politiet, de rettsakkyndige og i sitt manifest. Han beskriver seg selv som en perfekt ridder som handler av kjærlighet til folket. Sine egne drapshandlinger beskriver han som ”grusomme, men nødvendige”.

Dette gjorde vi:

Vi snakket med flest mulig som kunne ha kjennskap til Breiviks mentale helse - venner og bekjente, politiet, fengselsansatte, forsvarerne, overlevende fra Utøya, eksperter, familie, kolleger, lærere, fotballtrenere, speiderledere og andre.

Vi skaffet tilgang til rapporten de rettspsykiatriske sakkyndige skrev etter 13 samtaler med Breivik, samtaler med hans mor og venner, i tillegg til politidokumenter med avhør av nære venner, familie, tidligere kjærester og ofre.

Breiviks psyke er først og fremst kartlagt ved å se på oppførselen hans på Utøya og ved å snakke med personer som har møtt ham. Vi har sett på forandringer i psyken gjennom Breiviks liv. Vi har også drøftet bruken hans av steroider og observert hvordan han opptrådte i fengslingsmøtet. Under de neste avsnittene vil vi redegjøre for dette.

7.3.1. Breivik på Utøya

For å danne et bilde av Breiviks oppførsel, handlinger og bevegelser har Dagbladet hatt som mål å snakke med så mange som mulig av dem som var på Utøya 22. juli.

Vi har brukt flere metoder for å komme i kontakt med de overlevende:

- Da vi rykket til Utvika og Sundvolden 22. juli, traff vi de første overlevende.
- Noen tok kontakt med oss i ettertid, ofte med tips om andre vitner som hadde viktige observasjoner eller opplevelser.
- Vi brukte sosiale medier som Facebook, Twitter og blogger aktivt. Mange overlevende skrev selv om opplevelsene sine der, venner og lokalmiljø opprettet sympatisider med informasjon.
- AUF-representanter la selv ut lister over folk som hadde kommet seg fra øya i live, blant annet her: <http://www.facebook.com/groups/243954442294905/>
- Vi opprettet tidlig registre over de overlevende i regneark i Google docs. Dette hjalp oss med å systematisere den omfattende informasjonsmengden. Også annen type informasjon har blitt samlet og systematisert i tilsvarende dokumenter.

Her er et utdrag av det som kom fram i noen av samtalene:

Nicoline Bjerger Schie fra Drammen var en av de aller første overlevende vi snakket med. Hun ble intervjuet over telefon klokka 05.30 lørdag 23. juli. Bjerger Schie gjemte seg i en fjellhulle, og så aldri Anders Behring Breivik, men hun hørte ham, og beskrev en kald, kynisk morder som ikke hadde noe empati for sine ofre. Hun fortalte også om en mann som ga inntrykk av å more seg over situasjonen.

- Jeg så ham ikke, men hørte ham. Han ropte, jublet, og kom med flere seiersrop, sa hun.

Bjerger Schie ga også informasjon om hvor ofte Breivik brukte våpnene sine.

- Skuddene kom med cirka ti sekunders mellomrom i om lag tre kvarter. Det var helt sprøtt å høre på. Vi hørte at folk ropte og gråt.

Thorbjørn Vereide (22) fra Sogn og Fjordane ble intervjuet på Sundvolden Hotell 23. juli.

Vereide fortalte om hvordan Anders Behring Breivik kynisk skjøt alle to ganger for å forsikre seg om at de ble drept:

- Han virket veldig konsentrert. Han tok seg tid og plukket ofrene ut én etter én. Folk lå på

bakken, og han gikk over dem og skjøt dem i ryggen. Han skjøt alle to ganger for å forsikre seg om at de var døde. Å se noen bli skutt på den måten er helt sykt, sa Thorbjørn.

7.3.2. Breivik og steroidene

Anders Behring Breivik opplyser å ha brukt anabole steroider over flere år. Selv hevder han at dette ikke ga ham noen negative konsekvenser, men hjalp ham å gjennomføre drapene med mindre empati.

Dagbladet har gått grundigere inn i dette og snakket både med forskere og personer som har misbrukt steroider over lengre tid. En av kildene forteller at misbruket hadde stor innvirkning på den psykiske helsa hans. Vi var også første mediet som kunne melde politiets konklusjon om hva han faktisk hadde brukt (2. oktober 2011: <http://www.db.no/a/18409725/>).

7.3.3. Breivik i fengslingsmøtet

Fengslingsmøtet 14. november gikk for åpne dører i Oslo tinghus. Dette ga oss anledning til selv å observere Breiviks atferd.

Breivik hadde på forhånd, via sin forsvarer, gitt uttrykk for at han så fram til fengslingsmøtet. Det framgikk også at han hadde forberedt noe han ønsket å formidle til de oppmøtte.

På forhånd hadde Dagbladet gjort en avtale med rettspsykiater og forsker Pål Grøndahl, som fulgte møtet fra Oslo tingrett. Grøndahl har jobbet som rettspsykiater i mange saker, blant annet i den såkalte Lommemannsaken. Like etter at fengslingsmøtet var over, intervjuet vi Grøndahl, som ga sin beskrivelse av den terrorsiktede.

Han konkluderte med at “Breiviks oppfatning av virkeligheten er et sort hull” – en definisjon som var i sterk kontrast med Breiviks egen. Selv hevder siktede at han har et realistisk forhold til virkeligheten.

7.3.4. Personer som har møtt Breivik

Mennesker som har hatt kontakt med Breivik, enten som barn, ungdom, voksen eller etter pågripelsen 22. juli, har gitt oss beskrivelser av hans mentale helse.

Vi gjorde et omfattende kartleggingsarbeid av oppvekstmiljøet og miljøer han var en del av i forskjellige faser av livet. I dette ligger det også at Breiviks historie og bevegelser måtte kartlegges for å finne frem til personer som kunne ha viktig informasjon.

Vi har tatt for oss klasselistene fra barneskole, ungdomsskole og videregående, ringt medelevene og lærerne hans. Vi har søkt etter kolleger og arbeidsgivere i Brønnøysundregistrene. Vi snakket med politi og forsvarere og folk i fengselet som har hatt tilsyn til ham. I tillegg har vi banket på dører hos naboer på Breiviks forskjellige adresser i Oslo, samt på Åsta. Vi har også fulgt sporene fra Breiviks manifest og oppsøkt personer han skriver om her.

Breivik trakk seg etter egne utsagn mer og mer tilbake fra et sosialt liv i månedene før terroren. Han holdt likevel på å røpe planene sine en kveld ved årsskiftet 2010/11. På utestedet Skaugum på Oslo Vest kom en beruset Breivik bort til en norsk A-kjendis, noe vi

fikk tips om fra kilder i utelivsmiljøet.

- Han snakket om korstog og tempelriddere, jeg synes han framsto veldig ekkel. Jeg fikk frysninger av hele fyren, sa den anonymiserte A-kjendisen til Dagbladet.

Breivik snakket om de viktigste pilarene i sin ideologi på fylla, og sa til a-kjendisen: «om ett år er jeg tre ganger mer kjent enn deg».

21. juli, etter at Breivik hadde kjørt fra Åsta i Hedmark til Oslo med den 950 kilos tunge bomben han senere sprengte i regjeringskvartalet i bilen, ble Breivik plukket opp av taxisjåføren Arild Tangen på Rena stasjon. Tangen ble en av de siste som snakket med Breivik før han gjennomførte sine terrorhandlinger. Han beskriver Breivik som kald og rolig, konverserende og hyggelig.

- Jeg kan ikke si at han var noe stresset. Jeg har tenkt på det mange ganger. Han virket bare som en vanlig kar som kom hjem fra jobb. Han hadde med seg pc-en sin. Det eneste unormale var at han ble stående oppe ved veien med pc-en foran brystet helt til jeg var kjørt, sa Tangen til Dagbladet.

Dette fant vi:

Anders Behring Breiviks oppførsel under drapene viser ingen tegn på at han synes egne handlinger er grusomme. Han framstår som om han har glede av å massakrere ungdom, jubler og kommer med seiersrop, virker kald og lokker ofre fram.

Opplysningene til de overlevende er med på å danne et bilde av en kynisk, rå morder, fullstendig uten empati for de forsvarsløse ungdommene. De overlevende har beskrevet hvordan han iført sitt politikostyme lurte ungdommene til seg ved å utgi seg som politi, for senere å henrette så mange som mulig av dem. Han skal ha sagt at han var fra PST, han skal også ha sagt at han skulle frakte ungdommene i trygghet fra øya i en båt, han skal ha spurt dem hvor morderen var, for deretter å skyte dem som forsøkte å hjelpe.

Personer som har kjent Breivik i oppveksten, beskriver en person som har avvikende atferd og holdninger.

Breivik og hans familie oppholdt seg ved Statens Senter for Barne- og Ungdomspsykiatri i en periode i 1983. I et brev til barnevernet etter oppholdet skildres Breivik på følgende måte: «kontaktavvergende, litt engstelig, passivt barn, med et manisk preget forsvar med rastløs aktivitet og et påtatt, avvergende smil».

Venner fra videregående skole beskriver en gutt som var opptatt av status, mote, og tagging. Han skal også ha blitt svært opptatt av sitt fysiske utseende, og begynte å trene hver dag før skolen for å bygge muskler. Folk i omgangskretsen hans forteller at Breivik forsatt er svært forfengelig, opptatt av status og rikdom.

- Det kunne for eksempel aldri falle ham inn å pante flasker, fordi dette ble for nedverdiggende for ham, sier en venn.

Etter flere fiaskoer, blant annet gikk selskapet hans konkurs, flyttet Breivik hjem til moren i 2006.” Han har vært en «avviker» med rare meninger”, sier en venn. (Dagbladet 4.1.2012.) Men etter at han flytter hjem, opplevde mange av vennene hans at det gikk nedover med ham psykisk. Han isolerte seg, var tynn og bleik, åpnet ikke døra når de ringte på. Også moren forteller at sønnen endret seg i 2006, og at det ble verre og verre.

- Fra 2010 ble han helt rar, har hun fortalt de psykiatriske sakkyndige. (Dagbladet 4.1.2012.)

I manifestet skriver drapsmannen hvordan det vil bli etter at han har begått terrorhandlingene han planlegger:

“I am one of many destroyers of cultural Marxism and as such; a hero of Europe, a savior of four people and of European Christendom – by default. A perfect example which should be copied, applauded and celebrated. The Perfect Knight I have always strived to be.”

KONKLUSJON:

Dagbladets dekning avslørte Anders Behring Breiviks svake psyke. En rekke artikler har dokumentert hvordan Breivik med årene fikk større og større problemer med å mestre livet sitt utdanningsmessig, yrkesmessig og sosialt.

7.4. Ideologien

PÅSTAND: BREIVIK PÅSTÅR AT HAN ER MEDLEM AV EN INTERNASJONAL ORGANISASJON VED NAVN HETER KNIGHTS TEMPLAR

Anders Behring Breivik har lagt ut bilder av seg selv på nettet der han poserer i uniform med ulike emblemer, medaljer og ordensbånd.

Dette gjorde vi:

Dagbladet satte tidlig i gang en omfattende kartlegging av det høyreekstre miljøet: Vi meldte oss inn i forumet til Norwegian Defence League på Facebook, og på grunn av personkonflikter fikk vi flere kilder som var villige til å snakke ved å delta der. Vi fikk kopier av gamle samtaler, samtaler om og med Breivik - og skaffet oss etter hvert troverdige kilder som vi møtte personlig for å få hjelp til å kartlegge det høyreekstre miljøet i Norge. Vi fikk innsikt i fora som er lukket for andre enn medlemmer, også skjulte fora som ikke er synlige på Facebook. Disse opererer nesten bare på nettet, opptrer gjerne med mange ulike identiteter og det går bånd på tvers av organisasjonene.

Av disse fikk vi hjelp til å kartlegge ved å se på gamle utvekslinger, avdekke personer bak falske profiler og lese hva de selv skrev om hverandre på blogger og Facebook. Vi skrev flere saker der vi kartla det islamkritiske miljøet i Norge, et lite kjent miljø så langt, som viste seg å være større enn vi trodde - og som brukte et rått språk, også med åpen identitet. Drapstrusler er her dagligdags. I dette arbeidet avdekket vi også bånd til utenlandske islamkritiske miljøer blant annet i Storbritannia.

Vi fikk også hjelp av det antirasistiske miljøet i Sverige og Danmark til denne jobben, samt en egen gruppe i Norge som overvåker rasistiske miljøer. Mange har over lang tid tatt vare på skjermdumper fra disse miljøene. Det var til stor hjelp. Vi var inne på nettsider som stormfront, EDL, SIAN internasjonalt, antijihadside, blogger osv. Vi kartla bånd ekstremistene imellom, opprettet kontakt med folk som hadde fulgt dette tett, fikk hjelp av nettblogger og frilansjournalist Øyvind Strømmen og andre til dette.

I dette arbeidet brukte vi blant annet nettjenesten Wayback (wayback.archive.org), for å rekonstruere gamle nettsider. Vi fant også ut at Anders Behring Breivik hadde handlet mye på ulike nettsteder gjennom Ebaykontoen hans. Sunday Telegraph skrev om noen av

gjenstandene han hadde kjøpt, og hadde intervju med en av selgerne. Vi fant etter noen søk ut at hele innkjøpslista til Breivik fortsatt lå ute på Ebay. Den ga lenker til en rekke netthandler, og vi kunne holde denne informasjonen om pris og gjenstander opp det han sa han hadde kjøpt i manifestet (<http://www.db.no/a/17509839>).

I Breiviks manifest fremstiller han seg som betydningsfull i det islamkritiske miljøet. Han sa at han var en læregutt, men at han samtidig hadde mange kontakter som var betydningsfulle og at han var en av få utvalgte som fikk være med. Alle Dagbladet snakket med i det høyreekstreme, antiislamske miljøet avkreftet dette.

Dette fant vi:

Hans såkalte tempelridderuniform er bare juggel, ifølge eksperter. Selve uniformen er en original U.S. Marine Corp-uniform, som kan kjøpes for rett over hundrelappen på nettet. De såkalte tempelridderkorsene koster også rundt hundre kroner per stykk, og fåes kjøpt i britiske og amerikanske nettbutikker. Båndene, som Breivik hevder er Knights Templar band, er i realiteten offisielle amerikanske ordensbånd. Alle kan kjøpes på nettet for mellom 10 og 25 kroner.

Dagbladet sammenliknet informasjonen med det han selv skrev i manifestet at han hadde kjøpt inn av utstyr, og fant ut at han hadde løyet på prisene. Vi kunne konstatere at Breivik hadde overdrevet kostnaden av operasjonen sin. Han overdrev også sin egen posisjon i det islamkritiske miljøet.

PÅSTAND: BREIVIK VAR BYSTYREKANDIDAT FOR FRP I OSLO

Anders Behring Breiviks omtaler i sitt manifest at han hadde en viktig og fremtredende rolle i FrP.

Dette gjorde vi:

Også her ble et omfattende kartleggingsarbeid satt i gang, hvor Dagbladet gikk opp sporene etter Breivik i Fremskrittspartiet (FrP) og Fremskrittspartiets Ungdom (FpU). Vi lette i FrP og FpUs arkiver, debattfora, lette gjennom bilder, videoer, registre, snakket med flere titalls tidligere og nåværende sentrale FrP- og FpU-medlemmer. Etter hvert fikk Dagbladet tilgang på en video som viste at Breivik hadde vært på FrP-fest. Det førte til flere intervjuer om folk som husket ham. Vi fant også hans innlegg på FpU-forum på nettet.

I manifestet har Breivik lagt ved en «CV». Her skriver han at han var kandidat til bystyret for Fremskrittspartiet i 2003, og at han var nær ved å bli valgt, men ikke nådde opp fordi ungdomsorganisasjon, ledet av “rival Jøran Kallmyr”, nektet å støtte hans kandidatur av “strategiske årsaker”.

- På den tida var jeg mer populær enn Jøran, men jeg trengte støtte fra ungdomsorganisasjonen, skriver han.

Vi gikk også gjennom samtlige medlemsblad i Fremskrittspartiet fra tidsperioden Breivik sier at han var aktiv. Medlemsbladene fikk vi tilgang til på Nasjonalbiblioteket.

Dette fant vi:

Dagbladet kunne avsløre følgende: Anders Behring Breivik hadde aldri noen sentral rolle i FrP. Dagbladet kunne avdekke at Anders Behring Breivik aldri var nominert til bystyrevalget, slik han hevdet. Reelt var han heller aldri noen kandidat.

KONKLUSJON:

Dagbladet avdekket at Breivik påberoper seg en politisk autoritet han aldri har hatt, verken i FrP, FpU, NDL eller blant islamfiendtlige. Tempelridderordenen er trolig ikke-eksisterende. Så langt tyder alt på at hans tilknytning til andre miljøer er oppdiktet.

7.5. Utenlandsreisene

PÅSTAND: BREIVIK HEVDER I SITT MANIFEST AT HAN HAR BESØKT ET TJUETALLS LAND

Dette skal han ha gjort for å knytte kontakter med personer han kunne ha nytte av under planleggingen av terrorhandlingene.

Dette gjorde vi:

Dette har vært en av de mest krevende områdene å jobbe med. Anders Behring Breivik har ikke ønsket å gi mange detaljer rundt alle sine reiser til politiet. For Dagbladets del har det vært lagt ned betydelig med tid og ressurser for å kartlegge Breiviks utenlandsturer.

Aller viktigst har det vært å finne ut hvorvidt Anders Behring Breivik har hatt noen medsammensvorne utenfor Norges grenser som kan ha hjulpet ham økonomisk, ideologisk og planleggingsmessig.

Dagbladet har fulgt Breiviks spor og sendt reportere til land som Malta, England, Frankrike, Tyskland, USA og Sverige. Dagbladet har oppsøkt og gjort søk via stringere i Polen, Hviterussland, Ukraina og Ungarn.

Dagbladet har lett etter alle Breiviks kontakter i utlandet. Dette arbeidet førte oss også på sporet av Breiviks konejakt. Flere av disse artiklene ble først publisert i 2012, men vi nevner det likevel her fordi artiklene dokumenterer at Breivik også der hadde gjennomføringskraft i forhold til sine prosjekter som omfavnet både hans privatliv og samfunnssyn/kvinnesyn.

Etter 22. juli ble det spekulert i om Breivik var i Hviterussland på terrortrening. På nyåret bekreftet politiet overfor media at Breivik hadde vært i landet, men hensikten med reisen var å møte en potensiell kjæreste kalt "Natascha". Dagbladet la ned ressurser i å finne ut mest mulig om denne kvinnen. Politiet ga noe informasjon, blant annet at hun på et tidspunkt hadde utvandret til USA.

Ved hjelp av stringere i Hviterussland gikk vi gjennom telefonregistre i landet som kunne gi oss informasjon om kvinnen. Arbeidet ledet oss fram til hennes nåværende navn. Liknende registersøk i USA ga oss informasjon om henne og hvor hun er bosatt i USA.

Dagbladet oppsøkte henne i USA, der hun uttalte seg om sitt forhold til Breivik. Vi mener hennes uttalelser om Breivik er interessante. Hun er den siste kvinnen Breivik hadde

et kjent forhold til før angrepene. Uttalelsene hennes står i sterk kontrast til Breiviks egne oppfatninger av henne. Hun bekrefter også mye av Breiviks kvinnesyn.

I våre undersøkelser fikk vi informasjon om at Breivik hadde kjøpt kontaktinformasjon på til sammen 20 kvinner fra Ukraina og Hviterussland, deriblant "Natascha", via datingnettstedet. Av hensyn til kildevernet kan vi ikke gå i detalj på hvordan vi fikk denne informasjonen. Videre fikk Dagbladet tilgang til kvinnenes profiler. Kvinnene har en rekke likhetstrekk. De var alle unge kvinner i slutten av tenårene eller i begynnelsen av 20-årene da Breivik betalte for kontaktinformasjonen. Samtlige hadde blondt hår og nesten alle var blåøyde. Vi var kjent med de rettspsykiatriske sakkyndiges vurdering hvor det kommer fram at Breivik er svært opptatt av avl på kvinner og menn med europeisk utseende. Han mener kvinners viktigste oppgave er å føde mange barn og mener utdanning og karriere bør vanskeliggjøres for kvinner. Sett i lys av Breiviks kvinnesyn og hans egne oppfatninger av at norske kvinner var for likestilte, gir Breiviks kjærestejakt i utlandet viktig informasjon om hvordan han gikk frem for å nå sine mål.

Publisert informasjon om Breiviks reiser til utlandet har også vært basert på lokale utenlandske medier, norsk politi og forsvarere. Politiet har sendt minst 23 rettsanmodninger om bistand fra lokalt politi til 16 land. Anmodningene gjelder blant annet avhør av personer, innhenting av Breiviks angivelige kontoinformasjon og forretningsvirksomhet i utlandet, samt bestillinger han skal ha gjort på internett.

Dette fant vi:

Dagbladet fant få spor som pekte i retning av at Anders Behring Breivik hadde kontakt med høyreekstreme miljøer i de landene han besøkte, men researchforholdene var også tidvis svært krevende så arbeidet er ikke avsluttet. Derimot har Dagbladet kunnet dokumentere at flere reiser var av privat karakter, deriblant hans konejakt i Hviterussland.

Å bruke utenlandske medier som kilder ble en utfordring. Et eksempel er Hviterussland, der lokale medier henviste til kilder i sikkerhetstjenesten som mente Breivik var i Hviterussland tre ganger, og at han skal ha besøkt vikinggraver. Det ble også i tiden etter 22. juli spekulert i om Breivik var på terrortrening i landet. Politiet i Norge bekreftet i januar 2012 at Breivik var i Hviterussland. Breivik møtte en kvinne han skaffet informasjon om gjennom en datingnettside.

Hviterussland er ett av landene norsk politi har bedt om bistand fra. De andre landene er: Tyskland, Latvia, Polen, Frankrike, USA, England, Sverige, Sveits, India, Danmark, Antigua, Finland, Serbia, Russland og Litauen.

Utenlandsreisene hans sier også noe om hans funksjonsevne sett i lys av Husby og Sørheims sakkyndigrapport. Terroristens utenlandsturer er åpenbart et stoffområde Dagbladet vil grave videre i.

KONKLUSJON:

Dagbladet har kunnet påvise at Breivik har besøkt flere land av helt andre årsaker enn de han selv oppgir i manifestet og i politiavhør. Flere reiser ser ut til å være knyttet til ferie og sosiale besøk, heller enn en politisk agenda.

7.6. Forbildene

PÅSTAND: BREIVIK PÅSTÅR AT EN MENTOR HAR INSPIRERT HAM

I manifestet henviser Anders Behring Breivik til sin inspirasjonskilde “Richard Lionheart”.

Dette gjorde vi:

Den innflytelsesrike ekstremisten Paul Ray blogger under navnet “Lionheart”, og har også en organisasjon kalt Knights Templar. Den styrtrike IT-gründeren Alan Lake finansierer britiske English Defence League, der Breivik har vært på ideologiske besøk. Var en av disse Breiviks mentor?

Dagbladets omfattende research førte oss tidlig på sporet av Paul Ray. Breivik viser i sitt manifest til bloggeren “Lionheart” og at han er medlem i organisasjonen “Knights Templar”. ”Alle i Knights Templar bruker kodenavn; mitt er Sigurd, mens min mentor kalles Richard the Lionhearted”, skriver Breivik.

Paul Ray blogget under sammen navn og ledet en slik organisasjon. Men til tross for omfattende søk i Paul Rays hjemland England, lyktes det ikke Dagbladet å spore han opp.

Via kilder fikk Dagbladet 27. juli 2011 et tips om at Paul Ray skulle befinne seg et sted på Malta i en nedlagt kirke. Men dette var også de to eneste opplysningene vi hadde. Et av Dagbladets team dro likevel med første fly ned i et forsøk på å spore han opp.

Teamet ankom Malta om morgenen 28. juli. De søkte etter Paul Ray både på nett og i felt: Via nettet klarte de å finne noen youtube-videoer som Paul Ray hadde lagt ut av seg selv. Videoene var laget i gamlebyen i Valletta. Dagbladets team saumfarte turistområdene og gamlebyen der videoene viste at Ray hadde vært, og besøkte et 50-talls serveringssteder, kiosker og butikker i disse områdene i løpet av noen svette ettermiddagstimer. De viste fram bilder av Ray, og spurte innehaverne om de kjente til ham.

Teamet fikk flere treff, fortrinnsvis på brune fotballpuber, der det var mange briter. Et museum i sentrum bekreftet også at Paul Ray hadde vært der og filmet til et tidligere intervju, før 22. juli, men nektet Dagbladets team adgang før dagen etter.

Samtidig som teamet lette i felt, lyktes de å spore opp en e-postadresse til Ray gjennom søk på høyreekstreme blogger. Desken hjemme i Norge sendte Ray en intervjuforespørsel på e-post, det samme gjorde en lokal kontakt teamet hadde, som jobbet for en av Maltas største aviser. Samme kveld fikk Dagbladet svar fra Paul Ray, som stilte til intervju sent samme kveld.

Vi gikk også dypere inn i Rays liv. Vi saumfarte høyreekstreme blogger, nettforum og videosider, og fant flere anonyme youtube-kontoer der Ray og de beryktede ekstremistene Johnny «Mad Dog» Adair og Nick Gregor dokumenterte våpentrening, handel med bloddiamanter i Kongo og bruk av tempelriddersymboler.

I jobbingen opp mot Paul Ray knyttet vi til oss flere kilder i det norske og britiske ekstremistmiljøet.

Etter at Ray hadde snakket ut, var neste mål Alan Lake. Vi fikk tilgang til omfattende intern korrespondanse som viste gnisninger mellom Ray, Lake og norske ekstremistledere.

Gjennom kildearbeid i ekstremistmiljøet skaffet vi oss også e-poster og videresendte sms-er der vi fant det hemmelige nummeret til IT-millionæren Alan Lake, som har lagt store summer i English Defence League og anses som den store edderkoppen i det høyreekstreme England. Den svært mediesky millionæren gir praktisk talt aldri intervjuer – men ga uttrykk for at han skjønnte vi hadde mye informasjon.

Etter flere samtaler og tett kontakt med ham over tid, lot han seg intervjuer eksklusivt om terrorangrepene i Dagbladet.

Dette fant vi:

Både Paul Ray og Alan Lake nekter for å ha hatt kontakt med Breivik – men innrømmer at de kan ha inspirert ham. Men de to beklaget ikke sine tanker. Begge to skyldte i stedet på islam. Ray kommenterte nye opplysninger slik: “Det ser ikke bra ut.” Politiets etterforskning har støttet Ray og Lake, som insisterte på at Breivik var alene om angrepene.

Når det gjaldt jakten på Anders Behring Breiviks mentor, benektet Paul Ray overfor Dagbladet at han hadde hatt en slik rolle. Men han snakket ut både om Breiviks manifest, terroren og ideologien bak. Ray bekreftet også at hans tanker nok kunne ha inspirert Breivik. Han «tok det ansvaret», men beklaget ikke sine meninger. Intervjuet ble publisert både på papir, på nett og video dagen etter, og Dagbladet ble sitert av norske og internasjonale medier.

Politiet bekreftet dagen etter Dagbladets eksklusive intervju med Paul Ray at de ville avhøre ham – noe som også ble gjort i flere dager i Oslo seinere samme høst.

KONKLUSJON:

Dagbladet var det norske mediet som klarte å spore opp terroristens påståtte mentorer for å etterprøve Breiviks opplysninger. Politiet tok senere kontakt for å avhøre Paul Ray.

Personene Breivik hevder var hans mentorer, tar alle avstand fra terroristens handlinger. Vi må selvsagt være åpne for at folk kunne ha valgt å ta avstand fra terroristen, selv om de faktisk hadde fungert som hans mentorer eller medsamsvorne, men det er så langt ingen funn i retning av at han hadde en eneste medhjelper på noe som helst stadium.

7.7. Økonomien

PÅSTAND: BREVIK PÅSTÅR AT HAN TJENTE SIN FØRSTE MILLION I 2003

I sitt manifest skryter Anders Behring Breivik av at han etablerte et firma med sju ansatte og at han tjente sin første million som 24-åring, altså i 2003.

Han framhever seg selv som en populær og respektert forretningsmann, som ble sett opp til av vennene fordi han tjente så mye penger.

Dette gjorde vi:

Allerede 23. juli og dagene umiddelbart etter terrorangrepene gjorde vi, naturligvis, de åpenbare økonomiske søkene knyttet til Breivik: I skatteliste (også historiske søk), Brønnøysundregisteret, offentlig postjournal, infotorg, plan- og bygningsetaten, verdipapirsentralen, kjøretøyregisteret og ulike domenenavnregistre.

Vi søkte også å finne informasjon via mindre tilgjengelige register som PUS (TOLL), Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret og Trygderegisteret.

Finansieringen av terrorangrepene har vært sentral både i politiets etterforskning og vårt arbeid. Breivik selv har skrevet relativt detaljert om dette i sitt manifest. Men vi kunne i en sak publisert 24. august (Breiviks millionbløff) presentere mye av det han selv ikke har fortalt om sin egen arbeids- og forretningsbakgrunn. Ved hjelp av flere uavhengige kilder, blant annet registre som normalt ikke er tilgjengelige, kunne vi avdekke alle Breiviks tidligere arbeidsgivere. Videre kunne vi bruke Brønnøysundregisteret aktivt, slik at vi fant både Breiviks tidligere kolleger og arbeidsgivere.

Dette fant vi:

Det viste seg at hans lengstvarende jobb var på et callsenter i Oslo, hvor han var fra 1997 til 2003. Han hadde 0,- i formue i årene 2000-2002.

Breivik startet sin jobbkarriere som avisbud i Aftenposten i 1992. Breivik jobbet her fra han var 13 til 17 år, med et avbrekk. I 1996 sluttet han. I manifestet skriver han en detaljerte CV, men ikke noe om dette. Han påstår at han på denne tiden var salgsrepresentant for ACTA Economical Counselling. Dette firmaet fant ingen som helst informasjon eller spor etter Breivik i arkivene til lønns- og personalavdelingen.

Sommeren 1996 jobbet han på fornøyelsesparken Tusenfryd ved Vinterbro utenfor Oslo fra 1. mai til 31. august. Dette nevner han heller ikke i manifestet. Sommeren etter, i 1997, skaffet han seg jobb på den kjente uteserveringen Lekteren på Aker brygge. Også denne jobben holdt han tett om. Samme høst begynte han som telefonselger og solgte blant annet Jakt & Fiske, Mr. Music, en vinkalender og Riverton-serien for et nå nedlagt Call-senter. Dette tier han om i manifestet.

I flere andre saker, blant annet ”Tapte pengene – valgte terror”, publisert 13. august, har vi også fortalt hvordan Breivik tappet sine selskaper og bevisst misbrakte kredittkort for å finansiere terroren.

Breivik beskriver seg selv som en rik og vellykket forretningsmann. Verken vi eller noen andre har kunnet fortelle den hele historien om hans forretningsvirksomhet og økonomi, men vi kunne fortelle at han hadde helt normale salg- og kundeservice-jobber, og at flere av hans egne opplysninger ikke stemte, og videre at han i 2006 flyttet hjem, blant annet for å spare penger.

KONKLUSJON:

Breivik bløffer om egen fortreffelighet. Han underslår de alminnelige strøjobbene han har hatt og skryter på seg fancy jobber han aldri har hatt. Han hadde ingen suksess som forretningsmann, men skryter på seg penger, inntekter og formue, uten rot i virkeligheten.

At Breivik var rik og suksessfull var noe andre medier også formidlet. Dagbladets arbeid med å korrigere dette feilaktige bildet var derfor både viktig og nødvendig.

7.8. Spill

PÅSTAND: BREIVIK HEVDER AT HAN TILEGNET SEG VÅPENTRENING OG MILITÆR ERFARING GJENNOM DATASPILL

Anders Behring Breivik skal særlig ha brukt tid på det internetbaserte spillet World of Warcraft (WOW) og skytespillet Call of Duty: Modern Warfare 2 (MW2).

Dette gjorde vi:

Dagbladet fant flere innlegg av Breivik på nettsiden Elitist Jerks. Dette er en side som brukes av de aller beste WoW-spillerne for å dele erfaringer på mikronivå, slik at de klarer å prestere én til to prosent bedre enn andre spillere. I innleggene som ble postet fra høsten 2007 til januar 2008, kom han med betraktninger som viste at han hadde svært god kjennskap til avanserte mekanismer i spillet. 22. september 2007 argumenterte han blant annet for at senket tidsintervall for den trolldomsformelen han brukte mest, ville føre til at han måtte endre prioriteringsrekkefølgen på formelene sine, siden han fortære ville gå tom for kraft.

Argumentasjonen var på et slikt nivå at det ikke hersket noe tvil om at han hadde brukt svært mye tid i dette virtuelle universet.

Deretter var et opphold i innleggene hans fram til 14. desember 2010, hvor han plutselig stilte et spørsmål som selv nybegynnere ville kunnet svare på. Det var helt tydelig at han hadde tatt en pause fra spillet og ikke visste om endringene som hadde skjedd i World of Warcraft i perioden han var borte.

At han var svært aktiv i WoW en periode ble også understøttet av hans eget innlegg på det offisielle Warcraft-forumet da han ville gjøre comeback. Det var mange på serveren som husket ham og ønsket ham velkommen tilbake.

Politiets gjennomgang av siktedes spillvaner viser at han brukte opp til sju timer daglig til spilling de siste månedene før terrorangrepene. MW2 spilte han helt opp til angrepene og etter at han flyttet til Vålstua gård på Åsta i mai 2011.

Breivik skryter uhemmet av sine spillegenskaper på diverse nettfora og i sitt manifest, men Dagbladets undersøkelser tyder altså på at han ikke hadde så veldig stor kunnskap om spillet lenger.

Dette fant vi:

Både politi og forsvarere er interessert i å finne ut om eller i hvor stor grad Breivik har blitt påvirket av dataspill. Vi har snakket med flere eksperter på området, men forskningen om temaet er fortsatt usikker og omstridt.

Breivik har aldri avtjent sin verneplikt i Forsvaret, men benytter likevel mange militære ord og uttrykk i sine avhør. Selv om de rettspsykiatriske sakkyndige mener det er snakk om neologismer (nyord), er mange av hans ord, uttrykk og politiske ord og uttrykk hentet fra blant annet spillverdenen.

Dagbladet har vært i kontakt med en rekke kilder om Breiviks liv på nett og i spillverdenen. Ved hjelp av både åpne og anonyme kilder har Dagbladet beskrevet Breiviks tilstedeværelse på internett og i spillverdenen.

KONKLUSJON:

Etter grundige journalistiske undersøkelser har Dagbladet avslørt at Anders Behring Breivik overdriver sine kunnskaper og ferdigheter. Flere sider av Breiviks spill- og fantasiverden er belyst. Om han reelt levde sitt liv i en spillverden - og hvilken betydning det hadde på ham – er umulig å si på nåværende tidspunkt.

7.9. Planleggingen

PÅSTAND: BREIVIK HEVDER Å HA PLANLAGT TERRORHANDLINGENE SIDEN 2002.

Dette gjorde vi:

Vi sjekket når han aktivt begynte å gjøre innkjøp knyttet til terrorhandlinger, og hva han uttalte når i forhold til andre planer han arbeidet med, næringsetableringer, politiske ambisjoner, forlagsvirksomhet etc.

Dette fant vi:

Breivik skryter på seg en planleggingsfase som ikke er reell. Hans andre planer for suksess (næringsliv, politikk, nettsted, organisasjon, forlag osv) var alle reelle ambisjoner i sin egen rett. Ingenting tyder på at han har planlagt terrorhandlinger siden 2002.

Det var først da ingen av hans andre planer om å bli den suksessrike mannen han drømte om slo feil at terrorplanene oppsto. Dette bekrefter et inntrykk av en person som bearbeider sin egen historie i ettertid for å få den til å passe med nåtiden. Søsteren har også forklart hvordan broren aldri innrømmer feil, men heller tilpasser sin versjon til kjensgjerninger, slik at det skal fremstå som at han hadde rett hele tiden.

Først høsten 2010 begynte Breivik å gjøre de første innkjøpene relatert til terrorhandlinger.

KONKLUSJON:

Dagbladets avsløringer har vist at Breiviks beskrivelse av planleggingsfasen forut for terrorangrepene ikke stemmer med virkeligheten, men er diktet opp i ettertid.

8. METODE OG KILDEBRUK

Vi har gjennom hvert punkt ovenfor redegjort for metodebruken. Det som her følger er en oppsummering av hvilke metoder og kilder som har vært viktigst.

Nettet ble en viktig kilde:

- Vi kartla Breiviks spillvirkosomhet via forum på nettet hvor han hadde deltatt. Der fant vi Breiviks spillelaug og så gamle kommentarer han og andre i laugnet hadde skrevet.
- Vi fant ut mer om Breiviks taggevirkosomhet ved å oppsøke taggenettsteder og forum på nettet.
- Vi avdekket forretningspartnere og andre han hadde hatt kommunikasjon med gjennom print screens fra Facebook som folk i det høyreekstremer miljøet hadde tatt vare på.

Ikke minst var sosiale medier helt sentrale i jakten på sannheten om Anders Behring Breivik:

- Uten sosiale medier, som Facebook og diverse blogger, ville vi rett og slett ikke klart å kartlegge nettverket hans like godt.
- Vi fant forretningspartnere, meningsfeller og venner gjennom Facebook - også selv om nettsiden ble fjernet. Vi tok selvsagt vare på informasjonen derfra.
- Vi fant Breiviks søster på Facebook, og fikk for så vidt noe kontakt - noe som hjalp oss med å finne henne i USA. Vi kontaktet folk på vennelista hans, og fant også forretningspartnere der.
- Dessuten fikk vi hjelp av engasjerte folk i sosiale medier, som for eksempel antirasister.
- Vi brukte også sosiale medier til å kartlegge høyreekstremer miljø i Norge og utlandet. Denne gruppen mennesker bruker nesten bare nettet til å kommunisere, og mye av kommunikasjonen er åpen.
- Vi fant for eksempel ut at norske medlemmer i Norwegian Defence League (NDL) skulle til England å demonstrere mot sharia. Hele opplegget for demonstrasjonen - der Anders Behring Breivik ble et tema - fikk vi vite om gjennom sosiale medier.
- Vi kartla også meningene deres på Facebook, der de er aktive i en rekke grupper. Norge, mitt Norge er en av dem.
- De ulike foreningene har også egne grupper, som for eksempel Norwegian Defence League. Denne gruppen er lukket.
- Vi hadde imidlertid kontakter som var medlem av gruppene, enten med falsk profil eller som selv sympatiserte. Disse rapporterte hva som ble sagt.
- Vi fikk avdekket at gruppene ofte spredte hatbudskap og voldstrusler.
- Det fantes også bindinger mellom ulike medlemmer på tvers av landegrensene - og bindinger mellom ulike organisasjoner, for eksempel SIAN og SIAD og NDL og EDL.

Mesteparten av informasjoninnhentingene foregikk imidlertid på "gammeldags" vis: Vi ringte opp navn oppført på klasselister, søkte i Folkeregistret, i tillegg til å søke i arkiv for å kartlegge familien.

Breivik hadde oppgitt navnene på mange av sine nærmeste i manifestet, noe som gjorde denne jakten lettere.

Familie- og vennebakgrunnen hans fikk vi kartlagt i størst grad gjennom å snakke med venner og bekjente. I tillegg fikk vi tak i kommentarer han hadde skrevet på ulike fora.

For å kartlegge reisene hans brukte vi Google News og leste i alle mulige slags utenlandske aviser, både tsjekkiske og aviser i land Breivik selv skrev han hadde besøkt, for å finne ut hva de skrev om Breivik. Vi fikk også kontakt med utenlandske journalister i de aktuelle landene. De kunne fortelle oss hva lokal presse fant ut om Breiviks besøk i landene deres.

Breivik hadde selv lagt ut bilder på sin egen Facebook-profil som han ønsket at media skulle bruke. Det ble derfor viktig på et tidlig tidspunkt å finne bilder som viste “en annen Breivik”, enn den han selv ville framstå som. Dagbladet la ned et betydelig arbeid i å skaffe bilder fra oppveksten og barndommen.

Som tidligere nevnt gikk Dagbladet gjennom flere årganger av lokalaviser som Akersposten/Ullernposten, der det lyktes å skaffe en del nye faksimiler fra Breiviks barndom. I tillegg klarte Dagbladet å komme i kontakt med personer som hadde bilder fra Breiviks barndom. Også personer som kjente han fra ungdomstiden eller voksentiden var behjelpelig med å skaffe Dagbladet bilder. Skolebilder ble også en viktig kilde her.

Andre kilder vi brukte:

- Infotorget/Folkeregisteret
- Bizweb
- Dagbladets skattelister (intern database fra 2000 som er fritekstsøkbar på alt fra fornavn til fødselsdato og kommuner)
- Søk i andre skattedatabaser
- Soliditet
- Adresselister
- Retriever
- Nasjonalbiblioteket
- Byarkivet, Oslo kommune
- Vi brukte Folkeregisteret i kombinasjon med Retriever, skattelister, Bizweb og adresselister. Senere gjorde vi ulike personsøk i utkanten av historien hans, med kryss-søk i de samme databasene.
- Aftenpostens digitale arkiv
- Videre personsøk på Anders Behring Breivik ble gjort via Aftenpostens digitale arkiv. Der fant vi blant annet fødselsannonsen hans.
- Vi var også i kontakt med Nasjonalbiblioteket, som har skaffet tilveiepdf-er fra Breiviks barneår. Via databasen Soliditet fikk vi oversikt over økonomi og eierforhold.
- Årbøker fra Wayback, Ip-tracker og Who-is
- Amerikanske registre (blant annet Publicrecords.com)
- Ikke-offentlige registre
- Infiltratører
- Egne databaser:
Vi har brukt googledocs (blant annet regneark) for å kartlegge savnede, døde, pårørende, overlevende, vitner og kontaktpersoner inn mot de etterlatte. Det samme er gjort i forhold til bistandsadvokater og kontakten med disse.
Til sammen representerer dette databaser med nærmere tusen oppføringer.

9. SPESIELLE ERFARINGER/KILDEKRITIKK

9.1. Falske profiler

Ofte brukte vi Facebook sammen med tips vi hadde fått, for å fastslå identitet og finne ut hvordan vi kunne nå folk.

Problemet er jo selvsagt at man ikke kan være sikker på identitet på Facebook, ettersom

mange opptrer med falske profiler. Ting må dobbeltsjekkes og trippelsjekkes. Vi vet ofte at vi er på rett spor når flere kjente navn dukker opp i nettverket de har på Facebook. I nettdebatter har Breivik benyttet en rekke ulike brukernavn. Ikke alle har latt seg bekrefte.

9.2. Kampanjer på nettet

Et annet problem vi støtte på underveis, gjaldt islamkritikerne på nettet. Det var vanskelig å verifisere at profilene til de ulike islamkritikerne var ekte. Mange opptrer anonymt eller med falske profiler. Og mange har flere profiler.

Det drives et utstrakt etterretningsarbeid på begge sider av den politiske skalaen på nett her. Både rasister og antirasister overvåker hverandres fora, de forsøker å melde seg inn under falsk navn, for så å spre innhold etterpå.

Det er også helt vanlig at de setter i gang kampanjer på Facebook for å få ut folk de er uenige med politisk. Da setter de i gang masseklaging, slik at Facebook skal slette profilen deres. Det skjer hele tiden, profiler forsvinner dermed i et sett.

Det har vært krevende, men interessant for Dagbladet å manøvrere i dette betente politiske landskapet.

9.3. Ethiske dilemmaer

Det har vært mange utfordringer knyttet til arbeidet med å skaffe seg oversikt over og tilnærme seg de overlevende. Ikke bare har hendelsene de har vært gjennom vært traumatiske, mange av dem var også svært unge. Politiet, helsemyndigheter og Arbeiderpartiet opererte lenge med forskjellige lister over hvor mange som var på Utøya.

Vi registrerte at andre medier publiserte navn på savnede etter hvert som det dukket opp. Dagbladet valgte å legge seg på en forsiktig linje når det gjaldt omtalen av de savnede/omkomne. De reglene vi satte opp i redaksjonen var:

- Dagbladet skulle ikke ta direkte kontakt med nære pårørende.
- Dagbladet skulle ikke publisere navn på savnede før vi var trygge på at vi hadde foreldrenes samtykke til å gjøre dette.
- Dagbladet skulle heller ikke publisere bilder av de savnede før vi var trygge på foreldrenes samtykke og klarert bruk av bilder.
- Dagbladet skulle ikke intervju barn under 18 år uten foreldrenes samtykke.

Disse reglene gjaldt under hele arbeidet. Dersom noen motsatte seg noe i omtalen av dem de hadde mistet – hva som helst – skulle vi respektere deres ønske. De skulle oppleve kontroll når det gjaldt omtalen av deres kjære.

I de tilfellene hvor vi omtalte omkomne på førstesiden av Dagbladet, skjedde dette i tett dialog med de pårørende. Det gjaldt både bildebruk og titling.

Resultatet av en streng policy har ført til at vi begikk få feil og ingen større overtramp. Det har også gitt en tydelig opplevelse internt av hvor grensene går.

I omtalen av uttalelser fra vitner og ofre er disse blitt sammenholdt med politiets og forsvarrets gjengivelser av gjerningsmannens forklaringer.

9.4. Breiviks rettsvern

Vi var de første som omtalte “tvilsprinsippet”, som nå er sentralt i debatten om straffesaken mot ham:). Vi er også de eneste som har laget kritisk journalistikk på psykiater Randi Rosenqvists dobbeltrolle.

10. KONSEKVENSER

Anders Behring Breiviks inntrykkskontroll har vært omfattende. Hans prosjekt har vært å skape det perfekte bilde av seg selv, slik at dette gjennom hans terrorhandlinger kunne kommuniseres ut i verden.

Hans manifest ble tilgjengelig fra første stund, sendt ut til 6000 antatte sympatisører - deretter spredt på nettet og analysert av verdenspressen. Manifestet ble også diskutert på nettfora over hele kloden. Hvordan ville verden ta i mot dette manuset?

Allerede dagen etter terroraksjonene ble det av kommentatorer i norsk presse uttalt at Anders Behring Breivik ikke lignet andre masse mordere, han fremsto som vellykket, med selvinnsikt, intelligent. Snart var også verdenspressen der. 24. juli 2011 klokken 01.14 publiserte Daily Mail, en av Englands største engelske aviser, en artikkel hvor Anders Behring Breivik ble beskrevet med følgende ord: ”In fact, he appears to have been an intelligent, well-educated individual and a competent businessman, who owned a successful farm.” Det så på alle måter tidlig ut som om Breiviks løgner var i ferd med å bli akseptert sannhet.

Punkt for punkt har vi i denne metoderapporten vist hvordan Dagbladets journalister avdekket usannhetene.

Vi har vist hvordan han bløffer med bilder, uniformer og faktaopplysninger i et forsøk på å skape et annet bilde av hvem han egentlig er.

For mens Anders Behring Breivik ønsket å framstå som en intelligent, velstående, suksessrik ung mann fra Oslo vest med en iskald og gjennomtenkt ideologi, ble det etter hvert klart gjennom Dagbladets dekning at vi sto overfor et menneske med tung bagasje, store psykiske problemer og en forkvaklet forestilling om hvordan verden henger sammen.

29. november 2011 ble de sakkyndiges rapport om Anders Behring Breivik offentliggjort. De to psykiaterne Synne Sørheim og Torgeir Husby konkluderte med at Anders Behring Breivik lider av diagnosen paranoid schizofreni, og at han var psykotisk både under terroraksjonen 22. juli og under intervjuene med psykiaterne. Anders Behring Breivik ble av de sakkyndige erklært strafferettslig utilregnelig,

Dagbladets prosjekt har i vesentlig grad bidratt til at den offentlige debatt og den private samtale om det norske samfunnets utfordringer etter 22. juli har kunnet basere seg på fakta, og ikke feiltolkninger, konspirasjonsteorier og fremmedfrykt.

Dagbladets prosjekt har i vesentlig grad bidratt til å rive grunnen vekk under forsøkene på mytebygging rundt Anders Behring Breivik og terroristens prosjekt. Troll sprekker i lyset.

Oslo, 21.januar 2012

“Dagbladet har truffet gjerningsmannen kanskje mer enn noen andre aviser. De har tatt ham på alvor, de har dissekert hans sjeleliv. Det blir trolig stående i historiebøkene som en viktig journalistisk innsats.”

Per Edgar Kokkvold, generalsekretær i Norsk Presseforbund

”Det er interessant å se den journalistiske retningen VG og Dagbladet har tatt. VG har gått etter pårørende og overlevende, mens Dagbladet har plukket Anders Behring Breivik fra hverandre. Er det en avis som ikke kan beskyldes for å ha løpt gjerningsmannens tjeneste, er det Dagbladet. De har brukt mye på å plukke ham fra hverandre”.

PFU-medlem og ansvarlig redaktør i Tønsberg Blad, Håkon Borud

Vedlegg: publiserte saker

Terroristens skjulte liv

Slik avdekket **Dagbladet**

Anders Behring Breiviks bløff-historier og skjulte liv.

**SKUP – METODE-
RAPPORT FOR 2011**



Dagbladet har truffet gjerningsmannen kanskje mer enn noen andre aviser. De har tatt ham på alvor, de har dissekert hans sjel liv. Det blir trolig stående i historiebøkene som en viktig journalistisk innsats.

PER EDGAR KOKKVOLD, generalsekretær i Norsk Presseforbund

HATET «STOLTE



VESTKANTGUTT: Anders Behring Breivik er oppvokst på vestkanten, og har ytret at han aldri kunne tenke seg å bo i Oslo Øst på grunn av hatet mot muslimer.

STOLTENBERG-JUGEND»



HATOBJEKTET: Stoltenberg var i gjerningsmannens øyne den fremste representanten for «hat-ideologien» i Norge.



FRIMURER: Anders Behring Breivik var medlem i Frimurerordenen, men ytret ikke meningene sine der.

Siktete Anders Behring Breivik (32) avslører i et nettforum et voldsomt hat mot muslimer, venstreorienterte og det han kaller «Stoltenberg-Jugend».

ÅSTA/OSLO (Dagbladet): «Vi kan ikke akseptere at Arbeiderpartiet subsidierer disse voldelige «Stoltenberg-jugend» som systematisk terroriserer politiske konservative».

Slik beskrev Anders Behring Breivik politiske ungdomsorganisasjoner på venstresida, på det islamkritiske nettstedet Document.no for knapt to år siden.

Nå er Anders Behring Breivik siktet i henhold til straffelovens paragraf 147a om terrorhandlinger. Siktelsen innebærer en straffeframme på inntil 21 års fengsel. 32-åringen er siktet for å ha skutt og drept minst 84 personer på Utøya og detonert ei bombe ved regeringskvartalet som tok sju menneskeliv.

Det var i formiddag ikke mulig å få informasjon om 32-åringen har fått oppnevnt en advokat.

Frimurer

Lederen for St. Olaus til de tre søiler, en avdeling i Frimurerordenen, sier dette om siktete:

– Jeg kan bekrefte at han er medlem av Frimurerordenen og tilhører vår losje. Jeg forstår det ikke, sier en sterkt berørt Harald Manheim til Dagbladet.

Manheim er ordførende mester i losjen St. Olaus til de tre søiler i Frimurerlosjen.

Han forteller at han er dypt sjokkert over massedrapene, og satt oppe til klokka halv ett i går kveld for å følge utviklingen. At det var et medlem i Frimurerordenen som sto bak, ante han ikke.

– Jeg oppdaget det klokka sju i morges, da jeg våknet, forteller Manheim da Dagbladet ringer litt før klokka åtte i dag morges.

Grønnsakdyrking

I innlegg på nettet skriver Anders Behring Breivik at han har vært politisk aktiv fra han var 17–18 år gammel.

«Jeg var aktiv Oslo FrP/FpU i de første 6–7 år (i den kulturkonservervative + laissez faire kapitalistiske/liberalistiske campen) og bidro til Frp's suksess før jeg stoppet. Jeg følte det da var viktigere å bidra til å utvikle/markedsføre politiske doktriner i utlandet spesielt Britiske, Tyske, Franske, Amerikanske», skriver han.

Seinere har han drevet flere firmaer for å «finansiere en inntektsløs politisk aktiv tilværelse». Firmaene oppga å drive med alt fra engroshandel med datamaskiner og databehandling til dyrking av grønnsaker.

– Mot hatideologier

«Jeg bruker nå disse midlene til å kunne jobbe fulltid med å videreutvikle/markedsføre Viennasko-

len», skriver Behring Breivik i desember 2009.

Viennaskolen er en antiislammistisk ideologi som Behring Breiviks er tilhenger av.

Noen kjerneverdier er antiislammisering, antiautoritet og «motstand mot alle autoritære hatideologier», Pro-Israel og forsvar av kristen kultur.

– Kirken en vits

I innlegg på document.no beskriver Anders Behring Breivik seg selv som konservativ kristen, og mener at kirken har blitt for radikal.

«Jeg er selv protestant og døpte/konfirmerte meg av egen fri vilje da jeg var 15. Men dagens protestantisk kirke er en vits. Prester i jeans som marsjerer for Palestina og kirker som ser ut som minimalistiske kjøpesentre. Jeg er tilhenger av en indirekte kollektiv konvertering fra den protestantiske kirke tilbake til den katolske», skriver han i en kommentar fra desember 2009.

Han forteller også at han i mellomtida stemmer på de mest konservative kandidatene ved kirkevalg.

Reagerer med avsky

Anders Behring Breivik skal ha vært elev ved Smestad barneskole – samme skole som kronprinsen – seinere ved Ris ungdomsskole ved Gaustad i Oslo, og gikk deretter på Oslo handelsgymnasium ved Solli plass på vestkanten av Oslo.

Rektor ved sistnevnte skole reagerer med avsky på nyheten.

– Du vekker og forteller meg dette nå. Men det er jo helt grusomt, sier avtroppende rektor ved Oslo handelsgymnasium, Eli Engløk.

– Jeg husker ikke gutten, derfor kan jeg ikke si noe om hvilke lærere han hadde, sier Johannes Øvereng, som var rektor ved Oslo handelsgym i perioden da Behring Breivik gikk der.

Allerede i 18-årsalderen, da han skal ha gått på Oslo handelsgym, skal Behring ha vært interessert i høyreorienterte eller nynazistiske miljøer, ifølge en tidligere medelev. Han skal ha vært dørvakt på privatfester, og det gikk rykter om at han også hadde slike oppgaver på nynazistiske arrangementer.

Etter hvert ser Behring Breivik ut til å ha utviklet et voldsomt hat mot muslimer, innvandrere og multikulturalisme.

«Si meg et land der muslimer har levd fredelig med ikke-muslimer uten å føre jihad (...)»

Jeg kan nevne 40 land/områder der dette har fått KATASTROFALE følger for ikke-muslimene. Kan du vennligst nevne ETT eneste eksempel der det har lyktes å assimilere muslimer? skrev han i et innlegg i desember i fjor.»

Terroriserer

Blant dem han anså som forkjempere for den multikulturalismen han mislikte så sterkt, var medlemmer i de venstreorienterte partienes ungdomsorganisasjoner.

Blant fire viktige oppgaver han satte opp for seg selv og hans me-

HER ER HANS POLITISKE PLAN



SIKTEDES MANGE MENINGER: Anders Behring Breivik (32) var en ivrig debattant på politiske nettsteder.



HER BODDE HAN: Politiet undersøker leiligheten til den pågrepene 32-åringen lørdag morgen. Foto: Scanpix

Her er den siktede Anders Behring Breiviks debattinnlegg på det politiske debattforumet Document.no.

Dagbladet trykker her utdrag av innleggene. Her skriver Anders Behring Breivik om sine planer for Frp, han er sterkt kritisk til Jens Stoltenberg og han er kritisk til innvandrere.

● 31.10.2009: Fire viktige oppgaver vi må jobbe med de neste tyve år er følgende:

1. Få på plass en kulturkonservativ avis med nasjonal distribusjon (som vil bli den eneste avisen som kommer til å støtte FrP om 4 år). For tro meg, FrP kommer til å bli sabotert og torpedert ved hvert eneste valg (en velgerskare på 35% blir «skremt» ned til 20%).

2. Utvikle et alternativ til de voldelige ekstreme norske marxistiske organisasjonene Blitz/SOS Rasisme/Rød Ungdom. Dette kan f.eks. gjøres ved støtte til utvikling av SIOE. Konservativer tør i dag ikke flagge sine synspunkter på gaten da de vet at ekstreme Marxister klubber dem ned. **Vi kan ikke akseptere at Arbeiderpartiet subsidierer disse voldelige «Stoltenberg ungdom» som systematisk terroriserer politiske konservative.**

3. Jobbe for å få kontroll over 10-15 NGOs (kulturmarxistene kontrollerer i dag 10-15 mens vi kun har 2-3).

4. Initiere et samarbeid med de konservative kreftene innenfor den norske kirke. Jeg vet at de liberalistiske kreftene innenfor den Europeiske anti-Jihad bevegelsen (Bruce Bawer blant annet og noen andre liberalister) vil ha et problem med dette men konservative krefter innenfor kirken er faktisk en av våre beste allierte. Våre hovedmotstandere må ikke bli Jihadistene men Jihadistenes fasilitatorer - nemlig multikulturalistene.

● 25.01.2010: Det som dere presterer å komme med her er ikke noe annet enn svært stygge her-

sketeknikker.

Dere påstår at alle nordmenn som ikke følger landsmo(r)deren Gro Harlem Brundtlands definisjon, er rasister:

«Alle som til enhver tid innehar Norsk pass er fullverdige Nordmenn»... Som betyr at selv Somalieren (med norsk pass) som tygger khat hele dagen, banker kona og sender halve trygden til al-Shabaab skal sees på som en fullverdig Nordmann.

● 06.12.2009: Etnosentriske bevegelse som BNP, National Front er IKKE velykkede og vil aldri klare å komme seg over 10% oppslutning (BNP har 5%, FN har 7%). Man kan ikke bekjempe rasisme (multikulti) med rasisme. Etnosentrisme blir derfor det komplett motsatte av hva vi ønsker å oppnå.

Jeg har selv jobbet flere år for FrP og kan garantere deg at FrP hadde hatt mindre enn 10% oppslutning om de ikke hadde valgt Vienna School of Thought som ideologisk grunnlag.

● 04.12.2009 «Ikke-muslimsk ungdom i Oslo i aldersgruppen 12-18 er i en spesiell utsatt situasjon med tanke på trakassering fra muslimsk ungdom.

Jeg er selv født og oppvokst her og valgte av nødvendighet å knytte vennskap/allianser med A og B gjengen for å kunne ferdes fritt. Alternativet er at du holder deg til nabolaget ditt eller vestkanten. Jeg vet om flere hundre hendelser der ikke-muslimer ble ranet, banket opp og trakassert av muslimske gjenger.

Bestekameraten min i alderen 12-17 var Pakistaner så jeg var en av de beskyttede, kule «potetene» som hadde beskyttelse.

Men jeg så hykleriet på nært hold og ble kvalm.



GÅRDEN: Dagbladet har eksklusivt vært inne på gården som Anders Behring Breivik disponerte. Gården består av en låve, et hovedhus og flere redskapsboder. 32-åringen disponerte alle bygningene på gården. På en svær gressplen ned mot elva står gjødsels-ekker og noe jordbruksutstyr. Gjødselen kan ha blitt brukt til å lage bomber, ifølge politiet. Dagbladet vet at funn på gården tyder på at stedet bare var et skalkeskjul. Politiet mener at han aldri hadde til hensyn å drive reelt jordbruk på gården. Behring Breivik har leid stedet av en gårdeier som skal være borttreist.

ningsfeller, var å utvikle et alternativ til «de voldelige ekstreme norske marxistiske organisasjonene» Blitz, SOS Rasisme og Rød Ungdom.

«Vi kan ikke akseptere at Arbeiderpartiet subsidierer disse voldelige «Stoltenberg jugend» som systematisk terroriserer politiske konservative», skrev han i oktober 2009.

De andre oppgavene han ville satse på, var en «kulturkonservativ» avis, skaffe seg kontroll over 10–15 frivillige organisasjoner og initiere et samarbeid med de konservative delene av kirken.

- Ikke frimurerstøtte

Høsten 2009 argumenterte Behring på det islamfiendtlige nettstedet document.no for å dra i gang en «kulturkonservativ» avis. Denne skulle være pro-Israel og pro-Frp og stoppe det han kalte «kulturmarxistene», som han ga ansvaret for blant annet svekkelse av kjernefamilien og folks moral.

I et innlegg skrev han at han kunne «bidra med å skaffe støtte til dette prosjektet fra losjen min».

Men ifølge Harald Manheim er ikke slike temaer noe som diskuteres i Frimurerordenen.

- **Kontroversielle religiøse og politiske spørsmål snakker vi ikke om i Frimurerordenen.** Så den siden av ham har ikke framkommet, det kan jeg garantere, sier Manheim til Dagbladet.



GJØDSELBOMBER?: På gården som gjerningsmannen disponerte er det funnet flere gjødsels-ekker som kan ha blitt brukt til å lage bomber.

TERRORENGREPENE



SIKTET: Anders Behring Breivik.



ET PRODUKT AV HATKULTUR



Anders Behring Breivik (32) hater muslimer, den norske stat og sosialdemokratiet, mener eksperten.

Nazist, nasjonalist, kristenfundamentalist, kulturkonservativ, islamhater eller innvandringshater? I løpet av gårdsdagen ble det klistret flere merkelapper på den antatte massedrapsmannen.

Men Behring Breivik har aldri vært i søkelyset til Politets sikkerhetstjeneste (PST), etter det Dagbladet erfarer. PST mener å ha god oversikt over de få høyreekstreme miljøene som finnes i Norge, og 32-åringen skal ikke ha vært en del av disse.

- Et politisk miljø

Uansett hva den siktede 32-åringen kalte seg selv, eller nå er blitt omtalt som, mener Daniel Poohl, sjefredaktør i det svenske antirasistiske tidsskriftet Expo, at han uten tvil var del av et politisk miljø og at hans ytringer på nettet viser at han hater den norske stat og sosialdemokratiet.

- Jeg mener han er en del av en antimuslimsk bevegelse, som på sett og vis også går sammen med antisosialdemokratisk bevegelse., sier Daniel Poohl til Dagbladet.

- Ikke nazist

Didrik Söderlind, rådgiver i Human-Etisk Forbund, har fulgt det høyreekstreme miljøet i Norge i en årrekke. Han mener 32-åringen ikke kan kalles nazist.

- Han er høyreekstrem, men han er ikke nazist. Nazister er ikke frimurere, de tror frimurere styrer verden. Han er også israhelvenn, mens nazister støtter palestinerne. Det som slår meg er at han har et verdensbilde til felles med det du finner på en bredere høyreside, men at dette er en ekstrem utgave av det. Han mener Ap-politikken går inn for å ødelegge Norge, sier Söderlind.

- Jeg tror han er et produkt av den ekstreme hatkulturen som begynner å vokse fram på nettet. Man sitter og radikaliserer seg selv, dette er likt mekanismene man ser hos unge jihadister. På Document.no har han også prøvd å hisse opp folk, men der har han ikke nådd fram. Han har funnet mer ekstreme å forholde seg til, sier Söderlind til Dagbladet.

Behring Breivik var ifølge Expo medlem, men ingen aktiv debattant på det svenske nettforumet Nordisk.nu, som beskrives som nazistisk.

Han var derimot svært aktiv på det innvandringskritiske norske nettstedet Document.no, og redaktør Hans Rustad publiserte i går alle kommentarene fra den terrorsiktede. I et av innleggene tar han der avstand fra nazismen.

Påstått gjengkontakt

I kommentarene på Document.no viste Behring Breivik et voldsomt hat mot muslimer, venstreorienterte og det han kaller «Stoltenberg-jugend».

Han skriver også at han følte seg truet av muslimer og at han som ungdom «valgte å knytte vennskap/allianser med A og B gjengen for å kunne ferdes fritt.» Han skriver at han var en «potet» som fikk beskyttelse, fordi han hadde en pakistansk bestevenn.

I et annet innlegg beskriver han seg selv som konservativ kristen.

Anders Behring Breivik skrev flere ganger at han ønsket en høyreorientert avis, gjerne med utgangspunkt i Document.no. Dagbladet har ikke fått tak i Document.no-redaktør Hans Rustad, men på sitt eget nettsted skriver han blant annet:

- Behring Breivik ønsket at Document skulle bli til et organ for en kulturkonservativ vekkel-se. (...) Han virket spesiell. Slik noen av planene var spesielle. Men ikke noe mer enn det. Bare nok til at vi holdt oss unna. Det ble ikke noe mer. Rustad har lest gjennom alle Behring Breiviks innlegg.

- Det er ingenting i dem som indikerer hva som skulle komme.

” Det som slår meg er at han har et verdensbilde til felles med det du finner på en bredere høyreside, men at dette er en ekstrem utgave av det.

Didrik Söderlind, rådgiver i Human-Etisk Forbund

Anders Behring Breiviks barndomsvenn sn

● Plastiske operasjoner i USA



UFATTELIG: Anders Behring Breiviks barndomsvenn har vanskelig for å forstå at han har begått de grusomme handlingene. Behring Breivik var i alle bursdagselskapene hans da han var

” Det var alltid

For bestekompisen i barndommen er det ufattelig at den snille, litt blyge Anders Behring Breivik er blitt massedrapsmann.

– Jeg føler enormt mye hat. En ting er å avfyre ei bombe mot en bygning, men å skyte tenåringer. Det finnes ikke ord, sier barndomsvennen (32).

Anders Behring Breivik var en av de første vennene han fikk da han flyttet til området rundt Hoff i Oslo da han var ung gutt. De gikk på epleslang sammen og drev med andre rampestreker.

– Da jeg leste at han lo mens han skjøt ... Jeg kan høre latteren hans for meg.

– Husker du noen spesielt gode minner?

– Ja, det er mange gode minner, men ... Dette er bare for sykt, sier han, og får tårer i øynene.

Sjokkbeskjed

Like før halv fire fredag kjente

barndomsvennen et smell, og løp ut fra kontoret. Han løp ned mot regjeringskvartalet, og sjekket at folk han kjenner ikke var blitt skadet. Noen timer seinere kom tekstmeldingen. Gjerningsmannen er barndomskameraten han har kjent siden han var liten gutt.

– Jeg tenkte bare: «Fy faen», sier barndomsvennen til Dagbladet.

32-åringen har fortsatt vanske-

lig for å forstå at det er den snille, litt blyge barndomsvennen hans som står bak de voldsomme ugjerningene. Da de to ble kjent, bodde Behring Breivik i en leilighet på Hoff sammen med mora og søstera. Foreldrene hans var allerede skilt.

– Det var alltid veldig koselig å komme dit. Det var et varmt og hyggelig hjem, sier

akker ut om: ● Familien Breiviks varme hjem ● Mobbing og rampestreker



er liten.

et veldig koselig

barndomskompisen.

De to gutta var gode venner gjennom hele barneskolen. På ungdomsskolen begynte de å miste litt av den nære kontakten.

- Pumpet jern

- Mot slutten av sjette klasse merket jeg at han begynte å falle litt utenfor. Han begynte å bli litt mobbet, men det skjedde aldri i

nærheten av meg. Jeg mobbet ham heller aldri, sier barndomskompisen.

Han beskriver en ung gutt som jobbet hardt og gjorde mye bøll for å få innpass på ungdomsskolen. Han ble en del av taggermiljøet. Var tøff og breial. Mot slutten av ungdomsåra skal han ha blitt tatt for å tyste på taggerne, og ble utstøtt av miljøet.

Omtrent samtidig ble han banket opp av en medelev. En annen kompis av ham, som står nevnt i det omtalte manifestet, hadde kontakter i Agjengen, som derfor beskyttet Behring Breivik.

Det var på denne tida Behring Breivik begynte å pumpe jern. Han skal også ha begynt å bruke anabole steroider, ifølge kompi-

sen. Etter ungdomsskolen møttes de to vennene sporadisk. Ifølge barndomskompisen hans, ble Behring Breivik litt outsider på videregående, og han mener han slet med en mindreverdighetsfølelse.

- Vi bodde fortsatt like ved

hverandre, så vi møtte hverandre nå og da, de siste åra også.

- Når møtte du ham sist?

- Det er vel kanskje ett år siden. Han fortalte meg om et prosjekt han drev og jobbet med, men han var veldig hemmelighetsfull, så at

>>> Fortsetter på neste side



FALT UTENFOR: Da Anders Behring Breivik begynte på ungdomsskolen, hadde han vanskelig for å passe inn, ifølge barndoms-kompisen. Her blir Behring Breivik konfirmert i Ris kirke. Foto: Privat

<<< Fra forrige side

han ikke kunne gå noe dypere inn på det.

– **Tror du det var fredagens hendelser han refererte til?**

– Det er godt mulig. Han hadde det litt lure smilet sitt, sier han.

- Ville bli rik

Barndomsvennen forteller at Behring Breivik alltid hadde noen gründerprosjekter på gang, og mener at han hadde et ønske om å bli rik.

Barndomskameraten forteller videre at Behring Breivik la til ham og flere andre av de gamle kompisene på Facebook for et par år siden. Profilbildene hans var de samme som de som har florert i media de siste dagene.

– **Alt er så tima. Det er slik han har ønsket å framstå, sier barndomskompisen.**

I etterkant av angrepene er det blitt tegnet et bilde av Behring Breivik som en perfektjonistisk ung mann, som var opptatt av kropp og utseende. Ifølge barndomskompisen fikk han utført flere plastiske operasjoner i USA for noen år siden.

– Jeg traff ham på bussen, og han var veldig fornøyd. Han had-

de operert panne, nese og hake, sier barndomskompisen. Barndomsvennen fikk fortalt om operasjon av andre som kjente ham.

– Det var også tydelig at han hadde blitt operert, sier den tidligere vennen.

Tenker på familien

I manifestet lagt ut på internett, skriver Behring Breivik at han vil begynne å date igjen i august i år. Barndomskompisen kjenner ikke til at Behring Breivik har hatt noen dame i det hele tatt. I 2004 så kompisene et bilde av ham fra homoparaden i Oslo, dansende på en buss, og de lurte på om han kunne være homofil, men Behring Breivik avkreftet dette.

– **Han drev alltid og fortalte om damer, men vi traff aldri noen av dem. Han har aldri hatt kjæreste, så vidt jeg kjenner til, sier barndomskompisen.**

Nå er han aller mest bekymret for mora og søstera til gjerningsmannen.

– Jeg tenker veldig mye på familien hans. De har jo bodd i det samme området i alle år. Mora hans er alltid så blid, og stopper og snakker med alle. Jeg orker nesten ikke å tenke på hvordan de har det nå.



SNILL OG USKYLDIG: Anders Behring Breivik blir beskrevet som en stille og snill gutt, som ikke gjorde noe han var liten. Dette bildet er fra første klasse på Smestad barneskole.



BLE MOBBET: Mot slutten av sjette klasse begynte Anders Behring Breivik å bli litt mobbet, ifølge barndoms

” Han drev alltid og fortalte om damer, men vi traff aldri noen av dem. Han har aldri hatt kjæreste, så vidt jeg kjenner til.

Barndomsvennen om Behring Breivik



særlig nummer ut av seg da

RAMPESTREKER: De to guttene var gode venner gjennom barneskolen, og gikk blant annet på epleslang sammen. Dette bildet er fra fjerde klasse på barneskolen.



kameraten.

” JEG MÅ LEVE MED SKAMMEN

CV

Jens David Breivik

- Født i 1935 i Hadsel i Vesterålen i Nordland.
- Har vært gift fire ganger og har fire barn, hvorav tre av dem er halvsøsken til Anders Behring Breivik.
- Utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Ble opptatt som aspirant i Utenriksdepartementet i 1965, hvor han studerte sammen med en rekke andre kjente norske diplomater.
- Tidligere karrierediplomat og leder i Utenriksdepartementet, ansatt i departementet fra 1965 til 1996. Før han ble ansatt i UD jobbet han en periode i oljesektoren.
- Omfattende karriere. Har tjenestegjort som ambassaderåd i Irans hovedstad Teheran og i London. En av hans kampsaker i London var opprettelsen av Den norske skolen, hvor over tusen norske barn har fått undervisning siden 70-tallet.
- I 1983 ble Breivik utnevnt av kong Olav til ministerråd for den norske OECD-delegasjonen i Paris.
- Etter at han sluttet som ministerråd i Paris, jobbet han med å fremme Norge som reiselivsdestinasjon, blant annet som UDs representant i NORTRA, forløperen til Innovasjon Norges reiselivsavdeling i dag.
- Var blant annet svært engasjert i arbeidet til FNs verdensarvorganisasjon UNESCO da han var byråsjef i Utenriksdepartementet på midten av 70-tallet.

Jens David Breivik (76) så fram til et rolig liv som pensjonist på den franske landsbygda. Det var før sønnen hans ble en verdenskjent masse-morder.

SØR-FRANKRIKE (Dagbladet/Expressen): Den tidligere diplomaten, Jens David Breivik (76), er faren til Anders Behring Breivik, masse-morderen. I et langt intervju forteller han om sønnens oppvekst, uroen for egen sikkerhet, og hva han føler for sønnen sin nå.

Det er stille i den lille byen på den franske landsbygda. Det eneste som høres er bilene som kjører forbi, på vei til eller fra byens lille sentrum. Jens David Breiviks villa ligger gjemt bak et annet hus, tomten skjules av et gjerde og ved grusveiens ende kommer han og møter oss ved en stor låst port.

Han bosatte seg her for å nyte livet som pensjonist. Men det ro-

” Det er forferdelig. Jeg er dypt ulykkelig. Det er vondt for meg personlig. Og det er grusomt for Norge.

lige livet har nå blitt forvandlet til et mareritt.

Vi treffer han to timer etter at han har bestemt seg for å gjøre et større intervju om sønnen som har innrømmet at han står bak bombingene av regjeringskvartallet og massakren på Utøya. Faren sier han vil unngå spekulasjoner og fortelle hele Norge at han ikke kunne gjøre noe for å forhindre det som har skjedd.

Jens David Breivik og hans kone hørte om terrorangrepet fredag ettermiddag. De fulgte dramatikken på tv-kanalen BBC. Seinere satte Breivik seg ved datamaskinen for å lese norske nett-aviser. Da så han bildene av sønnen.

– Jeg ble helt lamslått. Jeg kunne ikke tro mine egne øyne. Det var helt paralyserende. Jeg visste at det ikke var 1. april, og lurte på om det virkelig kunne være mulig.

Utenrikskarriere

– Hva føler du nå?

– Det er forferdelig. Jeg er dypt ulykkelig. Det er vondt for meg personlig. Og det er grusomt for Norge.

Jens David Breivik sitter i en av hagestolene på baksiden av villaen. Kona har servert kaffe. Han tar mange pauser underveis i samtalen, blir helt stille.

– Det er sjokk. Og jeg har nok ennå ikke inntatt omfanget av det som har skjedd. Jeg er så full av sorg og fortvilelse. Enten jeg vil eller ikke blir jeg dratt inn i dette. Jeg er jo faren hans. Jeg håper bare at folk forstår at jeg ikke har noe med dette å gjøre, sier han.

Jens David Breivik har bakgrunn som diplomat og var ansatt av det norske utenriksdepartementet mellom 1965 og 1996.

Han har hatt flere oppdrag som ambassaderåd ved Norges ambassader i London og Teheran. Breivik hadde også oppdrag ved OECD i Paris.

Ikke kontakt på 16 år

Når foreldrene skilte seg i 1980, var Anders Behring Breivik bare ett år gammel. Faren bodde da i London og sønnen og hans mor bodde i Oslo. Det omreisende livet var én av årsakene til at det gikk lengre og lengre mellom hver gang far og sønn snakket med hverandre.

– Vi har ikke hatt kontakt på 16 år, siden 1995. Han var veldig vanskelig. Han ville gå egne veier og har ikke hatt noe stort behov for å ha kontakt med meg.

– Når var siste gang du hørte fra han?

– Det er mange år siden, kanskje ti år siden. Det var en kort telefon samtale som var ganske intetsigende. Han sa hei, men egentlig ikke noe mer.

Jens David Breivik og hans kone snakker hele tiden med hverandre om det som har skjedd. Det er vanskelig å la det være, sier de. De snakker om de siste møtene med sønnen. Og minnes at Anders ofte kunne være litt fraværende. Han drev med graffiti i tenårene, noe han syntes var kult. Han sa en gang at han aldri ville verken gifte seg eller få barn. Han ga aldri uttrykk for politiske tanker overfor faren, utover at han var motstander av norsk EU-medlemskap. Faren og kona har fundert mye på sønnens eventuelle politiske motiver.

>>> Fortsetter på neste side





SNAPPER UT:
Vi møter Anders Behring Breiviks far, Jens David Breivik, hjemme på den franske landsbygda.

” Vi fikk aldri noe g



FØLER SEG TRUET: Drapsmannens far har fått politibeskyttelse på grunn av trusselbildet mot ham.

– Jeg kjente ikke til at han var høyreekstremist. Jeg er selv politisk i midten, noe til venstre kanskje. Og moren hans er ikke spesielt interessert i politikk, så han kan ikke ha hentet sine politiske tanker fra noen av oss.

– Som gutter flest

– Hvordan vil du beskrive din sønn og hvordan var han un-

der oppveksten?

– Han var som gutter flest. Men vi fikk aldri noe godt far-sønnforhold. Vi var nok begge ganske lukkede. Han var hjemme hos meg en gang i blant da han var liten. Moren hans og jeg skilte oss jo ganske raskt og så flyttet jeg til London, sier han.

– Han bodde hos sin mor i mange år og jeg bodde utenlands.

– Du er hans far. Hvordan føles det?

– Det føles forferdelig. Jeg kan ikke forstå at dette har skjedd. Hvorfor han gjorde det og hva som rørte seg i hodet hans. Mine

tanker går til alle som er blitt rammet, alle disse uskyldige menneskene. Jeg føler meg ikke som faren hans.

– På hvilken måte kommer dette til å påvirke livet ditt?

– Jeg må leve med skammen resten av mitt liv. Folk kommer alltid til å koble meg med ham. Jeg er jo faren hans. Men jeg har ikke hatt noe med han å gjøre. Jeg håper folk ikke anklager meg. Men



Folk kommer alltid til å koble meg med ham. Jeg er jo faren hans.

odt far-sønn-forhold



Foto: Scanpix

jeg kommer til å slite med dette lenge, i mange, mange år.

Ødelagte liv

– Hvis du fikk muligheten til å si noe til Anders, hva ville du sagt?

Faren blir stille. Lenge.

– Jeg vet ikke. Og jeg vet ikke om han ville hørt på meg, siden han åpenbart lever i en annen ver-

den. Jeg tror ikke han ville forstått meg. Han burde tenke over all den sorgen og lidelsen som han har forårsaket, at han har ødelagt så mange liv. Han må tenke gjennom konsekvensene.

Får politibeskyttelse

I intervjuet, før vi skilles ved porten, sier Jens David Breivik at han er urolig for hva som skal skje nå.

Han bor langt borte fra Norge, men konstaterer at det kommer til å bli vanskelig å reise hjem igjen. Han og kona har allerede snakket om at det finnes en viss mulighet for at noen vil gjøre dem vondt, fordi han er drapsmannens far.

– Det finnes flere gærninger. Jeg er urolig, det er jeg. Man vet aldri hva folk kan finne på.

Under intervjuet ringer både hustelefonen og mobiltelefonen. Terroren i Oslo er blitt en verdensnyhet og journalister fra hele verden forsøker å få drapsmannens far i tale. Natt til i går begynte det å ringe på døren.

Og etter kort tid var hele grusveien foran huset beleiret av reportere og fotografer som prøvde å ta seg inn på eiendommen. Si-

tuasjonen ble så kaotisk at det franske politiet grep inn. Breivik bekrefter at trusselbildet mot han er så alvorlig at han nå har politibeskyttelse.

– Dette blir en vanskelig tid. Det blir ubehagelig med oppmerksomheten. Og det blir vondt å måtte forklare alt for folk som vi kjenner. Alle lurer jo på hva som har skjedd.

FESTET MED D



FUKTIG KVELD: De fem svenske jentene festet med den terrorsiktede drapsmannen Anders Behring Breivik (32) en januarkveld for seks år siden i Hemsedal. De husker den blyge,

En januarkveld i 2005 møtte fem svenske jenter masse-morderen Anders Behring Breivik (32) på fest i Hemsedal. De minnes en ordknapp, men pågående skrytepave.

Jentene oppfattet ham som en skrytepave som helst ville snakke om eksklusive merkebelter og stå på ski med kompisene. De var fem festglade svenske gymnastjenter fra Borås som for seks år siden dro til Hemsedal på skiferie. Det endte i en fuktig kveld på byen med fire unge norske menn. De festet både på hotellet og i hytta jentene hadde leid.

Mange år seinere gjenkjente de en av nordmennene på avisforsidene – som norgeshistoriens verste masse-morder.

La an på jente

Ei av jentene, som i dag er lærerstudent, forteller om festkvelden med den nå terrorsiktede.

– Vi var rundt 18 år, gikk andre året på gymnaset og dro til Hem-

sedal for en helg, torsdag til søndag. En kveld var vi ute og festet på hotellet i Hemsedal. Det var da vi traff de norske guttene. Vi begynte å snakke, drakk øl og danset.

– Etterpå gikk vil vår hytte og hadde nachspiel hele gjengen, drakk enda mer, sier hun.

Hun beskriver den unge mannen og hans venner som norske

skrytepaver. De pratet mye om nattlivet på Stureplan i Stockholm og sammenliknet det med utelivet i Oslo.

– Vi hadde det kjempegøy. Kjempetriverlige og artige, festglade gutter. De var morsomme å omgås med. Det hendte de dro til Göteborg.

Kvinnen forteller at spesielt en av guttene viste spesiell in-

RAPSMANNEN



” Han var veldig på, hadde ofte armene rundt skuldrene mine. Men jeg var ikke interessert.

Svensk jente

men likevel bråkjekke nordmannen godt.

teresse for henne den kvelden.

– Han var veldig på, hadde ofte armene rundt skuldrene mine. Men jeg var ikke interessert. Han så ikke bra ut, han var ikke min smak. Jeg liker rockegutter. Han var for bråkjeck. Jeg ignorerte ham, sier hun.

- Uinteressert i politikk

– Han snakket om et belte. De

holdt på med en motegeire, ting man kunne spesialbestille. Det dreide seg om det nyeste, siste skrik ... Den unge mannen virket helt uinteressert i å prate politikk.

– Han virket blyg og tilbakeholden.

– Han syntes bare at det fantes mange likheter med Sverige, men at Oslo hadde mindreverdigdomskompleks overfor Stockholm.

Det var mest det vi pratet om.

Den svenske kvinnen beskriver nordmannen som ganske stille.

– Han virket litt sjenert og stille.

Han gjorde ikke noe forsøkt på å få kontakt med henne etterpå.

Det var først da hun fikk se bildene i alle avisene i går at hun forsto at det var den siktede masse-

morderen Anders Behring Breivik hun festet med den natta.

Fikk sjokk

En annen av jentene som festet med Behring Breivik minnes:

– Vi hadde det morsomt med guttene, møttes i baren også. Alle guttene sto snowboard, var søte og rare. Men det ble aldri noen hette følelser, ikke noe kjærlighet el-

ler noe sånt.

– Jeg fikk sjokk da jeg så at det var han på nyhetene. Vi var unge og naive, kanskje. Det er helt ufattelig.

En tredje av jentene sier:

– Da jeg så han på bildene i avisene ringte det ei bjelle. Men jeg kunne ikke plassere ham. Jeg husket ikke. Jeg var ung og møtte mange norske gutter da.

Terroristens politiske FORBILDE

Anders Behring Breivik (32) hyllet den mystiske bloggeren Fjordman i sitt terrormanifest.

Den norske islamkritiske bloggeren og forfatteren Fjordman er sentral Anders Behring Breivik (32) manifest, som ble publisert kort tid før terrorhandlingene.

Flere av kapitlene i boka er skrevet av Fjordman. 32-åringen hyllet Fjordman og peker ham ut som hans favorittforfatter:

– Til min overraskelse fant jeg ut at Fjordman hadde skrevet om mange av de samme emnene som meg. Jeg følte virkelig en kobling til essayene hans. Synspunktene våre er ganske like, står det i manuset.

– Jeg har prøvd å møte ham flere ganger, uten å lykkes. Det er også mange som spør om jeg er Fjordman, noe som selvsagt ikke stemmer, heter det i manuset.

- Misliker det

Dagbladet har sendt e-post til Fjordman uten å få svar. Fjordmann har gått ut på kontrajihadnettstedet Gates of Vienna, en bevegelse Behring Breivik identifiserer seg med, og tatt avstand fra ham. Fjordman gjentok her at han ikke er identisk med 32-åringen.

– Jeg har ikke orket å lese hans angivelige manifest, men jeg hører at han har sitert meg. Jeg misliker det ekstremt mye, men det er lite jeg kan gjøre med det, skriver han.

– Jeg vil også poengtere at han skal ha planlagt dette i ni år. Da eksisterte jeg ikke under navnet Fjordman, skriver han.

Møtte Fjordman

Fjordman skrev et kapittel i boka til Ole Jørgen Anfindsen, høyreblgger og redaktør av HonestThinking.

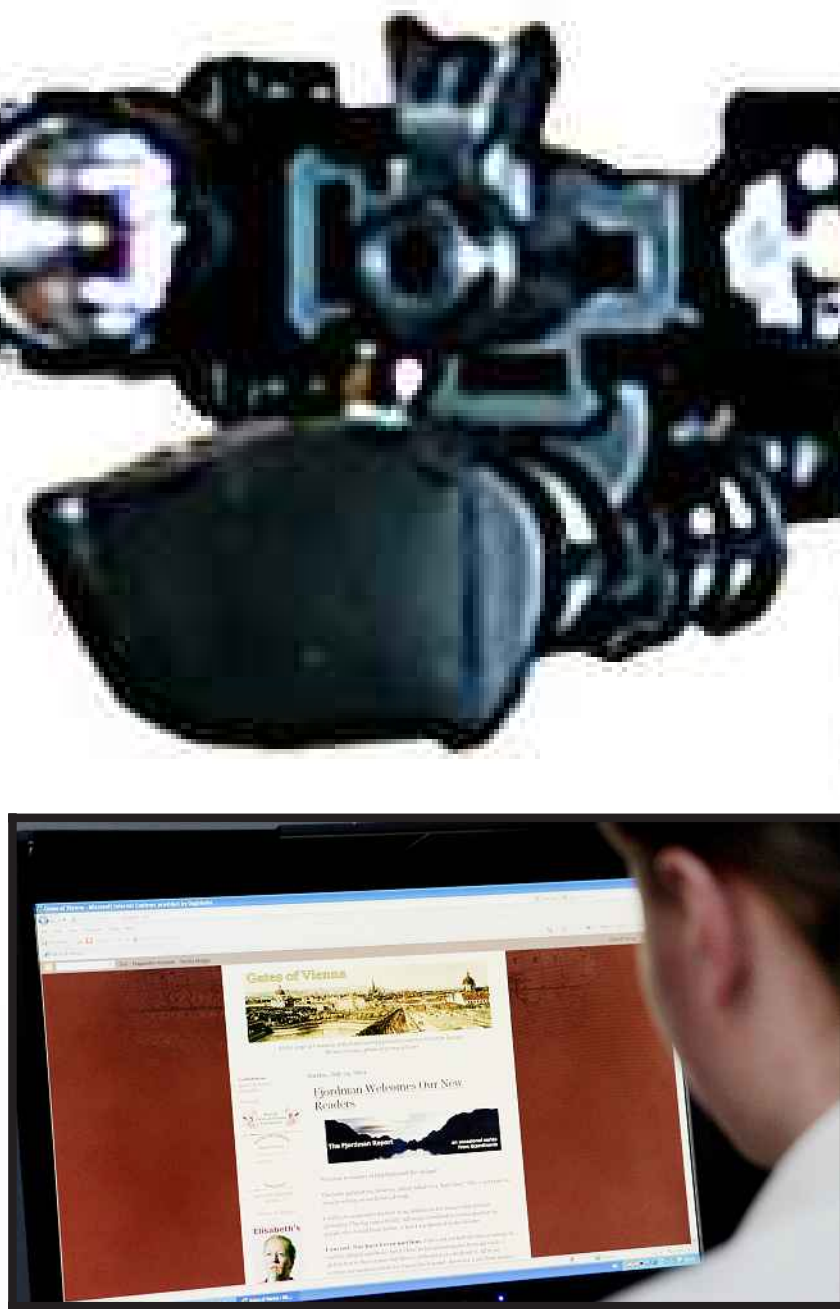
– Vi har ikke noe nært eller personlig forhold, men jeg er en av bloggerne han sender tips til, sier Anfindsen til Dagbladet.

Anfindsen har møtt Fjordman, men sier han ikke kjenner navnet hans.

– Vi har noen felles interesser og synspunkter, og er på sett og vis i et slags bloggfellenskap. Jeg skal ikke legge skjul på at jeg har vært begeistret for mange av kronikkene hans, og at jeg mange ganger har anbefalt ting han har skrevet. Samtidig er vi nok uenige om en del også, sier Anfindsen.

Saumfarte nettet

Fjordman er regnet som en innflytelsesrik blogger i konservative og høyre-radikale miljøer. Han skriver jevnlig for de viktigste antimuslimske nettstedene, som Jihadwatch og Brussels Journal, og er den nordmannen som



NETTSTED: Den mystiske Fjordman, som Anders Behring Breivik hyllet, tok i går avstand fra terrorhandlingene på kontrajihadnettstedet Gates of Vienna.

har størst ideologisk innflytelse i kontrajihadbevegelsen. Han er ikke den eneste personen som er blitt forsøkt kontaktet av Anders Behring Breivik.

I manifestet beskriver 32-åringen hvordan han saumfarte nasjonalistiske nettfora og Facebook-grupper for å samle flest mulig kontakter. Han hevder han til slutt fikk 5700 Facebook-kontakter og 8000 e-postadresser til nasjonalister. Han fryktet at Facebook-aktiviteten skulle avsløre terrorplanen hans.

– Jeg skjønnte at noen av profilene jeg kontaktet var falske profiler, ment for spianing av ulike etterrettingsorganisasjoner. Spørsmålet er om de har oppdaget, heter det i manuset.

Anders Behring Breivik hevder han i april 2002 var i London og med på stiftelsen av organisasjonen PCCTS, Knights Templar (Tempelridderne). 32-åringen hevder at målet var å lage en «konservativ revolusjonær bevegelse i Vest-Europa» og varsler terror og drap i hele Vesten.

Mathew Collins jobber i det britiske tidsskriftet Searchlight Magazine, og er ekspert på høyreekstreme grupper. Han tror ikke møtet fant sted eller organisasjonen finnes.

– Hadde det vært et slikt møte, hadde vi visst det. Det er ingenting som tyder på at det er sant, sier Collins, som antar at organisasjonen bare eksisterer i 32-åringens hode.



Breiviks ledestjerner

KOMMENTAR



Marte Michelet
mmi@dagbladet.no

Den tydeligste inspirasjonskilden til Anders Behring Breiviks «manifest», og til hans mystiske ideologiske ledestjerne «Fjordman», er islamofobenes bibel: *Eurabia: The Euro-Arab Axis*.

BOKA ER SKREVET av Bat Ye'Or (hebraisk for «Nilens Datter», hennes egentlige navn er Gisèle Littman), en amatørhistoriker som har fått kultstatus i anti-muslimske kretser. Boka har gitt opphav til en helt egen og etter hvert omfangsrik sjanger, Eurabia-litteraturen, som i ulike former gulper opp Bat Ye'Ors konspirasjonsteori, en teori på linje med Sion Visets Protokoller, bare at jødene er byttet ut med muslimer.

IFØLGE BAT YE'OR er Europa i dag i hemmelighet styrt av organet EAD, *Euro-Arab Dialogue*. Gjennom EAD har europeiske ledere inngått skjulte avtaler med den arabiske verden, avtaler som innebærer at muslimer nå de facto kontrollerer europeisk politikk og økonomi. Det hun kaller et «okkult maskineri» kontrollerer det meste – politikerne og medie- ne, så klart, men også kirkene, fagforeningene og kulturinstitusjonene er med på komplottet.

EADs maktovertakelse skal ha begynt med oljekrisen i 1973, da de arabiske landene «tok kveler-tak» på Europa og stilte en lang rekke ultimatum. Araberne truet med at Europa aldri kom til å få se en dråpe olje igjen, dersom de ikke betingelsesløst gikk med på kravene. Den forræderske europeiske politiske eliten solgte glatt ut sine egne folk og oppga all suverenitet. Slik ble Europa til Eurabia, og europeerne til *dhim-mis*, underdanige skapninger som lyder sine arabermuslimske herskere.

EURABIA-TEORIEN har fått voldsomt gjennomslag i de militante kontra-jihad-nettverkene som har spredd seg i Europa og USA i kjølvannet av 11. september. Men den har også sakte, men sikkert glidd inn i hele bredden av de islamofobe miljøene og partiene. Geert Wilders har for eksempel snakket seg varm om Eurabia i det nederlandske parlamentet. «Fjordman» har skrevet en slags oppfølger til originalen, *Defeating Eurabia*, som ble massivt spredd på kontrajihadnettsteder da den kom ut i 2008. Den siteres flittig av Breivik. Den dominerende ideen er at de rundlurte europeerne må vekkes, høyforræderiet må avsløres. Det «oppdraget» har Breivik, bokstavelig talt, tatt på dødsens alvor.

– Filosofisk BLØFFMAKER

Forsker Pål Foss har lest store deler av Anders Behring Breiviks manifest. Han mener 32-åringen umulig kan ha skrevet alt selv.

Anders Behring Breiviks omfattende manifest, som ble lagt ut på nettet kort tid før terroraksjonene i Regjeringskvartalet og på Utøya, er svært omfangsrikt og detaljert.

Pål Foss, førsteamanuensis ved Høgskolen i Østfold og ekspert på politisk filosofi, har lest store deler av dokumentet. Han mener den 32 år gamle terrorsiktede mannen umulig kan ha skrevet hele selv.

– Filosofisk sett er han en bløffmaker, sier Foss til Dagbladet.

– Kan han ha samarbeidet med andre om dokumentet?

– Det er virkelig en stor jobb som er gjort. Jeg vil tro at han har samarbeidet med noen. Men det er vanskelig å si.

Foss mener Breivik har gjort en klipp og lim-jobb.

– Enkelte steder i dokumentet er det kildehenvisning til forskere og litteratur, andre steder bærer preg av aktivistiske «amatørforskere». Andre steder er det ingen henvisninger.

Hentet fra Fjordman

Flere av kapitlene i boka er skrevet av Fjordman, en anonym, men profilert, konservativ nettdebatant. Dette er artikler som er publisert på nettet tidligere. Det er blitt hevdet i enkelte utenlandske medier at 32-åringen er identisk med «Fjordman», som angivelig knyttes til nettverket «Counterjihad». Men dette stemmer trolig

” Ideologisk er mye av dette revolusjonært konservativt.

Pål Foss, førsteamanuensis ved Høgskolen i Østfold



OMFATTENDE: Forsiden på Anders Behring Breiviks omfattende manifest.

ikke, får Dagbladet opplyst.

Fjordman gikk i går ut på nettsida til Gates of Vienna, nettstedet til en bevegelse Breivik identifiserer seg med, og tok avstand fra 32-åringen.

Mao og Wikipedia

Samtidig som deler av manifestet er skremmende, med bombeoppskrifter og planlegging av terror, er deler av det ideologiske hentet fra anerkjente kilder. Pål Foss mener noe av det som er kopiert inn er seriøs forskning.

– Dette har intet med Høyre eller Frp's konservatisme å gjøre. Dette er antiglobalisering, antiliberalisme, antikapitalisme litt gjenkjennelig fra norsk debatt. Andre ting er åpenbart sakset fra amerikanske kilder. De første delene ser rett og slett ut til å være skrevet av en litt student amerikaner, og er i en annen språkdrakt enn dagbokdelen, sier Foss.

– Noen av kildene han henviser til er fra helt anstendige forskere og tenkere. Ideologisk er mye av dette revolusjonært konservativt, sier Foss.

– Han siterer Mao, Machiavelli og Røde Armé Fraksjon med anerkjennelse, det er en hyperradikalisme her også.

Andre deler av teksten ser ut til å være kopiert rett fra Wikipedia.



KLIPP OG LIM: – Dette er en klipp og lim-jobb. Han har kopiert og gjengir flere steder andre, sier førsteamanuensis Pål Foss om Anders Behring Breiviks manifest. Foto: Privat

REPORTASJE

PÅ UTØYA/ SUNDVOLLEN:

Christine Sperstad Haug
csh@dagbladet.no

Benjamin A. Ward (foto)
bwa@dagbladet.no

Per Flåthe
per.flathe@dagbladet.no

Arnt E. Folvik (foto)
2400@dagbladet.no

Erik Hattrem
ehat@dagbladet.no

I FRANKRIKE:

Tomas Kvarnkullen
tomas.kvarnkullen@expressen.se

Gunnar Hultgreen
ghu@dagbladet.no

I OSLO:

Harald S. Klungtveit
hkl@dagbladet.no

Linn Kongsli Lundervold
llu@dagbladet.no

Sindre Granly Meldalen
sme@dagbladet.no

Astrid Meland
ame@dagbladet.no

Torgeir P. Krokfjord
tpk@dagbladet.no

Line Brustad
lbr@dagbladet.no

Peder Ottosen
pot@dagbladet.no

Hans Arne Vedlog (foto)
hav@dagbladet.no

Gunnar Thorenfeldt
gth@dagbladet.no

Tore Bergsaker
tob@dagbladet.no

Pål Nordseth
pno@dagbladet.no

Jonas Sverrisson Rasch
jon@dagbladet.no

Veslemøy Lode
vlo@dagbladet.no

Geir Barstein
gba@dagbladet.no

Kristin Baumann Marthinsen
kbn@dagbladet.no

Tommy Hauge Brakstad
thb@dagbladet.no

Martin Bergesen
mbe@dagbladet.no

Merete Skogrand
msk@dagbladet.no

Sigbjørn Strand
sst@dagbladet.no

Andreas Beddari Høyer
2400@dagbladet.no

Ralf Lofstad
rlo@dagbladet.no

Marie Melgård
mame@dagbladet.no

Line Fransson
lfr@dagbladet.no

Hege Varsi
hva@dagbladet.no

Øistein Norum Monsen
onm@dagbladet.no

STEMOR ØNSK



NÆRT FORHOLD: Som barn skal Anders Behring Breivik hatt et nært og godt forhold til sin stemor, og den vesle gutten var ofte gjest i bursdagsselskapene til barna i nabolaget. Stemora

Stemora møtte den massedrapssiktede Anders Behring Breivik siste gang i mars. Hun visste at han var islamkritisk.

ET STED PÅ ØSTLANDET (Dagbladet): – Jeg er i sjokk. Dette er bare helt forferdelig. Jeg kan ikke tro at det er sant, sier 66-åringen til

” Jeg kan ikke tro det er sant

Dagbladet. Kvinnen forteller at hun er svært ute av lage etter alt som er skjedd – også på grunn av alle henvendelsene hun har fått i dagene etterpå.

– Jeg er nødt til å reise bort noen dager, her får jeg ikke fred. Media ringer meg hele tida, sier hun.

Stemora bekrefter overfor Dag-

bladet at hun møtte siktede i mars, slik han skriver i det 1518 siders manifestet, der han nevner stemora ved fullt navn flere ganger.

- Hyggelig møte

– Det var et hyggelig møte, som det alltid er når vi treffes, sier stemora.

Hun påpeker at hun ikke har hatt mye kontakt med siktede de siste 15 åra. Hun skal imidlertid ha vært klar over at han skrev på ei bok. Innholdet var hun derimot ukjent med.

At ville bombe regjeringsbygget og drepe flere titalls ungdommer på Utøya, hadde hun aldri kunnet forestille seg.

– Jeg visste at han var veldig opptatt av islam og sånt. Men at han hadde slike tanker – og ville kunne foreta seg den slags handlinger – hadde jeg aldri trodd, sier 66-åringen, som understreker at hun tar full avstand fra de grufulle ugjerningene.

Ville ha omsorgen

Da siktede var ett år gammel skilte faren og mora hans lag. 66-åringen traff Anders Behring Breiviks far – Jens Breivik – på ambassaden i London. De ble gift og bosatte seg i

ET OMSORGEN



forteller at de har holdt kontakten, og at de møttes så seint som i mars i år. Nå blir hun nedringt etter Breivik navnga henne i det såkalte manifestet sitt.

Foto: Privat

London. Seinere bodde paret også i Paris.

I manifestet skriver Anders Behring Breivik at faren og stemora ønsket full omsorg for ham i oppveksten, men at de tapte barnefordelingssaken i retten noen år seinere.

Anders Behring Breivik skal ha besøkt faren og stemora jevnlig både i Frankrike og på hytta deres på Notodden. Paret skal ha skilt seg da siktede var 12 år gammel. Men også etter skilsmissen skal siktede ha opprettholdt nær kontakt med sin

stemor, hevder han i manifestet sitt.

Mens Anders Behring Breivik ikke skal ha snakket med sin far på 15 år, skal forholdet til stemora ha vært langt bedre.

” At han hadde slike tanker – og ville kunne foreta seg den slags handlinger – hadde jeg aldri trodd.

Stemoren (66)

Breivik skriver at stemora jobbet i UDI før hun ble pensjonist. Han beskriver henne som «en moderat kulturell marxist og feminist».

– En forræder

– Ironisk nok er UDI et høyt verdsett mål for Knights Templar i Norge (et nasjonalistisk nettverk, journ.anm.), fordi det er et viktig verktøy for det norske multikulturelle regimet, skriver 32-åringen. Han er ganske sikker på at stemora har gått av med pensjon. Dermed vil hun ikke være i risiko-

sonen hvis Knights Templar eventuelt skulle gå til angrep på UDI, påpeker han.

Grappa som 32-åringen kaller PCCTS Knights Templar, skal være inspirert av korsfarertidas Tempelriddere. Han omtaler seg som en «justiciar knight», en ridder av høyeste orden i tempelordenen.

– Selv om jeg bryr meg svært mye om henne, ville jeg ikke klandret KT dersom hun ble henrettet under et angrep mot UDI, skriver han. Årsaken er at hun pleide å være et sentralt

verktøy og «kategori B forræder» for det multikulturelle regimet i Norge, fortsetter han.

«Kategori A forræder» er ifølge Breivik statsledere, statsråder og direktører og ledere i bestemte organisasjoner, sjefredaktører, kulturelle ledere og industriledere. «Kulturelle marxister», multikulturelle politikere – især fra partier som støtter et multikulturelt samfunn – betegnes som «kategori B forræder».

– Høyforræderi burde hun være kjent med, skriver siktede.

FØLTE SEG FEMMIN



PROFESSOR Svann Torgersen. Foto: Scanpix

SA HAN TRENTE HVER MORGEN KLOKKA SEKS:

Anders Behring Breivik beskrives av venner som utseendefiksert og treningsopp-tatt. Han skal ha begynt å trene allerede på ungdomsskolen, da han gikk på trening før skoledagen startet. Bildet er fra Ris ungdomsskole.



Anders Behring Breivik fikset på utseende, skrøt av egen briljans, kjæreste og kropp. Han var svært utseendefiksert. – Ekstrem narsissistisk personlighetsforstyrrelse, sier professor Svann Torgersen.

Anders Behring Breivik ville lese opp deler av sitt manifest foran kamera etter arrestasjonen. Det skulle føre til at Norge ville forstå noe bare han hadde forstått tidligere.

– Man skal være forsiktig med å karakterisere personligheten til en man ikke har møtt og snakket med. Men ut fra hva jeg har lest framstår han som en person med

ekstrem narsissistisk personlighetsforstyrrelse.

Dette sier Svann Torgersen, forsker ved Regionsenter for Barn og Ungdoms Psykiske Helse Øst og Sør (RBup) og professor i klinisk psykologi, til Dagbladet.

– En slik person føler seg unik, høyverdig og annerledes, en som står over alle andre, sier han.

– I tillegg føler de rett til å gjøre ting andre ikke har anledning til å gjøre. Denne følelsen av å være berettiget er helt typisk, sier Torgersen.

Utseendefiksert

I manifestet framgår det at den massedrapssiktede er svært opp-tatt av utseende, trening, penger og klær. Dette bekrefter også flere

ungdomsvenner overfor Dagbladet. Ifølge venner av den siktede begynte han med anabole steroider i ungdomsåra. I manifestet fra 2011 skriver han også at han bruker det.

Ifølge en barndomskompis fikk Breivik utført flere plastiske operasjoner i USA for noen år siden.

– Jeg traff ham på bussen, og

han var veldig fornøyd. Han hadde operert panne, nese og hake. Det var også tydelig at han var blitt operert, sier barndomskompisen.

I manifestet vedgår Anders Behring Breivik at han synes han Andreas Behring Breivik Han beskrives av venner som pedantisk. På 90-tallet sa han til venner at han trente han hver

● Trolig sykkelig forfengelig ● Fikset på panne,

FOR N

” Man er
for god
for denne
verden.

Svenn Torgersen, forsker

FRAMSTILTE SEG SELV SOM EN KRIGER:

Andreas Behring Breivik trodde han skulle bli en europeisk helt. Slik framstilte han seg selv i sitt manifest.



FEMININ: Andreas Behring Breivik mener selv han er for feminin. Han mener det kan skyldes en oppvekst uten far og med sterk kvinnelig påvirkning.

morgen klokka 06, før han gikk på skolen.

– Forfengelighet er helt typisk for alle med sterke narsisistiske tendenser. Et viktig aspekt er selvpopptatthet. Mye dreier seg om en selv, utseende kan bety fryktelig mye, sier Torgersen.

>>> Forts. neste side



nese og hake ● **Opptatt av penger og klær**

FAKTA

Narsissisme

● SELVNYTELSE:

Sykelig eller skadelig selvnyttelse (forelskelse i seg selv)

● SPEILBILDE:

En betegnelse hentet fra den greske myten om ynglingen Narkissos som så sitt eget speilbilde i vannet og ble så forelsket at han ble dømt til å tæres hen og dø.

● TILLEGG:

Narsissismebegrepet slik det brukes i psykiatri og psykologi har en viktig tilleggsdimensjon, nemlig at personen ikke bare er opptatt av seg selv, men også nyter seg selv, sine egenskaper, evner, suksess og ytelser.

● FORSKJELL:

Narsissisme skiller derfor fra egoismebegrepet, som begrenser seg til å omhandle tendensen til bare å tenke på seg selv og egen vinning, uten at den selvnyttende, selvbeundrende kvaliteten som ligger i narsissismebegrepet, behøver å være til stede.

● UFORENLIG:

Ved alvorlige former for narsissisme vil personen heller ikke være i stand til å bære (kjenne på) depresjon, fordi dette blir totalt uforenlig med egenoppfattelse og selvnyttelse

● KOMPLOTT:

Hos noen kan det narsissistiske raseriet bli så massivt at proksjonen antar psykotiske dimensjoner, f.eks. forestillinger om komplott (paranoid psykose).

Kilde: Store norske leksikon



PARADETUR: Kriminelle prøver ofte å dekke seg til når de er på vei til fengslingsmøte. Så ikke med Anders Behring Breivik. Han møter tilskuerne i knallrød drag over ansiktet som kan minne om selvtillfredshet.



FEST: Her er Anders Behring Breivik på fest med svenske tenåringsjenter. Han kamerater fra yngre år forteller at Breivik fortalte om mange damer, men kameratene så aldri noe til dem. Foto: Privat

<<< Forts. fra forrige side

I manifestet skjønnmaler Breivik livet sitt. Han skriver at han ikke avtjente verneplikt for å ta vare på sin syke mor.

- Dekker over alle tap

Kilder i Forsvarets sikkerhetsavdeling Dagbladet har snakket med, forteller at Breivik allerede ved sesjon ble luket ut av rullene som ikke tjenestekikket.

Han forklarer også at han ikke

tok utdannelse fordi han ikke ville jobbe i det politisk korrekte Norge. Han skriver at han avskyr «vanlige folks banale hverdagsliv». Han forklarer mangel på sosial omgang med at han er så dedikert at det ikke er interessant for ham.

– Jo mer narsissistisk man er, desto større behov har man for å rettferdiggjøre og dekke over. En slik person tåler ikke å tape, ikke å ha lyter eller å bli kritisert. Alt må forklares bort. Dersom vedkommende sier at han har svakheter, er det med tanke på at han er så enestående at han kan innrømme

svakheter. Om du er så ekstrem vil det alminnelige livet være alt for banalt. Et menneske som ser på seg selv som så enestående, oppfatter det som meningsløst å gå inn i et vanlig yrke, ta en vanlig utdannelse. Man er for god for denne verden, sier Torgersen.

Skryter

I manifestet bruker Anders Behring Breivik mye plass på å framheve seg som en vellykket fyr som hang mye på Oslos beste vestkant. Han beskriver i detalj hvor dyre leiligheter han selv og vennene hans hadde.

– Jeg pleide å bo i et av de beste og mest eksklusive områdene for ungarer i Oslo, skriver han.

En av hans barndomsvenner sier Breivik ønsket å bli rik. Flere av hans venner som Dagbladet har vært i kontakt med, mener også at det er typisk Breivik å prøve å forskjønne bildet av seg selv.

Aldri kjæreste

– Når det kommer til jenter, hender det at noen prøver seg på meg, særlig nå om dagen, når jeg er skikkelig veltrent og føler meg fantastisk. Men jeg prøver å un-

gå forhold, fordi det kan komplisere planene mine og sette hele operasjonen i fare, skriver Breivik selv.

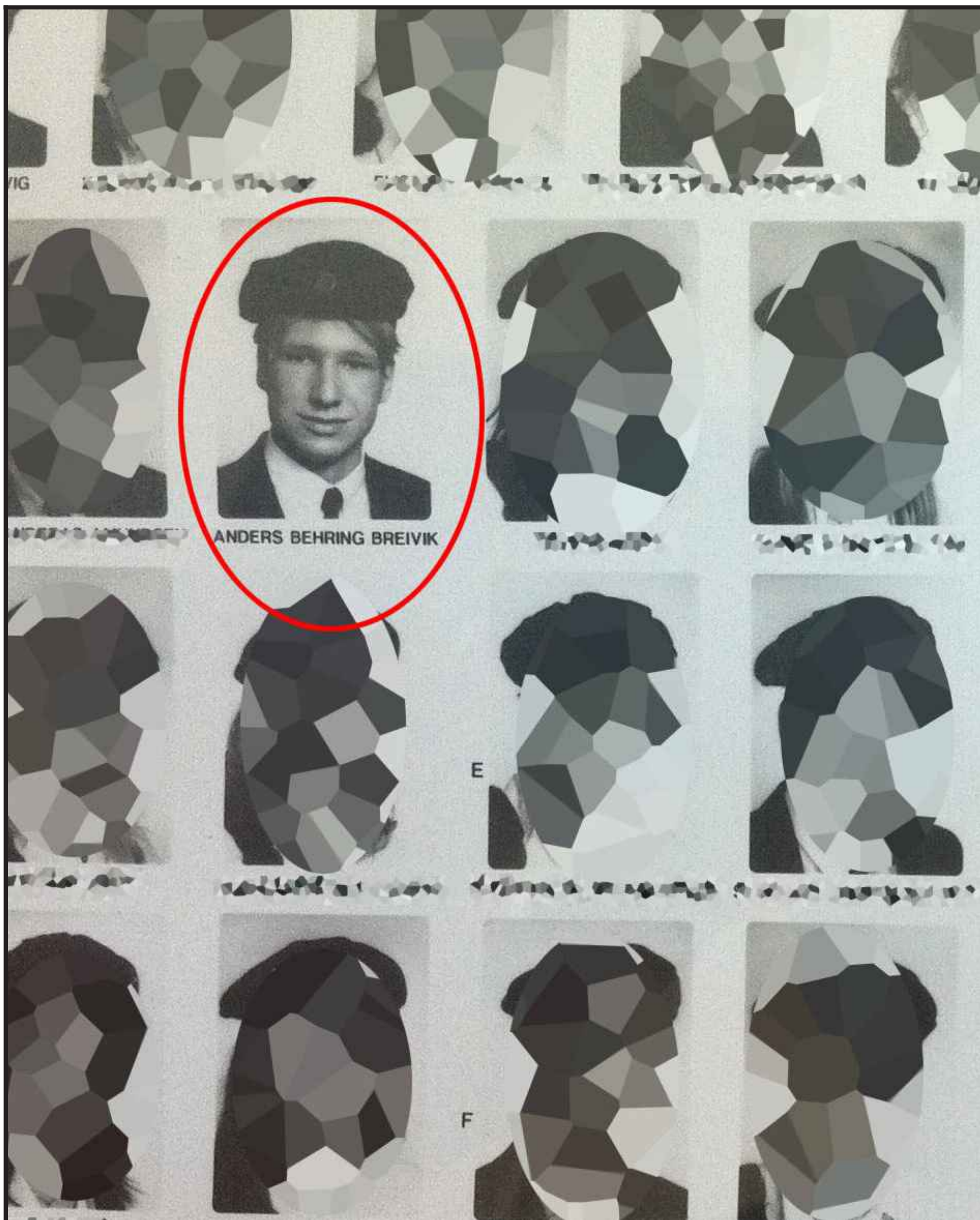
Ingen av de kompisene Dagbladet har vært i kontakt med, kan huske at Breivik noen gang har hatt kjæreste.

– Han drev alltid og fortalte om damer, men vi traff aldri noen av dem. Han har aldri hatt kjæreste, så vidt jeg kjenner til, sier en barndomsvenn til Dagbladet.

Samtidig skriver Anders Behring Breivik at han bryter noen av regler han synes er viktige, som å

● Har neppe hatt kjæreste ● Gikk på anabole

I tenåra midt på 1990-tallet ser Anders Behring Breivik vante miljø, meldte seg inn i Frp, mistet kontakten med



ÅRBOKA: Anders Behring Breivik begynte i på Oslo handelsgymnasium i 1995. Det skjedde store forandringer i livet til Behring dette året. Dette bildet er tatt i løpet av årene han gikk på



ut til å ha begynt å endre karakter. Han falt ut av sitt faren og begynte med ekstrem trening.

1995

ÅRET DET BEGYNTE Å RAKNE

– Jeg har ikke snakket med faren min siden han isolerte seg da jeg var 15, han var ikke fornøyd med min graffiti fase fra 13 – 16, skriver Breivik i sitt manifest.

Faren har i intervju med Dagbladet bekreftet at de ikke har hatt kontakt siden 1995. Han beskriver sønnen som svært vanskelig.

Det skjedde mange dramatiske endringer i den masse-drapssiktedes liv på midten av 1990-tallet.

– Det skjer ofte forandringer i folks måte å være på i puberteten. Av en eller annen grunn skjer disse endringene med ham, kanskje fordi han går inn i puberteten med de forutsetningene han har. Endringene er med på å skape disse forandringene, som at man mister venner og endrer miljø. Jeg tror det er feilaktig å tillegge dette til at han mistet kontakten med faren, det er det mange som gjør, sier psykologiprofessor Svenn Torgersen til Dagbladet.

BRØT MED BESTEVENNENE

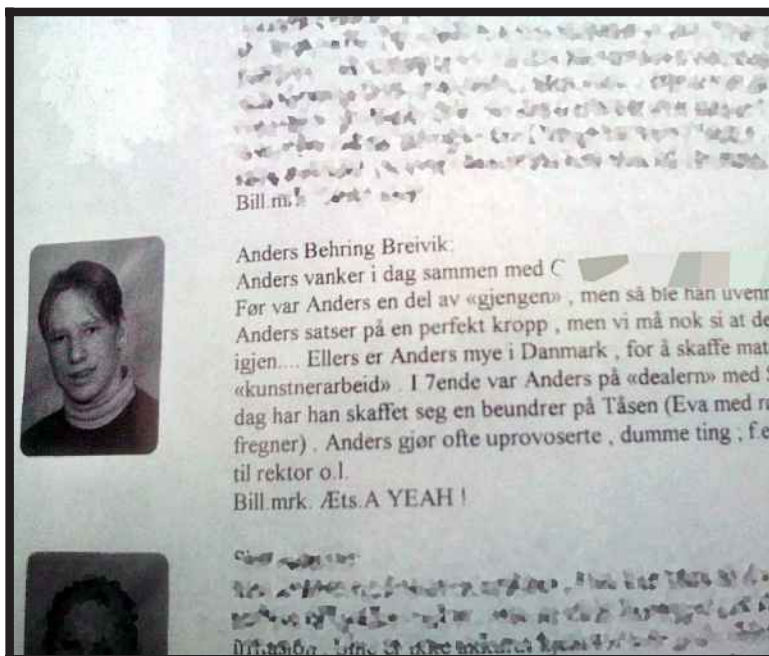
Samtidig mistet Anders Behring Breivik brått kontakten med sin bestevenn.

– Min beste venn i mange år, en muslim som vokste opp på Oslo vest (...). Kort tid etter at vi brøt kontakten begynte han å henge med pakistanere, skriver Breivik.

>>> Forts.
neste side



SKIFTET VENNER: Ifølge kilder Dagbladet har snakket med ble Anders Behring Breivik utstøtt av taggemiljøet han var en del av på midten av 1990-tallet. Han brøt også med sine tre nærmeste kompis. Her er han på fest med svenske tenåringer. Foto: Privat



STORE PUBERTETS-FORANDRINGER: Venner av Anders Behring Breivik fra barne- og ungdomsskolen beskriver ham som en normal fyr som ofte hjalp medelever. Da han var i konfirmantaler drev han med tagging og hang i Hip hop miljøet. I åra som fulgte brøt han med sine beste venner og skal ha blitt kastet ut av graffitimiljøet. Da han begynte på Oslo handelsgymnasium i 1995 søkte han seg til nye miljøer og meldte seg inn i Fremskrittspartiets ungdomsorganisasjon. I midten årboka fra Ris ungdomsskole, hvor han – antakelig i en humoristisk tone – beskrives som selvpoptatt, venneløs og voldelig.

” Jeg husker ham som en stille og sjenert fyr

<<< Forts. fra forrige side

På nettstedet Document.no skrev Breivik at de var bestevenner fra 12 til 17. Flere venner sier til Dagbladet at de to var som erteris, inntil noe brått skjedde.

En annen venn av Breivik sier til Dagbladet at han selv mistet kontakten med Breivik da han var 15.

– Han ble litt utstøtt fra vennegjengen, de var en gjeng på fire-fem stykker, sier han.

I manifestet skriver Breivik at vennskapet med to andre bestevenner også ble brutt på denne tiden fordi han ville fokusere på skole, nektet å ta narkotika og ville ut av Hip hop-miljøet.

– En dag hendte det noe, og mitt nære vennskap med dem var over. De valgte å fortsette på den samme veien uten meg, de ble mer kriminelle og voldelige og begynte med narkotika, skriver Breivik.

FORSVANT FRA TAGGEMILJØET

Samtidig skal han også ha blitt utstøtt fra taggemiljøet.

– I mange år var jeg en av de mest beme-

kelsesverdige Hip hop-erne fra Oslos vestkant. Da jeg var 15 år var jeg den mest aktive taggeren i Oslo, noe flere i det gamle Hip hop-miljøet kan bekrefte, skriver Breivik i sitt manifest. Han skriver at drivkraften var at så mange så opp til ham.

Dagbladet har vært i kontakt med flere kilder i taggemiljøet, som alle benekter denne påstanden. De mener han var en såkalt «nobody» uten kredibilitet.

Da han var 15 år gammel, forsvant han bare fra miljøet, ifølge Dagbladets kilder. De mener han ble utstøtt.

Ifølge Hip hop-nettstedet Kingsize.no skal Breivik ha tystet på vennene sine da han ble arrestert for tagging i 1995, og deretter frosset ut. De skriver også at det er ren ønsketenkning at Breivik var en innflytelsesrik tagger.

– Jeg husker taggen hans fra den tiden, han forsvant ut av scenen like fort som han kom, han var en døgnflue, en toy. Drøyt å skryte på seg legendestatus. Han betyr ingenting for den norske graffitiscenen, heter det i en kommentar på nettstedet.

- KAN BIDRA

– Enkeltepisoder med avvisning kan ikke

forklare atferden han har lagt for dagen, men kan ha bidratt til å gi ham et lite puff i en eller annen retning, sier ekspert i barnepsykologi Willy-Tore Mørch ved Universitetet i Tromsø til Dagbladet. Han ser klare tegn til en narsissistisk personlighetsforstyrrelse, som innebærer ønske om å bli godt likt.

– Da kan avvisninger i viktige faser av livet bidra til at han går inn i en tilværelse hvor han utvikler disse ideene.

BEGYNT Å BOLE

Samtidig begynte Breivik å fokusere på kropp. Han har selv fortalt venner at han gikk på trening hver morgen før skoletid da han gikk på ungdomsskolen. Venner av Breivik forteller at han begynte med anabole steroider.

– Han var veldig tidlig opptatt av å pumpe jern. Han begynte å pumpe allerede i 8. eller 9. Jeg husker at han var veldig opptatt av å være svær og sterk, sier en venn.

– Jeg husker ham som en stille og sjenert fyr. Og han var ganske storvokst – en svær fyr for alderen, forteller en annen.

– Min oppfatning av han på den tida var at han var en helt normal fyr, og vis-

te ingen tegn til ekstremisme da. Det må ha kommet seinere, sier en venn fra disse åra til Dagbladet.

SKIFTET POLITISK STÅSTED

– Vi var i samme vennekrets på ungdomsskolen og videregående. På den tida var han i et helt annet miljø. Politisk var han på venstresida, men han var ikke politisk aktiv, sier en ungdomskamerat av den siktede.

Breivik skriver at han brøt med hip hop-miljøet i 1995 og ble med i FpU. Ifølge ham selv hadde hans politiske holdninger vært totalt ignorante, det var først nå han forsto «koblingen mellom islam, media, venstresiden og myndighetene». Han begynte å lese seg opp.

– Dette var perioden da jeg bestemte meg for å dedikere livet mitt til politikk for å endre systemet, skriver han.

I 2000 sier Breivik at han begynner å gi opp den demokratiske kampen. Han går etter hvert ut av Frp. NATOs bombing av serbere i 1999 var det som fikk han til å vippe over.

Han bestemmer seg for å gå inn i det han kaller «motstandsbevegelsen» og er villig til å bruke vold.

Dagbladet

EKSKLUSIVT

**MASSEMORDERENS
PÅSTÅTTE MENTOR
SNAKKET UT I NATT**

Massemorderens påståtte mentor, den britiske ekstremisten Paul Ray, beklager drapene overfor det norske folk.

- Islamisering vil gi nye

BLODIGE TERRORA



Om han har lest det jeg har skrevet, må jeg ta ansvar for det.

Paul Ray

FREDAG 29. JULI 2011 **Dagbladet Nyhet** 9

ALDRI MØTT BREIVIK:
Ekstremisten Paul Ray, som utpekes som masse-morderens mentor, sier til Dagbladet at han aldri har møtt Anders Behring Breivik.

KSJONER

>>> Forts. neste side



TEMPELRIDDERKORSET: Paul Ray har tatovert tempelridderkorset på armen.

” Jeg drives ikke av politikk, jeg drives av religion.

<<< Forts. fra forrige side

VALETTA (Dagbladet): - Hvis jeg har noen skyld i det som har skjedd, skal jeg ta det ansvaret, sier Ray (35) til Dagbladet.

Men den ekstreme briten advarer også:

- Islamisering vil gi nye, blodige terroraksjoner.

Ray er mannen som hevdes å være Anders Behring Breiviks ideologiske drivkraft. Den tidligere britiske rasistlederen er nå en innflytelsesrik blogger. Han gikk seint i går kveld med på å møte

Dagbladet ved det idylliske havnekvartret i turistmetropolen Valletta, til et eksklusivt intervju om hans rolle i terrorangrepene mot Norge fredag 22. juli.

- Jeg hadde aldri møtt mannen før, jeg hadde aldri lest manifestet, jeg hadde aldri vært borti Anders Behring Breivik før jeg fikk nyheten om det grusomme angrepet på fredag. Jeg beklager overfor hele det norske folk, sier Paul Ray.

Briten framstår dypt preget av

det som har skjedd. Han spør om tillatelse fra Dagbladets team - som nordmenn - om å ytre personlige, politiske, synspunkter rundt det som har skjedd. Og gjentatte ganger uttrykker han sorg for barna som er blitt drept.

Han markerer avstand av en klar grunn: Masseorderen selv har dratt briten midt inn i politiets søkelys.

- Fordeler skyld

I Anders Behring Breiviks mani-

fest henviser 32-åringen til sin mentor, «Rikard Løvehjerte». Nordmannen henviser også til hvordan tempelridderne - inspirert av de kristne ridderne som hadde sin siste base nettopp her på Malta - skulle forsvare Europa mot Jihad og islam. Paul Ray er mannen bak den svært innflytelsesrike bloggen Lionheart, og bekrefter at han er medlem i organisasjonen Knights Templar - Tempelridderne.

- Jeg mistenker at han prøver

å legge skylda på flere, så han slipper å ta det hele ansvaret for det grusomme og barbariske han har gjort, sier Ray.

- Om han har lest det jeg har skrevet må jeg ta ansvar for det, men jeg ville aldri oppfordret til drap på uskyldige, norske barn.

Tempelridderne

Bak den fasjonable uteserveringa reiser gamle slottsmurer seg. Malta var tempelridderens siste base. Etter en blodig konflikt i English De-





DRIVES AV RELIGION: Paul Ray sier det ikke er politikk, men religion som driver han.

fence League - den innvandringsfiendtlige organisasjonen Paul Ray grunnla i Storbritannia, er det også blitt hans nye base.

- Jeg drives ikke av politikk, jeg drives av religion, sier Paul Ray.

- Det Breivik gjorde var et angrep på venstresidas politikk; han drepte uskyldige barn, som måtte dø fordi det partiet de tilhører har gjort. Han drepte titalls uskyldige barn. Det har ingenting med kristendom å gjøre.

- Hva driver deg?

- Jeg har mine personlige årsaker til å engasjere meg i anti-Jihad-bevegelsen, og det er min kristne tro som har ført meg hit, til tempelridderens base. Nå forklarer jeg meg gjerne for norsk politi, for å fjerne mitt navn fra denne saken.

Kan forstå

- Hadde det vært annerledes om han hadde drept muslimer?

- Da hadde det vært mulig å forstå det. Jeg sier ikke at det hadde rettferdiggjort det, men det hadde gjort det lettere å forstå.

- Hvorfor det?

- Jeg vil ikke være en av dem som bruker en slik tragedie til å fronte personlige synspunkter. Overfor en britisk journalist, eller en maltesisk, ville jeg aldri gjort det. Men dere er norske, sier Paul Ray.

- Er det OK?

- Det går bra.

Varsler flere angrep

- Det vil komme flere slike angrep. Jeg frykter i hvert fall det, om det ikke blir gjort drastiske endringer i innvandringspolitikken.

Denne retorikken kan Paul Ray. Han lener seg tilbake med en punchline:

- Jeg har forstått at jeg har din tillatelse til å si det. Det er islamiseringa som har skylden. Kristendommen maner til at folk skal spre nestekjærlighet.

Islam lærer sine unge opp til at de skal overta verden.

- Det Breivik gjorde var en gal manns verk, noe en person hadde planlagt over lang tid. Om han hadde hatt en mentor - meg, eller noen andre, ville han vel ikke angitt ham i manifestet? Og om det hadde vært andre celler, ville han vel ikke avslørt det for politiet? Breiviks handlinger var grusomme, og rammet uskyldige barn. Men han er ikke den eneste som tenker slik.

SVENSK EKSPERT: BREIVIK ER UNIK I KRIMINALHISTORIEN

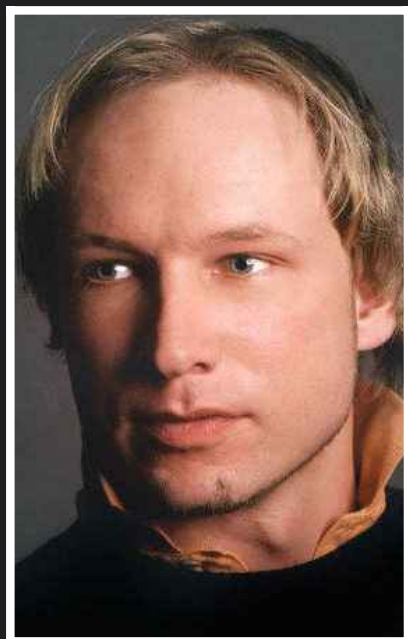


IKKE MENNESKELIG:

- Man må være utrolig motivert for å kunne gjennomføre noe slikt, sier Leif G.W. Persson. Her er han avbildet i Oslo sentrum, bare noen kvartaler unna der terroraksjonen ble innledet for ei uke siden.

” Det første man spør seg er: Hvordan i helvete er det mulig å gjøre noe slikt?»

Leif G.W. Persson



NEGATIVT UNIK:
Anders Behring Breivik.

- RASJ OG BEC



ONELL GAVVET

Den kjente kriminologen Leif G.W. Persson mener Anders Behring Breivik er det nærmeste man kan komme et unikt menneske - med negativt fortegn.

– Dette er et rasjonelt og begavet menneske, som har en helt enorm kapasitet, sier Skandinavias mest kjente kriminolog, Leif G.W. Persson, til Dagbladet.

Han mener dette gjør Anders Breivik helt unik.

– Jeg har aldri hørt om en slik person tidligere, som både har evnen, viljen og kapasiteten til å gjennomføre noe så grusomt, sier Persson, som er professor i kriminologi og en av Nordens mest suksessrike kriminalforfattere.

Nøye planlagt

Persson er også sakkyndig for det svenske justisdepartementet, og programleder i de populære TV-programmene «Veckans brott» og «Sommarmord» på svensk TV.

– Det første man spør seg er: Hvordan i helvete er det mulig å gjøre noe slik?, sier Persson, som selv er rystet over masse mordet.

– Dette har truffet Sverige dypt i sinnet og er jævlig dramatisk for oss alle, sier Persson.

– Tror du Breivik er klar over hva han har gjort?

– Ja. Absolutt. Han har planlagt dette her til punkt og prikke. Nå sprer han propagandaen, akkurat slik han hadde planlagt, sier Persson.

Stormannsgal

I det vanvittige 1500-siders dokumentet Anders Behring Breivik kaller sitt manifest, skriver Behring Breivik også mye om sitt eget liv. Her prøver han å framstille seg selv som en vellykket ung mann, og mener selv han vil bli en europeisk helt etter å ha gjennomført angrepene fredag.

Venner av Behring Breivik forteller imidlertid at han har overdrevet og skrytt av seg selv når det gjelder både status, penger og damebekjentskaper. En barndomskamerat av Behring Breivik mener han hadde et ønske om å bli rik. Også hans framstilling av sin posisjon i tida i Fremskrittspartiets ungdomsgruppe skal være sterkt overdrevet.

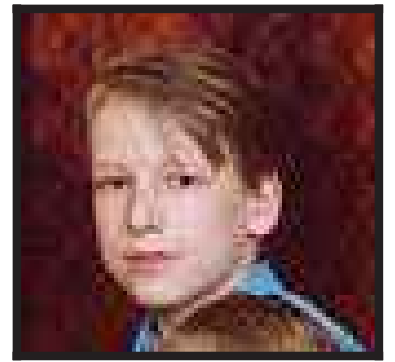
Ingen dyktig tagger

Overfor Dagbladet tilbakeviser flere kilder i taggermiljøet også Behring Breiviks framstilling av seg selv, men ingen av dem ønsker å stå fram med navn. På hip hop-nettstedet

CV

Leif G.W. Persson

- Professor i kriminologi og en av Nordens mest suksessrike kriminalforfattere.
- Persson er også sakkyndig for det svenske justisdepartementet, og programleder i populære «Veckans brott» på svensk TV. Nå i sommer graver han ukentlig i svenske drapssaker i programmet «Sommarmord».
- Persson har sammen med Jan Guillou skrevet manus til TV-seriene «Den vite ridderen» (1994) og «Anna Holt» (1996).



SVAK TAGGER: Anders Behring Breivik beskrives som en døgnflue i taggermiljøet - stikk i strid med hva han selv hevder.

Kingsize.no slakter de hans påståtte fortid som stor tagger.

– Jeg husker taggen hans fra den tiden, han forsvant ut av scenen like fort som han kom, han var en døgnflue, en toy. Drøyt å skryte på seg legendestatus. Han betyr ingenting for den norske graffitiscenen, skriver en person i en kommentar på nettstedet.

Den svenske kriminologen mener Anders Breivik er en helt unik «case».

– Dette er en person som er helt besatt av seg selv. Som har storhetstanker om seg selv som nærmest kan kalle storhetsvanvidd. Samtidig ville de fleste selvopptatte personer bristet når det gjelder gjennomføringen, sier Leif G.W. Persson.

Kald og rasjonell

Han viser til at Breivik innleder med et terrorangrep i Oslo før han nesten kjører fire mil før han begår massedrapet.

– Et terrorangrep i sentrale Oslo ville vært en heltidsoppgave for en vanlig terrorist. I stedet gjennomfører han et så voldsomt masse mord i etterkant. Det gjør han rasjonelt og iskaldt. Jeg har aldri hørt at en masse morder tidligere i historien har lyktes i å skyte så mange mennesker på egen hånd, sier Persson.

Han mener det er flere momenter som skiller Breivik fra tidligere masse morderne.

– I tillegg lar han seg gripe levende. Også dette var en del av planen, som han følger punkt til punkt. De fleste dreper seg selv eller blir selv drept, sier Persson.

Kriminologen sier at han først ikke trodde på at det bare kunne være én gjerningsmann.

– Jeg trodde det ikke var mulig, men nå ser vi at tekniske bevis underbygger dette, sier Persson.

Forsvarer politiet

Persson tror det nesten er umulig å finne tegn hos Breivik som kan brukes til å finne andre terrorister.

– Hvis man leter etter tegn vil man finne de samme hos tusenvis av mennesker som verken kunne tenkt seg eller hatt evnen til å gjennomføre noe slikt. Dette er det nærmeste man kan komme et unikt menneske, da på en negativ måte, sier Persson.

Han tror ikke Breivik vil bli erklært «sinnssyk i gjerningsøyeblikket».

– Jeg kan ikke det norske lovsystemet, men hvis det likner på det svenske vil han ikke bli dømt til psykiatrisk behandling. Problemet blir heller at han en dag skal ut, sier Persson.

Han vil også forsvare det norske politiet innsats under massedrapet.

– Jeg tror man skal være veldig forsiktig når man kritiserer norsk politi. Jeg tror ikke svensk politi ville klart det bedre, sier Persson.

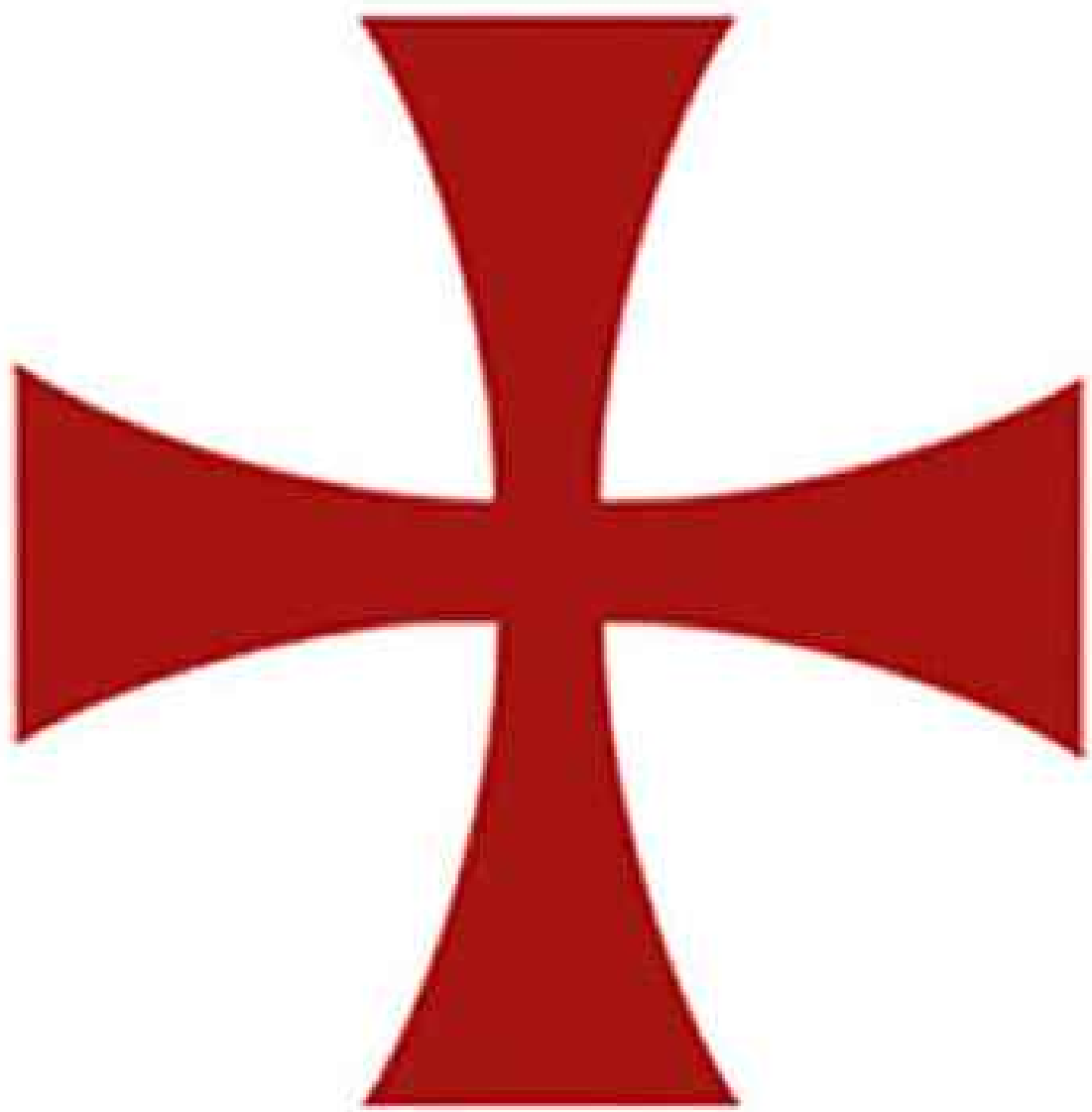
Tempelordenen

I moderne populærkultur blir medlemmer av tempelordenen ofte portrettert som skurker, mislede fundamentallister, representanter for en hemmelig ond organisasjon eller som vokterne av en tapt skatt.

Det finnes en ridderorden innen Frimurerordenen kjent som «Knights Templar». Dette er en orden som bare er åpen for frimurere som uttrykker en kristen tro. Ordenen heter «The United Religious, Military and Masonic Orders of the Temple and of St John of Jerusalem, Palestine, Rhodes and Malta». Dette betyr at det mest sannsynlig er et samlebegrep for flere individuelle ridderordenen samlet under ett system. Ordener som «Knights of Malta» og «Knights of the Temple».

En teori om hvor frimurerne oppsto fra, er at de er direkte etterkommere av Tempelridderne. En teori som mangler håndfaste bevis både hos frimurerne og historikere.

Anders Behring Breivik skriver i manifestet sitt at han er medlem av en kristen militær orden som kalles «Knights Templar». Denne ordenen hadde ifølge manifestet mellom 50 og 80 ordinerte riddere. Ordenen skal ha blitt opprettet i London i 2002 og er en gjenoppretting av den korsfarende ordenen fra 1200-tallet.

JAN GUILLOU: - BREIVIK HAR

Ville lage

KORSFEAR
i Europa



MISFORSTÅTT TEMPELRIDDERNE

Massemorderen Anders Behring Breivik var dypt fascinert av korsfarerne, og ville at hans hemmelige nettverk med tempelriddere skulle gå til krig.



FORFATTER: Den svenske forfatteren Jan Guillou har skrevet Arn-trilogien.

Det voldelige innholdet i Breiviks manifest og hans brutale gjerninger i Oslo og på Utøya kan være hentet fra korsfarernes herjinger gjennom en 90 år lang krig mot muslimene.

Massemorderen skriver:

«Tiden for dialog er over. Vi ga freden en sjanse. Tiden for væpnet motstand er inne. Knights Templar vil på vegne av Europas frie folk erklære krig mot det marxistiske og multikulturelle regimene av det vestlige Europa».

Den svenske forfatteren Jan Guillou har skrevet Arn-trilogien om Arn Magnusson. Hovedpersonen i bøkene er stormanns-sønnen, klostergutten og tempelridderen Arn Magnusson.

– Johanitridderne og tempelridderne var heltidssoldater. De var de beste krigerne, som ble igjen i Det hellige landet. De andre korsfarerne som ble med til Jerusalem, dreppe to til tre muslimer og fikk syndenes forlatelse, før de reiste hjem igjen, forteller Guillou til Dagbladet.

- Mye kunnskap

Før korsfarerne kom til Jerusalem i juni 1099 trodde de at muslimene var som dyr med horn og hale.

– De opplevde snart at det var helt feil. De kom til et land og et folk med stor kunnskap på mange områder som langt overgikk det europeerne hadde opparbeidet seg på den tiden. Det første de oppdaget var legekunnskapen, noe som førte til at tempelridderne ville ha arabiske leger. Muslimene lå langt framme i matematikk, medisin, astronomi, navigasjon, jordbruk og byggekunst. Derfor valgte mange tempelriddere å orientere seg mot muslimene, sier Jan Guillou.

Muslimene drev allerede bankvirksomhet, utstrakt handel østover og de dyrket sukker, noe som var nesten like verdifullt som gull i Europa.

>>> Forts. neste side

REKER-KRIG

INSPIRERT: Anders Behring Breivik skrev i sitt såkalte manifest at Knights Templar International skal frigjøre Europa med vold. Foto: Scanpix

<<< Forts. fra forrige side

Utover på 1100-tallet skjermte tempelridderne i Jerusalem seg mot Europa. De ville bli i Det hellige landet for alltid og de ville gjøre Jerusalem til en internasjonal by. De ville også avslutte krigen mot muslimene.

- Som en elitesoldat

– Anders Behring Breivik ser åpenbart den hellige krigeren som en elitesoldat, som har sverget for Gud å beskytte graven i Jerusalem. Han ser ikke tempelridderne som ville ha fred med islam.

Tempelridderne kom i konflikt med flere kristne grupperinger og ordener og tapte til slutt krigen i 1187, til Saladdins styrker.

Jan Guillou forteller at tempelridderne etter hvert ble anklaget for å drive snikislamisering i Frankrike.

Kong Philippe le Bel av Frankrike hadde stort behov for å skaffe seg verdier, noe han fant hos tempelridderne, som han hadde stor gjeld til. Tempelridderne var verdens rikeste organisasjon. Fredag 13. oktober 1307 ble massearresten mot tempelridderne gjennomført.

- Snik-islamisering

Ordenen ble erklært kjetterisk. For å kunne massearrestere dem var det effektivt å anklage dem for å dyrke Muhammed, sier forfatter Jan Guillou.

Tempelridderbevegelsen ble reorganisert i Frankrike på begynnelsen av 1800-tallet. I dag er organisasjonens primære virksomhet humanitært arbeid og filantropi. Ordenen finnes i dag som grunnlag for seremonielle titler gitt til konger og andre.

Massedrapsmannen Anders Behring Breivik skrev i sitt såkalte manifest om sin forbindelse til Knights Templar. Han skrev at han var med på gruppens stiftelsesmøte i London i 2002. Han navngir også sin «mentor» – Richard – som han sier han fikk god kontakt med.

Flere medlemmer i det høyreekstreme English Defence League (EDL), som Breivik skal ha hatt kontakt med, peker ut en av grunnleggerne, Paul Ray, som mentoren.

- Eksisterer

Paul Ray har sagt til nyhetsbyrået AP at den nye tempelridderordenen eksisterer og at det er en organisasjon som ble etablert som et svar på at muslimer forsøker å overta landets hans, England. Ray er mannen bak den høyre-ekstreme bloggen Lionheart - etter den britiske kongen Richard the Lionheart - der han fronter antimuslimske synspunkter og tar til orde for å gjenopprette Tempelridderordenen.

Breivik skriver i manifestet sitt at Knights Templar International skal frigjøre Europa med vold.

I manifestet skriver Breivik at hans orden har anslagsvis 15 til 80 ordinerte riddere og et ukjent antall sivile medlemmer.

Anders Behring Breivik ridderne som ville ha fred



VILLE VÆRE RIDDER: Her er Anders Behring Breivik på skoleavslutning på barneskolen. Han påstår i dag at han er del av en orden med

REPORTASJE

OSLO

Kirsten Karlsen
kka@dagbladet.no

Leif Stang
lst@dagbladet.no

Tora Larsen Morset
tomo@dagbladet.no

Ane Teksum Isbrekken
ati@dagbladet.no

Hilda Nyfløt
hin@dagbladet.no

Nanna Lovise Marie Johannessen
nlmj@dagbladet.no

Celine Normann
cno@dagbladet.no

Kristoffer Egeberg
keg@dagbladet.no

Hilde Marie Tvedten
hmt@dagbladet.no

Marit S. Aalrust
msa@dagbladet.no

Heidi Oliv Wollamo
2400@db.no

Erik Hattrem
ehat@dagbladet.no

Espen Sandli
esan@dagbladet.no

Petter Løken
pel@dagbladet.no

Robin Reistad Fiske
rrf@dagbladet.no

Tuva Bønke Grønning
tbg@dagbladet.no

Halldor Hustadnes
hhu@dagbladet.no

Lars Sæthren
lsa@dagbladet.no

Øystein Andersen
oand@dagbladet.no

Jørgen Gilbrant
jmg@dagbladet.no



ser ikke tempel- med islam.

Jan Guillou, forfatter



ordinerte riddere. Innfelt ses Breivik på vei ut fra fengslingsmøtet i Oslo tingrett.

Foto: Privat/Dagbladet

Militær orden

På 1100-tallet var militære ordener vanlig. De tre mest kjente fra korstogene er Tempelridderne, Johanitterordenen og Den tyske orden.

En militær orden er ikke det samme som en munkeorden. Medlemmene av en militærorden var lekbrødre som sverget en ed som liknet på det en munk sverger.

Den katolske kirke ga syndeforlatelse til de som tok sverdet i korsets tegn. Dette er delvis forklaringen på hvordan kristne soldater kunne drepe.

Johanitterordenen var en kristen ridderorden som ble militarisert ca. samtidig med tempelridderne. I dag er ordenen mest kjent som malteserordenen. Johanitterne hadde svart drakt med hvitt kors på venstre side av brystet. Ordenens fane var rød med hvitt kors.

I motsetning til Tempelridderne forsvant ikke Johanitterne etter korstogene. I 1530 ga Karl 5 av det tyskromerske riket Malta til Johanitterordenen i bytte mot at det ble en vasallstat.

I 1565 invaderte muslimer rike Malta med en styrke på 40.000 mann. Den muslimske hæren returnerte til Istanbul med bare 15.000 mann.

En ny by måtte bygges etter beleiringen på Malta. Byen fikk navnet Valletta etter Johanitterordenens stormester som sto imot beleiringen.

Ordenen besto gjennom hele middelalderen til seint på 1700-tallet.

På 1900-tallet samlet ordenen seg igjen med klare religiøse og humanitære mål.

Merete Skogrand
msk@dagbladet.no

Jonas Rasch
jon@dagbladet.no

FOTO
Håkon Eikesdal
heik@dagbladet.no

Benjamin A. Ward
bwa@dagbladet.no

Erling Hægeland
ehag@dagbladet.no

Øystein Norum Monsen
onm@dagbladet.no

Uffe Frandsen
2400@db.no

Eirik Helland Urke
ehu@dagbladet.no

Sveinung U. Ystad
sys@dagbladet.no

Sara Strandlund
sara.strandlund@kvp.se

GRAFIKK

Nils Kr Reppen
nkr@nyhetsgrafikk.no

ILLUSTRASJON
Håvard Anthonsen

haavard@braskogbram.no

I NEW YORK

Vegard Kristiansen Kvale
vkk@dagbladet.no

Ørjan Ellingvåg (foto)
ellingvag@gmail.com

PÅ MALTA
Torgeir Krokfjord
tpk@dagbladet.no

Thomas Rasmus Skaug (foto)
tsk@dagbladet.no

ENNMANN



SIE HAN SOLGTE 40-DELERS SERVICE: For sitt Versace-Rosenthal-middagssett skal Breivik ha fått 5000 euro.



SOLGTE LUKSUSPENN: Breivik skriver i sitt manifest at han måtte selge unna eiendeler for å få nok penger. Han påstår han blant annet solgte sin Montblanc Meisterstück-penn for 200 euro.

Anders Behring Breiviks satte sammen sin uniform av gamle militære dekorasjoner, juggel og et egendesignet emblem. Han skaffet seg penger ved å lure 10 kredittkortselskap og skrøt på seg en organisasjon ingen kjenner til.

Anders Behring Breiviks framstilling av seg selv slår stadig nye sprekker.

Samtidig som han skryter av å være del av en internasjonal organisasjon som heter Knights Templar, sier høyreekstreme i England at det er deres organisasjon, og at Breivik aldri har vært med.

I manifestet skriver han da også om hvorfor han ønsket å utføre

handlingene alene.

– Det gamle ordtaket: «Hvis du vil ha noe gjort, gjør det selv» er like relevant nå som det var da. Mer enn en «kokk» betyr ikke at du vil utføre oppgavene dobbelt så fort. I mange tilfeller, du kan gjøre alt på egen hånd, det vil bare ta litt lengre tid. OG, uten at du tar noen uakseptable risikoer. Konklusjonen er udiskuterbar, avslutter han manifestet sitt med.

Breivik gjorde ifølge seg selv forberedelser i ni år, mens politiet sier han har vært arbeidsledig de siste åra, og at han har brukt deler av denne tida på planlegging.

Tulleuniform

Hans såkalte tempelridderuniform er bare juggel, ifølge eksperter.

– Jeg vil ikke kalle dette en uniform. Dette er et kostyme. Han kunne like gjerne ha kjøpt det på Standard. Det er utstrakt handel med både vanlige medaljer og uniformstegn, så det er mulig å få kjøpt alt fra uniformer tilbake til borgerkrigen til nyere ting, sier Arne Hagtvædt,



TEMPELRIDDERKORS: Fås billig på nettet, for litt over hundre kroner. Dette er (øverst) Knights Templar and Knight of Malta breast jewel (koster 13.99 pund), Knights Templar breast jewel (koster 11.99 pund) og Knight Companion of the Red Cross of Constantine (11.99 pund) IHSV (In Hoc Signo Vinces).

– som er ansvarlig for uniformsreglementet til den norske hæren, til Dagbladet.

I manifestet er Breivik opptatt av sin såkalte tempelridderuniform. Han lister opp hvilke emblemer han kan pryde seg med. Dette er uniformen han ønsket å ha på seg under fengslingsmøtet på mandag, noe politiet nektet ham.

– En tempelridderuniform med emblemer, merker og utmerkelser kommuniserer ganske effektivt våre prestasjoner, vår urokkelige besluttsomhet og vårt ansvar for å gjennomføre kampen videre med konkrete mål for framtida. En medalje tildeles en person som en form for anerkjennelse for organisatoriske, intellektuelle eller militære prestasjoner, skriver han i sitt manus.

U.S. Marine Corp-uniform

Danske Erik Dam har gått nøye gjennom Behring Breiviks uniform, og funnet ut hvor alle de ulike delene kommer fra. Dam har jobbet 43 år i den danske marinen, og har stor interesse for militære utmerkelser.

– Han har tatt noe som er fint og

FREMSTILTE SEG SOM EN SOLDAT: Behring Breivik avbildet i manifestet med en 223-rifle av merket Ruger Mini-14. Breivik skal også ha vært utstyrt med en pistol av type Glock 9 millimeter da han gjennomførte massakren.

nobelt og fått det til å bety noe annet, men det kan han ikke. Det er helt ubegripelig for meg at noen skal gå ut og misbruke disse symbolene, sier Erik Dam til Dagbladet.

Selve uniformen er en original U.S. Marine Corp-uniform, som kan kjøpes for rett over hundrelappen på nettet. De såkalte tempelridderkorsene koster også rundt hundre kroner per stykk, og fås kjøpt i britiske og amerikanske nettbutikker. Dette er kors fra Knights Templar, som er en overbygning av ulike losjer, hovedsakelig i USA og England.

Breivik trekker fram betydningen av de ulike tempelridderfortjenestebånd han har sydd på uniformen. Flere av disse er egentlig fortjenestebånd fra det amerikanske forsvaret, ifølge Erik Dam. 16 av dem er offisielle amerikanske ordensbånd, alle kan kjøpes på nettet for mellom 10 og 25 kroner.

Behring Breivik har blant annet fått fatt i hedersbåndet for dem som tjente de amerikanske styrkene i Irak mellom august

1990 og desember 1995.

På brystet har han hedersbåndet Navy Cross, som blir tildelt personer som har risikert livet i krig mot en fiendtlig styrke. Et annet blir tildelt amerikanske militære eller sivile som redder, eller prøver å redde, personer fra drukning eller andre vannrelaterte dødsfall.

Han har også kjøpt seg en hedersbevisning fra Vietnamkrigen, som ble tildelt enheter av det amerikanske militæret, samt en hedersbevisning som blir tildelt de som har utført tre års tjeneste som drillinstruktør eller liknende for amerikanske rekrutter. I tillegg pryder han seg med «Purple Heart», som blir tildelt amerikanske styrker som er blitt såret eller drept i krig eller krigslignende handlinger.

Ifølge Behring Breivik selv tildeles «Purple Heart» de som har drept «kulturmarxisistiske landsforrædere».

Egendesignet riddersymbol

Behring Breivik kaller seg tempel-

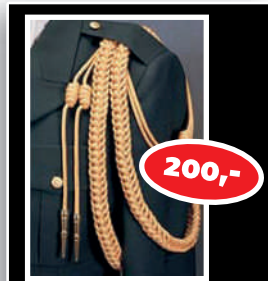
>>> Solgte luksusting



Jeg vil ikke kalle dette en uniform. Dette er et kostyme.

Arne Hagtvedt, hæren

SHÆREN



200,-

SKULDERBÅNDET: En aiguillette brukes vanligvis av en militær rådgiver, sekretær eller assistent for et statsoverhode, en kongelig eller en høyere offiser. Kan kjøpes i nettbutikker for rundt 200 kroner.



200,-

KORS: Dette røde korset kan også kjøpes i britiske nettbutikker. Korsene blir solgt i par, for rundt 200 kroner.



350,-

SKULDERDIS-TINKSJONER: Skulderdistinksjonene koster rundt 350 kroner per par på nettet.



133,-

UNIFORMEN:

Selve uniformen er en original U.S. Marine Corp-uniform, men kan kjøpes for rett over hundrelappen på nettet. (der koster uniformen uten «stæsjet» hele 24.95 dollar, eller rundt 133 norske kroner) De såkalte tempelridderkorsene koster også rundt hundre kroner per stykk, og fås kjøpt i diverse britiske og amerikanske nettbutikker.



Dette betyr fortjenestebåndene



- 1: Army and Air Force Presidential Unit Citation** - For tapperhet og beslutsomhet i gjennomføringen av oppdrag under svært vanskelige og farlige forhold.
- 2: Air Force Organizational Excellence Award** - Tildeles av United States Air Force og er den laveste av utmerkelsene fra flyvåpenet.
- 3: Legion of Merit Legionnaire** - For eksepsjonell fortjenstfull innsats ved utførelsen av fremragende tjeneste og dåd.
- 4: Bronze Star Medal** - For fremragende fortjenester i strid.
- 5: Navy Cross** - Deles ut av USAs sjøforsvar til de som utmerker seg i kamp ved ekstraordinært heltemot i operasjoner mot fienden. Den nest fremste utmerkelsen i USA etter Medal of Honor.
- 6: Air Force Combat Action Medal** - For aktiv strid mot fienden, på land eller i luften.
- 7: Southwest Asia Service Ribbon** - Gjenkjennermerke for dem som deltok i Operation Desert Shield eller Desert Storm, mellom 2. august 1990 og 30. november 1995.
- 8: Coast Guard Arctic Service Medal** - Tildeles etter 21 dagers aktiv tjeneste i strekk nord for polarsirkelen.
- 9: Silver Lifesaving Medal** - Tildeles amerikanske militære eller siviler som redder eller forsøker å redde en person fra å drukne.
- 10: Navy Recruit Training Service Ribbon** - Denne får man etter tre år som drill instructor ved et militært treningssenter.
- 11: Ukjent utmerkelse som sannsynligvis kommer fra nasjonalgarden.**
- 12: Prisoner of War Medal** - Tildeles enhver som blir tatt til fange under en operasjon mot en fiende av USA.
- 13: Purple Heart Medal** - For en som blir drept eller skadet i en trefning mellom USA og en fiendtlig stat.
- 14: Army Meritorious Unit Commendation Ribbon** - Tildeles for forskjellige heltemodige dåder eller fortjenstfull innsats i tjenesten.
- 15: Vietnam Presidential Unit Citation** - Tildelt for eksepsjonell tjenesteførelse i Vietnam mellom 1954 og 1976.
- 16: Army Valorous Unit Award Ribbon** - Ekstraordinær heroisk innsats mot en bevæpnet fiende av USA.



250,-

BELTET: Dette belte kan kjøpes på Ebay for rundt 250 kroner.

SVART OG HVITT KORS: Behring Breivik kaller dette korset Knight of Malta Breast Jewel, det påstår han gis til dem som har mottatt minst 10 utmerkelse i kampen mot Islam. Egentlig heter dette Knights Templar and Knight of Malta breast jewel, og kan kjøpes for ca. 125 NOK på nettet.

125,-

RØDT OG ROSA KORS: I manifestet kaller Breivik dette korset Justiciar Knight Military Order of the Martyrs, det hevder han gis til medlemmer som mister livet i en operasjon. Egentlig heter dette Knights Templar breast jewel, og kan kjøpes for ca. 110 NOK på nettet.

110,-

LILLA OG ROSA KORS: Breivik kaller dette korset Red Cross of Constantine Breast Jewel. Dette hevder han gis til de som har mottatt minst 15 utmerkelse i kampen mot Islam. Egentlig heter dette Knight Companion of the Red Cross of Constantine og kan kjøpes for 11,99 pund på nettet.

110,-



1200,-

DØDNINGE-HODET: Dette merket har Behring Breivik selv bestilt fra India. En indisk designer laget symbolet etter å ha fått tilsendt bilder fra Behring Breivik. Han betalte rundt 1200 kroner for merket.



SKREV HAN SOLGTE KLOKKA SI: For sin Breitling Crosswind-klokka skal Breivik ha fått 1800 euro, han skriver den opprinnelig kostet 2650 euro.

<<< Forts. fra forrige side

ridder i bevegelsen Justiciar Knight, og påstår han kan bli medlem av tre ulike ordener avhengig av resultatene han oppnår i operasjonen.

Symbolet for «Justiciar Knight» på Behring Breiviks kostyme, er imidlertid spesialbestilt fra en brokadedesigner i India. Han mottok en ordre fra Norge via Internett i fjor, ifølge India Times. Behring Breivik skal ha betalt i overkant av 1200 norske kroner for merket, og sendte selv bildene logoen er basert på.

Merket er festet på Behring Breiviks venstre overarm, og forestiller en hodeskalle og to dolker.

Politiet har så langt bare informasjon om uniformen han hadde på seg da han ble arrestert:

– Han har sagt at han har kjøpt utstyret i utlandet så langt det har vært mulig. Noe har han også laget selv. Vi har ingen informasjon om at han har skaffet det på ulovlig vis. Samtidig undersøker vi hvordan han fikk tak i politisymbolene, sier politiadvokat Pål-Fredrik Hjort Kraby om politiniformen Behring Breivik hadde på seg da han ble arrestert.

Solgte unna ting

Fra 2008 til i dag hadde Breivik bare et par tusen kroner i året inntekt.

Formuen hans gikk ned fra 631 663 i 2007 til 72 501 kroner i 2010, han brukte altså 560 000 i perioden. I tillegg hevder Breivik selv at han fikk tak i 10 ulike kredittkort som han brukte i perioden. Hvor han hadde formuen sin fra er ikke kjent.

I manifestet bokfører den terrorrettede sin økonomi. I 2010 skriver han:

– **Jeg har solgt en del av de siste eiendelene jeg hadde, fra mitt tidligere liv, som var av verdi. Det var et komplett 40 del Versace-Rosenthal middagssett verdt omkring 5000 euro.**

Det er tydelig at han trenger mer penger, i 2011 skriver han:

– **Jeg bestemte meg for å selge min kjære Breitling Crosswind og min Montblanc Meisterstück-penn i januar for å styrke budsjettet til operasjonen. Jeg fikk solgt klokka for 1800 euro (koster opprinnelig 2650 euro) og pennen for 200 euro (koster opprinnelig omkring 375 euro), skriver Breivik ut.**

Videre skryter Behring Breivik om en stor sprit- og vinsamling av verdi og en HP-printer verdt 4000 euro. Alt dette vil han selge for å få de pengene han behøver til operasjonen sin.

Deretter følger en oversikt over hans daværende budsjett slik:

- I banken: 3750 euro
- I cash: 3750 euro

- Bilens verdi: 4500 euro
- Kreditt (9 kredittkort): 28 750 euro

Investerte i mobilselskap

I 2005 viser regnskapet til hans heleide selskap E-Commerce Group AS at han investerte nesten 900 000 kroner i det amerikanske mobilselskapet SunCom i 2005. SunCom skulle tilby mobiltjenester.

Investeringene i selskapet ble ingen umiddelbar gullgrube. Kursen i SunCom sank og påførte E-Commerce Group et papirtap på vel 23 000 kroner.

I 2005 hadde hans eget selskap omsetning på 1,4 millioner kroner. I vedtektene opplyses det at selskapet skal drive med konsulenttjenester, investeringer i børsnoterte selskaper og fjernlevering av elektroniske tjenester til utlandet.

To personer var registrert som ansatte i selskapet. Regnskapet er belastet med vel 450 000 kroner i lønnskostnader i 2005.

Selskapet hadde en revisor som har godkjent regnskapene og et overskudd på 150 000 kroner, men revisor fratrukk seinere. Dagbladet har snakket med en av partnerne i revisorselskapet som traff Anders Behring Breivik i 2005, men han ønsker ikke å si noe om sitt klientforhold til media.

Etter at revisor trakk seg ble ikke noen ny revisor engasjert. I 2008 ble selskapet oppløst.

Kjøpte våpen over nett

Mye av ressursene har gått til våpen. August i fjor handlet kalles av Breivik for «våpenanskaffelsesfasen», hvor han blant annet skal ha reist til Praha på et mislykket våpenhandelsforsøk.

I dag vet vi at han fra Felleskjøpet fikk kjøpt i seks tonn kunstgjødsel, som han kunne bestille fordi han registrerte seg som bonde. Fra en nettbutikk i Ålesund kjøpte han flere liter RC Fuel, en eksplosiv væske som han brukte til å lage bomber. Overfor NRK bekrefter våpenforhandleren Capsicum Solutions at de har solgt våpenutstyr til terrorrettede Anders Behring Breivik, nærmere bestemt en easyloader som gjør det lettere å lade magasiner og fire 30-skudds pistolmagasiner.

Ifølge manifestet skaffet Breivik seg i fjor høst en Mini-14 fra våpenprodusenten Ruger. Dette er et halvautomatisk våpen med kaliber .223 Remington. Han skrev at han i tillegg hadde en lovlig pumpehagle, en 308 win bolt rifle (samme kaliber som AK47) og en halvautomatisk Ruger Mini 14.

– All informasjonen vi har nå tyder på at våpnene var skaffet på lovlig vis, sier politiadvokat Pål-Fredrik Hjort Kraby til Dagbladet.



I RUSTNING PÅ SOMMERAVSLUTNING: Anders Behring Breivik er her rundt 10 år gammel. Han deltar på sommer



Jeg har solgt en del av de siste eiendelene jeg hadde, fra mitt tidligere liv, som var av verdi.
Anders Behring Breivik

LØRDAG 30. JULI 2011 **Dagbladet Nyhet** 11



avslutningen på Smestad barneskole. Hans kostyme har et rødt ridderkors på brynjen. Det er det samme korset som han brukte på uniformen han har profilert seg med i manifestet sitt. Foto: Privat

Breiviks påståtte mentor bak NAZI-TREFF



GUIDE: På videoen guidet Paul Ray (t.h.) møtedeltakere til attraksjoner i Valletta, tempelriddernes gamle høyborg. Foto: Fra videoen



HYGGELIG: Paul Ray tar imot sine meningsfeller på flyplassen. Foto: Fra videoen



RITUALER: Rasehaterne blåser flammer og utfører andre ritualer på videoen. Foto: Fra videoen



VÅPENTRENING: Flere scener viser det som skal være Paul Ray, Nick Greger og Johnny Adair med våpen. Foto: Fra videoen

Politiet etterforsker nå Paul Ray, den påståtte mentoren til Anders Behring Breivik. En video viser hvordan Ray arrangerte treningsleir for beryktede naziledere på Malta.

VALLETTA (Dagbladet): Nøkkelen til å forstå Anders Behring Breiviks grusomhet kan ligge her i det vakre middelaldersentrumet i Maltas hovedstad Valletta.

I tempelriddernes gamle høyborg har britiske Paul Ray (35) – grunnlegger av anti-innvandringsbevegelsen English Defence League – pleiet omgang med noen av verdens mest fryktede nazister. Ray er nå i ferd med å bli en sentral del av etterforskningen av Anders Behring Breivik.

Etterforskes

Dagbladet kan i dag avsløre at norsk politi har bedt politiet på Malta om å kartlegge bekjentskapskretsen og bevegelsene til den britiske islamhateren. Kilder bekrefter overfor Dagbladet at det er den såkalte sikkerhets- og etterretningsavdelingen i det maltesiske politiet som skal bistå Norge.

En video, lagt ut på YouTube i mai, viser Paul Ray sammen med to beryktede naziledere:

- Jonathan «Mad Dog» Adair (47) er en tidligere lederskikkelse i den beryktede, britiske opprørsbevegelsen Ulster Defence Association. Han ble i 1994 dømt for drapene på minst tolv katolikker.

- Nick «The Nazi» Greger er en tysk-britisk nynazist, som sammen med Ray og Adair hadde satt seg fore å ta over kontrollen over det rasehatende Storbritannia.

Videoen er drøyt ni minutter lang. Den viser blant annet høyreekstremister som poserer med maskingevær og finlandshetter, blåser flammer og hyller det engelske flagget.

I manifestet hyller Breivik Maltas hovedstad Valletta:

«Arkitekturen og de historiske bygningene i Valletta er fantastiske. Alle burde studere historien til Malta, da øya var Vest-Europas siste front mot Jihad i århundrer, og historien, arkitekturen og severdighetene reflekterer dette.»

Nølende

På spørsmål fra Dagbladet svarer Paul Ray svært nølende om hensikten bak møtet:

– Jeg innrømmer at det ser litt rart ut, sier Ray.

– Var det en rein ferietur, eller var det en annen hensikt bak møtet?

– Det er vanskelig å si. Jeg skjønner at du spør. Nick og Johnny har sine fortellinger, men vi er alle mennesker. Johnny har sonet for det han har gjort, og de valgene han har tatt, og Nick er nå gift med ei afrikansk dame.



EKSTREMT SELVSENTRETT





KNIGHTS TEMPLAR AND KNIGHT OF MALTA BREAST JEWEL:
(koster 13.99 pund).



KNIGHTS TEMPLAR BREAST JEWEL:
(koster 11.99 pund).



KNIGHT COMPANION OF THE RED CROSS OF CONSTANTINE:
(11.99 pund).

BILLIG JUGGEL:
Disse tempelkorsene fås billig på nettet, for litt over hundre kroner.



IHSV (IN HOC SIGNO VINCES)



Drapsmannen tror faktisk at medaljene og karnevalsuniformene er ekte.

– De hører med som viktige deler av hans eget – narsissistiske – selvbilde, sier psykiater Michael Setsaas til Dagbladet.

– Denne mannen har åpenbart et svært opphøyd syn på sin egen betydning i verden. Han er en narsissist av rang – noe som innebærer at han alltid stiller seg selv og sitt eget i sentrum. Selvsentreringen blir ekstrem. Det er rett og slett ikke plass til noen andre der. Alt må og skal handle om narsissisten – og dennes liv og virke. Slik forstår vi fagfolk denne tilstanden. Og hvis definisjonen virkelig passer på noe menneske, så må det være på nettopp Anders Behring Breivik, sier trønderpsykiateren, som før han ble privatpraktiserende hadde ei lang fartstid i offentlig tjeneste.

Tror på medaljene

– Hva får et voksent menneske til å trekke i en fantasiuniform, og henge på seg innkjøpte medaljer for utvist tapperhet i ulike sammenhenger?

– De hører vel med i det selvbildet han forsøker å leve opp til. Siden han aldri har fått tildelt noen St.Olav, eller andre ordener, så skaffer han seg noen selv. I denne sammenhengen er det viktig å peke på at Anders Behring Breivik faktisk tror på at han har fortjent disse utmerkelsene. De blir til en manifestasjon av hans eget selvbilde. For ham er «dingeldangelet» blitt en del av virkeligheten.

Elsker speilbildet sitt

– Hva gjør en slik person når han lukker døra bak seg, og er alene?

– Han har sikkert hengende bilder av seg selv på veggene. Det typiske vil være at han



EN NARSISSIST AV RANG: – Siden han aldri har fått tildelt noen St.Olav, eller andre ordener, så skaffer han seg noen selv, sier psykiater Michael Setsaas.

står og beundrer sitt eget speilbilde. Da har han det veldig, veldig bra. For da kan han gang på gang bekrefte overseg selv at han aldri har sett noe så vakkert.

Blir livsfarlig

– Hva utløser aggresjonene hans? Når blir han farlig?

– Det smeller hurtig hvis du eller jeg forsøker å hente ham ned på jorda. Hvis andre mennesker påpeker at han åpenbart befinner seg i en verden som ikke har mye å gjøre med virkeligheten, så griper han hurtig til

vold. Han kan ikke leve med å få plukket i stykker det bilde han har bygd opp av seg selv. Der andre mennesker blir sinte, er hans reaksjon å få fatt på et våpen og begynne å fyre løs mot andre.

– Hvorfor valgte han seg ut akkurat Arbeiderpartiet som hovedfiende?

Forkvaklet

– I hans hode, er det sosialdemokratene som har ødelagt det norske samfunnet.

– Hvilket samfunn ønsker han seg?

– Det «perfekte samfunnet» eksisterer bare i hans eget hode. Han har åpenbart brukt tida siden han i 2002 gikk i gang med forberedelsene til å distansere seg fra det systemet vi har i dag. Som erstatning, har han stilt opp noen grenseløse fabuleringer. Det «drømmesamfunnet» som han beskriver i Manifestet er totalt forkvaklet, og befinner seg så langt som det er mulig fra vår norske kultur i dag. Jeg lurer på om han kanskje har vært grensepsykotisk da han skrev om dette i sitt såkalte Manifest.

Grensepsykotisk?

– Hvordan skal vi forstå det?

– Slikt skjer når tankene totalt mister roten i virkeligheten. Dette er imidlertid ikke en tilstand som minsker hans straffeansvar, sier Dr. Michael Setsaas og legger til:

– Her er det mye å ta av, for de av mine kolleger som i tida framover kommer til å informere oss gjennom artikler og bøker. Det blir også veldig spennende å se hva de sakyndige psykiaterne kommer fram til etter å ha undersøkt ham.



”DRILLET SABOTASJE OG TERROR

**BREIVIK HADDE HJELPEMENN
I SVERIGE OG HVITERUSSLAND**

TERRORTRENING: Anders Behring Breivik skal ha drillet sabotasje og terror under en hviterussisk offiser i Minsk. Offiseren skal ha tilhørt spesialstyrkene, opplyser Mikhail Reshetnikov,

Kontakt med to høyreekstreme i Sverige og personer som sto bak militær trening i Hviterussland. Det kan være Anders Behring Breiviks viktigste internasjonale hjelpere etter at Breiviks påståtte mentor, Paul Ray, slår hånda av den norske terroristen.

Svensk politi startet umiddelbart etter terrorangrepene forrige fredag jakten på to navngitte menn, kjent i det svenske høyreekstreme miljøet, meldte TV 2 i går. De to har oppgitt Breiviks selskap, Breivik Geofarm, som sin arbeidsgiver på Facebook. Hensikten med selskapet var trolig å bruke firmaet til å skaffe kunstgjødsel til å lage bomba som eksploderte i regjeringskvartalet.

Konkrete personer

Den ene svensken står oppført som meddirektør i Breiviks selskap. Den andre er en slektning.

De to svenskene har linker til kjente krigsforbrytere og nazister fra 2. verdenskrig, og den bestialske morderen Arkan, som ledet serbiske paramilitære styrker i Kroatia og Bosnia under

den etniske rensingen på Balkan på 1990-tallet.

Svensken har også lagt ut informasjon om et narkotisk stoff som er beslektet med valium. Stoffet gjør at brukeren undertrykker følelser, og det fjerner mentale sperrer. Breivik kan ha brukt et slik stoff, særlig da han massakrerte ungdommer på Utøya. Norsk politi vil ikke kommentere lenken til Sverige, melder TV 2.

– Vi har opprettet kontakt med politi i Sverige, Tyskland, Danmark, Storbritannia og USA, sa politiadvokat Pål-Fredrik Hjort Kraby i Oslo politidistrikt til Aftenposten.no i går.

På spørsmål om politiet i disse landene etterforsker konkrete personer, svarer Hjort Kraby

– Ja. På generelt grunnlag

har politi i disse landene tatt kontakt med oss. Det har vært Tyskland, Sverige, Polen. Alle disse sporene blir fulgt opp, sier Hjort Kraby.

Trening i Minsk?

Når det gjelder Breiviks aktiviteter i Hviterussland, har hviterussiske

myndigheter bekreftet at attentatmannen var i landet fra 4. til 11. mars 2005. Men ifølge lederen for et nasjonalistisk parti, Mikhail Reshetnikov, så skal Breivik ha vært i landet flere ganger, seinest tidligere i år, da han skal ha deltatt i militær trening i en lukket leir.

– Breivik har vært i Hvite-

” Breivik har vært i Hviterussland to ganger. I vår, som en forberedelse til dobbeltangrepet, var han i Minsk, der han gikk gjennom trening i en hemmelig paramilitær trenig.

Mikhail Reshetnikov, leder av nasjonalistisk parti i Hviterussland



leder av et nasjonalistisk parti i Hviterussland. Dette bildet er fra en ordinær trening som Hviterusslands spesialstyrker gjennomgår utenfor Minsk. Foto: Reuters/Scanpix

russland to ganger. I vår, som en forberedelse til dobbeltangrepet, var han i Minsk, der han gikk gjennom trening i en hemmelig paramilitær treningsleir, sier Reshetnikov til det normalt pålitelige russiske nettstedet gazeta.ru.

Kodenavn: «Viking»

Reshetnikov leder det nasjonalistiske nettstedet Patrioter, og sier han har sine opplysninger fra hviterussisk etterretning. Dagbladet lyktes i går ikke å få kontakt med Reshetnikov.

Reshetnikov sier Breivik drilllet «sabotasje og terror» under en hviterussisk offiser som har tilhørt spesialstyrkene, og at han i vår var i Hviterussland med falske dokumenter.

– Hans kodenavn i Hviterusslands KGB var «Viking», legger Reshetnikov til.

Ingen helt

Breivik skriver også om et besøk til Hviterussland for å undersøke skadene fra radioaktivt nedfall fra atomkatastrofen i Tsjernobyl i 1986. Noen av de mest rammede områdene var i Hviterussland. Men Breiviks tolk fra besøket beskriver ikke Breivik som en mann som tok sjanser.

Tolken forteller blant annet at Breivik ikke ville ha lokalt produsert mat, men bestilte fisk fra havet.

Det vi vet om Breiviks reising til utlandet tegner et bilde av en kriminell som nøye planla sin terrorhandling skritt for skritt. Men det

tegnert også et bilde av en mann som kunne ta fri fra sitt selvbilde som en hellig kriger. I hvert fall hvis vi skal tro det attentatmannen skriver i sitt manifest.

Fra en tur til Praha skriver Breivik at han hadde laget et ekstrarom i bilen sin, fordi hensikten var å kjøpe våpen, og smugle dem til Norge. Men da han ikke fikk tak i våpen, skriver han dette:

Horehus

– Jeg oppsøkte to bordeller og et par klubber. Folkene jeg kontaktet ble skikkelig nervøse og trodde at jeg enten var politimann eller komplett gal, skriver han.

En tur til Budapest beskrives også som en heisatur.

Scotland Yard etterforsker Breiviks tilknytning til briter etter

hans påstander om at han opprettet det han kaller sin ridderorden der i 2002.

Diamant-jakt

Breivik skriver også at han var i det krigsherjede Liberia og Elfenbenskysten i 2002.

Ifølge manifestet var hensikten å smugle diamanter, trolig for å skaffe penger.

Men han skal også ha møtt en serber en «korsfarer, kommandant og helt» som hadde søkt tilflukt i Charles Taylors Liberia.

Politiet i Polen ettersøker etter alt å dømme dem som solgte Breivik materialet som han brukte i bomba si.

Politiet vil ikke si noe om hvilke spor tysk politi arbeider med.



LINK TIL ARKAN: De to svenske medhjelperne skal hatt linker den bestialske morderen Arkan, som ledet serbiske paramilitære styrker i Kroatia og Bosnia under den etniske rensingen på Balkan på 1990-tallet.

Foto: AP/Scanpix

MASSEMORDERENS FAR FORTVILER



ANGRER IKKE: Anders Behring Breivik har ikke bedt om å få snakke med familien.

VAR VILLIG TIL Å DREPE SIN EGEN FAMILIE

Anders Behring Breivik mener at hans egen familie var «kategori B-forrædere». Han var villig til å drepe sin egen familie.

I sitt manifest skriver Anders Behring Breivik at han har et nært forhold til familien, men også at de er legitime mål i hans kamp. Breivik mener flere i hans familie tilhører «kategori B-forrædere», ifølge ham «kulturelle marxister» og «multikulturelle politikere».

Han beskriver sine foreldre som Arbeiderparti-folk, moren kalles moderat kulturmarxist og feminist. Videre beskriver han detaljert de høye æresbevisnin-

ger hans fantasiorganisasjon deler ut for å drepe slike folk.

- Jævlig

Hans far tror ikke sønnen kan ha betraktet familien som legitime mål for sin operasjon.

– Jeg tror ikke det, jeg vet ikke ..., sier faren til Dagbladet.

Han forteller at han gradvis har begynt å ta inn over seg alt som har skjedd.

– Jo mer det synker inn, jo mer jævlig blir det, sier han.

Breivik skriver at han var motivert av hat mot Arbeiderpartiet da han gikk til angrep. Hans far var selv aktiv i AUF i ungdomstida. På spørsmål om hva han tenker om at dette har gått ut over partiet, svarer han:

– Det er helt tragisk at det går ut over uskyldig ungdom, og at det går utover ungdom som kanskje skulle vært med å styre landet.

- Støtten hjelper

Den siste uka har farens hjem i

Frankrike vært beleiret av verdenspressen. Nå har det begynt å roe seg ned.

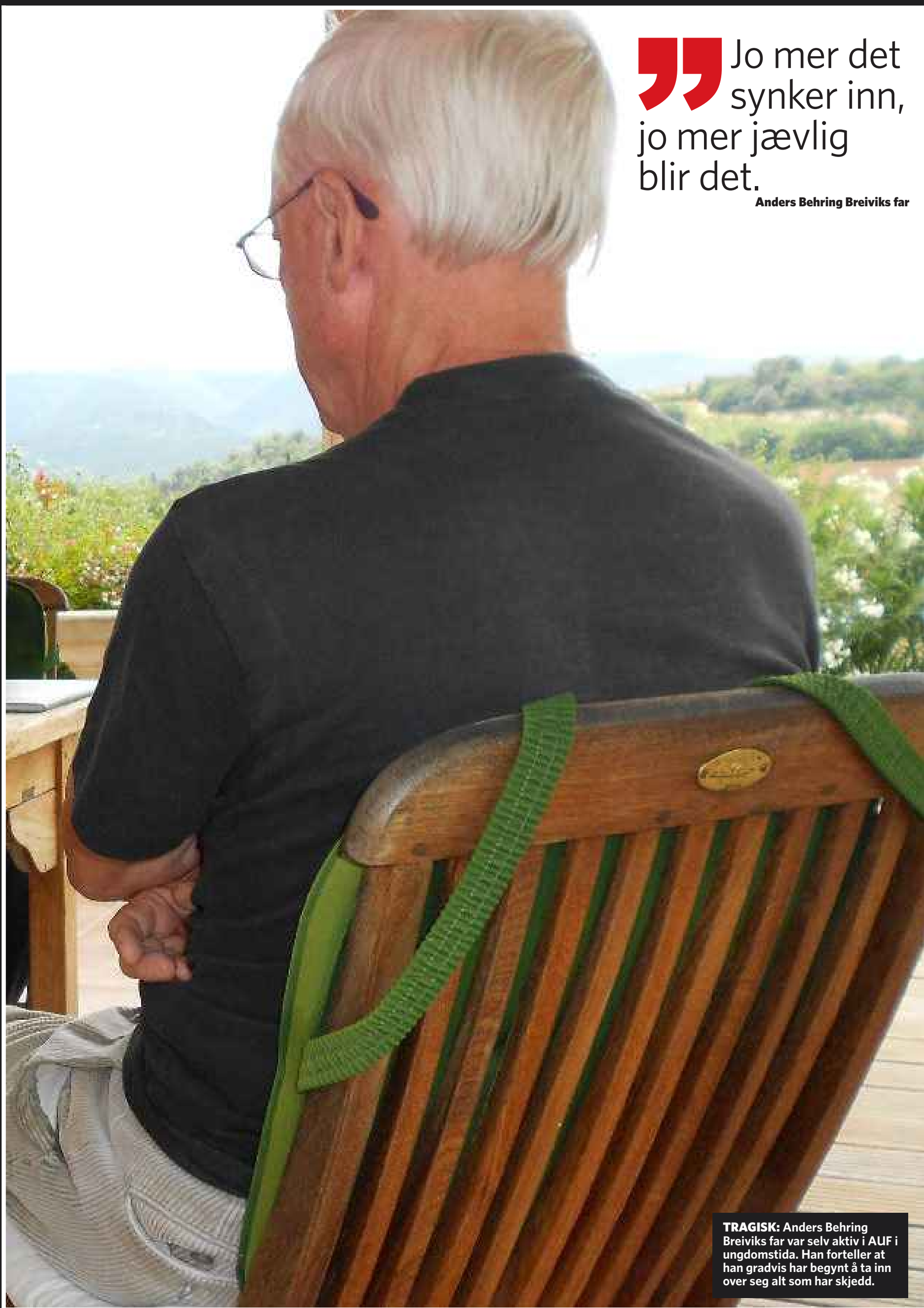
– Vi har fått veldig god oppfølging og hjelp fra det lokale politiet. Den lokale ordføreren har også vært her på besøk. I tillegg har vi fått mange støtteerklæringer, og det hjelper oss å leve videre, sier han.

Det er også mange nordmenn som ønsker å markere sin støtte

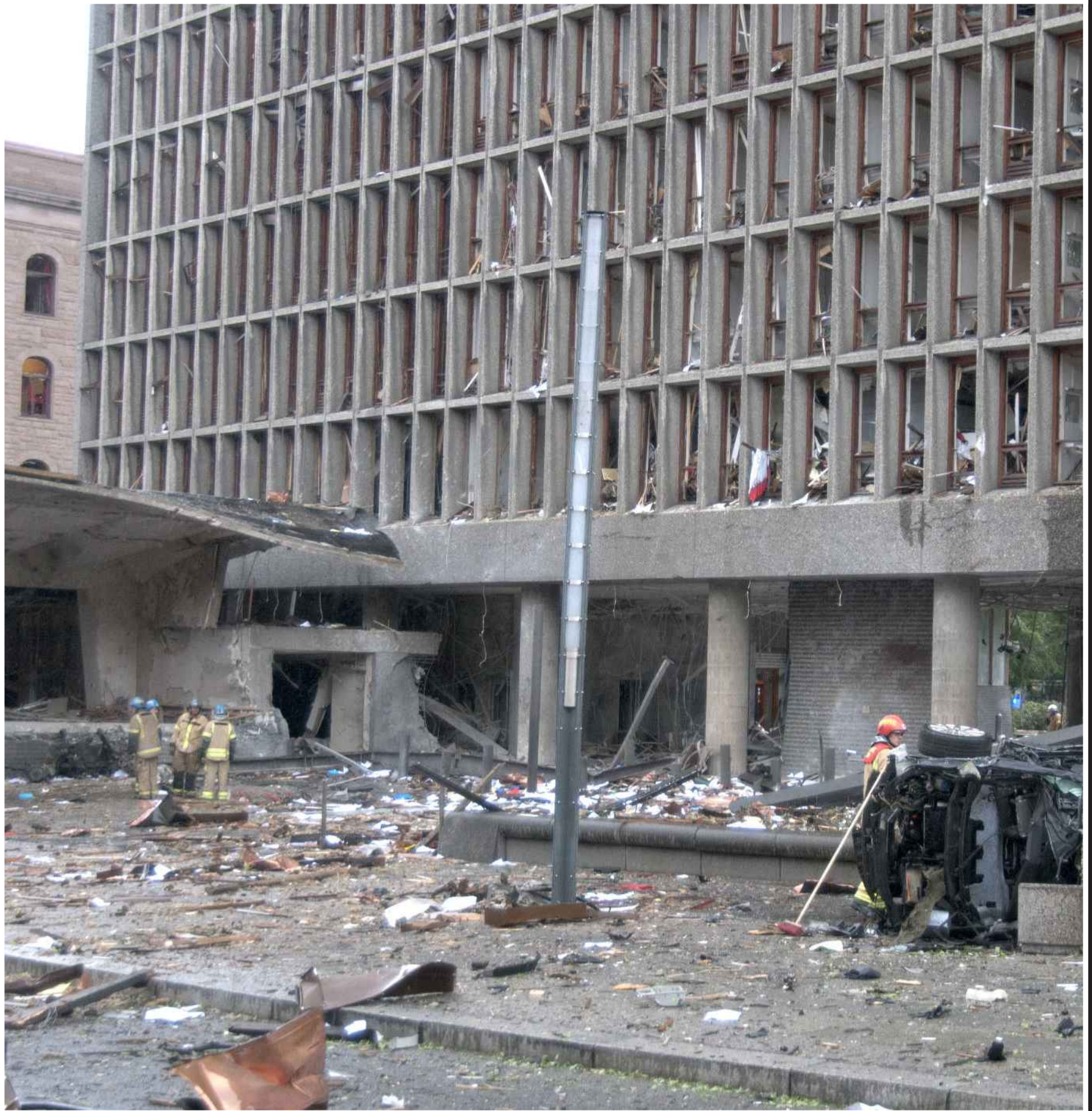
>>> Forts. neste side

” Jo mer det
synker inn,
jo mer jævlig
blir det.

Anders Behring Breiviks far



TRAGISK: Anders Behring Breiviks far var selv aktiv i AUF i ungdomstida. Han forteller at han gradvis har begynt å ta inn over seg alt som har skjedd.



BOMBET: Flere medlemmer i familien til Anders Behring Breivik har jobbet i regjeringsbygningene han angrep 22. juli.

” Selv om jeg er glad i henne, ville jeg ikke holdt det mot Knights Templar om hun ble henrettet under et angrep mot UDI.

Anders Behring Breivik skriver om stemoren i manifestet

<<< Forts. fra forrige side

til Behring Breiviks familie på Facebook.

– Det er jo godt å vite at vi har støtte hjemme i Norge. Jeg har jo ikke hatt noe kontakt med ham siden 1995. Det hele er uvirkelig og fremmed, sier Behring Breiviks far.

«Legitimt mål»

I manifestet skriver Breivik at stemoren er et høyt verdsatt mål fordi hun jobbet i UDI.

– Selv om jeg er glad i henne,

ville jeg ikke holdt det mot Knights Templar om hun ble henrettet under et angrep mot UDI, siden hun var en sviker fra det norske multikulturalistiske regimet, skriver Breivik.

– **Jeg er i sjokk. Dette er bare helt forferdelig. Jeg kan ikke tro at det er sant, sa 66-åringen til Dagbladet i forrige uke.**

I dag vil hun ikke kommentere saken ytterligere.

Breivik beskriver også gudmøren og ektemannen som marxistiske, politiske aktivister.

I tillegg påstår han at brorens kjæreste er feminist og radikal marxist, noe plasserer henne blant folk han hevder det er meningsfullt å ramme.

- Nødvendig

Flere medlemmer i familien til Breivik har jobbet i regjeringsbygningene som Behring angrep. Faren jobbet i UD og Nærings- og handelsdepartementet i mange år, mens halvbroren ifølge TV 2 jobbet i Olje- og energidepartementet og Nærings- og handelsdepartementet.

Breivik har ifølge sin advokat ikke uttrykt anger. Han har heller ikke bedt om å få snakke med familien.

– Han tror vi er i krig. Han sier at det er beklagelig at han måtte gjøre dette, men at det var nødvendig, sier Geir Lippestad til Dagbladet.

– **Han beskriver et nært forhold til familien. Har han tenkt på deres reaksjoner?**

– Her er det samme reaksjon – at det er leit, men slik er det bare. Han mener han står i en kamp som er så viktig at han bare måtte gjøre det han gjør-

de, sier Lippestad, som forteller at Breivik ikke har spurt om sine nærmeste i avhør.

– Han sier at hans liv ikke er viktig, sier Lippestad.

– **Hvor kommer Arbeiderparti-hatet fra?**

– Hans krig består i to faser. Fase én er å få et styre i Europa som deler hans syn. Fase to er krigen mot det han mener er den muslimske faren i Europa, utdyper Lippestad.

– Han er i fase én, og for ham er Arbeiderpartiet den kraften som har skapt det samfunnet vi har i dag.



BREIVIKS ANONYME IDOL

Dekket terror LIVE PÅ N

Politiet kjenner identiteten til «Fjordman», som dekket terrorudåden direkte på nett.
Anders Behring Breivik framhevet den norske bloggeren Fjord-

man som sitt forbilde. Hans tekster utgjør også store deler av manifestet.
Etter hva Dagbladet får opplyst fra flere politikilder, kjenner politiet Fjordmans identitet. De søker å komme i kontakt med mannen Anders Behring Breivik har oppgitt som sitt idol.

– Vi etterforsker alle forbindelser til siktede, sier politiadvokat Christian Hatlo til Dagbladet.
Utpekte islamister
I timene etter Breivisk angrep live-dekket Fjordman hendelsen på den islamkritiske nettsida «Gates of Vienna».
Dagbladet har gått gjennom

dekningen, hvor man kan lese Fjordmans første rasende innlegg mot regjeringen, så overraskelsen da det ble kjent at en nordmann sto bak.
– Vær så snill å huske at den venstrevridde regjeringen til Jens Stoltenberg som akkurat ble bombet er den mest dhimmifiserte (Fjordman mener med dette

at Stoltenberg aksepterer at nordmenn skal ha færre rettigheter enn muslimer, red.anm.) og ettergivende av alle vestlige regjeringer, skrev Fjordman to timer etter angrepet på regjeringskvartalet.
En debattant skriver «jeg visste ikke at nordmenn ser ut som arabere» etter at de ser at en mørkhudet nordmann blir intervjuet

KOMMENTERTE LIVE: «Fjordman» livekommenterte terrorangrepene mot Oslo 1 på den islamkritiske nettsida «Gates of Vienna».



Uansett hvem han er, burde vi ha dødsstraff for slike drittsekker.

«Fjordman»



rangrepet

NETTET

FAKTA

«Fjordman»

- Anonym, høyre-radikal blogger, som hevder å holde til i Trøndelag.
- Hadde sin egen blogg i 2005, men skriver nå hos andre.
- Skriver hovedsakelig om islam, og den faren han hevder islam utgjør for Europa.
- Blir sitert en rekke ganger i Anders Behring Breiviks såkalte manifest, og masseorderen sier Fjordman er hans favorittforfatter.

på tv. Fjordman svarer «I Oslo gjør de nettopp det. Arabere, kurdere, pakistanere, somaliere for å bare nevne noen. Alt er greit så lenge de voldtar de innfødte og ødelegger landet, noe de faktisk gjør».

Ble redd
Da det blir kjent at ungdom kan

være skutt på Utøya, skriver Fjordman at AUF-ungdommene er en «antiisraelsk, propalestinsk gruppe av unge sosialister».

Først 23:34 norsk tid skriver Fjordman:
«Ut ifra den siste informasjonen så må det vurderes seriøst om dette faktisk er en slags Timothy McVeigh – ikke en

muslim. Det er ennå for tidlig å si. Hvis det er riktig, har han helt alene ødelagt det politiske klimaet i landet mange år framover. Uansett hvem han er, burde vi ha dødsstraff for slike drittsekker».

Tar avstand
Dagen etter skriver Fjordman at

han kjenner en av dem som gjemte seg for Breivik. Vedkommende overlevde. Han skriver også at det er forferdelig å vite at Breivik har sitert ham i manifestet sitt.

- Svært sliten
Dagbladet har vært i kontakt med en rekke personer i det islamkritiske miljøet som har møtt Fjord-

man. De husker enten ikke hans navn eller vil ikke avsløre det av sikkerhetshensyn.

Baron Bodissey, som driver bloggen Gates of Vienna, sa seint i går kveld at Fjordman er svært sliten: – Jeg beklager, på grunn av belastningen og sorgen, sier Fjordman at han ikke kan besvare flere spørsmål fra journalister.

BREIVIKS GUDMOR KNUST



NABOER: Anders Behring Breivik sto nabokvinnen og hennes sønn nær under oppveksten. Nabokvinnen ble hans gudmor under konfirmasjonen, mens sønnen hennes var Breiviks leke



FAMILIENE KNYTTET NÆRE BÅND

Anders Behring Breiviks chilenske gudmor har hatt noen tøffe dager. Hun sto drapsmannen nær under oppveksten hans.

– Hun er helt knust etter det som skjedde, sier sønnen hennes (34). Han kom til Norge fra Chile som fireåring, sammen med familien sin. Anders Behring Breivik var to år yngre, og de to guttene ble gode lekekamerater. Familiene knyttet sterke bånd.

– Vi bodde ved siden av hverandre, så det ble naturlig at familiene våre hadde mye kontakt. Moren hans hjalp oss med å bli integrert i det norske samfunnet, sier han.

Marxister

Like naturlig var det at den chilenske nabokvinnen ble Breiviks gudmor, forteller 34-åringen.

– Da Breivik ble konfirmert, var det min mor som sto ham nærmest. Derfor ble hun valgt som gudmor, sier han.

I det såkalte manifestet skriver Anders Behring Breivik at gudmoren og hennes mann kom til Norge fra Chile som politiske flyktninger.

– Når jeg tenker tilbake, forsto jeg at de var marxistiske aktivister. Men jeg tok ikke dette innover meg på den tida. Våre to familier har vært veldig nære gjennom hele barndommen og ungdomstida, skriver han.

– Noe gikk galt

– Jeg merket aldri noe uvanlig med ham i oppveksten. Men et eller annet sted på veien må jo noe ha gått fryktelig galt, sier familievennen. Han beskriver den drapssiktede 32-åringen som veldig søkende.

– Han var ut og inn av flere ulike miljøer og fant liksom aldri helt seg selv, sier familievennen.

Breivik og nabovennen mistet kontakten da de ble voksne og begge flyttet hjemmefra. For tre år siden støtte de på hverandre tilfeldig i butikken. Da snakket Breivik om at han hadde startet opp egen bedrift, forteller vennen.

– Han framsto som helt normal og sa ingenting spesielt som jeg reagerte på, sier han.

Føler sympati

Den 34-årige familievennen føler stor sympati for Breiviks mor etter de tragiske hendelsene forrige helg.

– Hun var en stor del av oppveksten min. Jeg føler veldig med henne i denne tida, sier han.

Hans egen mor har fått mye uønsket oppmerksomhet etter at Breivik navnga henne i bokmanuset sitt.

– For min egen del var det selvsagt ubehagelig å bli navngitt i manifestet hans. Enda verre var det for min mor. Hun er blitt mye omtalt i chilensk presse. I Chile betyr gudmor-begrepet mye mer enn her i Norge. Mange tror derfor at hun har stått ham nærmere de siste åra enn det som var realiteten, sier familievennen.

” Han var ut og inn av flere ulike miljøer og fant liksom aldri helt seg selv.

Familievenn (34)

Anders Behring Breivik skryter på seg rikdom og prestasjoner, venner, damer og politiske verv. I sitt såkalte manifest framsetter

LØGNE

Anders Behring Breivik strør om seg med løgner i sitt såkalte manifest. Her skryter han blant annet på seg en legendestatus i taggemiljøet, påstår han var bystyrekandidat for Frp i Oslo, og han beskriver sine muslimske venner fra barndommen. Flere av de navngitte benekter noe vennskap.

1. Bløffet om klassevenninne

Breivik skriver om en rekke voldsepisoder mot etniske nordmenn begått av muslimer, som ikke lar seg bekrefte. Han skriver også at ei pakistansk jente han gikk i klasse med, plutselig ikke dukket opp på skolen etter en ferie i Pakistan. Breivik mener hun enten ble tvangsgiftet eller drept.

Kvinnen er imidlertid fortsatt registrert med adresse i Oslo, og jobber ifølge venner som sykepleier i Norge.

Breivik skriver også at «mer enn 100–200 etniske nordmenn» er drept av muslimer de siste 20 åra. Det finnes ingen offisiell statistikk som er brutt ned til etnisitet, men det faktiske tallet er langt lavere.

2. Skryter på seg politikerkarriere

I manifestet har Breivik lagt ved en «CV». Her skriver han at han var kandidat til bystyret for Fremskrittspartiet i 2003, og at han var nær ved å bli valgt, men ikke nådde opp fordi Fremskrittspartiets ungdomsorganisasjon, ledet av «rival Jøran Kallmyr» nektet å støtte hans kandidatur av «strategiske årsaker».

– På den tida var jeg mer populær enn Jøran, men jeg trengte støtte fra ungdomsorganisasjonen, skriver han.

Breivik var imidlertid aldri nominert til Bystyrevalget.

– Det kan hende noen har sagt til han at han kanskje kunne komme på lista, men det blir jo bare spekulasjoner, sier Jøran Kallmyr til Dagbladet.

3. Skryter på seg penger

I manifestet sitt hevder Breivik at han var rik. Han skriver at han har brukt over 300 000 euro på operasjonen, eller nesten 2,3 millioner kroner.

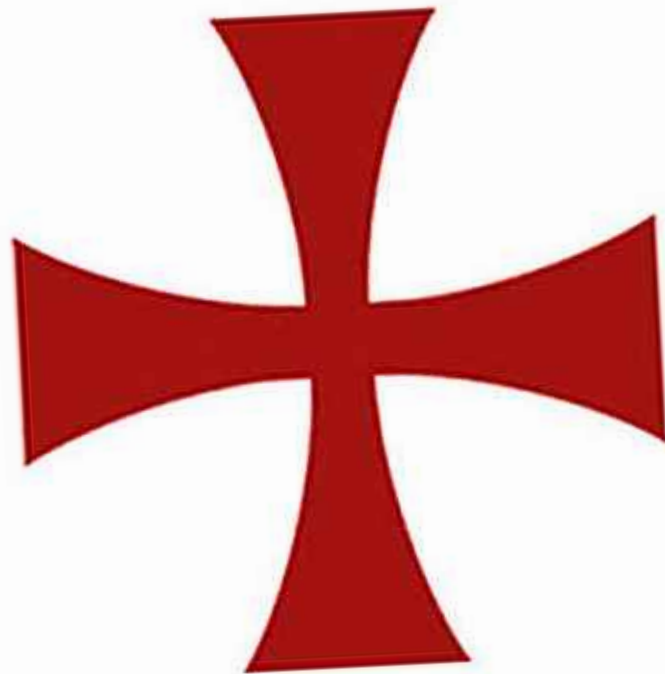
Lite tyder på at han i virkeligheten hadde disse pengene.

Likningen viser at han hadde nær sagt null i inntekt fra 2007 til i dag. Han hadde imidlertid formue på 631 663 kroner i 2007. I 2010 var den på 72 501 kroner. Han har altså brukt 560 000 i perioden. Store deler må ha gått til livsopphold.

I 2005 viser regnskapet til hans heleide selskap E-Commerce Group AS at han nesten investerte i det amerikanske mobilskapet

>>> Fortsetter
på neste side

2083



A European Declaration of Independence

De Laude Novae Militiae
Pauperes commilitones Christi Templique Solomonici

**MANIFESTET
FULLT AV FEIL**

By Andrew Bervick, London – 2011

juger om legendestatus, jobb, han også en rekke faktafeil.

ENNE

BILLIG KOPI:

Anders Behring Breivik i det han hevder er en templeridderuniform med ulike medaljer og dekorasjoner. I manifestet lister han opp hva de ulike medaljene og båndene betyr. Men uniformen er egentlig en original U.S. Marine Corp-uniform som kan kjøpes for rett over hundrelappen på nettet.



VILLE VÆRE MIDTPUNKT: Breivik på fest sammen svenske tenåringsjenter for noen år siden.



” Det kan hende noen har sagt til han at han kanskje kunne komme på lista, men det blir jo bare spekulasjoner.

Jøran Kallmyr, (Frp) til Dagbladet



<<< Fra forrige side

SunCom. Investeringene i selskapet ble ingen gullgruve. Kursen i SunCom sank og påførte Breiviks selskap et papirtap på vel 23 000 kroner.

Formuen kan han ha fått fra sitt eget selskap E-commerce Group. De betalte i 2005 ut 450 000 i lønn delt på to personer. I tillegg gikk de med 150 000 i overskudd. Selskapets revisor fratrukk etter dette, ingen ny revisor ble engasjert og selskapet ble oppløst i 2008.

4. Skryter på seg status i taggemiljøet

Breiviks beretninger om hans fortid i taggemiljøet blir også motsagt av kilder miljøet.

– I mange år var jeg en av de mest bemerkelsesverdige hip-hop'erne fra Oslos vestkant. Da jeg var 15 år var jeg den mest aktive taggeren i Oslo, noe flere i det gamle hip-hop-miljøet kan bekrefte, skriver Breivik i sitt manifest.

Dagbladet har vært i kontakt med flere kilder i taggemiljøet, som alle benekter denne påstanden. De mener han var en såkalt «nobody» uten kredibilitet.

– Han forsvant ut av scenen like fort som han kom, han var en døgnflue, en toy. Drøyt å skryte på seg legendestatus, heter det i en kommentar på nettstedet Kingsize.no.

5. Møtte aldri opp til styrevervene

På sin CV skryter Breivik at han i 2002 satt i styret til Majorstuen eldresenter og Uranienborg skole. Men han møtte ikke opp på noen av møtene.

Bydelsdirektør Wenche Ørstavik i Frogner Bydel bekrefter overfor Dagbladet at Anders Behring Breivik satt i styret Majorstuen eldresenter.

– Han ble utnevnt av Fremskrittspartiet, men etter det vi har klart å finne ut møtte han aldri opp på noen av møtene, sier Ørstavik.

Kommunikasjonsdirektør i Utdanningsetaten i Oslo, Trine Melgård, bekrefter at Breivik også satt i styret til Uranienborg skole.

– Men etter det vi har klart å finne ut var han bare vararepresentant og han møtte aldri opp på noen av møtene, sier Melgård.

6. Skryter på seg betydningsfulle jobber

I manifestet skriver også Breivik at han blant annet har jobbet som «supervisor»/«internal advisor» for selskapet Bankia Bank, som nå heter Santander. Ifølge kilder i Santander, jobbet ikke den terrorsiktede der, han hadde en ukjent stilling for en underleverandør.

Han skriver også at han hadde en deltidsstilling som salgsrepresentant for Acta. De klarer imidlertid ikke å finne noe som helst informasjon om Breivik i arkivene til lønns- og personalavdelingen.

Breivik skriver også at han i perioden 2000 – 2001 fikk råd og opplæring av Richard Steinfeldt Berg, noe han avviser på sin Facebook-side:

«Ja, jeg møtte dette monstret for 11 år siden», og «Nei, jeg coachet ham ikke i noen emner, bortsett fra råd for skrivning av bedrifters møteprotokoller».

7. Skryter på seg utdanning

Breivik har ingen formell utdanning, noe han bruker mye plass på å bortforklare i sitt bisarre manifest.

Til tross for at han aldri har levert noen vitenskapelig arbeide, mottatt akademisk veiledning eller tatt eksamen, påstår Breivik at han har studert i 16 320 timer. Dette mener han tilsvarer åtte år på universitetet, eller det samme som to bachelorgrader og en mastergrad.

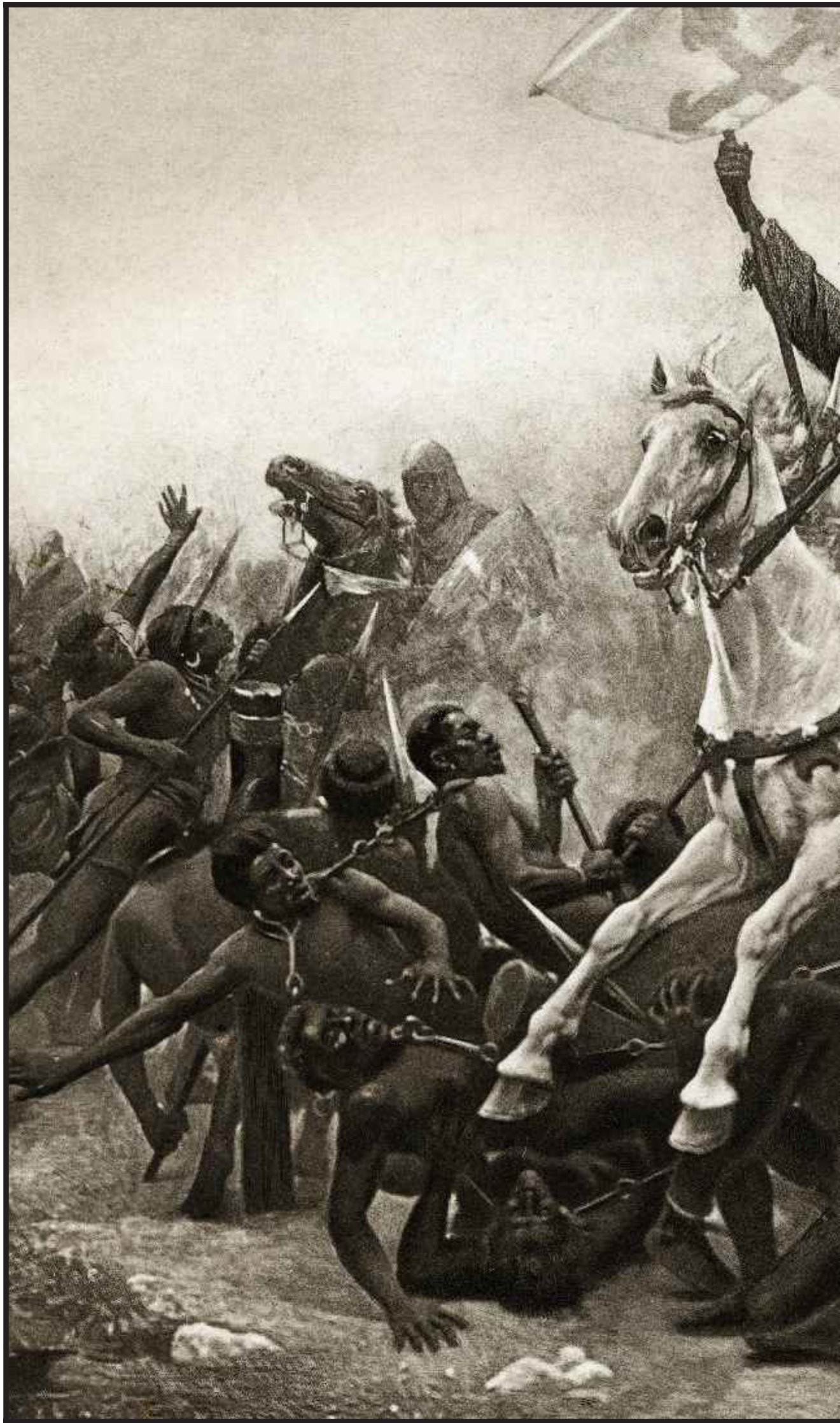
Han legger til at han da ikke har talt med daglig lesning av aviser, magasiner og tv-titting. Men Breivik legger likevel til dagliglivet i regnestykket. Han anslår at han har brukt 10 000 timer på det ovenstående. Han legger også til at han har 12 års arbeidserfaring på mer enn 10 000 timer, og legger til at han ikke har inkludert relevant sosial erfaring.

Politiet har opplyst at Breivik har vært arbeidsledig de siste tre årene, han har heller ikke studert. Han har ifølge Folkeregisteret bodd hjemme hos sin mor siden 2006.

8. Sprer konspirasjonsteorier

Av en av konspirasjonsteoriene Breivik sprer i manifestet, handler en om ungdomsopptøyene i Göteborg i 2009.

Han skriver at sjefredaktør i Aftenposten, Hilde Haugsgjerd ble oppringt av Jan Helin, sjefredaktør i den svenske avisa Aftonbladet, som ba henne sørge for minst mulig dekning. Breivik hevder at norske re-



FEIL OM KORSFARERE: Breiviks forbilder er de kristne korsfarerne som i middelalderen dro til Midtøsten for å krige

daktører videre holdt en telefonkonferanse, hvor alle ble enige om å la være å dekke opptøyene.

Haugsgjerd avviser imidlertid på det sterkeste at hun ble oppringt av den svenske redaktøren og at den angivelige telefonkonferansen fant sted.

– Dette er rent oppspinn, sier hun til Dagbladet

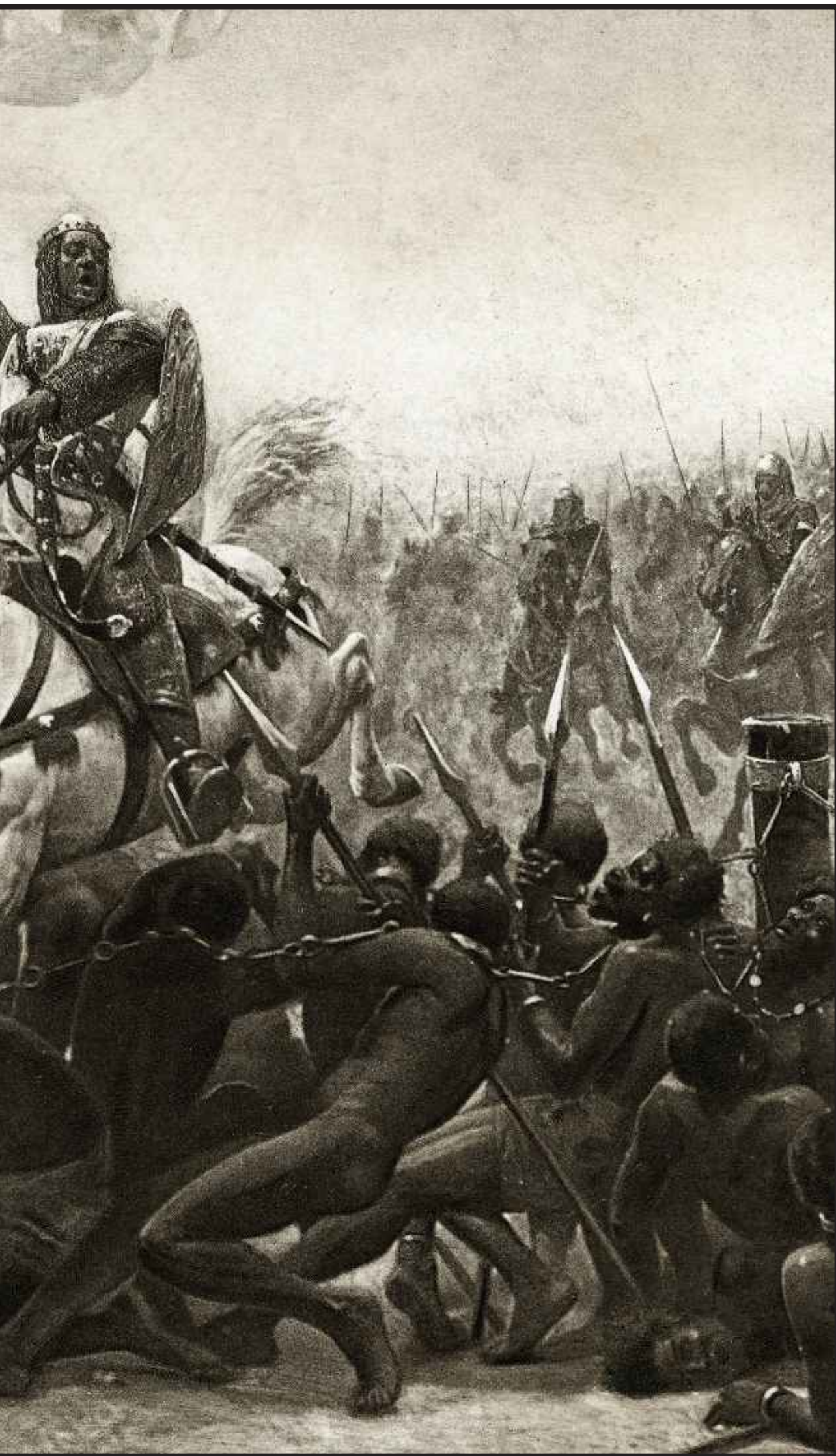
9. Skryter på seg tempeluniform

På ett bilde poserer Breivik i det han hevder er en tem-

pelridderuniform med ulike medaljer og dekorasjoner. I manifestet lister han opp hva de ulike medaljene og båndene betyr.

Men uniformen er egentlig en original U.S. Marine Corp-uniform som kan kjøpes for rett over hundrelappen på nettet.

Breivik trekker fram betydningen av de ulike «tempelridderfortjenestebånd» på uniformen. 16 av disse er egentlig fra det amerikanske forsvaret, alle kan kjøpes på nettet for mellom 10 og 25 kroner. Han har



mot muslimene. Den svenske forfatteren Jan Guillou mener Breiviks framstilling av korsfarene er helt feil.

Tegning: Bettmann/CORBIS

blant annet sydd på bånd fra Vietnamkrigen og Irakkrigen, samt Navy Cross og Purple Heart.

Medaljene han bruker egentlig korsk fra Knights Templars, en overbygning for ulike losjer i USA og England. Disse kan også kjøpes billig på nett.

10. Tok feil om korsfarerne

Breiviks forbilder er de kristne korsfarerne som i middelalderen dro til Midtøsten for å krige mot muslimene. Den svenske forfatteren Jan Guillou mener Brei-

viks framstilling av korsfarene er helt feil.

Heltidssoldatene blant korsfarene ble igjen i Midtøsten. De inngikk allianser med muslimene og kriget sammen med dem for å ta landområder, også mot andre kristne.

– Mange tempelriddere valgte å orientere seg mot muslimene, sier Jan Guillou, som forteller at tempelridderne etter hvert ble anklaget for å drive snikislamisering i Frankrike. Utover på 1100-tallet skjermte tempelridderne i Jerusalem seg mot Europa. De ville



GLAD I UNIFORMER: Her er Breivik i Frimurerlosjeantrekk.



TILBAKEVISES: Breivik påstår i manifestet at Aftenpostens sjefredaktør ble oppringt fra ei svensk avis og bedt om å dempe dekingen fra opptøyene i Göteborg.



FRA GYMNASDAGENE: Massemorderen Breivik i Årboken 1996-1997 fra Oslo Handelsgymnasium.

bli i Det hellige landet for alltid og avslutte krigen mot muslimene.

11. - Jukselogikk

I det såkalte manifestet kommer det også fram at Breivik er opptatt av Serbia. Forsker Cecilie Endresen mener dokumentet er preget av «vanntett jukselogikk», og har funnet flere faktafeil, blant annet geografiske. Hun påpeker at Breivik har glemt at det finnes mange kristne albanere, i Albania og også i nabolandene.

– Den dominerende formen for albansk nasjonalisme, både i Kosovo og Albania, har også vært sekulær. Det at han tolker albansk nasjonalisme som en form for jihad, er helt på jordet, sier Endresen til Dagbladet.



Saga er en tapper, svensk, kvinnelig nasjonalistorientert musiker som skaper popmusikk med patriotiske tekster.
Fra manifestet til Anders Behring Breivik



Den svenske, nasjonalistiske sangeren Saga er en av massemorderen Anders Behring Breiviks inspiratorer.

Foto fra YouTube

HER ER BREIVIKS IDOLL

>>> Fortsetter på neste side

<<< Saken fortsetter fra foregående side



MUSIKKEN TIL SAGA GIR BREIVIK MOTIVASJON

Anders Behring Breivik hyller Saga flere steder i det såkalte manifestet.

Denne uka samlet tusenvis av europeere seg på nazifestivalen Magyar Sziget i Ungarn. Svenske Saga holdt konsert under festivalen i Ungarn. Lederen av det høyreekstremer-partiet British National Party, Chris Hurst, deltok på en av konsertene på tirsdag. Her ble Saga hyllet med nazihilsen fra den britiske lederen.

I skjul

I sitt terrormanifest har Breivik brukt to sider på å hylle svenske Saga. Han har sitert 12 av hennes sanger i terrormanuset, og hevder at han lyttet til disse sangene mens han forberedte seg til de grusomme handlingene fredag 22. juli.

«Saga er en tapper, svensk, kvinnelig nasjonalistorientert musiker som skaper popmusikk med patriotiske tekster. Hun er, etter min mening, den beste og mest talentfulle patriotiske musikeren i den engelsktalende verden,» skriver Breivik i manifestet.

Den britiske storavisa The Sun gikk «undercover» og deltok på konserten. De kunne i går avsløre at Chris Hurst gjentatte ganger gjorde nazihilsen mens Saga framførte Breiviks favorittlåter.

Hitler og Auschwitz

Breivik har omtalt Saga på to sider i manifestet under kategorien «motiverende musikk». Musikken skal hjelpe til å holde motet oppe mens man planlegger terrorangrepene han nøyte har beskrevet i manifestet.

Hurst snakket også med The Suns reportere, uten å være klar over at de var journalister.

– Det er bra å slå tilbake – men ikke ved å drepe unge, hvite mennesker, sier Hurst til reporterne om Breiviks terrorhandlinger, men han skylder samtidig på innvandringen for at slike «enkeltepisoder» skjer.

Den fem dager lange festivalen har samlet ekstremister fra hele Europa.

Patriotisk musiker

Ifølge The Sun var konsertlokalene fylt med nazieffekter, kopier av «Mein Kampf», samt T-skjorter med bilder av Hitler, Rudolf Hess, hakekorset og inngangspartiet til konsentrasjonsleiren Auschwitz.

Breivik har i manifestet beskrevet Saga som den «beste og mest talentfulle patriotis-

ke musikeren i den engelsktalende delen av verden». Han mener Saga med sine nasjonalorienterte tekster vil appellere til alle konservative.

«Saga har en troverdighet i forhold til sine tekster da hun har vært en svensk og europeiske konservativ motstandskjemper i mer enn ti år. (...) Saga, og andre patriotiske helter og heltinner, som i motsetning til meg allerede har kommet ut av det 'konservative skapet', har i mange år vært utsatt for politisk forfølgning og demonisering.»

Han sier hun også kjemper gjennom sin musikk ved å «inspirere det beste i oss».

«Ikke bare hør på sangene, men lær deg tekstene. Det har fungert utmerket for meg, og det vil trolig fungere like bra for deg», skriver Breivik i manifestet.

– Skrekkslagen

Saga har på sin offisielle nettside lagt ut en pressemelding 27. juli i år som en respons på Breiviks bruk av hennes sanger.

– Jeg har blitt opplyst om at musikken min har blitt sitert, sammen med en rekke andre personer og grupper, som noe som kan inspirere en av de verste kriminelle, ondskapsfulle handlinger i nyere historie. Jeg kan ikke engang begynne å beskrive hvor trist jeg er for å høre dette, og jeg ønsker å informere dere om hvor skrekkslagen og sjokkert jeg er over slik en grusomhet.

Hun sier hennes musikk er ment å være et positivt bidrag for å «feire vår identitet og fremme positiv kulturell og politisk forandring».

– Jeg har aldri oppfordret til eller fremmet vold, og det vil jeg heller aldri gjøre. Mine tanker går til det norske folk, og min omtanke går til alle de som har blitt berørt av disse forferdelige og meningsløse grusomhetene, skriver Saga.

Norsk favorittsanger

Den norske artisten Helene Bøksle har også blitt omtalt som en av Breiviks favorittsangere i manifestet.

Han har i en propagandavideo på nett brukt musikk fra dataspillet «Age of Conan» hvor Helene Bøksle synger.

Han skriver hennes sangstemme er perfekt å lytte til mens man begår det han kaller martyrhandlinger.

– Jeg har selvsagt aldri godkjent en slik bruk, og jeg tar sterk avstand fra å bli brukt i en slik sammenheng. Dette er først og fremst en ufattelig tragedie, og mine tanker går til alle pårørende som er rammet av disse grufulle handlingene, opplyste Bøksle i en pressemelding i forrige uke.



BREIVIKS INSPIRASJON: Den svenske sangeren Saga er omtalt i Breiviks manifest som, og han anbefaler 12 av hennes sa



Jeg har aldri oppfordret til eller fremmet vold, og det vil jeg heller aldri gjøre.

Saga

FREDAG 5. AUGUST 2011 **Dagbladet Nyhet** 11

HYLLET MED NAZIHILSEN



anger til personer som vil begå terrorhandlinger.

Foto: Zsolt Reti



Fra **499,-**



Fra **549,-**



Fra **649,-**



A STAR ALLIANCE MEMBER



SKRØT AV BUSINESSSEN: Men Anders Behring Breivik har trolig aldri hatt penger i skatteparadis. Foto: ERLING HÆGELAND/Dagbladet

Breivik må svare for bløff om skatteparadis

Terroristen skrøt av å ha penger i skatteparadis - men flere avslører ham nå som løgner.

TORGEIR P. KROKFJORD
tpk@dagbladet.no

05.08.2011, kl. 08:57

Tweet 0

Anbefal Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): I sitt 1500 sider lange såkalte manifest skriver masseorderen Anders Behring Breivik at han mens han skaffet penger til terroranslaget overførte penger gjennom selskapet Brentwood Solutions Ltd. i skatteparadiset Antigua, for ikke å etterlate seg spor i Norge og for å skjule seg fra europeiske myndigheter.

Dette er i mediene avslørt som løgn, og Breivik skal nå måtte svare for sine bløffer. Dagbladet vet at den påståtte forretningsvirksomheten var tema i avhør allerede onsdag.

Etter at han i de to første avhørene fikk snakke fritt, og ble stilt åpne spørsmål, har politiet nå begynt hardkjøret mot Breivik.

I avhøret ble han spurt om reisevirksomhet i inn- og utland, og forklarte at han hadde besøkt et 20-talls land. Blant disse var Malta, England, USA, Tsjekia og Ungarn. Dette var spesielt relatert til finansieringen av terrorangrepet, og Breiviks forretningsvirksomhet.

Ble avslørt

- Han forklarte seg om forretningsforbindelser i utlandet, sier politiadvokat Christian Hatlo til Dagbladet.

Finansavisen skrev 28. juli at sporene etter selskapet ikke ledet til Antigua i Karibia, men er registrert i Skottland, på Andrew Derrick McNeal (44) og hans kone Jaqueline McNeal (43). Det ble avslørt av selskapet Risk Information Group (RIG). Selskapet har spesialisert seg på å spore kamouflerte transaksjoner og pengeoverføringer.

- Vanligvis blir slike saker opprettet av en agent, som regel en advokat. Det er noe uvanlig at kona er oppført som sekretær, sa daglig leder Kjell Ola Kleiven i RIG.

Kleiven opplyste at Brentwood Solutions aldri har vært registrert på Antigua eller i området rundt.

- Bløff

- Forretningsvirksomheten hans framstår bare som en bløff. Han skrøt på seg å drive i skatteparadis, men det er det ingenting som tyder på, sier en kilde som kjenner etterforskningen til Dagbladet.

Breivik har også eid det norske selskapet E-Commerce Group, som drev med outsourcing av tjenester til utenlandske nettsted. Selskapet ble begjært konkurs i 2008.

Breivik skal ha tappet selskapet for 600 000 kroner, og skal ha brutt både aksje- og ligningsloven mens han samlet penger til massemordet på Utøya.

Bostyret anmeldte ham til politiet. Saken ble henlagt på grunn av kapasitetsproblemer. Breivik endte med å flytte hjem til moren, og hadde voldsom kredittkortgjeld da han slo til.

Advokat Geir Lippestad ønsker ikke å kommentere hvorvidt forretningsforbindelser har vært tema i avhørene av Breivik.

Tweet 0

Anbefal Send



C-date

Forfør, Berør & Nyt...
Lidenskap med stil

Gratis påmelding!

annonse



Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer

Vis

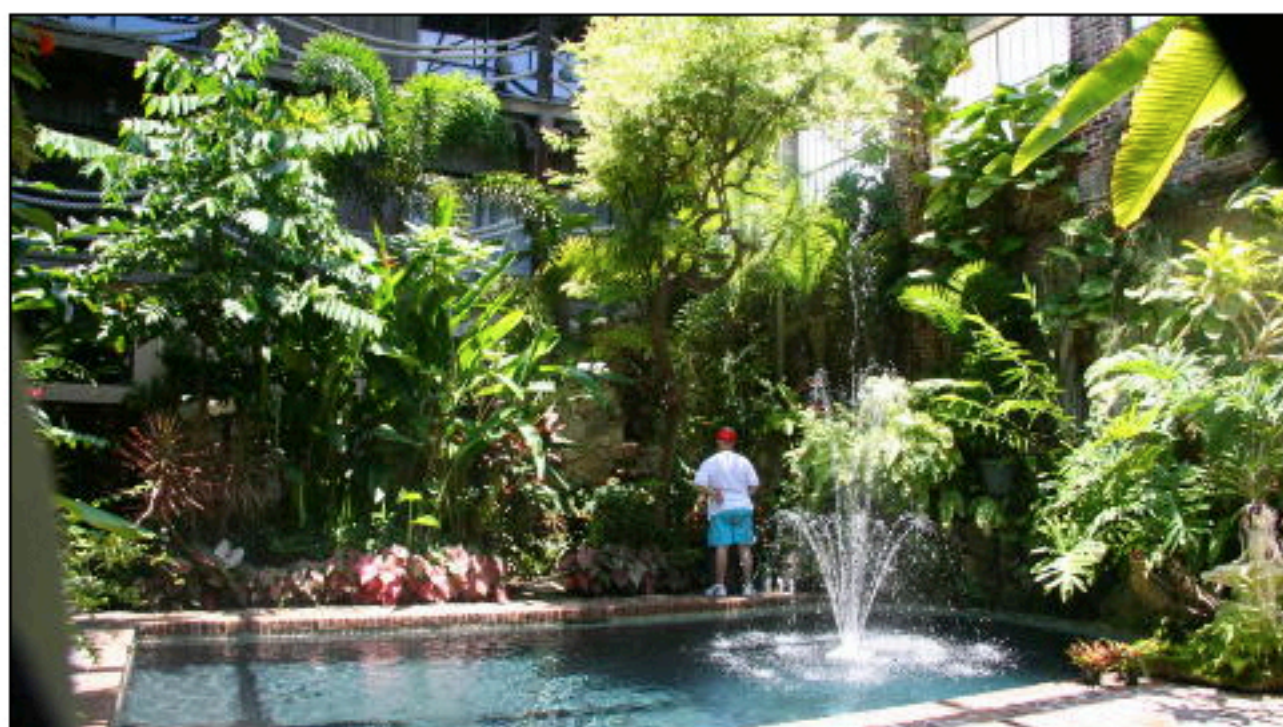
Fødselsår

Vis

Fylke

Velg ditt fylke

Vis



PARADIS: Antigua er også et yndet sted for å plassere penger man ikke vil at myndighetene skal vite om. Foto: Kirsten M. Buzzi / Dagbladet

Send tips til Dagbladet.no

MMS/SMS: 2400 Tlf: 2400 0000 e-post: 2400@db.no

Ditt navn

Ditt mobilnummer

Din e-post

Ang:

Skriv ditt tips her

Send tipset

Mer info om tips

OPPTIL **-30%** PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER

NYTTÅRSFORSETT?

30 days 269,- 399,-

salmea.no



TRANGT: På ei slik åtte kvadratmeter liten celle bor Anders Behring Breivik. Foto: Berit Roald/EPA/Scanpix

Breivik skulle rekruttere Norges verste kriminelle

Årsaken til at Anders Behring Breivik (32) sutrer over å sitte på isolasjon, er at han ikke kan rekruttere tempelriddere i fengsel.

TORGEIR P. KROKFJORD
tpk@dagbladet.no

05.08.2011, kl. 17:57

Tweet 2

Anbefal Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): Det får Dagbladet bekreftet fra kilder som kjenner etterforskningen.

I går fortalte advokat Geir Lippestad, som forsvarer Breivik, at den 32-årige massemorderen mistrivdes på isolasjon, og at han syntes det var tungt å være på cella. Det handler, etter hva Dagbladet får opplyst, ikke bare om at det er kjedelig å være innelåst på et lite rom store deler av døgnet.

Men også om at han i isolasjon ikke får spredt budskapet om sin påståtte «revolusjon» i fengselet.

Ville spre budskapet

For Anders Behring Breivik har i avhør forklart at han ønsket å spre budskapet sitt, om krig mot islam og fordrivelse av islam fra Europa, i fengselet.

Han ønsket å rekruttere meningsfeller blant Norges farligste kriminelle, som sitter i høyrisikofengselet Ila sammen med mannen bak masse mord og terror på norsk jord.

- Han var ikke forberedt på hva isolasjon innebar, og er ikke fornøyd med at han ikke får snakke med folk, sier en informert kilde til Dagbladet.

60 års perspektiv

I sitt såkalte manifest, som ble publisert på nettet og distribuert på e-post få timer før angrepet, gjør Breivik det klart at han så på seg selv som et opphøyet og spesielt individ. I manifestet sitt skriver Breivik at han var overbevist om at han ville bli skutt av politiet. Selv om han ville bli avskydd og spyttet på når han våknet på sykehuset, trodde han at hans ideer vinne til slutt.

- Ikke bare vil venner og familie avsky meg og kalle meg et monster, multikulturalist-mediene vil ha hendene fulle med å finne ut måter å utsette meg for karakterdrap på, skriver Breivik.

Advokat Lippestad har sagt til Dagbladet at Breivik likevel ser revolusjonen i et 60 års perspektiv, og at han ville overleve den første stormen.

Irriterer seg

Dette ble brakt opp da Breivik registrerte folkehavet som ville vise sitt hat utenfor Oslo tingrett da han ble framstilt for fengsling.

Men Breiviks onde revolusjonsplan er nå blitt kraftig hindret av et åtte kvadratmeter lite rom på Ila, noe som irriterer massemorderen.

På cella bruker han tida til å lese i to lånte bøker fra fengselsbiblioteket, i tillegg til at han forsøker å trene ved å utføre push-ups og sit-ups. Breivik fikk i går Norges-historien levert på cella. Den leser han med stor interesse.

Snakket om bomben

Breiviks advokat, Geir Lippestad, ønsker ikke å kommentere Breiviks manglende omgang med eller holdning til medfanger.

- Vi har en langsiktig strategi med avhørene, og skal ettergå alle opplysninger i saken, sier politiadvokat Christian Hatlo til Dagbladet.

Breivik sa i går at han hadde med seg en walkie-talkie da han detonerte bomben i Regjeringskvartalet. Det sier forsvarer Geir Lippestad til Dagbladet. Om den håndholdte kommunikasjonsradioen er blitt brukt til å kommunisere med andre, er foreløpig ikke kjent.

- Han har forklart seg i detalj om hvordan han har planlagt dette, og hvordan han har bygget bomben. Men om han kunne fått til dette alene, eller fått hjelp, må eksperter se på, sier Lippestad.

annonse

Palm Research

Halve Norge får for lite D-vitamin.
Den viktigste kilden er sollys, men det får mange av oss ikke nok av.
[Les mer om dette viktige vitaminet](#)

Se skatelistene

Hvem er på inntektstoppen?
Se hva politikerne tjener

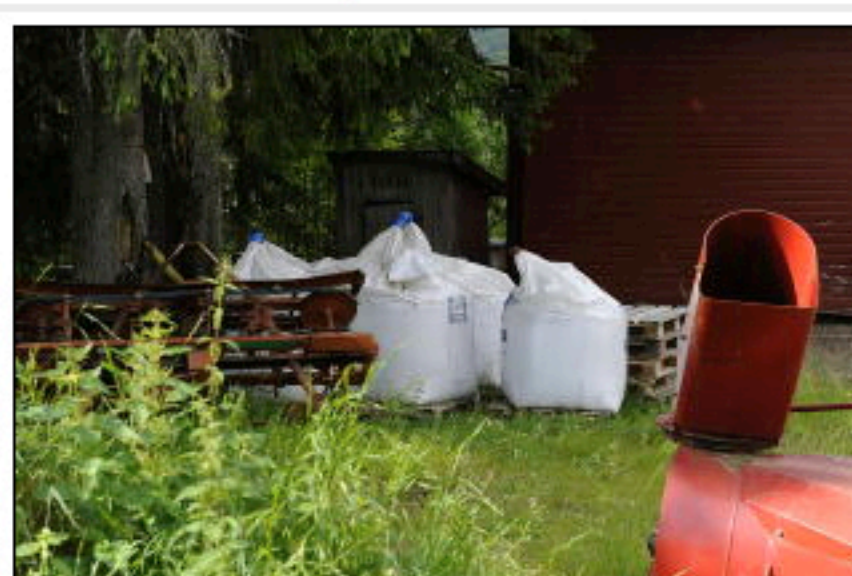
Postnummer
 Vis

Fødselsår
 Vis

Fylke
Velg ditt fylke **Vis**



VILLE REKRUTTERE: Anders Behring Breivik ville ha med seg flere kriminelle i revolusjonen sin. Foto: ERLING HÆGELAND/Dagbladet



FORKLARTE SEG OM BOMBEN: Breivik skal ha brukt kunstgjødsel til å lage bomben. Det står fortsatt igjen kunstgjødsel på gården han bodde på i Åsta Øst. Foto: John T. Pedersen / Dagbladet

Terrorsiktede hadde ti ulike identiteter på nettet, flere mystiske kontakter og et kjærlighetsliv som var ukjent selv for vennene hans.

ANDERS BEHRING BREIVIKS

HEMMEL



LIGE LIV

blant andre Jøran Kallmyr og Trond Birkedal.



SKOLEGUTT: Anders Behring Breivik vokste opp på beste vestkant i Oslo. En barndomsvenn beskriver ham som en underdog, en som aldri passet helt inn.

Foto: Privat



VANLIG GUTT: En venn av familien beskriver Anders Behring Breivik som en helt vanlig gutt som barn. – Men et eller annet sted på veien må det jo ha gått galt, sier familievennen.

Foto: Privat



OPPTRE: Her er Anders Behring Breivik på skoleavslutning på barneskolen.

Foto: Privat

Anders Behring Breivik beskrives som en gutt som hadde vanskelig for å passe inn helt fra barndommen av. Ifølge venner søkte han stadig nye miljøer og jobbet hardt for å få innpass.

– Jeg tror det plaget ham. Jeg tror han alltid strebet etter å få godkjennelse, sier en barndomsvenn av Behring Breivik til Dagbladet.

På slutten av ungdomsskolen – på midten av 1990-tallet – skjedde det flere omveltninger i Breiviks liv. Han mistet kontakten med faren sin, som i intervju med Dagbladet har beskrevet sønnen som svært vanskelig.

– Han ville gå egne veier og har ikke hatt noe stort behov for å ha kontakt med meg, sier faren.

Mistet bestevennen

Han minnes sønnen som fraværende og ganske lukket. Til faren sa han at han aldri verken ville gifte seg eller få barn.

I samme periode ble Anders Behring Breivik utstøtt fra taggermiljøet. Ifølge hip hop-nettstedet Kingsize.no ble han frosset ut av miljøet etter å ha tystet på vennene sine da han ble arrestert for tagging i 1995. Selv skriver 32-åringen at han var den mest aktive taggeren i

hele Oslo, og at mange så opp til ham. Venner Dagbladet har snakket med avviser dette som løgn.

Enda en dramatisk endring skjedde på midten av 1990-tallet: Breivik mistet brått kontakten med sin beste venn.

– Min beste venn i mange år, en muslim som vokste opp på Oslo vest (...). Kort tid etter at vi brøt kontakten begynte han å henge med pakistanere, skriver Breivik i sitt såkalte manifest.

På denne tida begynte Breivik også å fokusere intenst på kropp og utseende. Til venner skal han ha fortalt at han trente grytidlig hver

morgen mens han gikk på ungdomsskolen. Ifølge venner begynte han samtidig med anabole steroider, og han pumpet jern allerede fra 8. eller 9. klasse.

– Jeg husker at han var veldig opptatt av å være svær og sterk, sier en venn.

Allerede på denne tida skal Breivik ha vist tendenser i en høyreekstremistisk retning, ifølge en ungdomskamerat. To år seinere meldte Breivik seg inn i FpU, Fremskrittspartiets (Frp) ungdomsparti.

Filmet på fest

Dagbladet har fått tilgang til en vi-

deo fra en fest fra denne tida. Videoen viser en ung Anders Behring Breivik som danser, drikker og røyker på det som ser ut til å være en livlig fest blant FpU-ere som Jørran Kallmyr, Cecilie Brein, Kai-Morten Terning, Trond Birkedal og Lene Langemyr. Festen ble arrangert i Oslo FpUs tidligere lokaler på Youngstorget, og Behring Breivik dukker opp både i starten og slutten av filmen. Han prøver blant annet å få kontakt med to unge kvinner, som står tett omslynget og danser til musikken. Begge kvinnene avviser ham, og Breivik gir til slutt opp forsøket.



KROPPSFIKSERT: Barndomsvenner av Anders Behring Breivik beskriver ham som svært utseendefiksert. Allerede på ungdomsskolen skal han ha begynt å pumpe jern og bruke anabole steroider. Foto: Privat



GYMNASET: Anders Behring Breivik i Årboken 1996-1997 fra Oslo Handelsgymnasium. Foto: Privat

Seinere i filmen dukker masse-drapsmannen opp på ny, nå sittende i en sofa med en røyk og drikker øl. Han er ikledd mørke briller, mørk genser og lys bukse. Kamera-linsa rettes mot den terrorsiktede, og mannen som filmer sier: "...Anders Behring her". Massedrapsmannen smiler forsiktig til kamera.

Husker ham ikke

Kai Morten Terning var på denne tida generalsekretær i FpU, men kan ikke huske å ha vært på fest med massemorderen. Han husker ikke Breivik i det hele tatt fra tida i

FpU.

– Hvis han utmerket seg på en positiv eller negativ måte, hadde jeg husket hvem han var. Jeg har tenkt mye på hvorfor jeg ikke husker ham, men det skyldes nok at han ikke har lagt igjen noen varige inntrykk, sier Terning til Dagbladet.

Cecilie Brein var også til stede på festen som er blitt filmet. Hun kan heller ikke huske så mye av Breivik fra den tida.

– Jeg kjente ham jo igjen da navnet og bildene ble offentliggjort, men som jeg husker ham, gjorde han ikke så mye ut av seg. Jeg kan

ikke huske at vi har hatt noen diskusjoner eller at han hadde noen ekstreme meninger, sier hun.

Skrot på seg kandidatur

I sitt såkalte manifest skryter Breivik av at han var svært populær i kretsen rundt ungdomspartiet. Han hevder også at han var kandidat til bystyret i Oslo for Frp i 2003 og at han var nær ved å bli valgt, men ikke nådde opp fordi FpU, ledet av «rival Jøran Kallmyr» nektet å støtte hans kandidatur av «strategiske årsaker».

Breivik var imidlertid aldri nominert til bystyrevalget.

– Det kan hende at noen har sagt til ham at han kanskje kunne komme på lista, men det blir jo bare spekulasjoner, sier Jøran Kallmyr til Dagbladet.

– Jeg husker ham vagt, men som en som ikke gjorde mye ut av seg. Han fortalte meg en gang at han drev med business, og jeg tror jeg kan huske at jeg ikke var enig med han i innvandringsdebatten, men jeg vet ikke hvorfor jeg har det inntrykket, sier han videre.

– Jeg ser jo at han skriver at han har bidratt til å forme Frp's ideologi. Det er jo bare helt på jordet, sier Kai Morten Terning.

Dagbladet har ikke lyktes å komme i kontakt med Trond Birkedal og Lene Langemyr.

Internett-sporene

Breivik skriver selv i det såkalte manifestet at han bestemte seg for å gi seg i Frp i 2002 fordi han hadde gitt opp «den demokratiske kampen for å redde Europa fra islamisering». Dette er omtrent samtidig som han angivelig skal ha begynt å jobbe med det bisarre 1500-siders dokumentet. Samme år hevder han også å ha deltatt på et stiftelsesmøte for Knights Templar i London, den internasjonale orga-



AVHØR: Her føres Anders Behring Breivik fra Ila Landsfengsel til Politihuset på Grønland for avhør.

nisasjonen han skryter av å være del av.

Høyreekstreme i England sier imidlertid at det er deres organisasjon, og at Breivik aldri har vært med.

Seinere skal Breivik ha blitt svært aktiv på Internett. Sporene han har etterlatt seg tyder på at aktiviteten skjøt fart i 2008. De tyder på at han brukte nettet som sin rekrutteringskanal. Etter det Dagbladet kjenner til, skal Breivik ha brukt ti ulike profiler i ulike fora på nettet.

– Han brukte en haug med e-mail og brukernavn, sier en kilde i det islamkritiske miljøet som fulgte Breivik på nettet.

Filmet PR-video

Han lister opp Breiviks profil på YouTube. Det var her han publiserte sin PR-video samme dag som han angrep. Profilen er nå fjernet. Han skal ha brukt navnet «andersnordic». På Facebook hadde han flere profiler, den ene antakelig med navnet «Sigurd Jorsalfare».

I spillet World of Warcraft (WOW) spilte Breivik på den såkalte Silvermoon-serveren. Han kalte figurene sine «Conservatism» og «andersnordic». Rundt 2008 ser han ut til å ha vært svært aktiv. Så forsvant han. Da han kom tilbake nylig, stilte han spørsmål som tydet på at han ikke var oppdatert lenger. I manifestet sitt sier Breivik at han tok et år fri for å spille spillet World of Warcraft, WOW.

På hegnar.no og andre norske nettsteder skrev han innlegg som «anderson». Han hadde også flere ulike e-postadresser.

Diskuterte bilbomber

I 2008 begynte Breivik ifølge det

britiske antifascistiske magasinet Searchlight å skrive innlegg på det rasistiske internettforumet. Redaktør Nick Lowes i Searchlight sier i en pressemelding at det ble diskutert bilbomber og gjødselbomber som skulle ramme offentlige bygninger.

Ifølge manifestet ble Breivik kastet ut av Stormfront og «andre nasjonalsosialistiske forum», som han kaller det. Han fortsatte på Gates of Vienna samme år, der han tok til orde for å deportere muslimer. Ifølge TV2 har administratorene funnet det de mener er Breivik i to innlegg fra 2008, under navnet «Year2183». Han skriver at han poster utdrag fra boka si. Disse utdragene er identiske med utdrag fra det såkalte manifestet.

Året etter registrerte Breivik seg ifølge Expo.se på Nordisk.nu, en slags høyreekstrem variant av Facebook. Det svenske nettstedet har rundt 22 000 medlemmer. Her oppfordres det jevnlig til vold, som å sprengte regjeringsbygninger.

I 2009 begynner Breivik å sende ut venneforespørsler til English Defence League-medlemmer på Facebook, ifølge en anonym kilde i den høyreekstreme organisasjonen som Telegraph har snakket med. Searchlight skriver at Breivik hadde kontakt med EDL og en del medlemmer i British National Party BNP. Han skal ha brukt pseudonymet Sigurd Jorsalfare i kontakten med EDL.

Mystiske kontakter

Breivik har også hatt kontakt med flere mystiske personer på Internett, deriblant i Hviterussland. Ifølge leder for Partiet for de hviterussiske patriotene, Mikhail Resjetnikov, fikk Breivik terroristtre-



DANSET: Videoen fra FpU-festen i 2002 viser Anders Behring Breivik danse og drikke med damene. Her er Breivik.

ning av en navngitt 51-åring, som tidligere skal ha vært offiser i de hviterussiske hemmelige tjenestene. Han skal for tiden være bosatt i Nederland, men besøker jevnlig Hviterussland.

– Informasjonen fra sikkerhetsmyndighetene er at Breivik kom til Hviterussland flere ganger. I vår, mens han jobbet med å forbedre terroristangrepet, besøkte han Minsk, hvor han også trente i militærleire som er hemmelige, sier Resjetnikov til den hviterussiske avisa Gazeta.

Breivik skal også ha hatt kontakt med medlemmer i English Defence League, ifølge et anonymt medlem. Ifølge Daryl Hobson i English Defence League som har snakket med britiske Telegraph, var Breivik også til stede under den nederland-

ske høyreradikale politikerer Geert Wilders' besøk i London.

I tillegg har to svenske personer skrevet på Facebook at de var ansatt i Breiviks Geofarm. De to etterforskes nå av svenske Säpo. Breivik har også møtt danske Glenn Jensen ved flere anledninger. Glenn Jensen er på grunn av sitt arbeid sertifisert til å utføre sprengninger, noe som skal ha interessert Breivik.

– Vi snakket om forskjellige sprengningsmetoder og sprengstoffer. Også bomber med blandinger av gjødsel og konvensjonelt sprengstoff, slik som Breivik brukte i Oslo, sier Jensen til danske Ekstra Bladet. Han er seinere blitt avhørt av dansk politi.

– Ønsket å bli rik

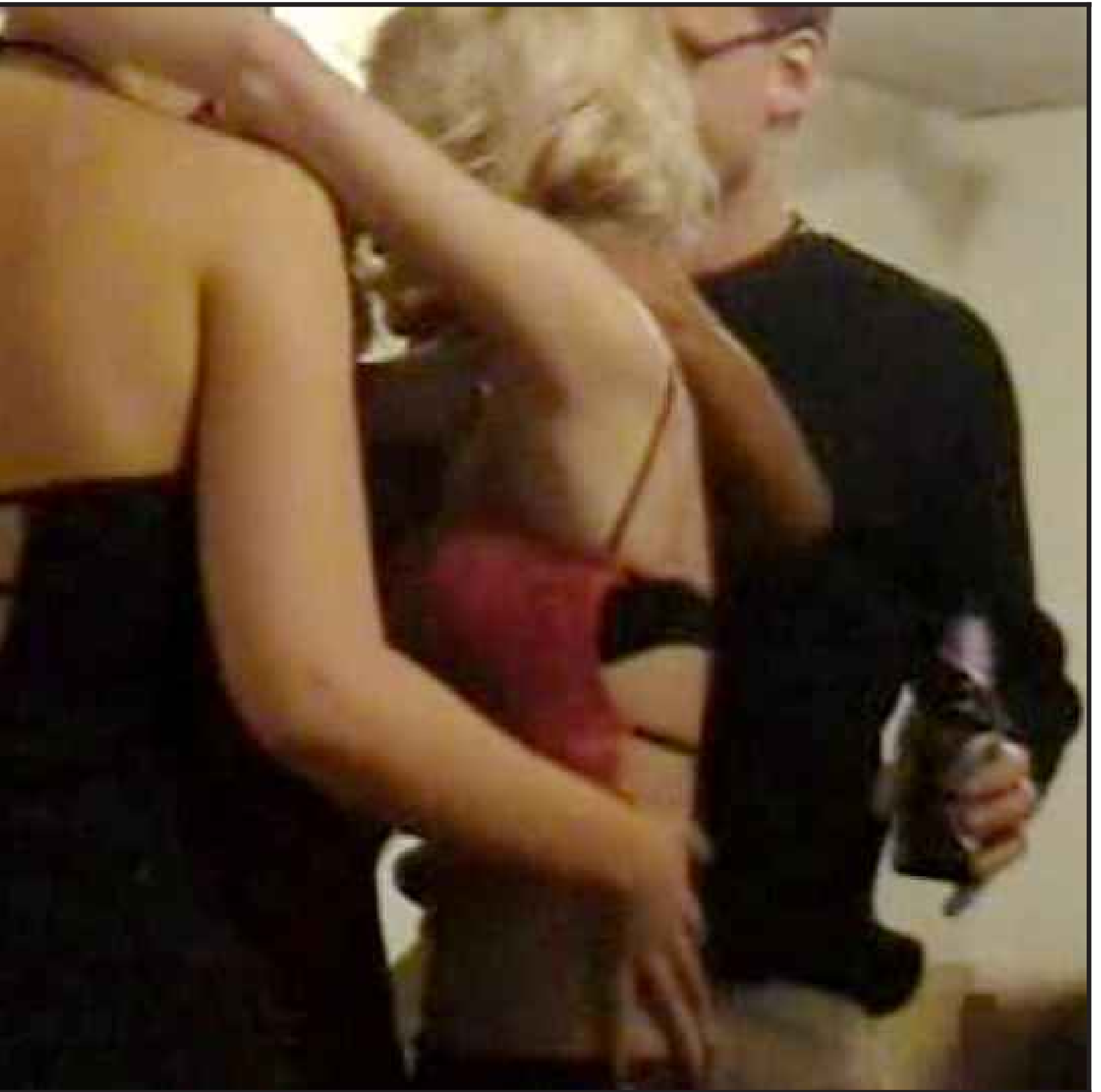
Ifølge venner av Breivik hadde

massemorderen et ønske om å bli rik. Selv skryter den terrorsiktede av at han tjente rundt fire millioner norske kroner fra 2002 og 2006. Han skriver at han i utgangspunktet ville tjene penger for å markedsføre sitt manifest.

Dette gikk ikke etter planen. For å samle inn de siste 200 000 kronene han trengte for å gjennomføre terroraksjonene i Oslo og på Utøya, skaffet han seg derfor totalt 16 ulike kredittkort. Han hadde stor kredittkortgjeld da han ble pågrepet fredag for litt over to uker siden.

En tidligere skolekamerat, som er omtalt som Breiviks mentor og venn i det såkalte manifestet, mener mannen bare er en stor bløff.

– Vi gikk i parallellklasser på videregående skole, var absolutt ikke



vik til høyre.

nære venner og aldri mer enn be- kjente, sier Oslo-mannen.

I dokumentet sitt hevder Anders Behring Breivik at den tidligere skolekameraten – som nå jobber i næringslivet – fungerte som veile- der og mentor for ham i en periode på seks måneder i 2005. Løgn, me- ner mannen. De to skal ikke ha hatt kontakt på mange år etter videregå- ende, før de traff hverandre tilfel- dig noen år seinere.

– Vi snakket generelt om aksjer der og da, men jeg ga ham aldri no- en råd, og traff ham ikke igjen, sier mannen, som synes det er en stor belastning å bli knyttet til den ter- rorsiktete 32-åringen. Han ønsker derfor å være anonym.

– Breivik lever åpenbart i sin egen verden og overdriver sin egen bakgrunn og hva slags kontakter

han har hatt. Jeg er helt sjokkert over å bli nevnt i manifestet hans i det hele tatt, og har snakket med flere som har samme opplevelse. Jeg forstår godt alle de andre som også blir hengt ut i manifestet. Det er fælt å bli koblet til en slik fyr – og særlig når framstillingen hans ikke har rot i virkeligheten, sier skoleka- meraten.

Homofilirykter

Breivik skal også ha skrytt mye av ulike damebekjentskaper overfor kompisene sine. Ingen av dem som Dagbladet har vært i kontakt med, kan imidlertid huske at han noen gang har hatt kjæreste.

I dokumentet sitt skryter han imidlertid av å ha tiltrekningskraft på det motsatte kjønn:

– Når det kommer til jenter,

hender det at noen prøver seg på meg, særlig nå om dagen, når jeg er skikkelig veltrent og føler meg fan- tastisk. Men jeg prøver å unngå for- hold, fordi det kan komplisere pla- nene mine og sette hele operasjo- nen i fare, skriver han selv.

Flere av vennene hans lurte på om Breivik kunne være homofil.

Behring Breivik har selv oppfat- tet disse mistankene, skriver han i sitt 1500-siders lange manuskript.

– Noen av dem tror at jeg har valgt å isolere meg på grunn av et påstått homoseksuelt forhold de tror jeg skjuler, LOL. Ganske fest- lig, siden jeg er 100 prosent hetero, men de kan fortsette å tro hva de vil, siden det forhindrer dem fra å stille meg spørsmål, skriver han.

Kontaktet politiet

Massedrapsmannen framstiller seg selv som en kristen som blant an- net mener sex utenfor ekteskap og homofili er galt.

Dagbladet har vært i kontakt med kilder i miljøet rundt puben London i Oslo, hvor flere mener å ha truffet ham.

I manifestet kommer det fram at han er kraftig motstander det han kaller «glorifiseringen av homofili» i det offentlige rom.

– **Jeg kjenner personlig en rekke homofile og har kjent ho- mofile opp gjennom åra. Jeg har ingen reservasjoner mot dem. Hva bryr jeg meg om hva de gjør bak lukkede dører? Uansett, personlig protesterer jeg mot homohysteriet i media som har pågått i Vest-Europa de siste to**

tiåra, skriver han.

Dagbladet har vært i kontakt med flere homofile som nå har meldt fra til politiet om at de har møtt Breivik i Oslos homsemiljø.

Tidligere venner og klassekame- rater Dagbladet har snakket med, forteller at Anders Behring Breivik trakk seg vekk fra folk og holdt seg mye for seg selv de siste åra. Mange av skolekameratene på videregåen- de skole husker ham som en stille og litt anonym fyr.

En av de fire vennene som Brei- vik i manifestet beskriver som sine fire nærmeste, nekter å kommentere noe som omhandler den drapssiktede kameraten:

– Vi har vært i kontakt med en medierådgiver, som har rådet oss til bare å forholde oss til politiet, og ikke snakke med media, sier han.

PERSONSTRID OG MAK

FLERE HUNDRE MEDLEM

SPLITT ISLAM

Bang, bang, there goes a muzzie!

BY REDAKSJON – 28/07/2011

POSTED III: * PÅ TOPP



Lena Andreassen syntes Breivik var for ekstrem.

Den tidligere lederen i Norw
Defence League, Lena Andre
hevder å ha kastet ut Anders
Breivik fra organisasjonen fo
for ekstrem, men i kretsene
Norwegian Defence League
britiske moderorganisasjon.
Defence League, florerer vo
våpenromantikken. Lena And
intet unntak.

«SPØK»: Det antirasistiske nettstedet Vepsen publiserte nylig et bilde av Lena Andreassen med pistol. Under bildet har en kommentert «Bang, bang, there goes a muzzie!». I dag angrep hun på bildet, som hun sier var en dårlig spøk. Faksimile: Med tillatelse fra Vepsen.org

Norske islamkritikere hadde utbredt kontakt med Anders Behring Breivik på nett. Etter 22. juli støttet flere angrepet han sto bak. Nå flykter folk fra miljøet.

Tekst: **Gunnar Thorenfeldt**
gth@dagbladet.no

Merete Landsend
mel@dagbladet.no

Astrid Meland
ame@dagbladet.no

Etter Anders Behring Breiviks terrorangrep har de islamkritiske miljøene på nettet vært preget av personstrid og maktkamp. Mange medlemmer har forsvunnet. Bloggen Antijihad Norge er lagt ned av bloggeren selv.

På nettsidene beskylder medlemmene hverandre for å ha stått nær Breivik via hans profil «Sigurd Jorsalfar». Debattanter i miljøet sier politiet har bekreftet at «Sigurd Jorsalfar» var Breivik.

Breivik skriver i manifestet at hans kodenavn er «Sigurd Jorsalfar». Han brukte også samme e-post på profilen som i manifestet.

– Profilen hans på Facebook var en eneste stor tempelriddervikinganti-AP-profil. Breivik var sett opp til. Jeg fikk beskjeder som «hvordan våger du å kjeffe på Sigurd Jorsalfar!», sier John Martinsen, som har vært aktiv i det islamkritiske miljøet, men sier han er oppgitt over at rasister tok over.

– **Tror du folk er villige til å bruke vold?**

– Ja, per i dag er jeg mest bekymret for ekstremhøyre, ikke for islamister. Disse folka er mobile. De lager nettverk og manipulerer, sier Martinsen.

Andre nettdeltakere avviser Martinsens påstander. Men flere skriver at de var i kontakt med Breivik.

– **Mange sier akkurat det samme som Breivik. Den eneste forskjellen er at han hadde dette i seg som gjorde at han gikk så langt, sier Martinsen.**

– **Breivik var med**

Tidligere leder i Norwegian Defence League, Lena Andreassen, sier hun kastet ut Breivik fordi han var for ekstrem. Hun vil ikke karakterisere NDLE som høyreekstrem.

– Men mange av nynazistene har kommet tilbake i gruppa, det trenger de ikke nekte for, sier Andreassen.

På spørsmål om NDLE oppfordrer til vold, svarer hun:

– De oppfordrer til å starte borgervern, og

Foto: Øistein Norum Monsen

” Mange sier akkurat det samme som Breivik. Den eneste forskjellen er at han hadde dette i seg som gjorde at han gikk så langt.

John Martinsen

1 000 000 BILLIGE REISER PÅ SAS.NO

ALLTID MED SAS:
1 stk. bagasje (23 kg)
Fritt setevalg
24 t åpent kjøp

0,-

SAS

A STAR ALLIANCE MEMBER

Bestill senest 17. januar



UKJENT NAVN: Europas fremste ekspert på høyreekstreme bevegelser hadde aldri hørt om Anders Behring Breivik. Han tror ikke han har hatt noen tilknytning til den høyreekstreme bevegelsen. Foto: Bulls

Mener Breivik var en «ensom ulv»

Europas fremste forsker på høyreekstremisme tror ikke Anders Behring Breivik var tilknyttet den høyreekstreme subkulturen i Europa.



GUNNAR THORENFELDT
gth@dagbladet.no



ASTRID MELAND
ame@dagbladet.no

08.08.2011, kl. 20:03

Tweet 16

Anbefal 66

Send

TIPS OSS 2400

- Jeg kan ikke forklare dette. Dette er ett individ sin beslutning og kan bare forklares av en psykolog. Jeg ser på angrepene som et nytt i en rekke av sporadiske, høyreekstreme angrep der terrorister som er ensomme ulver står bak. Disse opererer stort sett utenfor den bredere, høyreekstreme subkulturen og påvirker den ikke mye, sier [Cas Mudde](#) til Dagbladet.

Den nederlandske forskeren har jobbet med den ekstreme høyrefløyen i Europa siden 1990, og er en av de få som kjenner det forholdsvis nye, islamofobe miljøet godt.

- Ser du noen lenker til høyreekstreme organisasjoner i Europa og Nederland?

- Nei, som dere har jeg sett rapporter i media om personlige kontakter, men jeg ser ikke noe bevis på institusjonelle kontakter eller et europeisk nettverk av høyreekstreme terrorister. Jeg har stor tiltro til den tyske etterretningstjenesten, og de avviser at det finnes et slikt terrornettverk, sier Mudde, som ikke hadde hørt om Breivik før 22. juli.

Han sier at anti-muslimske holdninger er svært vanlige i Europa, mens den antimuslimske «bevegelsen» fortsatt bare er et fenomen på den radikale høyresiden.

- Høyre-radikale partier har tatt opp dette temaet med stor intensitet etter 9/11, integrert det i deres bredere, «urbefolknings»-agenda og brukt islamfrykten for å bryte gjennom tabuet rundt etnisk nasjonalisme. Dette var spesielt sterkt i Nord-Europa, som jeg har skrevet om i [Open Democracy](#) for en stund siden. I tillegg har noen høyre-radikale politikere forsøkt å bruke islamofobi til å starte en pan-europeisk bevegelse, slik som [Stopp islamiseringen av Europa](#) (SIOE), som så langt har forblitt marginal. Dette står skarp kontrast til USA, hvor islamofobien kommer fra folk som er tett knyttet til Det republikanske partiet og skriver i vanlige medier som The Weekly Standard, Wall Street Journal og Washington Times, sier Mudde, som nevner amerikanske skribenter som Bruce Bawer, Robert Spencer, Pamela Geller, Daniel Pipes, samt godt kjente forskere som Bernard Lewis og Walter Laqueur.

- Hvilke organisasjoner er mest aktive i Europa?

- Det er partier som det franske [Front National](#), det østerrikske [FPÖ](#), Dansk folkeparti, nederlandske [PVV](#), belgisk [VB](#). FPÖ og VB forsøker alltid å knytte til seg europeiske kontakter. Når det gjelder Stopp islamiseringen av Europa og den anti-muslimske bevegelsen, er det lokale tyske partiet [pro Köln](#) svært aktive, det samme gjelder krefter i og rundt Dansk Folkeparti. Isoleret fra disse tradisjonelle, radikale kreftene opererer Geert Wilders fra PVV, som avviser bånd til parti som FN og VB, og har tette bånd til konservative politikere og aktivister i USA og Israel.

- Hva med norske organisasjoner, kjenner du til noen?

- Nei, Fremskrittspartiet spiller en svært liten rolle på den europeiske, radikale høyresiden og pleier å avvise alle slike kontakter. Jeg vet at det har vært avskallinger fra partiet, men disse grupperingene ser ut til å være små og irrelevante i Norge og Europa.

- Hvem er de farligste og mest ekstreme organisasjonene?

- Fare finnes i mange former. Det er klart at Breivik har vært farligere enn al-Qaida i Europa, når man ser på hvor mange som ble drept. Ingen annen organisasjon har vært involvert i drap, men noen har vært involvert i sporadisk vold, som English Defence League, sier Mudde.

Han legger til at politiske partier gjerne er ikke-voldelige, men at de kan skape et intolerant klima og får endret lover som underminerer minoriteters beskyttelse.

- I den forstand er partier som DFP og PVV mest farlige, fordi de har innflytelse, sier Mudde, som avviser at trenden viser at høyre-radikale partier har vokst i oppslutning i den siste tida. Mange partier, som VB og PRM i Romania sliter, andre holder seg stabile, mens partier som Jobbik i Ungarn og nederlandske PVV plutselig har dukket opp. Mudde har ikke registrert økning i aktiviteten på utsiden av partifloraen.

- Unntaket er English Defence League, men det gjenstår å se hvor relevant de blir. Alle forsøk på å knytte bånd til andre land har vært mislykket, bare små grupper dukket opp på anti-islamske demonstrasjoner mot moskeer, tyrkisk medlemskap i EU også videre, avslutter Mudde.

annonse

Klikk her - første utgave gratis!

Samme avis - i nytt digitalt format

Dagbladet papirutgave og Magasinet spesialtilpasset for en ny spennende leseropplevelse

Available on the App Store

Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer
 Vis

Fødselsår
 Vis

Fylke
 Velg ditt fylke **Vis**

Tweet 16

Anbefal 66

Send

PUMPET JERN på anabole steroider

Anders Behring Breivik skal ha begynt på anabole steroider allerede i 9. klasse, ifølge en barndomsvenn.

Tekst: **Merete Landsend**
mel@dagbladet.no

Gunnar Thorenfeldt
gth@dagbladet.no

Linn Kongsli Lundervold
llu@dagbladet.no

22. juli var han dopet på samme prestasjonsfremmende middel da han gjennomførte terrorangrepet i Oslo og massakren på Utøya.

– Det ser ut til at han har brukt anabole steroider veldig strategisk, sannsynligvis fordi han har søkt den empatiløsheten dette stoffet kan skape, sier den svenske dopingeksperten Tommy Moberg til Dagbladet.

I sitt eget terrormanifest skriver Breivik at han tok store mengder anabole steroider også i ukene før angrepene. Stoffet har en klar kobling til aggressivitet, ifølge Moberg.

Individuelle effekter

Det er blant annet påvist irreversible endringer i aggresjonsnivå hos unge dyr etter høye doser.

Effektene av langvarig bruk er imidlertid ikke veldig godt dokumentert.

– Langtidseffektene av anabole steroider er veldig individuelle. Helt generelt kan det føre til økt irritabilitet, aggressivitet og noe oppstemthet, sier Per Thorsby, avdelingsoverlege ved Hormonlaboratoriet ved Oslo universitetssykehus.

Han tror effektene også til en viss grad kan være avhengig av hvor store doser som inntas.

– I tillegg er det en assosiasjon mellom bruk av disse stoffene og kriminelle handlinger, det skyldes mest sannsynlig andre forhold enn selve bruken av slike stoffer, legger han til.

Pumpet mye jern

Ifølge barndomsvenner av Breivik, begynte den terrrorsiktede å bole allerede på ungdomsskolen.

– På ungdomsskolen begynte han å pumpe jern som en gærning. Dette var helt tydelig for alle. Vi andre gutta hadde ikke engang begynt å tenke på å gå på treningsstudio på denne tida, sier en barndomsvenn til Dagbladet.

En annen klassekamerat fra ungdomsskolen husker å ha pumpet jern sammen med Breivik i et treningsstudio i Vika i Oslo.

– Det var tydelig hvordan musklene bare ble større og større, sier en annen ungdomsvenn.



PUMPET JERN: Ikke lenge etter at Anders Behring Breivik ble confirmert i Ris kirke, skal han begynt å bole. Barndomsvenner mener han begynte i ungdomsskoletida. Foto: Privat



TRENTE PÅ STUDIO: Anders Behring Breivik trente blant annet på Elixia på Sjølyst i litt over ett år. I tillegg skal han ha benyttet et treningsstudio i nærheten av moras leilighet på Hoff.

Foto: John Terje Pedersen

I seinere år trente Breivik blant annet på Elixia på Sjølyst i Oslo.

– Anders Behring Breivik meldte seg inn i Elixia Sjølyst våren 2009 og meldte seg ut i september 2010.

I denne perioden oppførte han seg helt normalt og gled inn sammen med de andre. Vi har 130 000 medlemmer, som er alle typer mennesker. Det han drev med og ugjerningene hans har ikke noe

med oss å gjøre, sier Erik Frydenlund, finansdirektør i Elixia.

Dagbladet har også vært i kontakt med en mann som har møtt Breivik flere ganger på et treningsstudio på Hoff, like ved leiligheten til Breiviks mor. De snakket sammen ved flere anledninger. Breivik skal alltid ha trent alene.

Plassert mot speilet

– Han sto stort sett med frivekter plassert mot speilet. Han var en veldig anonym type, sier han.

Daglig leder ved det aktuelle treningsstudioet vil verken bekrefte eller avkrefte at ABB trente der.

– Hvor han trente, syklet, handlet eller gikk er ikke relevant. Saken er avsluttet fra vår side, sier han.

I sitt eget terrormanifest skriver Breivik at han gikk opp og ned i vekt som følge av at han i perioder

tok anabole steroider. Ifølge manifestet planla han også å bruke efedrin og koffein under terrorhandlingene. Han skrev også at han merket at han ble mer aggressiv på grunn av tablettene, og bestemte seg for å fortsette med en høy dose.

Han er også tydelig oppmerksom på de fysiske bivirkningene av stoffet, deriblant leverskader og hjertesykdommer. I tillegg til de nevnte psykiske effektene, kan også depresjon være en bivirkning, ifølge Tommy Moberg.

I Sverige har anabole steroider vært ulovlig siden 1999.

– Jeg kunne ønske man hadde en liknende forskrift i Norge, dette stoffet har såpass alvorlige konsekvenser, sier Moberg.

– Men dette er bare en liten puslespillbit når man skal forstå denne gale mannen og hva det var som gjorde at det gikk så fryktelig galt.



**Slik var homohaterens
MYSTISKE
DOBBELTLIV**

” Der så en venn av meg Anders i tanga og bar overkropp. Han sto på en buss og danset.

Nær barndomsvenn av Anders Behring Breivik forteller at han skal ha blitt observert i en homoparde i Oslo



SKRØT OM DAMER: Anders Behring Breivik har skrytt av damebekjentskaper til venner. I sitt såkalte manifest uttrykker han blant annet oppgitthet over «glorifisering av homofile i offentligheten». Flere av hans venner, samt personer i det homofile miljøet i Oslo, tror imidlertid Breivik selv er homofil. Foto: Privat

Flere av vennene til Anders Behring Breivik trodde han var homofil. Selv gikk han kraftig ut mot «glorifisering av homofile», men spilte gjerne med på ryktene.

REPORTASJE

Merete Landsend
mel@dagbladet.no

Linn Kongsli Lundervold
llu@dagbladet.no

Gunnar Thorenfeldt
gth@dagbladet.no

Astrid Meland
ame@dagbladet.no

I det såkalte manifestet bruker han mye plass på homofili. Noen steder uttrykker et hat mot den homofile kulturen og oppgitthet over «glorifisering av homofile», mens han andre steder gjør det klart at han ikke bryr seg om hva som skjer bak lukkede dører.

Samtidig forteller venner av Breivik at han har overdrevet og skrytt av seg selv når det gjelder status, penger og damebekjentskaper.

Dagbladet har vært i kontakt

Den massedrapssiktede Anders Behring Breivik framstiller seg selv som en kristen som blant annet mener sex utenfor ekteskap og homofili er galt.

>>> Forts. neste side

ANGREPENE MOT OSLO OG UTØYA

FREDAG 22. JULI

15.25.19: Ei bombe plassert i en bil eksploderer i regjeringskvartalet i Oslo sentrum. Det bryter ut brann både i Statsministerens kontor og i Olje- og energidepartementet. Signalene fra rystelsene når NOR-SARs målestasjon på Løten cirka 20 sekunder seinere.

16.40: En mann i politiform parkerer en sivil bil – en Fiat Doblo – på fastlandet ved Utvika i Tyrifjorden.

16.57: Kapteinen på MS «Thorbjørn» får beskjed om at en politimann ønsker skyss.

17.04: Ferja MS «Thorbjørn» legger fra brygga ved fastlandet med kurs for Utøya med Anders Behring Breivik om bord.

17.07: Ferja ankommer Utøya.

17.08: Breivik går i land på Utøya. De første han dreper er Utøya-leder Monica Bøsei og politimannen Trond Berntsen, Utøyas innleide vaktmann.

17.26: Nordre Buskerud politidistrikt mottar den første meldingen om skyting på Utøya.

17.38: Oslo politidistrikt mottar bistandsanmodning fra Nordre Buskerud politidistrikt.

17.52: Første politipatrulje ankommer området. Må vente på egnet båt.

Ca. 17.57: Den første ambulansen fremme ved kaia i Utvika.

18.09: Beredskapstroppen fra Oslo ankommer fastlandssiden i biler.

18.25: Beredskapstroppen går i land på Utøya.

18.27: Anders Behring Breivik pågripes på sørspissen av øya.

LØRDAG 23. JULI

03.50: Politidirektør Øystein Mæland opplyser at minst 80 mennesker er drept under skytingen på Utøya. Antallet blir seinere nedjustert.

23.30: Advokat Geir Lippestad bekrefter at Anders Behring Breivik har erkjent de faktiske forholdene rundt terrorangrepene. Han erkjenner ikke straffskyld.

• **Tallet på drepte er 77: 69 på Utøya og åtte i regjeringskvartalet. Fem personer behandles fortsatt ved sykehus med alvorlige skader.**

• Forut for aksjonene sendte Anders Behring Breivik ut et terrormanifest på rundt 1500 sider til utvalgte mottakere. I manifestet beskriver han forberedelsene til aksjonen, og skriver at han gjennomførte bombingene og drapstoktet for å redde Norge fra kulturmarxisme og muslimsk overtakelse.

• Det skal nedsettes en kommisjon som skal granske responsen på terrorangrepene 22. juli.

• Det er ventet at kommisjonens sammensetning offentliggjøres i dag.

SALG

63

FRA EN
VEI
NOK

Kun 45 minutter fra Oslo –
med bil, buss eller tog

Rygge

MOSS LUFTHAVN RYGGE
- 45 MINUTTER FRA OSLO -

RYANAIR

Bestill innen midnatt 15.08.11. Reis med ryanair i oktober. Gyldige dager: mandag til torsdag. Inkl. skatter og avgifter. Begrenset antall plasser, spesielle regler og betingelser gjelder. Se ryanair.com for detaljer. Prisen inkluderer ikke valgfrie avgifter/gebyrer. Fly direkte fra Oslo (Rygge-Moss)

” Han satt der og holdt hoff i blazeren sin.

Bekjent av Anders Behring Breivik

med flere av hans venner som trodde at han var homofil.

- Var på Gay Parade

Breivik har selv oppfattet disse mistankene, skriver han i sitt 1500-siders lange manuskript.

– Noen av dem tror at jeg har valgt å isolere meg på grunn av et påstått homoseksuelt forhold de tror jeg skjuler, LOL. Ganske festlig, siden jeg er 100 prosent hetero, men de kan fortsette å tro hva de vil, siden det forhindrer dem fra å stille meg spørsmål, skriver han.

Dagbladets kilder forteller at de aldri har hørt om noen kjærester. Flere uavhengige kilder påstår også at Breivik danset i en av homoparadene i Oslo på 2000-tallet.

– **Det var jo denne homoparaden. Der så en venn av meg Anders i tanga og bar overkropp. Han sto på en buss og danset, hevder en nær barndomsvenn.**

Flere kilder i det homofile miljøet i Oslo påstår også at de har sett Breivik i denne aktuelle paraden.

En av kompisene hans skal ha kommet over et bilde av Breivik fra paraden, og skal ha prøvd å konfrontere ham på en fest.

– **Han prøvde å kysse Anders for å tulle, men så vidt jeg husker ble Anders bare litt blyg. Men det kan jo godt stemme at han var homofil, sier en av Breiviks tidligere kamerater.**

- Hang på homobar

Dagbladet har snakket med flere fra homomiljøet som har varslet politiet fordi de mener å ha møtt Breivik.

Politikilder bekrefter overfor Dagbladet at de kjenner til disse opplysningene, men at dette ikke er tema i etterforskningen utover at politiet vil snakke med alle som vet noe om Breivik.

Breiviks forsvarer Geir Lippestad ønsker ikke å kommentere opplysningene.

Det har ikke lyktes Dagbladet å få bekreftet ryktene, men i en debatt på nettstedet Gaysir hevder også flere personer å ha sett ham. Dagbladet har også vært i kontakt med kilder i miljøet rundt en homobar i Oslo, hvor flere påstår å ha truffet ham.

– **Jeg har hilst på ham to ganger. Han satt der og holdt hoff i blazeren sin, hevder en kilde overfor Dagbladet.**

Breivik forteller i manifestet om at familie og venner maser om å få treffe ham og sier at han bør begynne å treffe jenter. For å berolige dem og å slippe besøk, skal han ha sagt at han jobber hardt på gården sin.

– **Vennene mine spør meg hele tida om jeg skal få meg en kjæreste, siden jeg er den eneste som fortsatt er singel. Jeg har fortalt dem at jeg vil begynne å date igjen i august 2011, når jeg også vil flytte for meg selv.**

- Hadde homoverner

Breivik mener også at media i ettertid av de voldssomme ugjerningene vil presentere ham som homofil.

– De vil sannsynligvis gi meg en full propagandapakke, som blant annet kommer til å inneholde følgende beskyldninger: Pedofil, homoseksuell, psycho, ADHD, tyv, uutdannet, gal, monster etc., skriver han.

Sannheten er imidlertid, ifølge Breivik, at han ikke er slik.

– Jeg kjenner personlig en rekke homofile og har kjent homofile opp gjennom åra. Jeg har ingen reservasjoner mot dem. Hva bryr jeg meg om hva de gjør bak lukkede dører? Uansett, personlig protesterer jeg mot homohysteriet i media som har pågått i Vest-Europa de siste to tiåra.

Moralsk galt

Breivik mener det er glorifisering av slike grupper som i virkeligheten er rasistisk.



DOBBELTLIV: Samtidig som Anders Behring Breivik gikk kraftig ut mot «glorifisering av homofile», skal han ha blitt observert dansende i en av de årlige homoparadene i Oslo. Dette viser det fargerike arrangementet i 2006. Foto: Cornelius Poppe/Scanpix

” Vi må gå tilbake til de katolske røttene våre. Vi, protestantene i Europa, må ikke glemme at vi alle en gang var katolikker.

Anders Behring Breivik i sitt manifest

Han nærer et hat til «politisk korrekthet», som han mener gjennomsyrrer alle greinene av det politiske Europa og dominerer både mediene og høyere utdannelse. Dette fører blant annet til kraftig fordømmelse av folk som mener homofili er moralsk galt, mener Breivik.

– **Glorifisering av homofile bør unnå, skriver han videre i sitt bisarre manuskript.**

Han setter flere likhetstegn mellom «politisk korrekthet» og sympati for homofile. Han fortsetter med å beskrive hvordan folk som påpeker at homofili er moralsk galt må krysse i søla, «i endeløse unnskyldninger.»

- Misforstått

Leder i Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LLH), Bård Nylund, har selv tidligere vært fylkesleder i AUF, og de siste ukene har vært tunge.

– Jeg tenker at Breivik selv kunne hatt godt av være leirdeltaker på Utøya. Det var i AUF jeg kom ut som homo. Det var et mangfold der som gjorde det mulig, trygt og godt for meg å stå fram som homo. Han har til de grader misforstått oss som en trussel, sier han.

Nylund understreker at det er veldig underlig å skulle mene noe om Breiviks

synspunkter «fordi de har vist seg å være så langt utenfor rekkevidde av det vi kan forstå».

– Men det jeg har lyst til å si, er at vi bor i verdens beste land. Vi har bygd et samfunn hvor alle har like rettigheter. Det som har skjedd i forhold til kvinnekamp og homokamp har gjort Norge til et mer anstendig samfunn. Det kan ikke være noen trussel, sier han.

Hardt ut mot kirken

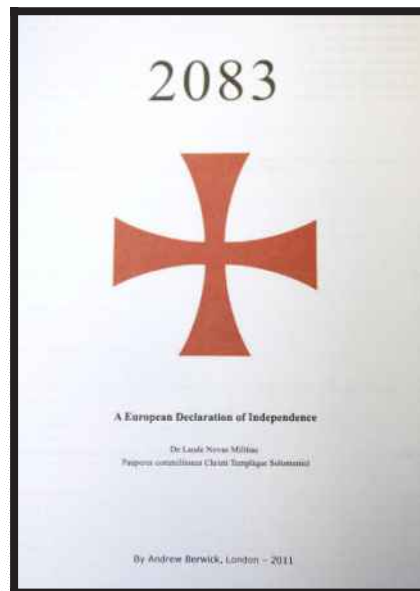
Breivik mener også at det er gamle kulturelle normer som bør gjelde.

En kvinnes rolle bør, ifølge Anders Behring Breivik, være å være en god kone for mannen og skape et godt hjem.

Han mener menn fortsatt bør holde dørene oppe for kvinner, og at barn ikke bør fødes utenfor ekteskap.

På sin Facebook-side beskriver Breivik seg som kristen og konservativ. I det såkalte manifestet skriver han at han mener den protestantiske, liberale kirken har gått altfor langt.

– **Den protestantiske kirken forsvarer og oppmuntrer ordinasjon av kvinner, skilsmisse, abort, massedistribusjon av p-piller og bidrar til å glorifisere homofile (inkludert ordinasjon av ho-**



SKRIVER MYE OM HOMOFILI: I sitt såkalte manifest uttrykker Anders Behring Breivik et kraftig hat mot det han kaller «glorifiseringen av homofili» i det offentlige rom.

Foto: Virginia Mayo/AP/Scanpix

mofile), skriver han i manifestet.

Deretter går han til angrep på kirken som minner om «et minimalistisk kjøpesenter», med kvinnelige prester som går i jeans, forsvarer abort og massedistribusjon av p-piller og har et aktivt sexliv.

– Vi må gå tilbake til de katolske røttene våre. Vi, protestantene i Europa, må ikke glemme at vi alle en gang var katolikker.

Jeg har startet opp og drevet 2 selskaper. Jeg jobber med det tredje prosjektet nå. Jeg solgte det forrige selskapet mitt for 8 måneder siden. Dette gikk ut på å bygge opp en boards-serie (Billboards 2x3m) i Oslo-området. Jeg hadde 1 ansatt og "prosjektet" vedvarte i 1 år før jeg solgte bedriften til en konkurrent.

Jeg jobber nå med et tredje prosjekt (Der det enda ikke er noen inntjening). For ikke å "tære" på min oppsparte kapital jobber jeg derfor deltid i en Bank.

DRØMTE OM RIKDOM: I sine tekster uttrykker Anders Behring Breivik et voldsomt ønske om å tjene seg rik. Han skriver blant annet at han som gründer er villig til å ta sjansen på å gå personlig konkurs. Pengene uteble, og han valgte terror for å fremme sitt budskap.

I tillegg føler mange akademikere at en effektivering av FpUs akademiker.

Mange rakker derfor direkte eller indirekte ned på alle som (misunnelse).

Dette er jo ganske patetisk...

Get rich or die trying.

● Drømte om å bli millionær ● Skrøt på seg inntekter ● To s

TAPTE PE



VA TE

Da håpet om millioninntekter brast, så Anders Behring Breivik terrorangrepet som den eneste utveien.

«Get rich or die trying,» skrev Anders Behring Breivik på FpUs debattforum i 2003.

Dette er bare ett av innleggene hvor terrorsiktede uttrykker et voldsomt ønske om å tjene seg rik. Han skriver blant annet at han som gründer er villig til å ta sjansen på å gå personlig konkurs.

– Nå er det også slik at sjansene er til stede for å skape arbeidsplasser, øke statens inntekter (...), bli rik – tjene millioner og leve resten av livet uten økonomiske bekymringer, skriver han.

P's politikk vil true "statusen" av å være
 ikke har mastergrad (Rett og slett grunnet

De eneste millionærer det norske folk aksepterer er Lotto og fotballmillionærer. Hvorfor? Hvorfor er det så j... mye verre å starte sitt eget selskap og tjene millioner av kroner. Du bidrar jo tross alt til mer enn en Lotto/fotballmillionær. Du skaper arbeidsplasser!

Det er noe grunnleggende feil med Nordmenns holdninger og det blir en helv.. prosess å endre på dette. Media og skolene blir en sentral del i dette arbeidet. Men først må vi vinne media og skolene... Det blir en kamp som tar 50 år.

I mellomtiden skal i alle fall jeg bruke tiden min på å øke min egen rikdom:P

selskaper tvangsoppløst • Ville markedsføre manifestet

ENGENE



GRANSKER: - Breiviks disposisjoner blir nå gransket, sier leder for Skattekrim øst, Jan-Egil Kristiansen. Foto: Scanpix

ALGTE ERROR

REPORTASJE

Linn Kongsli Lundervold
llu@dagbladet.no

Gunnar Thorenfeldt
gth@dagbladet.no

Merete Landsend
mel@dagbladet.no

Ida Hilde Mathisen
ihm@dagbladet.no

Da Breivik ble pågrepet av politiet 22. juli, hadde en han en voldsom kredittkortgjeld, og selskapet hans E-Commerce Group var tvangsoppløst tre år tidligere.

Millioninntektene han skryter på seg i manifestet ser ut til å bare være en bløff.

- Ydmykende

Som Dagbladet tidligere har skrevet, var Breiviks opprinnelige plan å markedsføre sitt bisarre manifest økonomisk, men han klarte ikke å skaffe nok penger, og bestemte seg

derfor for å gjennomføre terrorangrepene.

- Plan A er å skaffe 25 millioner kroner for å etablere en organisasjon som kan vokse og distribuere manifestet. Hvis jeg ikke klarer å skaffe midlene må jeg gå videre med operasjonen for å markedsføre manifestet på den måten, skriver han.

I 2006 flyttet han hjem til mora på Hoff, noe han selv skriver var nedverdiggende i forhold til «hans gamle liv».

- Dette ville ikke ha fungert i det gamle livet mitt, da jeg var en egoistisk karrierekyniker, fordi det ville ha ødelagt mitt sosiale image. Men de som velger å bli tempelridere bryr seg lite om image. Det eneste som betyr noe er om du har nok midler og fritid til å fullføre de nødvendige målene, skriver han.

Dagbladet har tidligere skrevet at psykologer mener Breivik fram-

står som en person med ekstrem narsissistisk personlighetsforstyrrelse. På denne bakgrunn kan en økonomisk ydmykelse ha vært vanskelig å takle.

- Kan være en trigger

- Krenkelser kan være en trigger for folk med den slags personlighetstendenser, men det skal veldig mye mer til for å komme fram til denne hendelsen her. Vi må passe oss for å forenkle og hekte oss opp i ett enkelt element for å forklare en så ekstrem situasjon, sier Trine Waaktaar, dr. psychol. ved Regionsenter for Barn og Ungdoms Psykiske Helse Øst og Sør (RBup).

Venner av Breivik bekrefter overfor Dagbladet at Breiviks ønske om rikdom sto sterkt.

- Han hadde en del prosjekter

>>> Fortsetter på neste side

Nghet!

Tenerife
Åpningstilbud!
 400,- i rabatt per person i oktober

Tyrkia/Alanya

20.08	1.895
27.08	få pl.
03.09	2.195
10.09	2.595

Egypt/Sharm el Sheikh

21.08	2.955
28.08	3.095
04.09	3.595
11.09	3.495

Pr. pers. i dbl.rom. 1 uke
 Fly/Usps. hotell, skatter/avgifter

amisol.no
 Tlf: 32 200 900

Ami sol



TERRORMARERITT: Anders Behring Breiviks plan endte i de grusomme terrorangrepene 22. juli.

Foto: Marius Arnesen/NRK/Reuters/Scanpix

<<< Saken fortsetter fra forrige side

på gang som gikk over hodene på andre rundt ham, og han fikk ting for seg som han gikk veldig inn i. Et av prosjektene dreide seg om et reklamebyrå. Mens vi hadde startet på universitets- eller høyskoleutdanning, gikk han rett ut og skulle bli millionær. Han var veldig opptatt av å bli rik, sier en bekjent.

Reklamebyrået han refererer til er Media Group AS, som Breivik startet sammen med en kompis i 2000. Breivik skriver selv at selskapet ble kjøpt opp av Mediamax Norway AS ett år seinere. Dette stemmer ikke, ifølge administrerende direktør Øyvind Markusen i JCDecaux, som seinere kjøpte opp Mediamax.

Media Group ble tvangsoppløst i 2003, og ifølge sluttinnberetningen fra bostyrer ser det aldri ut til at selskapet har tjent noe særlig penger.

Store børstap

Breivik selv påstår at han tjente sin første million da han var 24 år. Ifølge skattelister har han ikke hatt en skattbar inntekt siden 2007. Da sto han oppført med en

inntekt på bare 5223 kroner.

Hans forsvarer, Geir Lippestad, sier til Dagbladet at det fortsatt er litt uklart hvordan Breivik har tjent penger til aksjonen.

– Han har nevnt at han har tjent penger på reklamevirksomhet. Han har også kjøpt og solgt aksjer. Det er ei tid tilbake siden, sier han.

Breivik investerte blant annet nesten 900 000 kroner i det amerikanske mobilselskapet SunCom i 2005 gjennom sitt heleide selskap E-Commerce Group AS. Det er ikke klart hvordan Breivik skaffet disse pengene, men det er notert en langsiktig gjeldspost på 744 000 kroner. Investeringene i selskapet ble ingen umiddelbar gullgrube.

Kursen i SunCom sank og påførte E-Commerce Group et papirtap på vel 23 000 kroner.

Også dette selskapet ble tvangsoppløst, på grunn av manglende revisor. Bostyret avdekket brudd på regnskapsloven, likningsloven, aksjeloven og revi-



UKLART: – Litt uklart hvordan Breivik har tjent penger til aksjonen, sier hans forsvarer, Geir Lippestad.

Foto: Tomm W. Christiansen sorloven. Registreringsplikten ble heller ikke overholdt.

Forholdet ble meldt til politiet, men saken ble seinere henlagt.

Da selskapet ble oppløst i 2008, var det registrert 2747 kroner i bankinnskudd. Sluttregnskapet viser et underskudd på 42 865 kroner.

Totalt tapte selskapet 500 000 kroner på alle aksjeinvesteringene, som hovedsakelig foregikk mellom

august 2005 og januar 2006, ifølge rapporten.

Breivik skal ha vurdert å oppløse selskapet allerede i 2005, men han hadde ikke penger nok til å engasjere noen til å slutføre avviklingsprosessen. To år seinere overførte han 600 000 kroner tilbake til seg selv.

– Unngikk skatt

Siktete har tidligere forklart til politiet at han hadde tjent seks millioner kroner, og skriver selv i manifestet at han har overført penger gjennom selskapet Brentwood Solutions Ltd. i skatteparadiset Antigua.

– Jeg registrerte et selskap i et utenlandsselskap og opprettet flere bankkontoer i utlandet for å unngå omfattende statlig skattlegging. På den måten kunne jeg bygge opp formuen raskere, skriver han selv.

Brentwood Solutions er imidlertid registrert i Skottland, og en kilde som kjenner etterforskningen har tidligere sagt til Dagbla-

det at Breiviks forretningsvirksomhet framstår som en bløff.

Skatteunndragelse

I manifestet skriver Breivik også at det er legitimt å ikke betale skatt, og venner av ham kjenner også til hans kunnskap om smutthull i skattelovgivning. Breivik skal ha skaffet seg en rekke utenlandske kredittkort for å finansiere terrorvirksomheten.

– Var skatteunndragelse en metode for å finansiere dette terrorangrepet?

– Det er det viktig at vi undersøker, sier leder for Skattekrim øst, Jan-Egil Kristiansen.

Han sier at de nå bistår politiet med å full oversikt over Breiviks inntekter og investeringer.

I flere saker har skattemyndighetene sett at man har brukt utenlandske betalingskort for å begå skattesvindel eller for å finansiere kriminell virksomhet.

– Breiviks bruk av utenlandske bankkort vil være en av de tingene vi sjekker, sier Kristiansen, som ikke har vurdert om det skal reises skattesak mot Breivik.

– I prinsippet vil det være en skattesak om påstandene er riktige. Men det er ikke vårt fokus nå.

” Breiviks bruk av utenlandske bankkort vil være en av de tingene vi sjekker.

Jan-Egil Kristiansen, leder for Skattekrim øst

annonse

Få oppfylt
DRØMMENE DINE

På lørdag kan du vinne
28 MILLIONER

SPILL FOR
100 KR

Dagbladet

*Siden V75-spillet startet i 1995 har 45 vinnere vært alene om å ha 7 rette. Sist 3. desember 2011

V75 LYNTOTO



BLIR KVALM: Hodan G. Mahmud mistet datteren Mona Abdinur under massakren på Utøya. Hun sier til Dagbladet at hun reagerer på måten Anders Behring Breivik framstod på, under politiets rekonstruksjon på øya i går. - Han gjør meg kvalm, sier Hodan. Foto: Annika af Klerckers / Expressen

- Han ser stolt ut. Det virker som han tror dette er en lek

Hodan, som mistet dattera si på Utøya, reagerer på måten Breivik framstod på under rekonstruksjonen.

LINE BRUSTAD
lbr@dagbladet.no

14.08.2011, kl. 18:11

Tweet 4

Anbefal 43

Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): Hodan G. Mahmud mistet dattera si, Mona Abdinur under massakren på Utøya.

Da hun i dag fikk se bildene fra politiets rekonstruksjon på øya, reagerte hun spesielt på hvordan Anders Behring Breivik framstod.

En lek

- Han ser stolt ut. Det virker som han tror dette bare er en lek og ikke forstår at vi faktisk har mistet barna våre, sier Hodan til Dagbladet.

Med tau festet rundt kroppen gikk Anders Behring Breivik (32) rundt på Utøya i åtte timer lørdag og forklarte politiet hvordan han drepte 69 mennesker. VG var til stede og har i dag trykket bilder fra rekonstruksjonen.

Hodan mener det er viktig at bilder av Breivik trykkes, men synes likevel det er tøft å se mannen som skjøt og drepte dattera hennes.

- Gjør meg kvalm

- Jeg fikk en veldig sterk reaksjon. Jeg synes det var ubehagelig å se ham. Han gjør meg kvalm, sier Hodan.

Bistandsadvokat Mette Yvonne Larsen har [mottatt mange reaksjoner](#) etter publiseringen av de siste bildene av Breivik på Utøya.

- Jeg tenker at bildene er unødvendige og synes VG kunne spart dem for de bildene de viste fram. For dem som er berørt, er det veldig tøft å se drapsmannen ta ladegrep, sier Larsen.

Tweet 4

Anbefal 43

Send

annonse

C-date

Opplev ekte lidenskap...
Ta sjansen!

Klikk her!



Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer

Vis

Fødselsår

Vis

Fylke

Velg ditt fylke

Vis

RING
SMS
MMS
SURFSå mye du vil
Kjøp Sjakk Matt **NÅ!**Fri mobilbruk
199,-
pr. mndChess
Lave priser. Mer mrrr :)

*Gjelder ikke nye nummer. Egne priser gjelder for spesialnummer og utland. Etter 6 GB Data reduseres maks hastighet til 200Kb/s i resten av en 30-dagers periode. Fra 1 mai 2012 får du 500 ringeminutter, 500 SMS+MMS, 500 MB Data og 0,- i startpris til 199,- pr mnd. Forbruk over nevnte pottter: Ringeminutter 0,69 - Startpris 0,89 - SMS 0,49 - Data 0,99 - MMS 1,50



VILLE SE BREIVIK: Sigurd Klomsæt møtte i retten i dag. Foto: Thomas Winje Øijord / Scanpix

- Breivik viste ingen empati

Brynjar Meling og Sigurd Klomsæt møtte i tingretten.

TORGEIR P. KROKFJORD
tpk@dagbladet.noANDERS HOLTH JOHANSEN
ahj@dagbladet.noSINDRE GRANLY MELDALEN
sindre@db.no

19.08.2011, kl. 12:49

Tweet 6

Anbefal 31

Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): De to bistandsadvokatene møtte pressen utenfor rettsalen i Oslo tingrett i dag.

Anders Behring Breivik hadde møtt i retten i svart dress.

Bistandsadvokat Sigurd Klomsæt hadde i forkant av rettsmøtet sagt at han ville være til stede, blant annet for å se den terrorsiktete i øynene.

- Min klient ønsket at jeg skulle være her og se ham i øynene, sier Klomsæt.

- Ingen empati

Han er åpenbart i en situasjon som psykiaterne som skal undersøke ham må ha utfordringer med å møte.

Det er veldig spesielt det han har gjort, og det virker ikke som han har en eneste tanke for de han har gjort det mot. Han viser ingen empati, sier Klomsæt.

- Han viste et påfallende fravær av ydmykhet i forhold til det han har gjort.

Ingen av bistandsadvokatene stilte spørsmål i retten. Det var det bare dommeren som gjorde. Dommeren ble ikke avbrutt.

Breivik snakket under møtet, og etter hva Dagbladet får opplyst var han opptatt av at han ikke ville sitte i forlenget isolasjon.

Sterkt

Etter fengslingsmøtet sier Meling følgende om innholdet i møtet:

- Jeg ønsker ikke å gjengi hva som skjedde der inne. Innholdet var såpass sterkt at jeg tror det ville oppfattes som støtende å gjengi det.

Han stilte i retten etter sine klienters ønske, og vil fortelle dem bak lukkede dører hva som skjedde.

- Jeg oppfattet Breivik som selvmedlidende i forhold til at han må sitte isolert, sier Meling.

Ett terroroffer har, [som Dagbladet skrev før i dag](#), anket beslutningen om at vedkommende ikke fikk være til stede i retten. Offeret fikk ikke medhold.

Dette var en av Melings klienter. Det var bistandsadvokat Meling som anket avgjørelsen.

Ønsket info

Han ønsker mer informasjon og synes det som har framkommet i pressen har vært forvirrende, sier Meling.

Han ønsket å se og høre hva han sier om det han har gjort. For ham er det en viktig del av bearbeidelsen, og han uttrykte et sterkt ønske om å få stille i retten, sier Meling til Dagbladet.

annonse

Klikk her - første utgave gratis!

Samme avis - i nytt digitalt format

Dagbladets papirutgave og Magasinet spesialtilpasset for en ny spennende leseropplevelse

Available on the App Store



Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer

Vis

Fødselsår

Vis

Fylke

Velg ditt fylke

Vis



MØTTE I RETTEN: Brynjar Meling representerer flere klienter i terrorsaken. Foto: Dagbladet

Tweet 6

Anbefal 31

Send

Del opplevelser

Chess
Lave priser. Mer maro :)

FORFERDET: Til en norsk A-kjendis skrot Anders Behring Breivik om at han om ett år seinere ville være svært kjent. Kjendisen ante ikke hva Breivik mente - før bildene av Breivik ble lekket i pressen. Foto: Hilde Mesics Kleven/Dagbladet

«Om ett år er jeg tre ganger mer kjent enn deg»

På byen kontaktet Anders Behring Breivik kjendiser og kulturelite. Da de fikk dørvakten til å kaste ham ut, varslet masse-morderen at noe var i gjære.

TORGEIR P. KROKFIJORD tpk@dagbladet.no
ASTRID MELAND ame@dagbladet.no
FRODE HANSEN fha@dagbladet.no
LINN KONGSLI LUNDERVOLD llu@dagbladet.no
LINE BRUSTAD lbr@dagbladet.no

23.08.2011, kl. 19:21

Tweet 0

Anbefal Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): Breivik ble kastet ut fra Skaugum, bakgården på det populære utestedet Palace Grill, ei natt omtrent ved årsskiftet 2010-11. Han hadde da en hel kveld oppført seg plagsomt overfor en norsk A-kjendis.

Jeg synes han var veldig kjip, sier kjendisen til Dagbladet.

Hadde våpen

Han lar seg intervjuet mot at han holdes anonymt:

- Jeg vil ikke ha noe med en så forferdelig sak å gjøre, slår kjendisen fast.

På dette tidspunktet hadde Breivik ifølge sitt såkalte manifest lenge brukt anabole steroider og skaffet gift til å ha i kulene han ville bruke, og begynte å skaffe ingredienser til bomba som gikk av i Regjeringskvartalet 22. juli. Breivik drev aktiv våpentrening, og hadde skaffet både magasiner, lasersikte og annet våpenutstyr.

Allerede relativt tidlig den aktuelle kvelden skal Breivik ha observert kjendisen inne på utestedet.

- Jeg så at han stirret på meg, og «visste» at han ville ta kontakt. Allerede fra begynnelsen av samtalen var han ufin.

Korstog

Breivik snakket fra begynnelsen av om den norske innvandringspolitikken - noe som er uvanlig, ifølge kjendisen. Flesteparten av fansen som tar kontakt på byen vil heller snakke om kjendisens gjøren og laden, eller egne prosjekter.

- Han snakket om korstog og tempelriddere, jeg synes han framsto veldig ekkel. Jeg fikk frysninger av hele fyren, sier A-kjendisen til Dagbladet.

Kjendisen tok flere ganger i løpet av samtalen kontakt med kameraten han var ute med, og forsøkte å hinte til Anders Behring Breivik om at de to ville han skulle forsvinne:

- Jeg spurte kameraten min om «kjenner du han her?». Han svarte «nei, ikke jeg heller», også forsøkte vi bare å overse ham.

Krangel

Anders Behring Breivik fortsatte i stedet å snakke om innvandrere, islam, tempelriddere og korstog. Til slutt ble kjendisen og hans kamerat irritert, og stemningen ble amper. Da fikk de dørvaktene på Skaugum til å kaste ut Breivik.

- Han begynte å bli ganske full. Noe av det siste han sa før han ble kastet ut var: «om ett år er jeg tre ganger mer kjent enn deg». Jeg har aldri hørt noe sånt noen gang, sier kjendisen rystet til Dagbladet.

Der og da ante han ikke hva som lå i den kryptiske setninga. Da navnet Anders Behring Breivik først ble lekket i norske og internasjonale medier, tok det litt tid før kjendisen husket samtalen. Men så kom de første bildene.

Jeg likte ham ikke på bildene, og kom på historien. Da

annonse



Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer

Vis

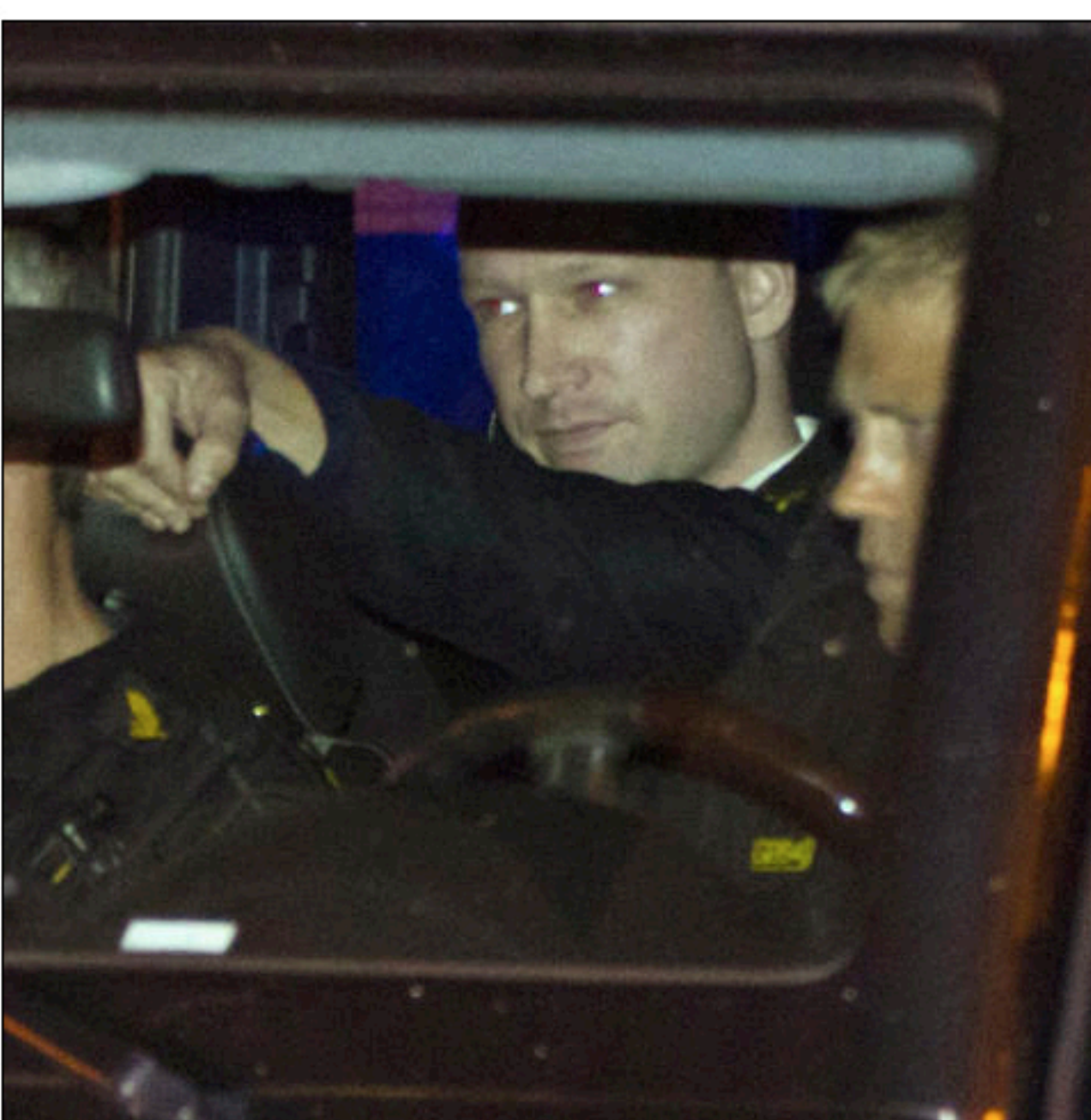
Fødselsår

Vis

Fylke

Velg ditt fylke

Vis



SKRØT PÅ FYLLA: Anders Behring Breivik skrot av sin kommende berømmelse da han festet på Oslo vest. Foto: Thomas Winje Øljord/Scanpix



- Jeg føler meg skyldig.

Ingar Bækkelien, som ble kontaktet av Breivik etter å ha hatt et stand-up-show.

Send tips til Dagbladet.no

MMS/SMS: 2400 Tlf: 2400 0000 e-post: 2400@db.no

Ditt navn

Ditt mobilnummer

Din e-post

Ang:

Skriv ditt tips her

BREIVIKS MI



POPULÆRT TURISTSTED: Anders Behring Breivik jobbet som 18-åring på uterestauranten Lektern på Aker Brygge i Oslo.

Anders Behring Breivik framstiller seg som en anerkjent forretningsmann. I virkeligheten solgte han vinkalender og manneblader over telefon og jobbet med barn på Tusenfryd.

I sitt manifest skryter Anders Behring Breivik av at han etabler-

te et firma med sju ansatte og tjente sin første million som 24-

Null i formue

Dagbladet kjenner til alle Breiviks arbeidsgiver. Hans lengstvarende jobb var en på et callsenter i Oslo,

hvor han var fra 1997 til 2003. Han hadde 0,- i formue i åra 2000–2002.

Det Breivik skriver i sitt såkalte manifest stemmer ikke overens med Dagbladets opplysninger:

Breivik startet sin jobbkarriere som avisbud i Aftenposten i 1992. Breivik jobber her fra han var 13 til 17 år, med et avbrekk.

I 1996 sluttet han.

I manifestet skriver han en detaljerte CV, men ikke noe om dette, han påstår at på denne tida var salgsrepresentant for ACTA Economical Counselling. Dette firmaet finner ingen som helst informasjon eller spor etter Breivik i arkivene.

MILLIONBLØFF



BEGYNT Å JOBBE TIDLIG: Som 13-åring gikk Anders Behring Breivik med Aftenposten.

Foto: Berit Keilen/Scanpix

” Han hadde en drøm om å tjene mye penger, og ville starte for seg selv – fordi det var der pengene lå.

Tidligere bekjent



PÅ FEST: Anders Behring Breivik fotografert på FpU-fest i ungdomspartiets gamle lokaler på Youngstorget i 2002.

Foto: Privat

Foto: Erlend Aas/Scanpix

Sommeren 1996 jobbet på fornøyelsesparken Tusenfryd ved Vinterbro utenfor Oslo fra 1. mai til 31. august. Dette nevner han heller ikke i manifestet.

Serverte øl

Sommeren etter, i 1997, skaffet han seg jobb på den kjente uteserveringen Lektern på Aker Brygge.

Også denne jobben holdt han tett om. Samme høst begynte han på telefonselgerjobben.

– Vi solgte Jakt & Fiske, Mr. Music, en vinkalender og Riverton-serien, sier en tidligere kollega av Breivik. Han skvatt da han så bildet av masse-drapsmannen i mediene seint om kvelden 22. juli.

I tillegg solgte senteret skrapelodd og jobbet for veldedige organisasjoner. Callsenteret er nå nedlagt. I sine seks år i firmaet jobbet Breivik med 150 ansatte. Dagbladet har vært i kontakt med flere ekskolleger av Breivik.

– Jeg jobbet med ham fra 1999 til 2002, i nærmere tre år altså. Han startet som deltids-

telefonselger ved siden av studiene. Da han var ferdig på skolen, begynte han fulltid og jobbet mye med kundeservice, sier en tidligere kollega.

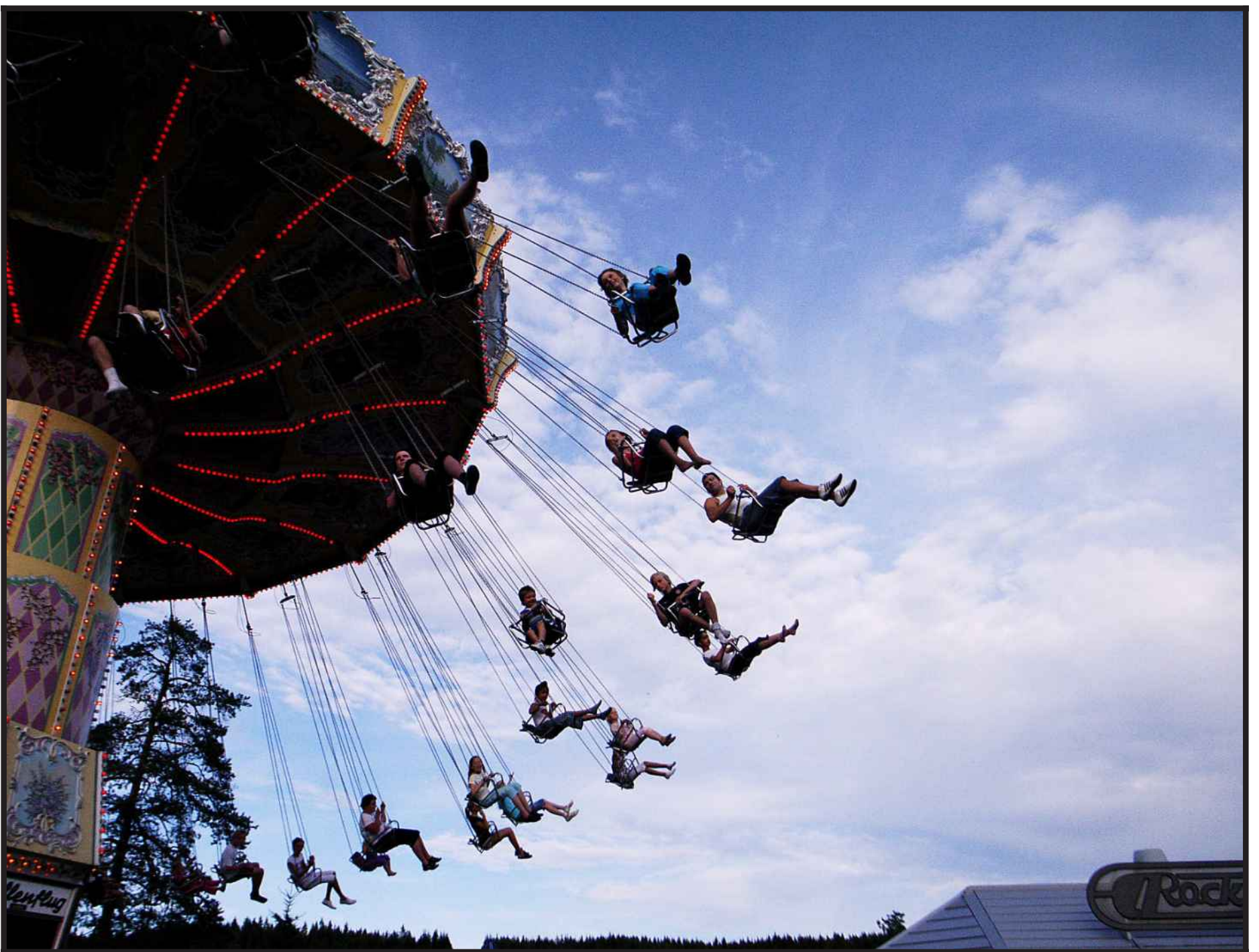
12 nasjonaliteter

Han forteller at Breivik skilte seg ut blant de om lag 150 ansatte i firmaet fordi han var flink. Han ga

aldri uttrykk for sine ekstreme holdninger.

– Han var en helt normal, rolig vestkantgutt, men han skilte seg ut som ansvarsfull og fikk derfor en del oppgaver pålagt utover det vanlige, sier han.

>>> Saken fortsetter på neste side.



SOMMERJOBB PÅ TUSENFRYD: Sommeren 1996 jobbet Anders Behring Breivik på fornøylesparken Tusenryd utenfor Oslo.

Foto: Jon Terje H. Hansen

<<< Saken forsetter fra forrige sider.

– Jeg husker at vi på det tidspunktet hadde 12 forskjellige nasjonaliteter ansatt. Breivik jobbet tett med kollegaer med pakistansk opprinnelse, og det var aldri et problem.

– Han hadde ambisjoner og la ikke skjul på det. Han hadde en drøm om å tjene mye penger, det sa han da han sluttet. Han ville starte for seg selv, fordi det var der pengene lå.

Ølørst

– Mens vi hadde startet på universitets- eller høyskoleutdanning, gikk han rett ut og skulle bli millionær. Han var veldig opptatt av å bli rik, sier en bekjent til Dagbladet.

Breivik var også sosial med kollegaene, forteller en tidligere kollega.

– Han var med på julebord, og det var ikke uvanlig at han ble med og drakk øl etter arbeidstid. Jeg husker ham godt, sier han.

Påstander

Han vet ikke om Breivik hadde kjæreste i løpet av årene de to jobbet sammen.

– Var han populær på jobb?

– Nei, det vil jeg ikke si. Han var stille og beskjeden, og ikke blant de mest utadvendte.

Historiske skattesøk Dagbladet



SKOLEGUTT: Anders Behring Breivik i Årboken 1996-1997 fra Oslo Handelsgymnasium. Foto: Uffe Frandsen

har gjort, viser at Breivik i 2000 tjente drøyt 273 000,-. Året etter tjente han hundre tusen mindre – 171 100,-.

Ifølge Dagens Næringsliv har han aldri oversteg inntekten fra 2000, og har flere år bak seg med null i inntekt.

I manifestet kommer Breivik med detaljerte påstander om hva han skal ha gjort mellom 1997 og 2003, da han i virkeligheten jobbet med telefonsalg:

Fra 1997 til 1999 oppgir han at han var «Corporate customer care rep» for Telia Norway. Fra 1998 til 1999 oppgir han at han var direktør i Behring & Kerner Marketing DA. Fra 1999 til 2000 oppgir han at han var gruppeleder for kundeservice hos Enitel, mens han fra 2000 til 2001 hevder å være direktør i Media Group AS, som drev med reklameboards. Fra 2001 til 2003 oppgir han at han var «supervisor/internal advisor» i Bankia Bank ASA og kundeservicerepresentativ i samme bedrift.

Opplysningene Dagbladet har, viser at dette ikke var tilfelle.

Selvskryt

Bankia Bank heter i dag Santander. Ifølge kilder i Santander, jobbet ikke den terrorsiktede der, han hadde en ukjent stilling for en underleverandør.

Media Group AS, som Breivik startet sammen med en kompis i 2000, skriver Breivik at ble kjøpt opp av Mediamax Norway AS ett år seinere. Dette stemmer ikke, ifølge administrerende direktør Øyvind Markussen i JCDecaux, som seinere kjøpte opp Mediamax.

Media Group ble tvangsoppløst i 2003, og ifølge sluttinnberetningen fra bostyrer ser det aldri ut til at selskapet har tjent noe særlig penger.

I manifestet skriver Breivik at han tjente fire millioner da han var 25 og 26, altså i 2004 og 2005, og at han nøt respekt i vennegjengen fordi han var så flink.

Han skriver i manifestet at

han var rik, og at han brukte over 300 000 euro på terroroperasjonen, eller nesten 2,3 millioner kroner.

I avhør har han, ifølge forsvarer Geir Lippestad, sagt at han brukte seks millioner kroner på gjennomføringen av terrorangrepet. Lite tyder på at han i virkeligheten hadde disse pengene.

Han oppgir imidlertid noe i nærheten av sannheten når han i sin CV skriver at han fra 2005 til 2007 var direktør i E-Commerce Group AS. Breivik registrerte firmaet 1. januar 2005. Det ble nedlagt 29. januar 2008. Breivik oppgir at han hadde sju ansatte, tre i Norge, en i Russland, en i Indonesia, en i Romania og en i USA.

Etterforsket

I Brønnøysundregistrene er ingen av disse oppgitt, firmaet er registrert med null ansatte. Breivik skriver at han brukte firmaet som en front for å finansiere sin operasjon, og at han i tillegg handlet med aksjer. Han skriver seinere at han tapte to millioner kroner av sine opptjente midler på aksjespekulasjon.

Det gikk ikke så bra. I 2005 viser regnskapet til hans heleide selskap E-Commerce Group AS at han investerte i det amerikanske mobilselskapet Suncom. Investeringene ble ingen gullgruve. Suncom-kursen og påførte Brei-

REPORTASJE

Astrid Meland
ame@dagbladet.no

Torgeir P. Krokfjord
tpk@dagbladet.no

Line Brustad
lbr@dagbladet.no

Frode Hansen
fha@dagbladet.no

Linn Kongsli Lundervold
llu@dagbladet.no

viks selskap et papirtap på vel 23 000 kroner.

E-Commerce Group brøt ifølge borrapporten både regnskaps-, liknings-, revisor- og aksjeloven. Saken ble henlagt.

I 2007 har Breivik 600 000 i formue, ifølge skattehistorikken, årsaken er at han overførte aksjeinvesteringen i Suncom Wireless fra sitt eget selskap E-Commerce Group til seg selv, ifølge DN fordi han angivelig skal ha lånt selskapet penger til investeringen.

I manifestet skriver Breivik at han overførte store penger gjennom selskapet Brentwood Solutions Ltd. i skatteparadis Antigua, for å skjule seg for europeiske myndigheter. I Finansavisen avslørte selskapet Risk Information Group (RIG) at dette var en bløff.

– Vi har en egen gruppe som jobber med Breiviks økonomi. Dette er noe vi etterforsker, sier Roar Hanssen, kommunikasjonsrådgiver i Oslo politidistrikt.

BREIVIKS

Anders Behring Breivik var i kontakt med en rekke i det antimuslimske miljøet i Norge og Europa.

Tekst: **Astrid Meland**
ame@dagbladet.no

Sindre Granly Meldalen

sindre@dagbladet.no

Torgeir P. Krokfjord

tpk@dagbladet.no

Arnhild Aas Kristiansen

aak@dagbladet.no

Linn Kongsli Lundervold

llu@dagbladet.no

Politiet vil avhøre flere av dem Anders Behring Breivik har hatt kontakt med i det islamkritiske miljøet. Dagbladet kjenner til at dreier seg blant annet om folk som har hatt tilknytning til den antiislamske organisasjonen Norwegian Defence League, English Defence League, Stopp islamiseringen av Norge og likesinnede i Hviterussland.

Kontakt på nett

– Jeg kan ikke gå inn på enkeltpersoner, men det vil være aktuelt å hente inn personer fra dette miljøet, hvis vi finner knyttinger til Breivik. En slik knytting kan være at de er nevnt i manifestet. Det er tatt enkelte avhør allerede, uten at vi kan gå nærmere inn på det, sier politiadvokat Christian Hatlo.

Ifølge Geir Lippestad, Breiviks advokat, har Breivik sagt at han har venner som tenker på samme måte som ham og at disse vil fortsette med hans jobb i utlandet.

Disse miljøene holder kontakt med hverandre på nett. De bruker særlig Facebook, hvor de opererer i åpne og hemmelige grupper. Dagbladet har sett på kommunikasjonen i en rekke slike forum. Her forteller medlemmer at meningsfeller har hatt kontakt med Breivik.

Varslet PST og Kripas

Flere personer Dagbladet har snakket med, har overvåket det norske og internasjonale miljøet lenge. Flere forteller om kontakt med Breivik, om hatytringer mot muslimer, voldsopfordringer og trusler.

– Jeg skjønnte hvem som sto bak da det ble varslet skyting på Utøya. Dette tankegodset har vært ytre så mange ganger av så mange, at Arbeiderpartiet er landssvikere og at de skal gå til væpnet motstandskamp, sier en kilde til Dagbladet som vil være anonym.

Vedkommende varslet Kripas da det kom oppfordring om drap på politifolk. Kripas svarte ikke. Også PST er varslet flere ganger, med vedlagt dokumentasjon på trusler, hatefulle ytringer og oppfordring til vold fra navngitte personer. PST har heller ikke svart.



MENINGSFELLER: Politiet vil avhøre flere av dem Anders Behring Breivik har hatt kontakt med i det islamkritiske miljøet.

FORBILDER



Foto: Øistein Norum Monsen

Stopp islamiseringen av Europa (SIOE)

Hva: Samleorganisasjon for ulike lands nasjonale antimuslimske organisasjoner. Oppgir selv at de er en europeisk motstandsbevegelse som nå finnes i 18 land. Ifølge Cas Mudde, forsker på høyreekstremer, har de ikke lyktes i å bli annet en svært marginale.

Ledelse: Stephen Gash fra England og Anders Gravers fra Danmark.

Organisasjon: Har nettsider i en rekke land.

Kontakt med Breivik: Breivik oppga i samtaler på den islamkritiske nettstedet Document.no i 2009 at han ved flere anledninger hadde diskutert strategi med SIOE. Dette avviser Anders Gravers overfor Dagbladet. Han tar også sterk avstand fra Breivik.

Stopp islamiseringen av Norge (SIAN)

Hva: Antimuslimsk organisasjon stiftet i 2008 på grunnlag av eldre organisasjoner. Oppgir at de ser på islam som et totalitært system i slekt med nazismen og kommunismen. Har som mål å jobbe mot islam blant annet gjennom demonstrasjoner i Norge.

Leder: Arne Tumyr.

Organisasjon: Bruker Facebook til å holde kontakt med medlemmer. Den norske gruppen har rundt 11 000 medlemmer.

Kontakt med Breivik: Flere medlemmer i Facebookgruppa var venn med det som antakelig var Breivik. Arne Tumyr avviser overfor Dagbladet at de har hatt kontakt med Breivik, og tar avstand fra hans handlinger.

Stopp islamiseringen av Danmark (SIAD)

Hva: Dansk organisasjon som oppgir å være en del av et verdensomspennende samarbeid mot islam. Ble godkjent som politisk parti og deltok i kommunevalget i 2005.

Ledelse: Anders Gravers.

Organisasjon: Oppga i 2008 at de hadde 1000 medlemmer.

Kontakt med Breivik: Gravers oppgir at Breivik ble nektet medlemskap på Facebook for 18 måneder siden fordi han var for ekstrem. Skjermbilder fra Facebook avdekket av den danske nettavisa P77 viser at Gravers var venn med Breivik for 13 måneder siden. Også andre medlemmer i SIAD var venn med Breivik, viser skjermbildene. Gravers sier til Dagbladet at om dette ikke er manipulert informasjon, dreier det seg om et meget kort bekjentskap.

English Defence League (EDL)

Hva: En islamfiendtlig bevegelse stiftet i Luton i 2009. Arrangerer gatedemonstrasjoner mot islamisme og sharia.

Ledelse: Stephen Yaxley-Lennon. Finansiell bakmann Alan Lake.

Organisasjon: Medlemsantallet er ukjent, de har samlet over tusen mennesker til flere demonstrasjoner. Oppgir at de har fem divisjoner i England. Organisasjonen er løs, men EDL står over de europeiske underorganisasjonene. Har rundt 15 000 medlemmer på Facebook.

Kontakt med Breivik: Britisk presse har avdekket at Breivik hadde kontakt med flere medlemmer i EDL via nett og at han reiste til Storbritannia for å delta i deres demonstrasjoner. Ledelsen tar avstand fra Breiviks handlinger og kjenner ikke til kontakt med Breivik.



FINNES I 18 LAND: Samleorganisasjon for ulike lands nasjonale antimuslimske organisasjoner.



HØYREEKSTREME MILJØER: Det største høyreekstremer miljøet i Norge springer ut fra islamkritiske internettmiljøer. Disse kjennetegnes av en forestilling om at Norge er i ferd med å bli invadert og okkupert av muslimer. Collage av bloggen Anti Jihad Norge som ble nedlagt etter terrangrepet, Norwegian Defence League og SIAN (Stopp Islamiseringen av Norge).



NEKTET MEDLEMSSKAP: Leder Anders Gravers oppgir at Breivik ble nektet medlemskap på Facebook for 18 måneder siden fordi han var for ekstrem.



FLERE DIVISJONER: Islamfiendtlig bevegelse stiftet i Luton i 2009. Arrangerer gatedemonstrasjoner mot islamisme og sharia.

>>> Fortsetter på neste side



<<< Fra
forrige
side

LEDER NDL I DAG: Ronny Alte i Tønsberg leder dagens NDL, som nå står samlet som en organisasjon etter store konflikter. Han avviser at Breivik var medlem mens Alte har vært i ledelsen.

Norwegian Defence League (NDL)

Hva: Norsk antiislamsk organisasjon underlagt EDL. Duet opp tidlig i 2011.

Ledelse: Frontes i dag av tønsmann Ronny Alte.

Organisasjon: Bruker Facebook, har i dag rundt 1200 medlemmer. Har vært preget av intern strid. Eneste offentlige opptreden 9. april 2011 da de holdt de en mislykket demonstrasjon i Oslo under ledelse av Lena Andreassen, som nå har trukket seg ut.

Kontakt med Breivik: Tidligere leder Andreassen hevder overfor Dagbladet hun i mars kastet ut Breivik av gruppa fordi han var for ekstrem. Dette avvises av Alte, som oppgir til Dagbladet at Breivik forlot NDL etter kort tid selv fordi han fant NDL for moderate. NDL har tatt sterkt avstand fra Breivik.



HELLIG KRIG: Høyreekstrem organisasjon som sier de vil starte hellig krig mot islam. Paul Ray (t.h.)

Order 777

Hva: Høyreekstrem organisasjon som sier de vil starte hellig krig mot islam. Bruker tempelriddersymbolikk, og hevder å handle i tråd med Guds ord. De hevder å organisere kristne motstandsbevegelse og at de er voldelige.

Hvem: Paul Ray, Johnny «Mad Dog» Adair og Nick «The Nazi» Greger (utpekt som leder), henholdsvis britisk, nordisk og tyske høyreekstrem. Den britiske avisa The Daily Telegraph har skrevet at også UFF i Nord-Irland, serbiske nasjonalister, liberiske og kongolesiske krigere og nyfascistbevegelsen AWB i Sør-Afrika har tilknytning.

Hvor: Har tilhold på Malta.

Kontakt med Breivik: Ingen kjent kontakt. Det er en rekke likheter mellom Breiviks manifest og Order 777s videoer. Blant annet hyller begge hyller en tidligere serbisk kriger, en kvinne som kalles «Black Diamond» som kjempet mot Liberias tidligere diktator Charles Taylor.



«VIKING»: Ifølge hviterussisk media har sikkerhetspolitiet oversikt over Breivik, hviterussisk KGB skal ha kalt ham «Viking» i sitt arkiv.

Hviterussiske nasjonalister

Hvor: Minsk. Hviterussiske myndigheter har til lokal presse opplyst at han var der 4. til 11. mars 2005, offisielt for å se på vikinggraver. Kilder i sikkerhetsmyndighetene sier imidlertid på at Breivik kom til Hviterussland tre ganger.

Hva: Leder for Partiet for de hviterussiske patriotene Mikhail Resjetnikov har opplyst til den hviterussiske avisa Gazeta at Breivik trente i hemmelige terrorleire her i vår.

Kontakt med Breivik: Behring Breivik skriver om turer til Hviterussland i sitt manifest. Ifølge hviterussisk media har sikkerhetspolitiet oversikt over Breivik, hviterussisk KGB skal ha kalt ham «Viking» i sitt arkiv.



AVHØRT DENNE UKA: Den britiske høyreekstreme Paul Ray (t.v.) som er blitt påstått å være Breiviks mentor. Foto: Thomas Rasmus Skaug

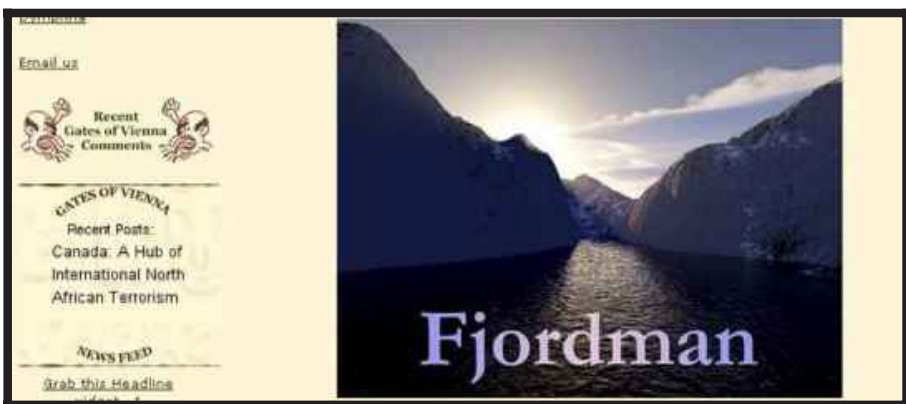
Paul Ray

Hvem: Britisk høyreekstremist, tidligere medlem i English Defence League. Har blitt utpekt som Breiviks mulige mentor av kilder i det høyreekstreme miljøet. Breivik skrev selv i sitt manifest at mentoren hans kan ha vært en av grunnleggerne av EDL.

Organisasjon: Har sin egen blogg hvor han kaller seg Lionheart. Holder også bloggene Exiled in Malta og Operation Congo. Bor i dag på Malta, kjemper mot islam i det han hevder er sin egen tempelridderorganisasjon Knights Templar.

Kontakt med Breivik: Paul Ray mener han kan ha inspirert Breivik uten å vite om det, han bekrefter at Breivik forsøkte å legge ham til på Facebook, men hevder han avslø forespørselen. Ray avviser overfor Dagbladet ytterligere kontakt med Breivik og tar avstand fra terrorhandlingene.

Status: Avhøres av politiet.



FJORDMAN: Mener særlig kvinnene i Europa har skyld i det han kaller islamifisering

Fjordman

Hva: Norsk, antimuslimsk blogger. Kaller seg selv den mest sentrale islamkritiske skribenten i Europa. Mener Europa vil tas over av muslimer og at blodig borgerkrig vil bryte ut. Mener særlig kvinnene i Europa har skyld i det han kaller islamifisering

Hvem: Peder Jensen fra Ålesund

Hvor: Blogget inntil nylig særlig på nettstedet Gates of Vienna. Har lagt ned virksomheten etter at hans navn ble kjent.

Kontakt med Breivik: 40 av artiklene i Breiviks manifest er skrevet av Fjordman. Breivik beskriver han som den mest sentrale islamskribenten i verden. Jensen har sagt i pressen at han aldri har vært i kontakt med Breivik og har karakterisert handlingene hans som forferdelige. Er avhørt av politiet, som har beslaglagt blant annet hans PC. - «Fjordman» er ikke et avsluttet kapittel, men det er ikke mye som tilsier at det var et nært samarbeid, sier politiadvokat Christian Hatlo.



GATES OF VIENNA: Drives av pseudonymet Baron Bodissey. Avviser kontakt med Breivik og tar avstand fra hans handlinger.

Antimuslimske blogger

Hva: Breivik skriver på Document.no i 2009 at han leser bloggene Gates of Vienna, Brussels Journal, Jihad Watch og Religion of Peace.

Hvem: Gates of Vienna drives av pseudonymet Baron Bodissey. Dette er Edward S. May, som Dagbladet vet har samarbeidet med Breiviks forbilde Fjordman og overført penger til ham. Den flamske journalisten Paul Beliën driver Brussels Journal. Jihad Watch skrives av amerikaneren Robert Spencer, som også har hatt kontakt med Fjordman. Religion of Peace forfattes av anonyme skribenter.

Kontakt med Breivik: Alle avviser kontakt med Breivik og tar avstand fra hans handlinger.

DE MØTTE

**TERRORISTENS SISTE
DAGER FØR ANGREPET**



NABOEN: Svein Meldieseth er nabo til gården på Rena der Anders Behring Breivik laget terrorbomben. Meldieseth hadde snakket med Breivik flere ganger, og de hadde en

MORDEREN



De møtte alle Anders Behring Breivik da han planla terrorangrepene. Gårdbruker Svein Meldieseth vurderte å kontakte politiet.

Tekst: **Arnhild Aass Kristiansen**

aak@dagbladet.no

Sindre Granly Meldalen

sindre@dagbladet.no

Torgeir P. Krokfjord

tpk@dagbladet.no

Frode Hansen

fha@dagbladet.no

Anders Holth Johansen

ahj@dagbladet.no

Astrid Meland

ame@dagbladet.no

RENA (Dagbladet): – Han må ha spilt noe jævlig bra. Tenkt å sitte baki der, og så ... Nei, fytti. Arild Tangen rister på hodet.

Taxisjåføren plukket opp Anders Behring Breivik på Rena stasjon torsdag 21. juli og kjørte ham til gården han leide på Åsta. Massedrapsmannen kom med 13.10-toget fra Oslo. I hovedstaden hadde han satt fra seg varebilen med ei bombe på nesten 1000 kilo. Dagen etter skulle han ta livet av 77 personer. Likevel virket han helt rolig, ifølge Arild Tangen.

– Jeg kan ikke si at han var noe stresset. Jeg har tenkt på det mange ganger. Han virket bare som en vanlig kar som kom hjem fra jobb. Han hadde med seg pc-en sin. Det eneste unormale var at han ble stående oppe ved veien med pc-en foran brystet helt til jeg var kjørt.

Lagt merke til

Selv om han jobbet med å lage en gigantbombe, viste Breivik seg mye ute etter at han flyttet til Åsta 2. mai.

Han spiste på restauranter, hang på bar, klypte seg hos to frisører, handlet kunstgjødsel, ammunisjon, mat og hvitevarer.

Til de han snakket med fortalte han dekkhistorien at han ville prøve seg på litt jordbruk og at han skrev ei bok. Lokalbefolkningen la godt merke til den pent kledde vestkantguten. Han beskrives av mange som «litt overhyggelig».

Gårdbruker Svein Meldieseth er en av de få som syntes at noe skurret med den nye naboen. Han hadde en avtale med Breivik om at han kunne slå gresset på gården som for til kuene sine.

Avtalen kom i stand 9. mai, skriver masse-morderen i det såkalte manifestet sitt. Seinere gjorde det Breivik svært stresset. «Så lenge han snoker rundt på eiendommen min, kommer han til å forsinke meg betydelig. I tillegg må jeg ta ekstra sikkerhetshensyn», skriver han blant annet.

Breivik fryktet at bonden ville fatte mistanke, en frykt som var vel begrunnet.

– Jordbruk hadde han ikke peiling på, det skjønnte jeg med en gang. Han snakket om å «klippe gresset», i stedet for å slå det. Gjødselen han hadde kjøpt stusset jeg også over, den passet ikke til jordsmonnet. Dessuten ville han dyrke potet og kålrot, rotfrukter som han kalte det, i jord der det er bare stein, forteller Svein Meldieseth.

Den nyinnflyttede bygutten hadde i tillegg blendet vinduene slik at det ikke

” Et par-tre jenter forsøkte å prate litt med ham, men han avviste dem høflig.

Lasse Nordlie, innehaveren av Gjøkeredet

<<< Fortsettelse fra forige side

var mulig å se inn. Hver gang han gikk ut eller inn av huset så låste han døra etter seg. Terrorsiktede ville at Meldieseth skulle ringe før han kom, men det sa bonden klart fra om at han ikke kom til å gjøre.

Vurderte politiet

Alle småtingene gjorde at Meldieseth vurderte å kontakte politiet.

– Jeg tenkte på å ringe politiet. Men politiet har sagt til meg at det ikke hadde vært nok til at de hadde gjort noe, forteller bonden.

På tirsdags kveld, samme uke som det smalt, hadde Meldieseth tenkt til å gå innom Breivik, men bombebilen som sto parkert utenfor fikk han til å snu.

– Jeg tenkte at han hadde besøk, så jeg gikk hjem. Egentlig skulle jeg vært død. Jeg hadde vel gått opp med bomba, tenker jeg, sier han.

Potensielle medhjelpere har han ikke sett.

– Hver gang jeg traff han var han alene.

Også andre naboer reagerte på oppførselen til Behring Breivik.

– Han installerte ei grind foran gården, som var låst. Han sa da at kommunen hadde pålagt han og ha den grinda, men alle de andre som bor der bor jo helt åpent uten en form for grind, så det virket som et rart argument, har ekteparet Anne og Ragnar Pedersen tidligere sagt til Dagbladet.

Middager

Breivik var ofte på restaurantene i Rena og Elverum. I det såkalte manifestet skriver han at han unner seg bedre middager både når han føler for å feire det han ser på som suksesser og når han vil trøste seg selv eller «heve moralen».

På Milano pizza i Rena fikk betjeningen sjokk da de første bildene av massemorderen kom ut.

– Han har vært her mist seks-sju ganger. Jeg har servert ham tre ganger selv, forteller Eyup Ali Aykut.

En av tretertersmiddagene som terroristen skriver om, inntok han på pizzarestauranten. Aykut serverte ham og husker menyen.

– Han skulle først ha hvitløkgratinerte reker. Så Biff à la Rena og eplekake til dessert.

Heller ikke han så terrorsiktede sammen med noen andre.

– Han satt alltid alene. Han hadde handsfrisett fra telefonen i øret, men jeg så aldri at han snakket med noen, sier servitøren.

Kjøpte ammunisjon

Politiet har også brakt på det rene at Breivik kjøpte ammunisjon i Elverum.

Selv skriver han at han 4. juli gikk innom en jaktbutikk og kjøpte 200 skudd til sin halvautomatiske rifle. Bjørn Åstorp i Elverum Jakt og våpen bekrefter at Breivik kjøpte ammunisjon i butikken.

FAKTA

Oppholdet på gården

- Anders Behring Breivik flyttet inn på gården Vålstua på Åsta 2. mai. Før dette bodde han hjemme hos moren sin i Oslo
- Han brukte tiden på gården til å lage en hjemmelaget bombe av kunstgjødsel og diesel, og til de siste terrorplanene.
- Gården har tidligere vært en hasjplantasje. Breivik leide den mens eieren var i fengsel.

– Han var her en gang to til tre uker før terroranslaget og kjøpte ammunisjon, sier Åstorp. Han understreker at han hadde gyldig våpenkort utstedt av politiet.

– Personen som ekspederte ham oppfattet ham som hyggelig og høflig. Han oppførte seg ikke unormalt og var ikke spesielt kravstor, sier Åstorp.

Han vil ikke si hvor mange skudd som ble kjøpt eller hvilken type ammunisjon det var.

Rena-dagene

25. juni, etter at han nesten har ferdigstilt bomba, tar han seg en tur på Rena-dagene, skriver han i det såkalte manifestet. Deretter drar han til Elverum til Gråberg kinarestaurant, ifølge det såkalte manifestet:

«Det var en relativt heit jente på restauranten i dag som sjekket meg ut. Raffinerte individer som meg selv er en sjeldenhet her, så jeg legger merke til at jeg får mye oppmerksomhet både i den sørlige og den nordlige byen. (Elverum og Rena, red.anm.)» Jenta som ekspederte ham husker ham godt.

– Han var elegant i tøyet og veldig høflig. Andre gang han var her sa han at vi hadde veldig god mat og service, sier hun.

Avslo damer

Også barbesøk tok terroristen seg tid til. Betjeningen på utestedet Gjøkeredet sier han var innom flere ganger. Han skal også ha vært innom nattklubben «Lukket avdeling» i kjelleren.

– Han var her et par ganger på dagtid når det var stille, men også en helgedag da det var full fart, hevder innehaver Lasse Nordlie.

– Et par-tre jenter forsøkte å prate litt med ham, men han avviste dem høflig.

Breiviks siste barbesøk skal ha vært, som Dagbladet har skrevet tidligere, på utestedet Skaugum på Oslo vest – seint om kvelden 21. juli.

Han ble registrert i bomringen ved Østre Aker vei klokka 23, og skal så ha gått ut for å ta en siste drink.

Dagen etter drepte han 77 mennesker i Regjeringskvartalet og på Utøya, og gjorde seg til Norges mest forhatte mann.



RESTAURANTEN: Ifølge servitør på den italienske restauranten Milano, Eyup Ali Aykut, spiste Breivik middag på stedet sju ganger.



DROSJESJÅFØREN: Drosjesjåfør Arild Tangen kjørte Breivik hjem til gården dagen før terrorangrepet.



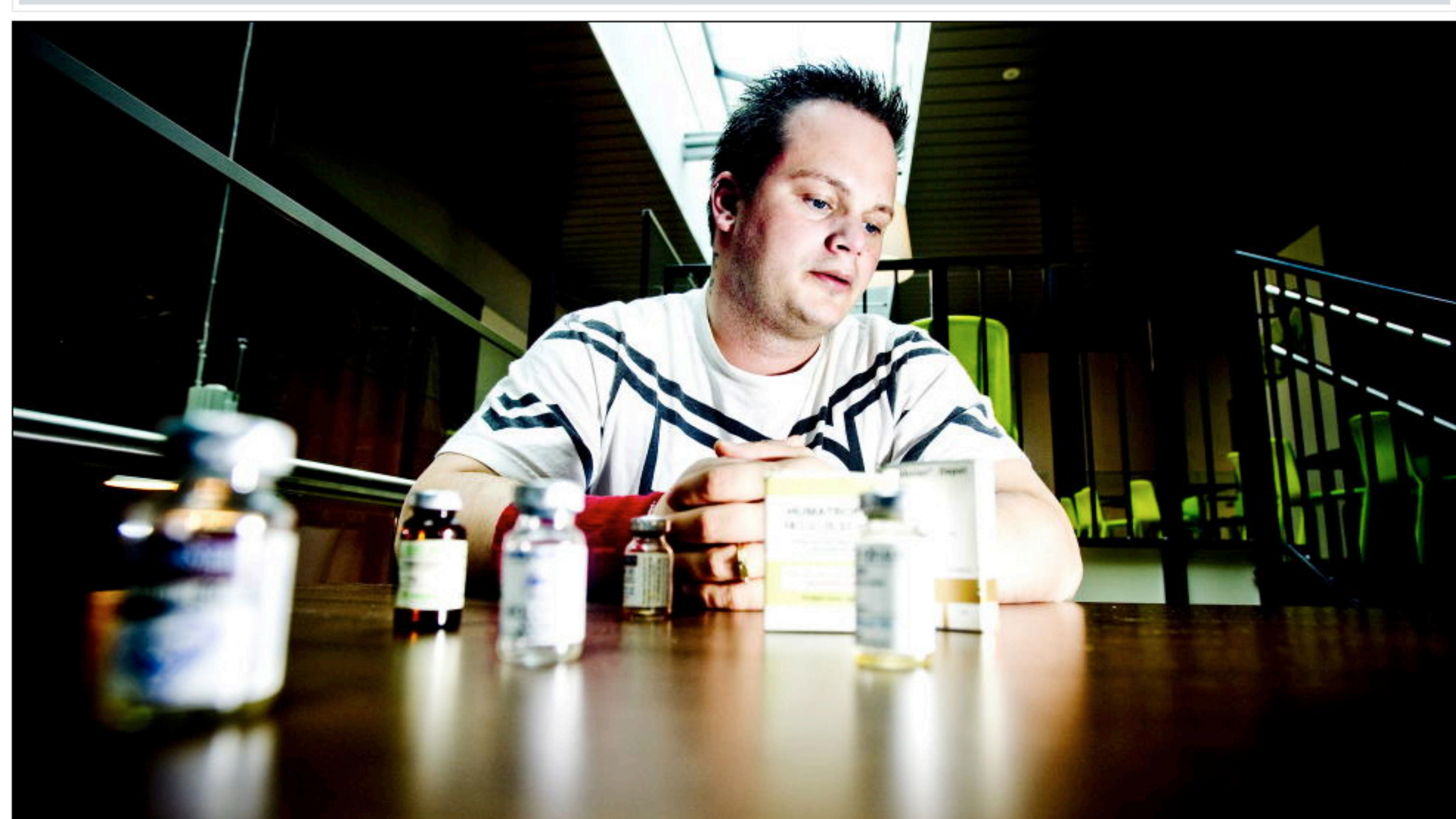
BUTIKKEN: Breivik var innom El-senteret i Rena og kjøpte et kjøleskap. Ifølge butikkmedarbeider Pål Einar Bersvendsen betalte han kontant.



PUBEN: Daglig leder og eier av puben Gjøkeredet i Rena sentrum, Lasse Nordlie, sier Breivik var innom puben flere ganger.

SE TV PÅ TV-EN

SAMSUNG



VAR HEKTA: Ståle Wadsworth (36) gikk på anabole steroider i åtte år. - Jeg tok blant annet den samme cocktailen som Breivik skriver at han brukte. Den gjorde meg kontrollert, ga meg selvtillit og energi, sier Ståle, som i 2002 fikk hjertesvikt som følge av overdreven bruk av steroider. I dag advarer han mot dopet, som han mener kan føre til permanente personlighetsforstyrrelser. Foto: Thomas Rasmus Skaug / Dagbladet

- Følte meg som en supermann

Ståle (36) gikk på samme «steroid-cocktail» som Breivik. Det ga ham en utrolig selvtillit, og følelsen av å være u dødelig. Nå advarer han mot dopet.

ASTRID MELAND
ame@dagbladet.no

LINE BRUSTAD
lbr@dagbladet.no

30.08.2011, kl. 10:17

Tweet 7

Anbefal 265

Send

TIPS OSS 2400

Begynner man på store doser anabole steroider i puberteten, er sjansen stor for at livet går til helvete.

Ståle Wadsworth (36)

(Dagbladet) Når Anders Behring Breivik i sitt såkalte manifest skriver at steroidene ga ham unormal god selvtillit og følelsen av å være u dødelig, forstår Ståle Wadsworth (36) godt hva han sikter til.

36-åringen gikk selv på anabole steroider i åtte år, og sier han merket stor forskjell både fysisk og psykisk.

- Jeg følte meg som en supermann. Jeg visste at jeg var sterk og at jeg kunne hanskes med omkring 90 prosent av befolkningen. I tillegg hadde jeg masse energi og overskudd, sier Ståle til Dagbladet.

Kortere lunte

Etter mange års intens trening der resultatene ikke ble helt som ønsket, bestemte Ståle seg som 18-åring for å prøve «bare litt» steroider.

- Kroppen min reagerte helt utrolig på steroidene, og jeg raste opp i vekt. Bivirkningene så jeg ikke så mye til i starten, jeg fikk bare litt kort lunte, forteller han.

I takt med vekta, økte også Ståles selvtillit:

- Av steroidene fikk jeg en vanvittig selvtillit. Mye bedre enn tidligere. Styrken og muskelvolumet ga meg etter hvert en følelse av å være u dødelig, sier han.

Samme kombinasjon

Ståle gikk i perioder på den samme kombinasjonen som Breivik oppgir at han brukte: steroider, efedrin og aspirin.

Dopet fikk han tak i på Internett eller via svartebørsen.

- Breivik skriver at han blandet steroidene med sentralstimulerende stoffer. Det var nok det som gjorde ham så kontrollert. Efedrin har liknende effekt som amfetamin, sier Ståle.

Fikk depresjoner

Etter kort tid begynte Ståle å merke at det også var negative sider ved dopet. Han sier han følte seg fanget i en «ond sirkel».

- Mellom kurene, da muskelmassen, styrken og kroppsvekten gikk ned, begynte jeg å føle meg liten, og fikk ofte depresjoner og søvnproblemer. Men så fort jeg begynte på en ny kur ordnet imidlertid det meste seg. Jeg fikk overskudd og enda bedre selvtillit.

Høsten 2002 orket ikke Ståles hjerte mer. Under en treningsøkt sprakk den ene blodåra til hjertet.

- Det viste seg at jeg hadde fått et massivt fremveggssinfarkt og lungeødem.

Advarer

Ståle lå en måned på Ullevål etter hjertesvikten. I dag virker om lag 75 prosent av hjertet hans som optimalt.

- Nå må jeg på jevnlige kontroller for hjertet. Jeg går på fire forskjellige hjertemedisiner og lykkepiller, som jeg høyst sannsynlig må bruke resten av livet.

36-åringen advarer på det sterkeste mot dopet. Han har også en egen nettside der han forteller sin historie.

- Steroider kan gi permanente personlighetsforandringer. Man blir for eksempel mer impulsiv. Begynner man på store doser anabole steroider i puberteten, er sjansen stor for at livet går til helvete, skriver han.

Tweet 7

Anbefal 265

Send

annonse

SAS.NO

Bestill senest 17. januar

ALLTID MED SAS: 0,-
Fritt setevalg

SAS

A STAR ALLIANCE MEMBER



Se skatelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer

Vis

Fødselsår

Vis

Fylke

Velg ditt fylke

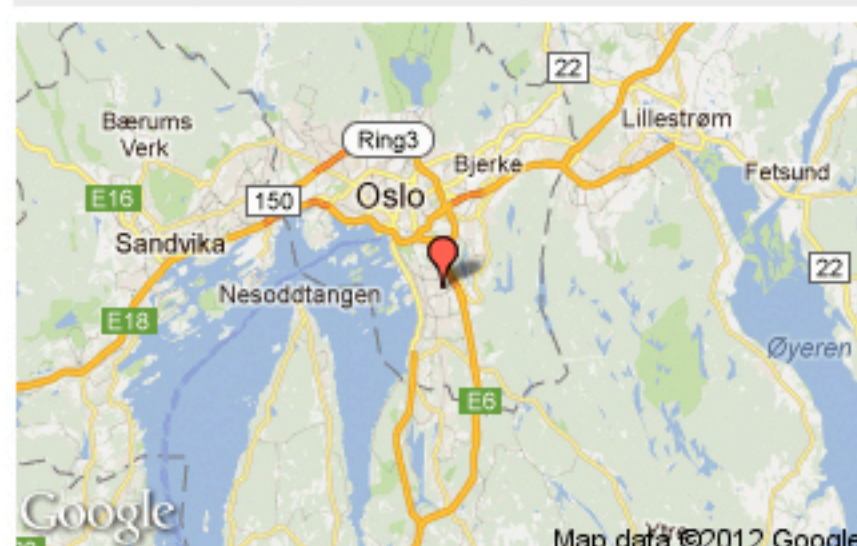
Vis



EFEDRIN: Ståle blanda efedrin med steroidene, akkurat slik Breivik oppgir at han gjorde. Foto: Thomas Rasmus Skaug / Dagbladet

Breivik skriver at han blandet steroidene med sentralstimulerende stoffer. Det var nok det som gjorde ham så kontrollert.

Ståle (36)



Lambertseter

Se større kart

Værmelding for Lambertseter

I dag I morgen Fredag Lørdag

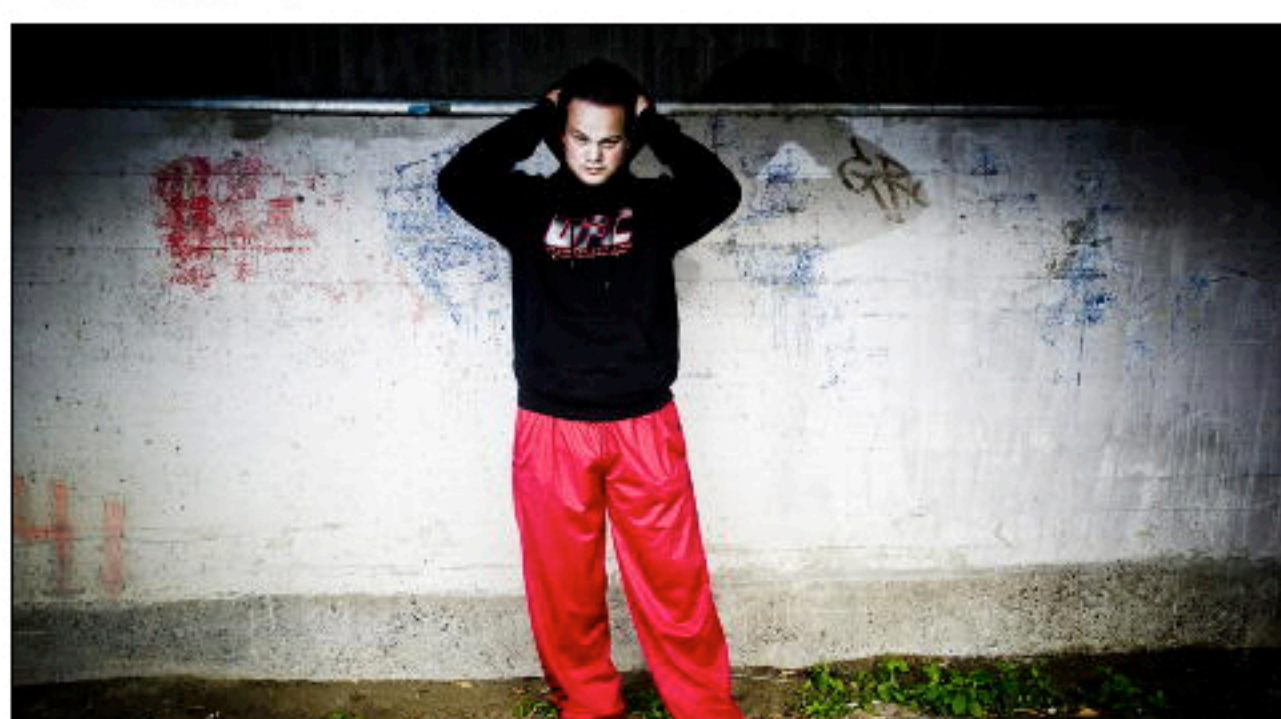
☀️ -1°

☁️ -1°

☀️ 1°

☁️ -4°

Full værmelding for Lambertseter



SELVTILLIT: Da Ståle Wadsworth (36) gikk på anabole steroider følte han seg uovervinnelig og full av energi. I dag ser han tilbake på årene da han brukte steroider som ei farlig tid. Foto: Thomas Rasmus Skaug / Dagbladet

OPPTIL -30% PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER NYTTÅRSFORSETT? 30 days 269,- 399,- salmea.no



GÅRDEN: Ifølge Breiviks forklaring til etterforskerne, har han brukt både låven og kjøkkenet på Vålstua gård til bombeproduksjon. Foto: Benjamin A. Ward

Breivik sier han var inspirert av Baader-Meinhof

Har forklart at han lærte av den tyske, venstreekstremer terrororganisasjonen og at han var inne på minst 700 nettsteder for å finne bombeoppskrifter.

FRODE HANSEN fna@dagbladet.no SINDRE GRANLY MELDALEN sindre@db.no ASTRID MELAND ame@dagbladet.no

03.09.2011, kl. 12:37 Tweet 5 Anbefal 176 Send TIPS OSS 2400



TERRORGRUPPE: Baader-Meinhof-gruppa ble oppkalt etter stifterne Andreas Baader (t.h.) og Ulrike Meinhof. Den hadde sine røtter i studentopprøret på 60-tallet, og protesterte mot styresmaktene og imperialisme.

ÅSTA/OSLO (Dagbladet): Anders Behring Breivik leide Vålstua gård på Åsta 2. mai. Da startet han, ifølge egen forklaring, produksjonen av terrorbomba som han sprengte i Regjeringskvartalet 22. juli.

I politivhør har terroristen forklart at han var inne på minst 700 forskjellige nettsteder for å finne bombeoppskrifter, og han skal ha brukt anonymiseringsverktøy for å skjule sine spor på nettet.

- Han har forklart i detalj hvordan bomba lages og at han var inspirert av produksjonsverktøyene til Baader-Meinhof, sier Breiviks forsvarer, advokat Geir Lippestad.

Halve Norge får for lite D-vitamin. Den viktigste kilden er sollys, men det får mange av oss ikke nok av. Les mer om dette viktige vitaminet

Baader-Meinhof, også kalt Rote Arme Fraktion, sto bak en rekke grufulle terrorangrep på 70- og 80-tallet.

Advokaten opplyser også at Breivik har forklart seg om al-Qaida.

- Han sier at den måten å drive krig på, som al-Qaida gjør, er en måte han kjenner seg igjen i med hensyn til virkemidler. Han antar at de har gjensidig respekt for virkemiddelbruken, sier Lippestad.

Brakte kjøkkenet Ifølge Breiviks forklaring til etterforskerne, har han brukt både låven og kjøkkenet på Vålstua gård til bombeproduksjon. Han skal ha brukt blendere for å knuse kunstgjødsele, som er produsert i små kuler — pellets.

Dette gjorde han for å få gjødsele til å absorbere kjemikalier. Breivik har i avhør forklart seg i detalj om såkalte «ANFO-bomber», et høyeksplosivt sprengstoff laget av diesel og kunstgjødsele. Det er det mest brukte sprengstoffet i verden, og er lett å lage og dessuten billig.

ANFO lages og brukes hyppig rundt om i gruver og på norske byggeplasser fordi det er billigere enn dynamitt. Breivik benyttet seg av en såkalt «ANFO-bombe» i regjeringskvartalet 22. juli.

Rote Arme Fraktion, som lærte å lage hjemmelagde bomber i palestinske terroristcamper, gikk til en rekke, dødelige angrep med bombene. Breivik skriver at han var inspirert av deres måte å lage bomber på.

Blendere Breivik nevner også den tyske terrorgruppen flere ganger i det såkalte manifestet sitt. Han sier at han har sett filmen «Baader-Meinhof Complex» og at han likte den svært godt. Han har også lest om dem.

Om når det gikk galt med hans forskjellige måter å knuse kjemikalier på - han prøvde både med kjevløse og treningsvekter og mislyktes til sin store fortvilelse - kom han på de tyske venstreekstremistene igjen, ifølge det såkalte manifestet:

- Jeg hadde hørt om en marxistisk terroristsviker fra tidlig 70-tallet. Jeg tror han het Baader eller det kan ha vært Meinhof, terroristprostituerte for Sovjetunionen og lojale dhimmihorer i den islamske ummahen. Uansett. Jeg husker at jeg leste om at han brukte elektriske mikserer for å knuse kunstgjødsele i leiligheten sin. Han hadde visst kjøpt mange slike mikserer og brukt dem samtidig for å være effektiv. Jeg skal teste ut dette snart. Om miksmastere/blendere fra 70-tallet kunne gjøre jobben, klart moderne blendere kan, skriver han i det såkalte manifestet.

Tre byer Dagen etter, 26. mai, skrev han at han kjøpte rundt 12 stasjonære og håndholdte blendere for å teste. 27. mai skrev han at mer enn halvparten var ubrukelige, men at han fant en perfekt en fra Electrolux som knuste 95 prosent av pelletsene på rundt et halvminutt.

28. mai skrev han i det såkalte manifestet at han kjørte rundt hele dagen og var i tre ulike byer for å kjøpe seks slike. Han begynte å bruke fire blendere samtidig, men kom til at han må gjøre det på tre. Han fikk det bråkete for mye. 3. juni brøt to blendere sammen, han måtte ut og handle nye. 5. juni skjødde det samme igjen; to bryter sammen. Breivik visste at det kunne skje. Han har fått med seg det også fra å lese om Baader-Meinhof:

«Jeg hørte at Baader, marxistdrittsekken fra Rote Armee Fraktion kjøpte et titall kverner og at de brøt sammen regelmessig. Han kjøpte til og med en svært dyr en, men den brøt også sammen. De endte opp med å bruke kjevløse, noe som resulterte i begrensede mengder ferdigprodukt», skriver Breivik i sitt såkalte manifest.

Med disse redskapene skriver Breivik at han skal knuse 3000 kilo kunstgjødsele.

Modellfly Ifølge Dagbladets opplysninger, har Breivik i politivhør i all i hovedsak bekreftet det han skriver i det såkalte manifestet.

Breivik kjøpte via selskapet sitt seks tonn kunstgjødsele. Han var registrert som kunde hos Felleskjøpet på Rena. Han oppbevarte gjødselekkene i en garasje på gården. Ifølge Felleskjøpet er seks tonn et lite, normalt parti for en vanlig gårdbruker.

Breivik skal også ha kjøpt svovel over nettet, og andre kjemikalier i Polen. Breivik har til sammen vært avhørt i 80 timer. Oslo-politiet har gått svært detaljert til verks i spørsmålene om bombeproduksjonen. Hovedmålet med det er å avsløre om Breivik har kunnskapen og evnene til å produsere bomba på egen hånd eller om han har hatt medhjelpere.

- Produksjonen har vært omfattende og har tatt lang tid. Vi håper å få svar på om han har kunnet gjort det alene eller om han har hatt medhjelpere. En av grunnene til at vi ønsker et avhør på gården, er at vi da kan ta ham hit og få ham til å vise hvordan han gjorde det, sier politiadvokat Kraby.

Politiet har fått hjelp i etterforskningen av bombeekspert fra Forsvaret.

Årets julekalender har gode tilbud og rabatter. Delta i trekningen av fine dagspremier! Vinn en COMFORT-RØRLEGGER for én dag! Comfort Rørleggeren i nærheten



GIKK TIL ANGREP: Øverst fra venstre: John Allen Muhammad (amerikansk snikskytter med ung partner), Baruch Goldstein (jodisk ekstremist som gikk til angrep i Makpela-hulen), Ted Kaczynski (Unabomber), John Ausonius (Lasermannen), Timothy McVeigh (Oklahoma City-bomben). Nederst fra venstre: Richard Baumhammers (Pittsburgh-snikskytter), Volkert van der Graaf (drepte den nederlandske politikeren Pim Fortuyn), Eric Robert Rudolph (OL-parkbomberen), Anders Behring Breivik og Franz Fuchs (østerrikske brev bomber). Alle disse karakteriseres av forskere som soloterrorister. Foto: SCANPIX/WIKIMEDIA

Har få venner, føler seg avvist, har psykiske problemer, vil bli kjendis

Slik er soloterroristen.

ASTRID MELAND ame@dagbladet.no

05.09.2011, kl. 10:32 Tweet 3 Anbefal 77 Send TIPS OSS 2400



VILLE KOMME PÅ NYHETENE: David Copeland - briten som i 1999 utførte tre bombeangrep i London - fortalte at han ønsket å bli kjendis. Hjemme hos ham fant politiet avisutklipp fra bombeangrepen hans. Copeland gikk til angrep mot svarte, homofile og briter med opphav i Bangladesh. Foto: REUTERS

Forsker Ramon Spaaij ved La Trobe University i Australia er en av de få som har forsket på soloterrorister - såkalte «ensomme ulver». Han sier til Dagbladet at mange av de sakene han har sett på, har klare paralleller til Breivik.

Lykkes sjelden med grandiose planer
Soloterroristene isolerer seg ofte, har få venner og at foretrekker å opptre alene. Når de kommuniserer med andre gjør det gjennom nedskrevne budskap eller med vold.

- De fleste angrep fra ensomme ulver tar få liv, i snitt er det under 0,7 dødsfall per angrep. De høyeste dødstallene som følge av slike angrep har man tidligere sett i USA, men også her har de fleste angrepene tatt færre enn ti liv, og noen av angrepene har pågått over flere år, sier Spaaij til Dagbladet.

Han skriver nå en bok om sin forskning på soloterrorister - og vil inkludere Anders Behring Breivik i prosjektet.

Personlig motiv sentral

Spaaij forteller at soloterroristene gjerne skaper sine egne ideologier som de kombinerer med personlige vendettaer. I avhør forteller de om sin politiske motivasjon. Det vanligste er rasehat, homohat, aborthat, nasjonalisme og islamisme. I tillegg avslører de i samtalen med politi og sakkyndige at motivasjonen i virkeligheten er en kombinasjon av personlig frustrasjon og politiske bekymringer.

Personlige motiver som selvhat, hat mot samfunnet, avvisning, opphengtheit, misunnelse, ønske om å bli kjendis, ønske om å bli tatt, å bli husket, få medieomtale og problem med å få mellommenneskelige forhold til å fungere, er avdekket hos flere av dem.

- Enslike ulver har en tendens til å skape sine egne ideologier som kombinerer personlig frustrasjon med bredere politiske, sosiale eller religiøse mål. Gjennom denne prosessen blir mange ensomme ulver dratt inn i et meningsfellskap som bekrefter synspunkter som har sitt utspring i ekstremistbevegelser, skriver Spaaij i sin avhandling om temaet.

Når de knytter seg til en større ideologisk kamp deler gjerne de ensomme ulvene verden opp i oss og dem, de lager stereotyp fremstillinger av motstandere og avhumaniserer fienden. Dette mener Spaaij er med på å bygge ned den psykologiske barrieren mot å bruke vold.

- Radikaliseringen ser ut til å være en kompleks kombinasjon av personlige forhold som frustrasjon og hat og politisk motivasjon. Dette påvirkes av direkte eller indirekte samhandling med ekstremistgrupper og deres propaganda, av sterkt engasjement i radikale ideologier for eksempel gjennom internett og egenstudier. Men det er ikke ett standardisert mønster de radikaliseres etter, det er en kombinasjon av påvirkninger og kronologien kan være veldig forskjellig, sier Spaaij til Dagbladet.

Flere psykiske problemer

- Mange sliter de med å opprettholde motivasjonen og moralen, sier Spaaij.

Men de ensomme ulvene er ikke nødvendigvis tapere, de jobber ofte planmessig, er ambisiøse og kan ha høy intelligens. De skiller seg imidlertid ut ved at de har flere psykiske problemer.

Avhør og rettspsykiatriske vurderinger har vist at de gjerne lider av depresjoner og at de har brukt ulike ulovlige stoffer. Terroristene har fortalt om skuffelser etter å ha blitt avvist, blant annet av det de så på som meningsfeller. Noen av dem har beskrevet problematisk oppvekst, vonde drømmer, følelse av å være seksuelt utilstrekkelig og selvmordsforsøk.

Flere har personlighetsforstyrrelser og er opptatt av bebreftelser. Flere har sagt at de ikke angrer, og at de følte angrepene var nødvendige. Noen har også oppgitt at de har forsøkt å lure de rettspsykiatriske sakkyndige til å tro at de er psykisk syke.

Alle de ensomme ulvene Spaaij har sett på hadde svekkede sosiale ferdigheter av ulik grad. De følte seg heller ikke hjemme i ulike ekstremistgrupper og flere isolerer seg fra samfunnet. Spaaijs forskning viser at det er vanskelig å stoppe disse terroristene.

Tweet 3 Anbefal 77 Send

Her mislyktes Breivik:

• Mistet kontakten med faren: - Jeg har ikke snakket med farens min siden han isolerte seg da jeg var 15, han var ikke fornøyd med min graffiti fase fra 13 - 16, skriver Anders Behring Breivik i sitt manifest.

Faren har i intervju med Dagbladet bekreftet at de ikke har hatt kontakt siden 1995. Han beskriver sønnen som svært vanskelig.

• Brøt med bestevennene: I sitt såkalte manifest skriver Breivik at han på 1990-tallet mistet kontakt med sine nærmeste venner. En av dem beskriver han som sin beste venn. Flere venner sier til Dagbladet at de to var som erteris, inntil noe brått skjedde.

- Han ble litt utstøtt fra vennegjengen, de var en gjeng på fire - fem stykker, sier han, sier en annen tidligere venn av Breivik.

I manifestet skriver Breivik at vennskap med tovenner ble brutt på denne tiden fordi han fokuserte på skole, nektet å ta narkotika og ville ut av hip-hop-miljøet.

• Skrøt på seg venner: I manifestet beskriver Breivik inngående sine nære venner. Flere av disse vennene har imidlertid avvist at de kjente ham godt.

- Jeg tror ikke han hadde noen som sto ham nær, særlig de siste årene holdt han seg mye for seg selv, sier forsker av Breiviks gudmor til Dagbladet.

• Forvant fra taggemiljøet: Breivik skriver selv at han hadde en stjerne i dette miljøet, og at taggingen ga ham status. Breivik skriver at drivkraften var at så mange så opp til ham.

Da han var 15 år gammel, forsvant han bare fra miljøet, ifølge Dagbladets kilder. De mener han ble utstøtt.

Ifølge hip-hop-nettstedet Kingsize.no skal Breivik ha tystet på vennene sine da han ble arrestert for tagging i 1995, og deretter frosset ut. De skriver også at det er ren ønsketenkning at Breivik var en innflytelsesrik tagger.

• Misforstått med utseende: Breivik skriver i sitt manifest at han følte seg for feminin, og skyldte på oppvekst med alenemor. Venner har opplyst til Dagbladet at han fikk utført plastisk kirurgi på hake, nese og panne. Han benegter ifølge venner også å fokusere på kropp tidlig, alt på ungdomsskolen trente han vekter svært ofte. Venner av Behring Breivik forteller at begynte med anabole steroider.

- Jeg husker at han var veldig opptatt av å være svær og sterk, sier en venn.

• Mislyktes i aksjer: Breivik skriver selv at han tapte to millioner på aksjer som tenåring, og at det skremte ham fra å drive med aksjespekulasjon. Dette er ikke bekreftet fra annet hold. Imidlertid tapte han på aksjer i 2005, da han investerte nesten 900 000 kroner i det amerikanske mobil selskapet SunCom i 2005 sitt selskap E-Commerce Group AS. Det er ikke klart hvordan Breivik skaffet disse pengene, men det er notert en langsiktig gjeldspost på 744 000 kroner. Kursen i SunCom sank og påførte E-Pengene mer et nettpapirtap på vel 23 000 kroner. Totalt tapte selskapet 500 000 kroner på aksjeinvesteringene sine.

• Fikk selskapet tvangsoppløst og ble anmeldt: Hans eget selskap E Commerce Group ble tvangsoppløst i 2008. Breivik berengser 30. juli selskapet alene. Børaxporten viste at han hadde brutt ligningsloven, aksjeloven og regnskapsloven. 10. juli 2007 overførte Breivik en BMW og 600 000 kroner til seg selv fra selskapet. Breivik ble anmeldt for en rekke lovbrudd. Det ble vurdert erstatningsøksmål mot Breivik. Det ble droppet fordi det ikke var penger i boet. Breivik skyldte 148 661 kroner gjennom selskapet. Saken mot ham ble henlagt 18. juni 2008 med kapasitetsmangel som oppgitt årsak.

• Ble aldri rik: Breivik har forklart til politiet at han hadde tjent seks millioner kroner, og skriver selv i manifestet at han har overført penger gjennom selskapet Brentwood Solutions Ltd. i skatteparadis Antigua. Dette fester ikke politiet lit til.

- Forretningsvirksomheten hans framstår bare som en bløff. Han skrøt på seg å drive i skatteparadis, men det er det ingenting som tyder på, sa en kilde som kjenner etterforskningen til Dagbladet nylig.

Get rich or die trying.» skrev Anders Behring Breivik på FpUs debattforum i 2003. Venner av Breivik har bekreftet overfor Dagbladet at Breiviks ønske om rikdom sto sterkt.

- Han hadde delvis deling inn i et av prosjektene dreide seg om et reklamebyrå. Mens vi hadde startet på universitets- eller høgskoleutdanning, gikk han rett ut og skulle bli millionær. Han var veldig opptatt av å bli rik, har en bekjent av ham sagt til Dagbladet.

• Måtte bo hos mor: Som 27-åring flyttet Breivik hjem til mora på Hoff, noe han selv skriver var nedverdiggende i forhold til «hans gamle liv».

- Dette ville ikke ha fungert i det gamle livet mitt, da jeg var en egoistisk karrierekyliner, fordi det ville ha delagert mitt sosiale image. Men de som velger å bli tempelriddere bryr seg lite om penger. Det eneste som betyr noe er om du har nok midler og fritid til å fullføre de nødvendige målene, skriver han.

• Mislyktes i å få PR: Breiviks opprinnelige plan var ifølge ham selv å markedsføre sitt bisarre manifest, men han klarte ikke å skaffe nok penger, og bestemte seg derfor for å gjennomføre terrorangrepene.

- Plan A er å skaffe 25 millioner kroner for å etablere organisasjonen som kan vokse og distribuere manifestet. Hvis jeg ikke klarer å skaffe midlene må jeg gå videre med operasjonen for å markedsføre manifestet på den måten, skriver han i sitt såkalte manifest.

• Nådde ikke opp i FpU: Breivik var engasjert i Fremskrittspartiets ungdom (FpU) fra 1997 til 2007. Han var også medlem i lokalpartiet Oslo Vest fra januar 2002 til oktober 2002.

Breivik hevder i manifestet sitt, at han var kandidat til bystyret for Frp i 2003, og at han var nær ved å bli valgt, men ikke nådde opp fordi Frps ungdomsorganisasjon, ledet av «rival Jørn Kallmyr» nektet å støtte hans kandidatur av «strategiske årsaker».

Breivik var imidlertid aldri nominert til Bystyrevalget, Kallmyr har overfor Dagbladet avvist at Breiviks historie stemmer.

- Han var en litt grå mus. Han var ikke så mye med, har byrådssekretær Cecilie Brein tidligere sagt til Dagbladet.

• Fikk ikke anerkjennelse av meningsfeller: I 2009 kontaktet Breivik det islamkritiske miljøet rundt Document.no med etterretning og utgi i avis i Norge basert på nettstedet. Redaktør Hans Rustad avviste ham. Han har i perioder sagt at Breivik [planer var luftige](#), og at nettkedde tiltrakk til ham etter å ha sjekket bakgrunnen hans.

Ledelsen i Norwegian Defence League, som Breivik var innom en kort stund, hevder Breivik forlot organisasjonen fordi han mente de var for milde. Breivik selv uttrykker misnøye med lederorganisasjonen English Defence League i sitt såkalte manifest, han peker på at de trengte hjelp til å modere og riktig ideologisk spor.

• Avvist av kjendiser: Dagbladet skrev 23. august at Breivik få måneder før angrepene kontaktet en A-kjendis på utstedet Skaugum.

- Jeg så at han stirret på meg, og «visste» at han ville ta kontakt. Allerede fra begynnelsen av samtalen var han ufin. Han snakket om korstog og tempelriddere, jeg synes han framsto veldig ekkel. Jeg fikk frysninger av hele fyren, sa A-kjendisen til Dagbladet.

Kjendisen tok flere ganger i løpet av samtalen kontakt med kameraten han var ute med, og forsøkte å hinte til Anders Behring Breivik om at de to ville han skulle forsvinne:

- Jeg spurte kameraten min om «kjenner du han her?». Han svarte «nei, ikke jeg heller», også forsøkte vi bare å overse ham.

I den samme perioden, rundt årsskiftet, kontaktet Breivik Playboy-modell Monica Hansen på Facebook. Hun svarte aldri på meldingene.

• Velger vold: I 2000 sier Breivik at han begynner å gi opp den demokratiske kampen. Han går etter hvert ut av Frp. NATOs bombing av serbere i 1999 var det som fikk han til å vippe over, skriver han. Han bestemmer seg for å gå inn i det han kaller «motstandsbevegelsen» og er villig til å bruke vold. 11 år senere gjorde han nettopp det.

Les også

Emneord: innenriks anders behring breivik nyheter



AVHØRT OM UNGDOMSTIDA: Ungdomsårene var hovedtema i et flere timer langt avhør av Breivik på onsdag. Her her han avbildet på Fpu-fest i ungdomspartiets gamle lokaler på Youngstorget.

- Derfor ble han muslimhater

Terroristen Anders Behring Breivik har nå forklart politiet om det han kaller «triggerpunkter» i ungdomsårene.

SINDRE GRANLY MELDALEN sindre@db.no FRODE HANSEN fha@dagbladet.no ARNHILD AASS KRISTIANSEN aak@dagbladet.no LINE BRUSTAD lbr@dagbladet.no

14.10.2011, kl. 21:20 Tweet 1 Anbefal 106 Send TIPS OSS 2400



«TRIGGERPUNKTER:» I avhør snakker Anders Behring Breivik om hendelser i ungdommen som han mener har ført til at han har de holdningene han har. Her fra årboka til Oslo Handelsgym der han startet i 1995.

(Dagbladet): Onsdag var Breivik i et nytt maratonavhør på politihuset på Grønland i Oslo. Tema var hovedsakelig terroristens ungdomsår.

- Han sier lite, eller ingenting, om barneårene, men han har forklart seg en del om det han kaller «triggerpunkter» i ungdomsårene. Dette skjedde i 15-17-årsalderen. Han forklarer seg om handlinger som har skjedd, og opplevelser han har hatt, som har vært med på å føre ham til de holdninger han har i dag, sier forsvarer, advokat Geir Lippestad.

Politiadvokat Christian Hatlo bekrefter at terroristen har forklart seg om ungdomstida.

- Han har fortalt sin versjon om hvorfor han ble som han ble. Politiet vil nå etterprøve hans forklaring, sier Hatlo.

Overfall
Breivik skriver i manifestet om en rekke episoder der han hevder han ble overfalt av utenlandske gjenger. Ifølge advokat Lippestad har Breivik i politiavhør beskrevet en rekke hendelser mot ham selv og miljøet han tilhørte.

- Han forklarer at hendelsene har ført til hans syn på multikulturalisme og hvordan Europa bør bli. Jeg vil ikke kommentere detaljer i det han har forklart, sier Lippestad.

Heller ikke politiadvokat Hatlo vil kommentere detaljer i avhøret.

I sitt manifest skriver terroristen at han mener at kulturmarxistene har sørget for at Oslo er blitt en ødelagt by. Han bygger dette opp med det han hevder er flere truende møter med ungdom med pakistansk og afrikansk bakgrunn, som han hevder å ha vært utsatt for.

Breivik skriver blant annet om hvordan han angivelig ble forsøkt ranet av en pakistansk gjeng utenfor en konsert da han var 15, men at en sentralt medlem av A-gjengen sørget for at han ble uskadd.

Han hevder han ble forsøkt ranet ytterligere to ganger som 17-åring, og at han ved et tilfelle ble slått med en billiardkø. Han beskriver flere andre angivelige truende hendelser og voldelige episoder, og at han ved et tilfelle brakk nesa. Opplysningene er ikke bekreftet uavhengig.

Tidligere skolekamerater har fortalt Dagbladet at Breivik forandret seg mye i 1995, året han fylte 15. Han falt ut av sitt vante miljø, mistet kontakten med faren, mistet venner, begynte å engasjere seg politisk og begynte med ekstrem trening.

100 timer i avhør

Anders Behring Breivik har nå vært i 14 avhør hos politiet, i nærmere hundre timer. Ifølge politiet er det skrevet 430 sider fra dette så langt. Politiet offentliggjorde i går at Breivik minst avfyrte 186 skudd, da det ble funnet et slikt antall tomhylser. Politiet fant i tillegg en mengde ubrukne skudd i Breiviks depot på Utøya.

Det ble også bekreftet at politiet nå opererer med at det var 569 personer på Utøya 22. juli, men de tar et lite forbehold om at det kan være noen personer de ikke har oversikt over. 69 personer ble drept.

I Norge har politiet så langt gjennomført 1296 avhør, 467 av dem av fornærmede fra Utøya, 319 er fornærmede fra regjeringskvartalet og 510 er avhør av andre enn de fornærmede.

- Dette dreier seg om åstedsvitner, venner, familie, omgangskrets og så videre, sier Hatlo.

Politiet er snart ferdig med alle avhør knyttet til Utøya, men det gjenstår rundt 100 avhør knyttet til bombeangrepet i Oslo.

Tweet 1 Anbefal 106 Send

1 000 000 BILLIGE REISER PÅ SAS.NO Bestill senest 17. januar ALLTID MED SAS: 24 t åpent kjøp 0,- SAS A STAR ALLIANCE MEMBER

Se skattelistingene Hvem er på inntektstoppen? Se hva politikerne tjener Postnummer Fødselsår Fylke Velg ditt fylke

OPPTIL **-30%** PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER

NYTTÅRSFORSETT?

30 days 269,- 399,-

almea.no



IKKE RIK: Anders Behring Breivik foretrekker dyre klær, men har de siste årene hatt minimal inntekt. Foto: Nina Hansen / Dagbladet

Breivik tjente 1236 kroner

Massemorderen har levd fra hånd til munn, langt fra riksmannslivet han har forsøkt å innbille sine omgivelser.

Nyheter

ESPEN SANDLI esan@dagbladet.no Inntekt: 542 811. Skatt: 208 656. Formue: 0

ARNHILD AASS KRISTIANSEN aak@dagbladet.no Inntekt: 495 850. Skatt: 175 341. Formue: 123 394

21.10.2011, kl. 10:30

Tweet 0

Anbefal 22

Send

TIPS OSS 2400

(Dagbladet): Årets skattelister viser at Anders Behring Breivik tjente 1236 kroner i 2010.

Det er mer enn han har tjent de siste årene. 2007 er sist han er oppført med inntekt, og da står han registrert med den nette sum av 5223 kroner. Han er likevel oppført med en formue på 72 501 kroner i fjor.

Den finansielle virkeligheten før terroristen ble pågrepet, står i grell kontrast til bildet Breivik forsøkte å tegne av seg selv som vellykket forretningsmann.

Tappet kredittkort

For å finansiere sine terrorplaner skal Breivik ha skaffet seg en rekke kredittkort. Ti kredittkort skal ha blitt tømt for maksimumsbeløpet.

Men i sitt manifest skryter terroristen av å ha tjent sin første million som 24-åring. Som Dagbladet tidligere har avslørt, er dette [en livsløgn](#).

Breiviks selskap E-Commerce Group tapte 500 000 kroner på mislykkede børsspekulasjoner i 2005 og 2006. Da selskapet ble oppløst, gikk det i minus.

- Lånte av mamma

Pengene Breivik skal ha spyttet inn i selskapet kom i hovedsak via lån fra hans mor, hevder [VG](#). Ifølge avisa førte Breivik 600 000 kroner ut av selskapet sommeren 2006. Hvor pengene endte opp er uvisst.

Breivik hevder i manifestet at han plasserte penger i utenlandske skatteparadis. Dette har politiet tilbakevist.

Breiviks plan om å skaffe til veie 25 millioner kroner for distribusjon av manifestet via en internasjonal bevegelse, ser ikke ut til å ha hatt rot i virkeligheten på noe som helst tidspunkt.

Nullinntekt

Historiske skattesøk Dagbladet har gjort, viser at Breivik i 2000 tjente drøyt 273 000 kroner. Året etter tjente han hundre tusen mindre - 171 100 kroner.

Ifølge Dagens Næringsliv har han aldri oversteget inntekten fra 2000.

I åra som fulgte hadde han en rekke år med null kroner i inntekt.

I 2010 hadde Breivik langt framskredne planer om terroraksjoner. Mot slutten av året begynte han å gjøre de første innjøpene som var nødvendig for å lage ei bombe.

På gården han leide på Åsta rant Breiviks knappe midler ut. Med unntak av kredittkortsvindler er det lite eller ingen inntekter å spore.

Feil på feil

Så mange lukrative jobber ser det heller ikke ut til å ha vært i Breiviks liv.

I manifestet kommer Breivik med detaljerte påstander om hva han skal ha gjort mellom 1997 og 2003, da han i virkeligheten jobbet med telefonsalg:

- Fra 1997 til 1999 oppgir han at han var «Corporate customer care rep» for Telia Norway.
- Fra 1998 til 1999 oppgir han at han var direktør i Behring & Kerner Marketing DA.
- Fra 1999 til 2000 oppgir han at han var gruppeleder for kundeservice hos Enitel.
- Fra 2000 til 2001 hevder han å være direktør i Media Group AS, som drev med reklameboards.
- Fra 2001 til 2003 oppgir han at han var «supervisor/internal advisor» i Bankia Bank ASA og kundeservicerepresentativ i samme bedrift.

Ikke noe av dette viser seg å stemme.

Selvskryt

Som Dagbladet har avdekket hadde han ingen lysende karriere som investor. I stedet [jobbet han som telefonselger](#) av vinkalendere og manneblader, og jobbet med barn på Tusenfyrd og på avisbud.

På nettstedet har Breivik [fortalt om rikmannsdrømmen](#). I manifestet skryter han av å ha [brukt seks millioner kroner](#) i terrorplanlegginga. Slike summer ser det ut til at han aldri har vært i nærheten av, kun drømt om.

I stedet ble den mislykkede finansmannen terrorist.

Tweet 0

Anbefal 22

Send

OPPTIL **-30%** PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER

30 days 269,- 399,-

NYTTÅRSFORSETT?

almea.no

30 days Oxyfarm SIGA BLOC Coffee SLENDER ATKINS

Se skattelistene

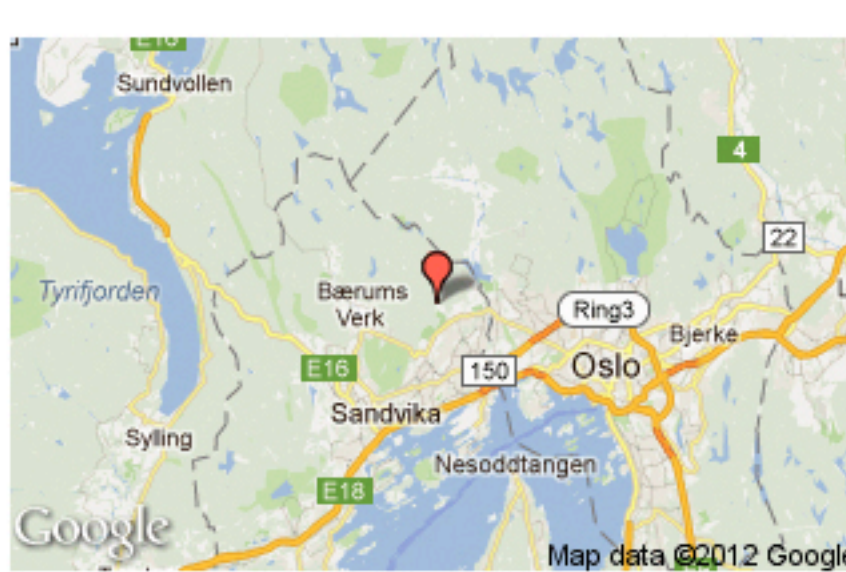
Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer **Vis**

Fødselsår **Vis**

Fylke **Vis**



Ila landsfengsel

[Se større kart](#)

OPPTIL **-30%** PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER

NYTTÅRSFORSETT?

30 days 269,- 399,-

salmea.no



ÅRBOKA: Anders Behring Brevik begynte i på Oslo handelsgymnasium i 1995. Det skjedde store forandringer i livet til Behring dette året.

Politi og barnevern fikk bekymringsmeldinger om Breivik da han var 15 år

Ble stoppet på vei til Danmark alene.

SINDRE GRANLY MELDALEN sindre@db.no LINE BRUSTAD lbr@dagbladet.no MERETE LANSEND mel@dagbladet.no

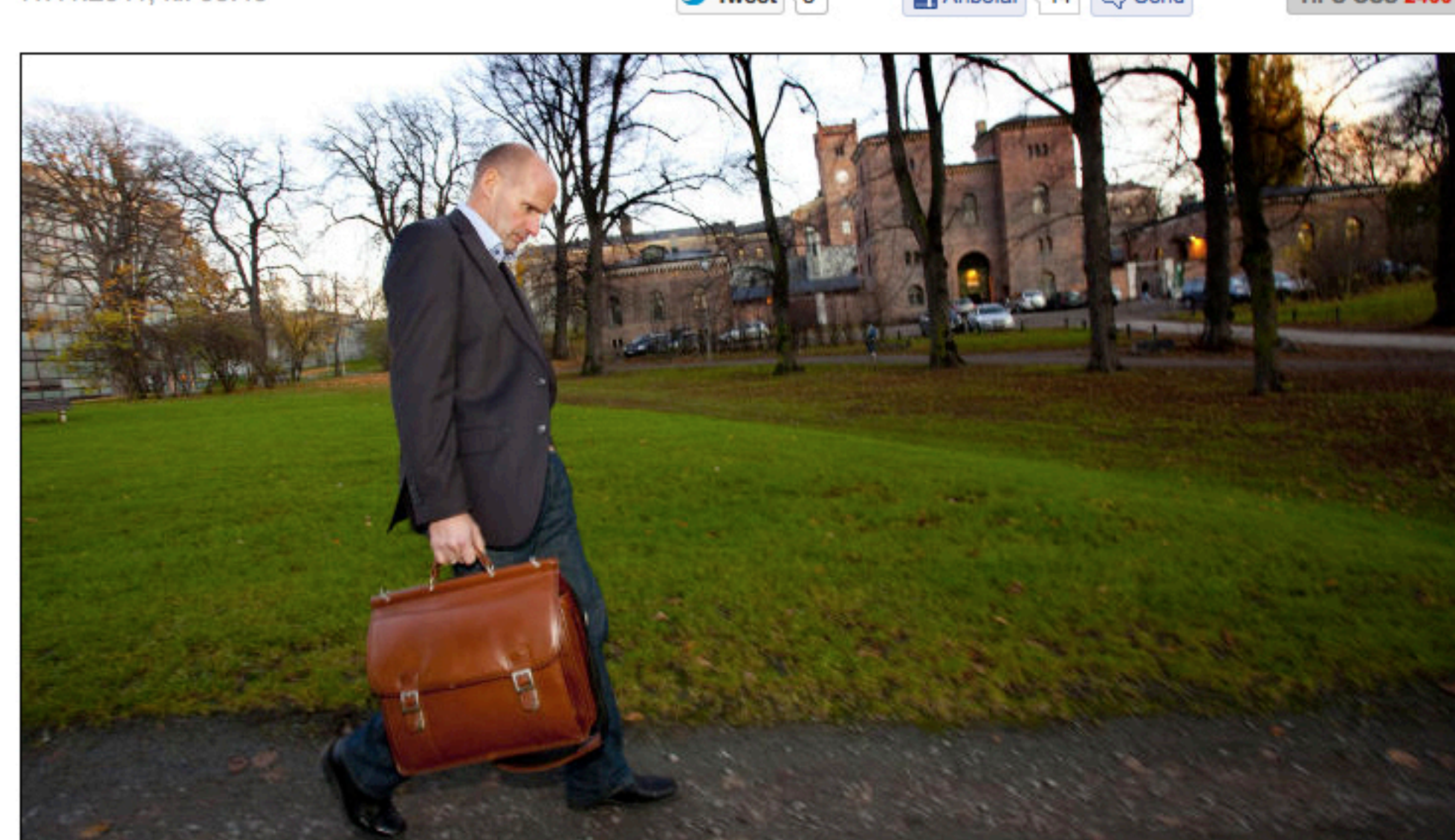
11.11.2011, kl. 09:49

Tweet 3

Anbefal 14

Send

TIPS OSS 2400



FORSVARER: Geir Lippestad. Foto: Torbjørn Berg / Dagbladet

(Dagbladet): Anders Behring Breiviks (32) forsvarere og politiet endevender barndommen, oppveksten og ungdomstiden hans, i etterforskningen av de grufulle terrorangrepene 22. juli. Det er tidligere blitt kjent at det ble skrevet [to bekymringsmeldinger om Breivik da han var fire år](#).

Men det er ikke den eneste gangen det ble uttrykt bekymring.

- Det var en bekymringsmelding da han var 15, på omtrent samme tid som han var i kontakt med politiet for noen mindre alvorlige ting. Han var på en lengre reise alene som 15-åring til København. Han ble stoppet på toget, og det ble tatt kontakt med politi og barnevern. Det ble ikke konkludert og saken ble ikke tatt videre, sier advokat Geir Lippestad, Breiviks forsvarer, til Dagbladet.

«Kunstnerarbeid»

Breiviks reiser til Danmark var et tema i årboka fra Ris ungdomsskole i 1995:

«Før var Anders en del av «gjengen», men så ble han uvenner med alle. Anders satser på en perfekt kropp, men vi må nok si at det er langt igjen. Ellers er Anders mye i Danmark, for å skaffe materiale til sitt «kunstnerarbeid».»

Breivik ble pågrepet for tagging i

1995. Den nå 32 år gamle terrorsiktete mannen har beskrevet seg selv som «den mest aktive taggeren i Oslo» da han var 15 år. Kilder i taggemiljøet har benektet dette.

- Dette var i en opprørsperiode, i samme periode han drev med tagging. I denne perioden skjer det også mye annet — blant annet det omtalte bruddet med faren, sier Lippestad.

Dagbladet har tidligere skrevet om hvordan [mye tilsynelatende endret seg](#) i Breiviks liv da han var 15-16 år. Han mistet kontakt med flere venner, og sin egen far.

- Han var veldig vanskelig. Han ville gå egne veier og har ikke hatt noe stort behov for å ha kontakt med meg, har faren sagt til Dagbladet.

- Har hatt det bra

Lippestad vil ikke si noe om hva de ulike faktorene kan ha hatt å si for Breivik.

- Det som er viktig for meg, er at de sakkyndige som vurderer ham har denne informasjonen og at de kommer med en konklusjon, sier Lippestad til Dagbladet.

I sitt mye omtalte manifest skriver Breivik følgende om sin egen barndom: «Jeg har hatt en privilegert oppvekst med ansvarfulle og intelligente mennesker rundt meg. Jeg har ikke hatt noen direkte negative opplevelser i min barndom. Jeg antar at jeg kommer fra en typisk norsk middelklassefamilie.»

Breivik er spurt om barndommen i avhør.

- Han er selv veldig sparsom med opplysninger om barndommen, men sier at han har hatt det bra, sier Lippestad.

Bekymringsmelding da han var fire

Da foreldrene skilte seg i 1980, var Anders Behring Breivik bare ett år gammel. Faren bodde da i London og sønnen og hans mor bodde i Oslo. Det omreisende livet var én av årsakene til at det gikk lengre og lengre mellom hver gang far og sønn snakket med hverandre, ifølge faren.

Da Anders Behring Breivik var bare fire år ble det skrevet to bekymringsmeldinger til barnevernet. I den ene skal det ifølge TV 2 ha stått at:

«Oppvekstvilkårene måtte endres for at det ikke skulle gå galt med gutten.»

Til tross for dette, grep ikke barnevernet inn, ifølge TV 2.

- Det finnes dokumenter som tilsier at han burde hatt hjelp. Det er alvorlige hendelser som skulle blitt tatt tak i, har Lippestad sagt om rapportene.

- På et eller annet tidspunkt har det gått skeivt ut, og det er viktig for oss å finne ut når dette skjedde. Det er helt klart at han har hatt en oppvekst som, for å si det mildt, ikke har vært en A4-oppvekst.

Spillår i «martyrgave»

Breivik ble på onsdag for øvrig avhørt om blant annet om dataspill, sin forretningsvirksomhet og sine påståtte mentorer.

Han opplyste da blant annet at han [satte av et helt år til å spille det populære spillet World of Warcraft \(WoW\)](#).

- Han sier at det rett og slett var hans «martyrgave» til seg selv, sier Lippestad.

OPPTIL **-30%** PÅ VEKTREDUKSJONS-PRODUKTER

30 days 269,- 399,-

NYTTÅRSFORSETT?

salmea.no

30 days Oxyarm BLOC Coffee SLENDER Atkins

Se skattelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer **Vis**

Fødselsår **Vis**

Fylke Velg ditt fylke **Vis**



990,- **Gustavsberg klosett**

Comfort
Rørleggeren i nærheten



- HELT UTEN FINTFØLELSE: Rettspsykolog Pål Grøndahl satt ansikt til ansikt med Anders Behring Breivik i retten. Video: webcast.no

- Breiviks oppfatning av virkeligheten er et sort hull

Rettspsykolog Pål Grøndahl mener Breivik er mer opptatt av egen forfenglighet enn sine omgivelser.

ESPEN SANDLI
esan@dagbladet.no

14.11.2011, kl. 13:27

Tweet 5

Anbefal 7

Send

TIPS OSS 2400



KOMMENTERER FENGLINGSMØTET: Dagbladet-kommentator John Olav Egeland om dagens fengslingsmøte. Video: Webcast.no

(Dagbladet): Rettspsykolog Pål Grøndahl satt i dag ansikt til ansikt med Anders Behring Breivik i sal 828 i Oslo tingrett.

Massedrapsmannen møtte i retten i mørk dress, med vannkjemmet hår og nyklippet skjegg.

Forfengelig

- Han framstår helt upåfallende, med anstrøk av det forfengelige - med en stor slipsknote og et nytt dandert skjegg. I adferd er det ikke så mye å se til, helt til han begynner å snakke. Da har han denne merkelige måten å være fiksert på sin virkelighetsoppfatning, at han er noen slags selvutnevnt kommandør for en eller annen orden og er veldig insisterende på det, sier Grøndahl.

Grøndahl har vært rettssakkyndig i en rekke store saker, blant annet i straffesaken mot «Lommemannen».

Skvatt

- I retten i dag var han våken, klar, til stede og forstår hva som foregår. Han kjenner spillereglene. Det er ikke mye for psykologer eller psykiatere å ta tak i her, sier Grøndahl.

- Men det er når han vil adressere en tale til de fornærmede at jeg skvetter. Det tror jeg også andre gjorde. Det viser en total mangel på fingerspitzengefühl, sier Grøndahl til Dagbladet.

Grøndahl mener Breivik framsto som en bisarr person.

Hør hans vurdering av Breiviks «sorte hull» i videoen øverst i saken.

Tweet 5

Anbefal 7

Send

1 000 000

ALLTID MED SAS: 0,-

SAS

A STAR ALLIANCE MEMBER

Se skatelistene

Hvem er på inntektstoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer **Vis**

Fødselsår **Vis**

Fylke **Vis**

Velg ditt fylke **Vis**

Grøndahl mener Breivik framsto som en bisarr person.

Hør hans vurdering av Breiviks «sorte hull» i videoen øverst i saken.

Tweet 5

Anbefal 7

Send



REISER FRA RETTEN: Her blir Anders Behring Breivik kjørt fra Oslo tingrett. Video: Benjamin A. Ward

KLEDD FOLK



HJEMMELAGET I: På den svarte overdelen har Behring Breivik klistret politi-blem skuldrene. Foto: Politiet



HJEMMELAGET II: Denne buksa ble brukt av Breivik i regjeringskvartalet og på Utøya. På beina har han klistret et rutemønster for at det skal se ut som del av en slags politiuniform. Foto: Politiet



 ABCNYHETER

15:17:29

RÅ DREPE

Massemorder Anders Behring Breivik valgte de billigste løsningene. Den simple «politi- uniformen» villedet ofre og vitner.

Dette er klærne Anders Behring Breivik (32) hadde på seg under bombeangrepet i regjeringskvartalet og under massakren på Utøya 22. juli.

Klærne er helt vanlige og billige svarte klær, med hjemmelagede politimerker ment for å lure folk i hans vei. Ved første øyekast kan merkene se ekte ute. Ser man nærmere etter oppdager man at politimerkene er skrevet ut på en printer.

– Dette er merker han selv har skannet inn og så printet ut i Tsjekia, sier prosjektleder Håvard Eide i politiets etterforskningsgruppe for våpen, ammunisjon og personlig utstyr til Dagbladet.

Villedet ofrene

Både på Utøya og i regjeringskvartalet har det vist seg at den falske uniformen villedet ofre og vitner til å tro han var politimann.

Som i så mye av utstyret Breivik har skaffet seg, ser pris ut til å ha vært avgjørende. Hjelmen han kjøpte via et israelsk nettsted veier mellom fire og fem kilo. Stålhjelmen tåler beskyttning opp til kaliber 7.62 og ble brukt av Breivik i regjeringskvartalet. Den var derimot så upraktisk at Breivik valgte å legge den igjen i bilen da han skulle over til Utøya. En lettere hjelm i et mer moderne materiale har en langt høyere pris, ifølge det israelske selskapets nettsider.

Spredte ammo-kjøp

Som Dagbladet tidligere har avslørt hadde Breivik risset inn norrøne runer i glocken og rifla han brukte. Våpnene ble tidlig sporet til å være i Breiviks eie. Allerede 23. juli ble de norske våpenselgerne avhørt. Det neste politiet gjorde var å spore ammunisjonen.

– Oslo-politiet sendte ut en forespørsel til samtlige politidistrikt om de kunne undersøke alle våpenhandlere i sine distrikt. Så langt viser våre undersøkelser at han kjøpte ammunisjon i fire til seks butikker på det sentrale Østlandet, sier Eide.

Da Breivik ble pågrepet hadde han ammunisjon igjen i magasine som sto i begge våpnene. Det bekrefter politiet overfor Dagbladet.

I vitneforklaringer går det fram at Breivik hyppig drakk fra et sugerør knyttet til en camelback (drikkesekk) han bar på ryggen da han gikk av ferja på Utøya.

Drikkesekken bar Breivik fortsatt da han ble pågrepet. Hva han drakk er politiet fortsatt ikke sikre på.

– Innholdet i camelbacken er

FAKTA

Noen av beslagene:

- Glock 17
- Ruger mini 14
- Genser med falske merker
- Bukse med falske merker
- Hjelm med visir
- Vernevest med falsk merke
- Helmantlet ammunisjon
- Halvmantlet ammunisjon
- Hulspissammunisjon
- Ipod
- Camelback (drikkesekk)
- I veske: Gummihansker, tourniquet (til å stoppe blødninger), enkeltmannspakke, to stenger, våtservietter og et kikkertsikte.

fremdeles til undersøkelse og analyse. Vi kan derfor ikke si noe om dette på det nåværende tidspunkt, sier Eide.

På Utøya fikk Breivik hjelp til å kjøre ei kasse med ammunisjon opp til hovedhuset. På planet av pickupen fant politiet flere typer magasin, hel- og halvmantlet ammunisjon, noe var hulespissammunisjon. I tillegg lå det på bakken ei svart veske, med blant annet et bånd til å stoppe blødninger (tourniquet), gassmaske, våtservietter, gummihansker, og enkeltmannspakning.

Ingen like kjøpere

Dette er blant 80–100 beslaglagte gjenstander Breivik benyttet under terrorangrepet som gruppa sporer opphavet til. Det handler om langt mer enn hvor det ble kjøpt:

– Vi har gått gjennom alle distinksjoner, hvor de er kjøpt og hva de betyr. Vi sjekker også om merker er kjøpt av andre, for på den måten å avdekke folk med liknende interesser – eller om det har vært medhjelpere. Ingenting tyder på det, sier hovedetterforsker Ole Jørgen Hafredal.

Heller ikke på andre gjenstander finner politiet spor av at Breivik har hatt en eneste terrorvenn:

– Så langt er det ingen andre personer som kan knyttes til kjøp, bestilling eller avhenting av tingene, sier Hafredal.

Fra ord til handling

Det neste som er vesentlig i etterforskningen er tidspunktet for kjøp.

– Anskaffelsesperioden sier noe om når han gikk fra ord til handling, sier Nielsen.

De fleste innkjøpene relatert til terrorhandlingen gjorde Breivik i 2010, i all hovedsak mot slutten av året.

REPORTASJE

Espen Sandli
esan@dagbladet.no

Arnhild Aas Kristiansen
aak@dagbladet.no

Hans-Martin Thømt Ruud
hru@dagbladet.no

Line Brustad
lbr@dagbladet.no

Sindre Granly Meldalen
sindre@db.no

TUNG HJELM: Denne hjelmen ble brukt av Anders Behring Breivik under bombeangrepet i regjeringskvartalet. Den veier mellom fire og fem kilo. På vei til Utøya la han den igjen i bilen.
Foto: Jacques Hvistendahl



KLISTREMERKER: Disse emblemene skal Breivik har skannet inn og printet ut. De ble klistret på skuldrene av den svarte overdelen han brukte i regjeringskvartalet og på Utøya.
Foto: Politiet



1121-18187 AA-7

Dagbladet møtte en sterkt preget **Jens David Breivik** psykiatrirapporten, reflekterer rundt fortida – og åpner



ØNSKET OMSORGEN: - Jeg ble kontaktet av barnevernet og fortalt om hjemmesituasjonen hans. Det ble klart for meg at jeg ønsket å overta omsorgen. Men jeg kom ingen vei, moren

hjemme i Frankrike. Han reagerer på feil i for å gjenoppta kontakten med sin terrorsiktede sønn.

Åpner for Å MØTE TERROR- SØNNEN

Det er over 10 år siden Jens David Breivik sist hadde kontakt med Anders Behring Breivik. Nå vurderer han å besøke sønnen i fengsel.



I FRANKRIKE
Merete Landsend
mla@dagbladet.no



Håkon Eikesdal, foto
hei@dagbladet.no

SØR-FRANKRIKE (Dagbladet): – Jeg har tenkt en del på det, men er usikker og har ikke bestemt meg ennå. Dette må jeg vurdere nøye, sier Jens David Breivik (76) til Dagbladet.

Da han får vite detaljer om hva som kommer fram i den rettspsykiatriske erklæringen, som ble lagt fram tirsdag i forrige uke, reagerer han på at både han selv og familieforholdene blir framstilt på en gal måte.

– Dette stemmer ikke, her er det mye feil. Men jeg vil ikke gå nærmere inn på hva jeg mener med det, sier Breivik, som avviser at det var han som brøt kontakten med sønnen da han var i tenåra.

- Gikk sine egne veier

I manifestet slår Anders Behring Breivik fast at faren ikke ville ha noe mer med ham å gjøre etter at han ble arrestert for tagging ved to anledninger. Før 1995 hadde far og sønn jevnlig kontakt. Den terrorsiktede besøkte faren i utlandet ved flere anledninger. De to har ikke hatt noe kontakt de siste ti åra.

– Så enkelt var det ikke. Han gikk sine egne veier. Det gjaldt taggingen, men også at han fikk helt nye venner. Det er vanskelig å forklare hvorfor bruddet skjedde, men det var ikke noe jeg ønsket, sier faren, som forteller at han ville ha kontakt med sønnen sin i alle disse årene, men at det var 32-åringen selv som holdt avstand.

- Tøff tid

Tida etter terrorangrepene 22. juli har vært tung, innrømmer Jens David Breivik. I dagene etter angrepet ble han ringt ned av norsk og utenlandsk presse. Journalister og fotografer fra hele verden beleiret området foran huset hans. Det blinker rødt fra en helt ny alarm foran den høye porten.

I den støvete, rolige landsbyen i Sør-Frankrike, har 76-åringen slått seg ned sammen med kona. Siden mai har de bodd tilbaketrukket blant epletrær og vinranke. Paret har ingen planer om å reise tilbake til Norge.

– Det har heldigvis roet seg litt nå, men fortsatt er dette tøft. Det har vært en slitsom



ISKJUL: Bak en høy port i Sør-Frankrike lever Jens Breivik, den terrorsiktedes far, tilbaketrukket sammen med sin kone. Han håper nå at pressen kan la ham være i fred.

” Jeg har gjort meg opp en del tanker ha vært hvis jeg hadde fått omsorg

<<< Forts. fra forrige side

tid, naturlig nok. Jeg har hatt mye å tenke på. Det er nok vanskelig for folk å sette seg inn i hvordan vi har det. Vi har ikke hatt det greit, sier han til Dagbladet.

Ville ha omsorgen

Selv har han tenkt mye på om ting kunne vært annerledes i dag dersom han hadde vært en større del av livet til sønnen i oppveksten.

Da Anders Behring Breivik var tre-fire år, ble barnevernet koblet inn på grunn av flere bekymringsmeldinger. Psykologene mente den gangen at den lille gutten var i ferd med å få «en alvorlig skjevutvikling». Det ble besluttet at han skulle bo i fosterhjem en periode, men

dette ble aldri noe av. I stedet ble han boende hos sin mor og storesøster. Faren bodde på den tida i London.

– Jeg ble kontaktet av barnevernet og fortalt om hjemmesituasjonen hans. Det ble klart for meg at jeg ønsket å overta omsorgen for sønnen min og ta ham med meg til London. Men jeg kom ingen vei, moren ble likevel tildelt omsorgen. Det var ikke noe mer jeg kunne gjøre, sier han.

Faren ville gå rettens vei for å få omsorgen for Anders Behring Breivik, men det ble inngått forlik før saken kom så langt.

– Det er jo umulig å si, men jeg har gjort meg opp en del tanker om hvordan ting kunne ha vært hvis jeg hadde fått om-

sorgen den gangen, sier 76-åringen.

Stoler på psykiaterne

Han synes det er vanskelig å bedømme hvorvidt psykiaternes konklusjon om at Anders Behring Breivik er paranoid schizofren er riktig.

– Noe er åpenbart galt med ham. Et normalt menneske ville aldri foretatt seg den slags handlinger. Jeg har full tiltro til at de har kommet fram til rett konklusjon, sier faren. Som likevel stiller seg undrende til at psykiaterne mener at Anders Behring Breivik har så dårlig funksjonsevne at han ikke kan fungere normalt i hverdagen.

– Han klarte nå hvert fall å planlegge og gjennomføre terrorangrepene, da. Men jeg er ingen psyko-

log, så det er vanskelig å vite mer om hva som ligger i denne diagnosen.

Faren merket aldri at noe var galt med sønnen fram til de brøt kontakten.

– Han var et normalt barn. Litt stille og sær, holdt seg litt for seg selv. Men det var ingenting vi var bekymret for den gangen. I ungdomstida var han også litt tilbakeholden og ikke særlig meddelsom. Men mange er jo slik i tenåra, sier han.

I helga besluttet norsk påtalemyndighet å avhøre Anders Behring Breiviks far i nær framtid.

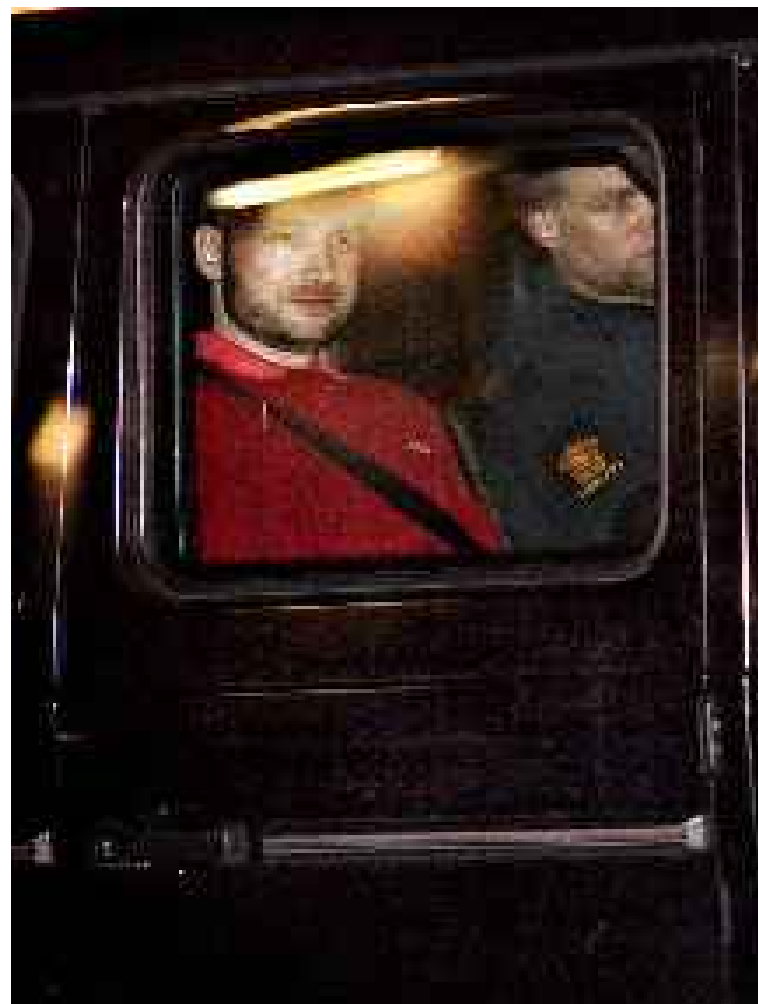
– Jeg har ikke hørt noe ennå. Jeg stiller selvsagt opp dersom de ber meg om det, men tror ikke jeg har noe særlig interessant å tilføre saken, sier han.



VAR NORMAL: – Han var et normalt barn. Vi var ingenting vi var bekymret for den avslutning på barneskolen.



Halvsøstera var bekymra for brorens ideer



BEKYMRA: I en e-post til sin mor skal halvsøstera til Anders Behring Breivik uttrykt bekymring for sin brors ideer. Foto: Nina Hansen

I en e-post til sin mor uttrykte halvsøstera til Anders Behring Breivik en bekymring for ideene til sin bror, som hadde isolert seg hjemme på gutterommet hos mora.

Han har forklart at han hadde sin ideologi klart for seg som 21-åring, og at han i utgangspunktet hadde tenkt å formidle sine synspunkter på en demokratisk måte. Til slutt følte han at hans ideologi-synspunkter ikke førte fram, og derfor gjorde han som han gjorde 22. juli i år, har han forklart.

Avhørt

I forrige uke konkluderte de rettspsykiatriske sakkyndige Torgeir Husby og Synne Sørheim at Breivik er strafferettslig utilregnelig. Han lider av sykdommen paranoid schizofreni og vil være en fare for seg selv og samfunnet i lang tid framover, mener de.

Det skal ikke være noe i e-posten fra halvsøstera, som ifølge VG ble sendt til mora for et par år siden, som kan tyde på at hun var bekymra for at broren var syk på noe måte.

Oslo-politiet, to av Breiviks forsvarere og bistandsadvokat Siv Hallgren var i forrige uke i byen San Diego i California der det ble gjennomført et vitneavhør av kvinnen.

REPORTASJE

Hans-Martin Thømt Ruud
hru@dagbladet.no

Sindre Granly Meldalen
sindre@db.no

Arnild Aass Kristiansen
aak@dagbladet.no

Line Brustad
lbr@dagbladet.no

Espen Sandli
esan@dagbladet.no

om hvordan ting kunne en den gangen.



barn. Litt stille og sær, men det gangen. Dette bildet er fra en skole- Foto: Privat



MENER FAREN BRØYT: «Jeg har ikke snakket med faren min siden han isolerte seg da jeg var 15, han var ikke fornøyd med min graffitifase fra 13-16», skriver Anders Behring Breivik i manifestet. Foto: Privat

Samme avis - i nytt digitalt format



- SPILTE HER: Politiet tror Anders Behring Breivik kan ha fortsatt dataspillinga til Vålstua gård på Åsta. Hit flyttet han i mai i år, mens siste spillregistrering var i juni i år, cirka en måned før terrorangrepene. Både politi og forsvarere ønsker å finne ut om Breivik, som har fått diagnosen paranois schizofreni, var påvirket av spillene på noe måte. Foto: Benjamin A. Ward/Dagbladet

Spilte dataspill sju timer om dagen

Anders Behring Breivik spilte dataspill helt til en måned før terrorangrepene 22. juli.

ESPEN SANDLI esan@dagbladet.no SINDRE GRANLY MELDALEN sindre@db.no HANS-MARTIN THØMT RUUD hru@dagbladet.no

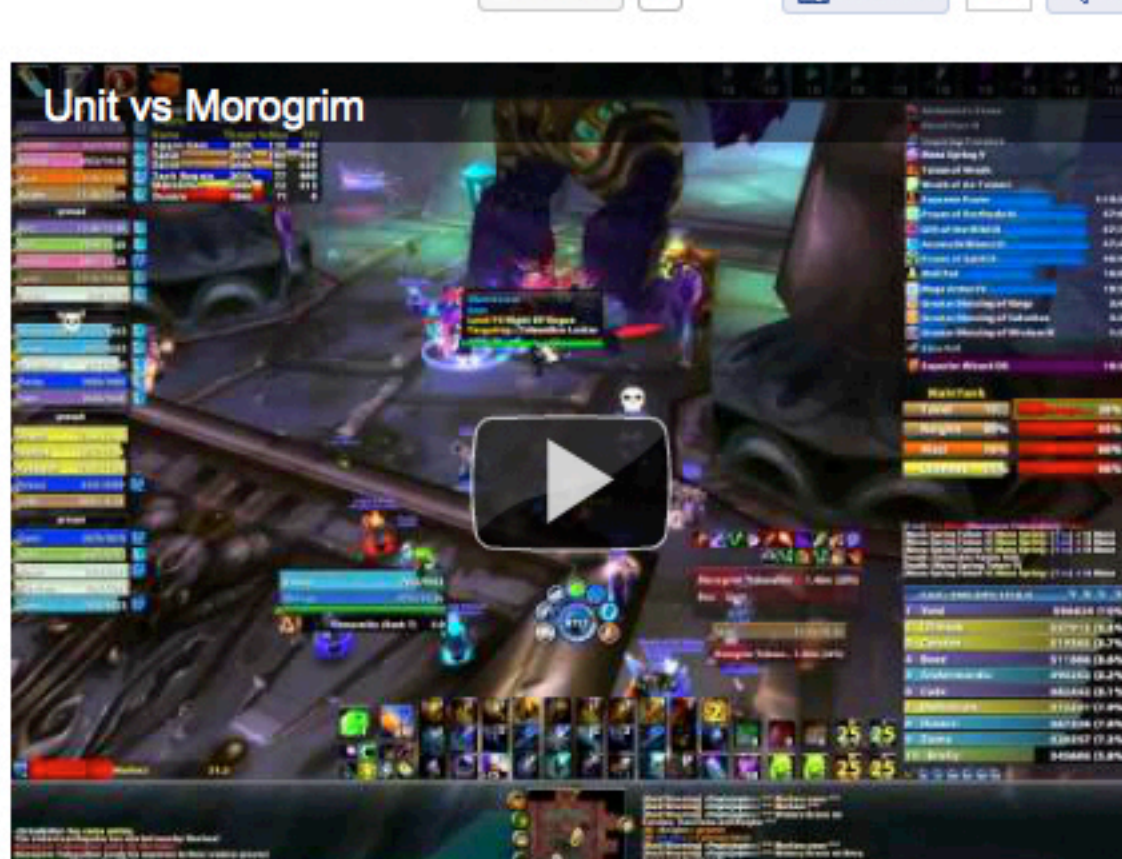
10.12.2011, kl. 17:01

Tweet 2

Anbefal 807

Send

TIPS OSS 2400



HER SPILLER HAN: Ifølge politiet spilte Anders Behring Breivik «World of Warcraft» nesten daglig og opp til sju timer i 2010. Han siste påloggingen er fra februar i år. Her spiller han. Breivik er spilleren med hodeskallen over seg. Video. YouTube

(Dagbladet): Politiets kartlegging av Anders Behring Breiviks spillvaner har ledet dem til to spill: de mye omtalte spillene «World of Warcraft (WoW)» og «Call of Duty: Modern Warfare 2».

- Dette er fortrinnsvis disse to spillene han har brukt mye tid på, mener vi, sier politiadvokat Christian Hatlo til Dagbladet.

Politiet mener 32-åringen brukte veldig mye tid på spesielt det internettbaserte spillet «WoW» i 2010. Ifølge sakkynndigrapporten til Torgeir Husby og Synne Sørheim isolerte Breivik seg stadig mer på gutterommet hjemme hos sin mor i det året.

- I 2010 brukte han veldig mange timer på «World of Warcraft». Han spilte nesten daglig og opp mot sju timer av gangen den siste tida, sier Hatlo.

Det har politiet fått kartlagt etter å ha gått gjennom påloggingsdata som de har fått utlevert fra et firma.

Ifølge politiet var Breivik pålogga siste gang i februar i år. Registerne viser at han var innom «Call of Duty: Modern Warfare 2» helt til juni 2011 etter at han hadde flyttet til Vålstua gård på Åsta i Hedmark.

Fire avhørt

I etterforskningen av Breiviks spillvaner har de avhørt flere personer.

- Vi har avhørt fire personer som har spilt med eller mot siktede. Det er ingenting som tyder på at de kjente Breivik utenfor spillet, hans planer eller ideer, sier Hatlo.

Alle de fire er nordmenn.

Breivik har forklart seg i avhør om sine spillvaner. I sitt manifest har han hevdet at han som 25-åring tok seg et friår for å spille dataspill. Han kaller det en «martyrgave» til seg selv. Han hevdet også at å si til venner og bekjente at man spiller «World of Warcraft» er det perfekte skalkeskjul for å planlegge andre ting. Breivik har i politiavhør forklart at han hadde tre spillperioder, i 2006, 2008 og 2010.

Fantasi eller virkelighet?

Ifølge sin forsvarer Geir Lippestad er spillinga det han savner mest i fengselet. Breivik har i avhør forklart at han brukte spillet Call of Duty: Modern Warfare for [å tilegne seg militær erfaring og våpentrening](#). Under bombetivkningsfasen hevder han at han spilte «WoW» fordi det øker moralen og motivasjonen.

Blant spørsmålene politiet ønsker svar på er om Breivik var påvirket av spillene i noe grad.

- Er det fantasi, reelt eller en blanding?, sa politiadvokat Pål-Fredrik Hjorth Kraby til Dagbladet [tidligere i etterforskningen](#).

Politiet ønsker ikke å gå inn på disse spørsmålene i dag.

- Autopilot

For forsvarerne er spill et viktig tema i deres [forsvarsstrategi](#).

- Vi vet at han har vært enormt opptatt av å spille, og vi vet at mange av begrepene han er hentet fra spillverden. Og vi vet at han har forklart at han gikk som på autopilot, eller som i et spill, da han utførte massakren på Utøya. Jeg tolker det slik at han nærmest ikke opplevde det som virkelig. Når man sammenholder det med den sakkynndige rapporten, som konkluderer med at han var psykotisk, er det av interesse for oss. Vi vil prøve å gå inn og se på forskningsresultater. Det vil vi sette ganske mye ressurser inn på og det er et stort lerret å bleke, sier forsvarer Geir Lippestad til Dagbladet.

- Ikke unaturlig

Faltin Karlsen, førsteamanuensis ved NITH, og som har skrevet doktorgrad om spillkultur i onlinespill sier det ikke er uvanlig for norske ungdommer å spille sju timer hver dag.

- Det er for så vidt mye, men det finnes de som spiller langt mer enn det. Jeg har intervjuet flere som i perioder spiller 14 til 16 timer hver dag. Og de kan, naturlig nok, få problemer. En gjennomsnittsnordmann ser for eksempel nærmere tre timer TV hver dag. Noen ser mye mer, uten at det blir ansett som unaturlig, sier Karlsen til Dagbladet.

For å vurdere om mediebruk er skadelig eller ikke er ikke antall timer nødvendigvis det viktigste, men snarere hva mediebruken går på bekostning av, mener han.

- Noen av de som spiller mye har problemer med å balansere forpliktelser og oppgaver i spillene, med forpliktelser i virkeligheten. Men det kan skyldes at de spiller mye fordi de har problemer på ulike plan i livet, ikke fordi de har fått problemer av å spille, sier Karlsen.

- Det er en del psykologisk forskning på virkningene av overdreven spillbruk. Men det er vanskelig å finne noen klare tendenser, blant annet fordi det er lite forskning som observerer spillerne over lang nok tid til å kunne si noe fornuftig om effektene. Undersøkelsene mangler også ofte nødvendig kontekst, og det kan være andre faktorer i personenes liv som har innvirkning, sier Karlsen.

Tweet 2

Anbefal 807

Send

annonse

Samme avis - i nytt digitalt format

Dagbladets papirutgave og Magasinet spesialtpasset for en ny spennende leseropplevelse

Available on the App Store

Klikk her - første utgave gratis!

Se skatelistene



Hvem er på innteksttoppen?

Se hva politikerne tjener

Postnummer **Vis**

Fødselsår **Vis**

Fylke **Vis**

Velg ditt fylke **Vis**



FIRE PERSONER AVHØRT: Politiadvokat Christian Hatlo i Oslo-politiet opplyser at fire personer som spilte med eller mot Anders Behring Breivik har vært avhørt som vitner i saken. Det er ingen ting som tyder på at de kjente Breivik personlig, hans planer eller ideer, ifølge Hatlo. Foto: Erlend Aas / Scanpix

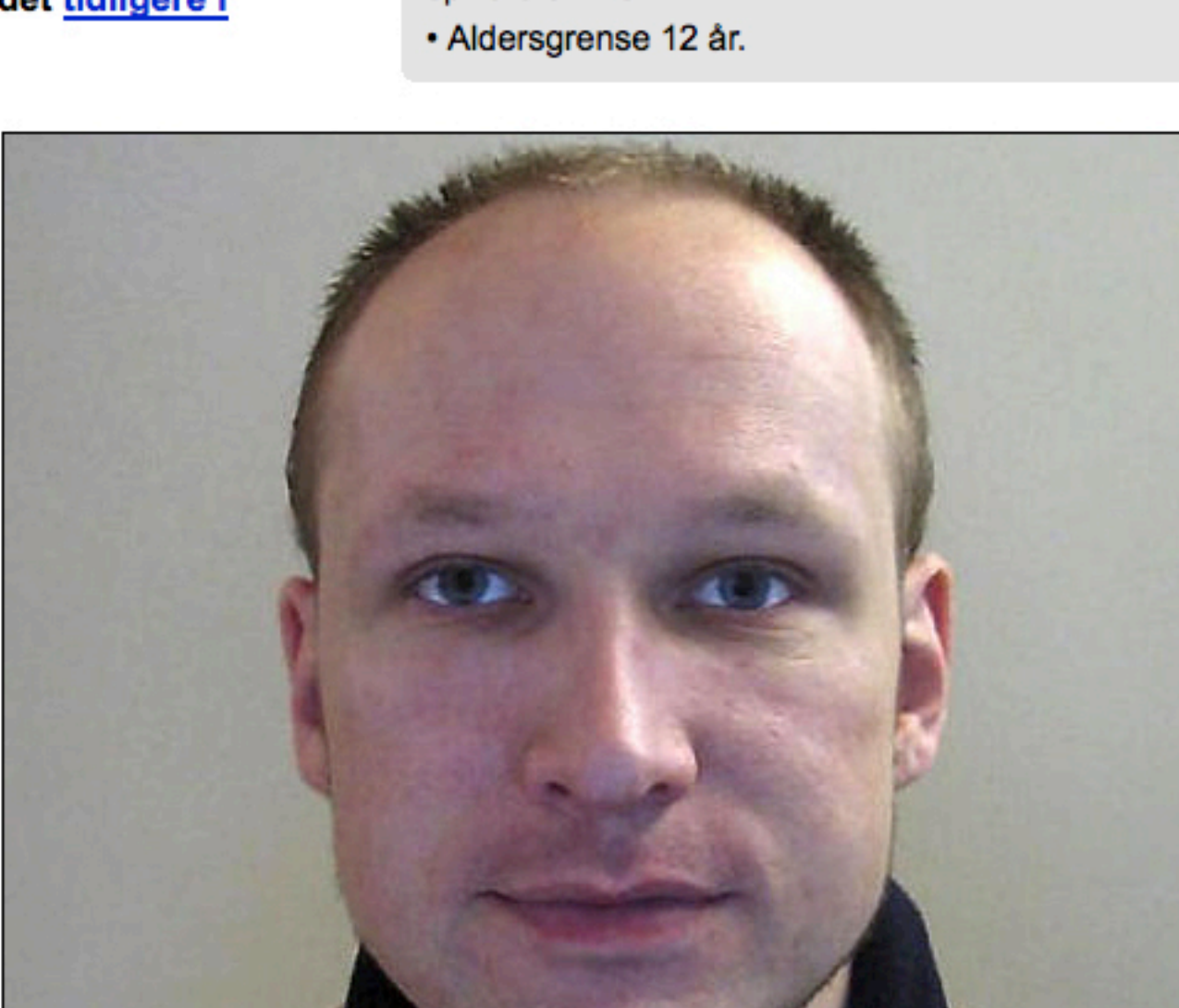
Spillene:

«Call of Duty: Modern Warfare 2»

- Krigsspillet ble utgitt i 2009.
- Handlinger som minner om Irak og Afghanistan.
- Flerspillerdeler der man spiller med eller mot andre over internett.
- I en scene i enspillerdeler kan man spille en terrorist som massakrerer mange sivile på en flyplass, noe som førte til en debatt om voldspill i etterkant.
- Aldersgrense 18 år.

«World of Warcraft»

- Internettbasert rollespill der spilleren lager en figur som gjennom spillet får oppdrag, går i krig og utfører raids alene eller sammen med andre spillere online.
- Aldersgrense 12 år.



SAVNER SPILLENE: Ifølge sin forsvarer, Geir Lippestad, er dataspillene noe av det den terrrorsiktede savnet aller mest i fengselet. Foto: Politiet



GJØR SKOLEVEIEN TRYGG: Skolepatrulje på Smestad består av 22 sjetteklassinger som hver skoledag løser yngre elever trygt over Monolittveien og Konventveien.

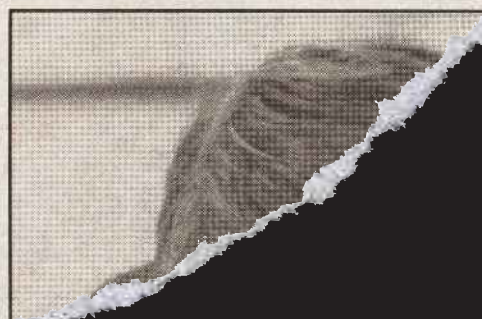
De lyser opp lang vei, og det

I 1991 hjelper han småbarn t
Tjue år seinere dreper Ande
77 mennesker. **Hvem og hv**

De redder liv



Hjelperen: Anders Behring Breivik (12) var i skolepatroljen som løste yngre elever på Smestad skole over veien. Faksimile fra Akersposten 13. november 1991.



sier hun bestemt. Og hun får hatt e
støtte fra elevene i form av
at de synes det er "ku

trygt over skoleveien.
ers Behring Breivik
va formet ham? ▶▶▶



«De redder liv» er overskriften på side 8 og 9 i Akersposten 13. november 1991.

Lokalavisa skiver om sjetteklassingene ved Smestad barne- og ungdomsskole, som er plukket ut til et spesielt oppdrag: De skal hjelpe yngre elever trygt over Monolittveien og Konventveien på Oslos vestkant. Trafikkvaktene er spesielt utvalgt til oppgaven - de må gjennomgå teoretisk opplæring - både fra trafikksjefen, politiet og den ansvarlige tilsynslæreren ved skolen.

«Med fast blikk og rak rygg, og med bremselengder og reaksjonstid prentet inn i hukommelsen står de samvittighetsfulle og gjør skoleveien tryggere», skriver Akerspostens journalist.

Midt blant 22 sjetteklassingene på bildet står tolv år gamle Anders Behring Breivik. Gutten som 20 år seinere skulle sprengte regjeringskvartalet noen kilometer lenger sør i filler. Som skulle ta livet av 77 mennesker - de fleste tenåringer helt ned i 17-årsalderen. Som egenhendig skulle planlegge og gjennomføre det verste angrepet mot nordmenn etter andre verdenskrig. «Hver morgen, i all slags vær, stiller to og to opp», skriver Akersposten.

«Hva er det som lokker mest?», spør avisa. Er det kino, sirkus og årsfest? «Eller er det å lære mer om trafikken og være ansvarlig?». I reportasjen svarer en lærer ved skolen at det er «å være ansvarlige».

Tjue år seinere beskriver rettspsykiaterne Torgeir Husby og Synne Sørheim hvordan 32-årige Anders Behring Breivik ser på seg selv som en frelser etter å ha tatt livet av 77 mennesker 22. juli. De mener han lider av paranoid schizofreni og derfor var psykotisk da han utløste ei bombe i regjeringskvartalet som tok åtte liv, før han brutalt slaktet ned 69 unge mennesker på AUFs ungdomsleir på Utøya.

I den 243 sider lange rapporten konkluderer psykiaterne med at Behring Breivik framstår emosjonelt avlatet, med fullstendig emosjonell distanse til egen situasjon. Etter de første drapene ble han immun, forteller terroristen. «Når de svømte var jeg nesten på autopilot, og ville henrette flest mulig».

Etter 13 samtaler og 36 timers observasjon av Anders Behring Breivik er Husby og Sørheim ikke i tvil: 32-åringen lider av paranoide, grandiose og religiøse vrangforestillinger. Han ser seg selv som framtidig konge i Europa og Norge, med makt til å bestemme over hvem som skal få leve og hvem som skal dø, og bruker begrep som martyrium, frelser og nasjonalhelt om seg selv. Men Breiviks gjerninger styres av galskap og ikke av gjennomtenkte ekstreme politiske holdninger, mener psykiaterne.

De siste tre ukene har debatten gått i mediene om rettspsykiaternes diagnose. Flere anerkjente psykiatere stiller seg tvilende til at Behring Breivik er paranoid schizofren, og dermed ikke kan dømmes til fengselsstraff selv om han gjennom flere år planla massedrapene i detalj.

Hva - og hvem - har formet Anders Behring Breivik? Gjort ham til den han er?

Magasinet har snakket med over hundre venner, naboer, klassekamerater og andre som kjente Breivik i barne- og ungdomsåra. Mange beskriver en stille, reservert og høflig gutt som vokste opp i et kjærlig hjem. En mor som var glad i sønnen sin. En gutt som spilte på spilleklubben RA-4 på Klingsberg og som fikk lov til å være litt lenger ute enn de andre.

«Jeg har hatt en privilegert oppvekst med ansvarsfulle og intelligente mennesker rundt meg. Jeg har ikke noen direkte negative opplevelser i min barndom. Jeg antar at jeg kommer fra en typisk norsk middelklassefamilie», skriver Breivik selv i manifestet han publiserte i timene før terrorangrepet 22. juli.

«**Aker sykehus: En gutt**», var alt som sto i fødselsannonsen i Aftenposten 14. februar 1979, dagen etter at Breivik ble født. Under står foreldrenes navn. Faren (44) har reist hjem fra diplomatjobben i London for å være til stede under fødselen. Hva tenker de nybakte foreldrene? Hvilke drømmer har de for den lille gutten sin?

Uansett hva han tenker, velger faren - Jens David Breivik - å forlate sønnen. Etter fødselen reiser han tilbake til London. Fra før har han tre barn i alderen 9 til 14 år fra et tidligere ekteskap med en kvinne fra Bergen. Noen måneder etter fødselen skilles Jens David Breivik også fra Anders' mor, og gifter seg på nytt. «Hans mor, søsteren og Breivik flyttet tilbake til en leilighet faren eide i Oslo»,



Forfallent: Smestad skole var nedslitt og forfallen da Anders Behring Breivik var elev. Dette bildet er fra 2001, før skolen ble pusset

skriver de sakkyndige Torgeir Husby og Synne Sørheim i den rettspsykiatriske erklæringen. De skriver videre at Breivik aldri har bodd sammen med sin far. Breivik forteller de sakkyndige at han først ble passet hjemme, av mor, men at han begynte i Vigelandsparken barnehage da mor begynte å jobbe.

«Han er ikke helt sikker på hvor gammel han kan ha vært da, men tror han var tre eller fire år da han begynte i barnehagen. Han husker tiden i barnehagen som fin, og nevner at han hadde en bestevann der», skriver de sakkyndige. «På spørsmål sier han at han ikke kjenner til at det gjennom tiden i barnehagen noen gang var knyttet bekymring til hans adferd eller utvikling», skriver de sakkyndige videre.

Halvsøsteren er seks år eldre enn Breivik. I rapporten sier han at «de ikke hadde så mye med hverandre å gjøre før de vokste litt til».

«Hun hadde mor for seg selv i seks år, så det ble nok en overgang da jeg kom», sier Breivik.

I 1986 begynner Anders Behring Breivik på skolen som kong Harald, prinsesse Märtha Louise og kronprins Haakon hadde gått på. Smestad skole hadde vært kongelig utdanningsanstalt i generasjoner. Men da Breivik startet, var det lite kongelig over skolen. Smestad barne- og ungdomsskole, Oslos største, med over 700 elever,

var preget av mange års forfall. Bare ett år før Breivik begynte der sa rektor at «det foregår en tiltagende forslumming av skolen».

Flere av skolebøkene Breivik fikk utdelt det første året, var fra 60-tallet. Klassekamerater av Behring Breivik som Dagbladet har snakket med, forteller om slitte og skitne klasserom og «lefses» til bøker.

- Det var så skittent og ekkelt på toalettet at vi ikke orket å gå på do, forteller en tidligere elev til Magasinet. I 1989 skrev Akersposten at «Smestad skole er fullstendig sprengt, og til sammen 760 elever og 66 lærere slåss bokstavelig talt om plassen». Samme år ble alle elevene på ungdomstrinnet sendt hjem «etter hvert som verneombudene stengte det ene klasserommet etter det andre på grunn av elendig renhold».

Selv husker Breivik barneskolen best for at han måtte lære seg tradisjonelle kvinnesysler: håndarbeid.

«Jeg husker at jeg ble tvunget til å strikke og sy. Disse kursene ble først innført i ulike vesteuropeiske land som et resultat av marxistrevolusjonen (...) Dette ble innført med det målet å feminisere europeiske gutter i deres sinnssyke kamp for å skape (...) likhet mellom kjønnene. Jeg husker at jeg hatet disse kursene og det føltes svært unaturlig og som komplett bortkastet», skriver Breivik i manifestet.



Nyfødt: Fødselsannonsen da Anders Behring Breivik ble født, i Aftenposten 15. februar 1979.

«Det som skremmer meg mest med å tenke tilbake, er at det faktisk gikk an å kjenne noen så dårlig etter å ha delt klasse i mange år.»

Tidligere klassekamerat av Anders Behring Breivik



opp.



Kongeskole: Anders Behring Breivik gikk på samme barneskole som kronprins Haakon og prinsesse Märtha Louise. Her fra Märthas første skoledag 21. august 1978.

På barneskolen skiller C-lassen, Behring Breivik sin klasse, seg ut som en av de flinkeste, ifølge en tidligere klassekamerat.

- Jeg hadde inntrykk av at Breivik var veldig dyktig på skolen. Men det som skremmer meg mest med å tenke tilbake, er at det faktisk gikk an å kjenne noen så dårlig etter å ha delt klasse i mange år. Jeg hadde jo god kontakt med alle andre i klassen, han var det eneste unntaket, sier klassekameraten til Magasinet.
- Mange av dem vi gikk i klasse med sier det samme. Da har det kanskje vært noe galt med ham allerede den gangen, sier han.

I de sakkyndiges rapport sier Breivik at «alt var helt vanlig fram til 5.-6. klasse. Var en favoritt hos lærerne. Var blant de tre beste i klassen, og gikk raskt gjennom pensum. Var glup». Han sier at han hadde kamerater, og mener at de var fire-fem stykker som holdt sammen.

Breivik selv mener mye forandret seg da han ble elleve. «Fra den alderen ble det mer alliansebygging, måtte sikre en sosial posisjon. Jeg var en lederskikkelse fra 3. klasse, både intellektuelt, i ballspill og i spill som Nintendo. Var blant de aller beste både akademisk og sosialt». Når de sakkyndige ber han utdype dette, svarer han: «Var blant de beste til å knytte meg til andre, det var flere lederskikkelser, men jeg var limet i gjengen».

Breivik avviser at det på Smestad skole var «knyttet ►

«Jeg ser ennå for meg guttene komme syklende til trening.»

Harald Fondenær, tidligere styreformann i Bygdø Ballklubb

► noen form av bekymring til hans sosiale, faglige eller adferdsmessige utvikling».

I barndomsåra dukker Anders Behring Breivik opp i sammenhenger som må sies å være normale. Som på bildet fra Bygdø Ballklubb i 1991. Der sitter guttene med hvert sitt diplom, i fotballdraktene som har FC Barcelonas farger: blå og røde vertikale striper på overdelen og blå bukser. Bildet er tatt under Frigg-cupen samme år.

Tar du E18 fra Oslo sentrum og kjører sørover, ser du det på venstre hånd - klubbhuset til det som i dag heter Bygdø Monolitten IL. Det rødmalte tømmerhuset med blå vindussprosser har stått uforandret siden det ble bygget på 1930-tallet. Bare gressbanen på Ferd Stadion er forandret, den har blitt kunstgressbane.

I 1991 trener 12-åringene innendørs i gymsalen på Ru-seløkka skole i Frogner bydel på Oslos beste vestkant fra januar til april. I sommerhalvåret foregår treninga på gressbanen. Fotballdrakta og støvlene tar spillerne på seg hjemme, treneren har med seg nettet med fotballer.

Mye tyder på at Anders Behring Breivik sykler den 3,3 kilometer lange veien fra hjemstedet på Skøyen til gressbanen på Bygdøy.

- Jeg ser ennå for meg guttene komme syklende til trening. Det var et ganske trafikkert område, men 12-åringene var store nok til at foreldrene turte å slippe dem løs, forteller Harald Fondenær, tidligere styreformann i ballklubben, til Magasinet.

Breivik var ingen sentral spiller på laget. Navnet hans dukker ikke opp andre steder enn på lagbildet som ble tatt i Frigg-cupen i 1991.

- Det er åpenbart at han aldri ble ordentlig integrert på laget. Da ville Breivik i det minste vært nevnt i lista over spillere i medlemsbladet og i andre registre, mener Fondenær.

Men han er i hvert fall med når ballklubbens lillegutter deltar i cupen i månedsskiftet august/september. Her spiller laget seg fram til bronsefinale, men taper og må nøye seg med en fjerdeplass. På lagbildet viser guttene stolt fram diplomene sine til fotografen. Bare Anders Behring Breivik har lagt det fra seg. Han ser rett inn i kameraet uten å smile.

Politi og rettspsykiatere har jobbet i måneder med å finne ut hvordan denne gutten kunne bli Norges mest forhatte mann. Om svarene ligger i den 243 sider tykke mappa som rettspsykiaterne Torgeir Husby og Synne Sørheim har levert fra seg, gjenstår å se.

- Morens store sorg var at han ikke traff en å være glad i. Hun sa det flere ganger: «Jeg skulle ønske at han fant seg en kjæreste og etablerte seg». Søsteren hans sa det samme, forteller en av venninnene til Breiviks mor til Magasinet.

I dag bor moren på ukjent adresse og går til jevnlig psykiatrisk behandling. Hun er knust, ifølge vennene. Overfor nære venner skal hun ha gitt uttrykk for at hun ikke ønsker å treffe sønnen sin igjen.

- Hun er fryktelig fortvilet og kan ikke skjønne at han kunne gjøre noe slikt. Hun vet jo at han kunne ha drept henne også, sier en nær venninne.

Hun tror heller ikke moren ønsker å flytte tilbake til leiligheten hun delte med sin sønn på Skøyen.

- Hun sier: «Hvordan kan jeg det, jeg vil jo aldri få fred. Det vil alltid ligge paparazzier i buskene bare jeg skal ut og kjøpe brød», sier venninna til Magasinet.

Det gule, treetasjes leilighetskomplekset ligger i et stille område på Nedre Silkestrå ved Skøyen på Oslos vestkant.

Stillheten brytes av lyden fra en løvblåser. Vaktmester Paul Storberget er i ferd med å fjerne løv.

- Jeg husker Breivik godt, sier vaktmesteren.

Når Magasinet møter ham, letter han på hørselsvernet,

setter fra seg løvblåseren og tar en pust i bakken. I 28 år har han snekret, ryddet og reparert for borettslaget.

- Han var som de andre barna - veldig nysgjerrig på hva jeg drev med, spurte og grov: «Hvorfor gjør du det? Hva skal du nå?».

I 1983 flytter den lille familien inn i Obos-leiligheten på Nedre Silkestrå.

Naboer og venner Dagbladet har snakket med, forteller at den lille familien var den første som kjøpte seg inn i borettslaget. Fra vinduene i øverste etasje i hjørneleiligheten har Anders Behring Breiviks mor god oversikt over lekeplassen når barna er utendørs.

- Området var i utgangspunktet bilfritt. Det gjorde at de voksne turte å slippe ungene sine ut alene. Samholdet her var særdeles godt. Ofte passet foreldrene på ungene for hverandre. Da ga de beskjed hvis noen av de små beveget seg over på et av de andre tunene, sier Storberget.

- Jeg fikk et ganske godt forhold både til ham og de andre barna. Likevel festet jeg meg aldri ved noen spesielle detaljer ved ham. Jeg tenkte jo ikke på den gangen at det ville komme en dag da jeg så meg tilbake.

Storberget reagerte sterkt da han fikk se massemorderens ansikt på tv første gang.

- Det var sjokkerende å høre at det var ham. Man tror jo alltid at alle som gjør noe galt, er folk man ikke vet hvem er. Jeg tenker mye på den stakkars moren hans, hva hun gjennomgår nå. Det kan ikke være lett, sier han.

Flere av naboene og vennene til familien på Skøyen beskriver Breivik-familien som «varm og hjertelig».

- Det var alltid veldig koselig å komme dit. Det var et varmt og hyggelig hjem, forteller en barndomsvenn.

Han flyttet til Nedre Silkestrå rett etter Breivik, og de ble fort gode venner.

- Moren var som andre mødre. Hun var snill, forteller barndomsvennen.

Men innenfor hjemmets vegger er det problemer. I 1983 blir en psykolog koblet inn for å observere moren og hennes to barn over en periode. Psykologen skriver to rapporter, får Magasinet opplyst. De skal ha konkludert med at det var «en fireåring som var i ferd med å utvikle psykiske skader». Psykologen anbefaler at gutten blir flyttet permanent fra hjemmet.

Alenemoren skal ha gitt uttrykk for at det ble for mye for henne med de to barna, og at hun trengte avlastning i helgene. Rapportene konkluderer med at Anders Behring Breivik ble utsatt for omsorgssvikt. Det ble besluttet at han skulle bo i fosterhjem en periode, men dette ble aldri noe av. Etter hvert skal moren ha varslet at hun ikke trengte avlastning lenger. Anders Behring Breivik blir boende hos sin mor og storesøster.

Breiviks forsvarer Geir Lippestad har lest de to rapportene, men ønsker ikke å gå i detalj om innholdet.

- Det dreier seg om kraftige bekymringsmeldinger som ble sendt til barnevernet da han var tre-fire år. Det står helt konkret i rapportene hva bekymringene gikk ut på. Det ble gjort en vurdering av en offentlig etat, som laget en nokså god og grundig utredning. Konklusjonen vil jeg ikke si så mye om, sier Lippestad til Magasinet.

Etter det Magasinet erfarer, var bekymringen rettet mot forholdet mellom mor og sønn, og ikke ytre eller andre forhold i hjemmet.

Selv beskriver Anders Behring Breivik barndommen som «helt perfekt».

Våren 1983 får Breiviks far en telefon fra en av morens naboer, som melder om bråk fra leiligheten der gutten bor sammen med sin mor og eldre søster. De to barna skal ifølge naboen ha vært mye alene hjemme, også om kveldene og om natta.

En av morens nære venner stiller seg fullstendig uforstående til at moren ikke skal ha tatt seg godt nok av ungene.

- Hun var en kjærlig mor og hadde et godt forhold til

ungene sine. Men hun var nedkjørt på grunn av skilsmis-sen og det faktum at de hadde lite penger. I tillegg jobbet hun på sykehjem og hadde kanskje nattevakter innimel-lom, sier hun til Magasinet.

Faren får også lese psykologirapportene. Han blir be-kymret, og ber om midlertidig forføyning for å få om-sorgen for sønnen umiddelbart i påvente av rettssaken. Han ønsker å ta med seg gutten til London, der han bor sammen med en sin nye kone. - Jeg ble kontaktet av barnevernet og fortalt om hjemmesituasjonen hans. Det ble klart for meg at jeg ønsket å overta omsorgen for sønnen min og ta ham med meg til London. Men jeg kom ingen vei, moren ble likevel tildelt omsorgen. Det var ikke noe mer jeg kunne gjøre, sier Jens David Breivik når Ma-gasinet besøker ham hjemme i den lille landsbyen i Sør-Frankrike.

Her har han sammen med sin fjerde kone bodd siden mai.

Faren ville gå rettens vei for å få omsorgen for sønnen, men det ble inngått forlik før saken kom så langt.

- Det er jo umulig å si, men jeg har gjort meg opp en del tanker om hvordan ting kunne ha vært hvis jeg hadde fått omsorgen den gangen, sier 76-åringen i dag.

I manifestet skriver Breivik at han hadde et nært forhold til stemoren sin, som jobbet i UDI fram til hun ble pensjo-nist. Likevel skriver han at hun er et legitimt mål: «Selv om jeg bryr meg svært mye om henne, ville jeg ikke klandret Knights Templar dersom hun ble henrettet under et angrep mot UDI».

Også i de sakkyndiges rapport taler han varmt om ste-moren. Breivik sier han «satte pris på stemoren, og har hatt regelmessig kontakt med henne også etter skilsmis-sen (stemoren skilte seg fra faren da Breivik var 14 år, red.anm.)».

Ifølge de sakkyndiges rapport kjenner Breivik til at det var rettssak om omsorgen. «Etter skilsmis-sen fulgte et par år der han ikke traff far i det hele tatt. Seinere hadde han samvær med far og hans nye kone i feriene», skriver de sakkyndige.

Stemoren var sammen med Breiviks far fram til gutten var 12 år gammel.

- Han var helt grei å ha med å gjøre da han var hos oss, sier hun i dag.

Hun møtte Breivik seinest i mars i år.

- Det var et hyggelig møte, som det alltid er når vi tref-es, sa hun til Dagbladet noen dager etter terrorangrepet.

Samtidig som de voksne er bekymret, ser ikke barn-domsvennene noe galt hjemme hos Breivik.

- Jeg kan ikke se noe annet enn at det bare må oppfattes som en «normal» familie som vokste opp i Oslo på 80-tallet. Jeg kan ikke påpeke noe unormalt ved hans familie i forhold til min. De var faktisk nokså like på mange må-ter, sier en som har kjent Breivik siden han var barn.

Han var mye hjemme hos Breivik-familien da Anders gikk på barneskolen. Han reagerer på at enkelte vil legge skylda for Breiviks handlinger på mora.

- Det blir feil å søke etter feil i oppdragelsen. På meg virker det som han hadde en helt normal oppvekst, for-teller han. ►

«Jeg fikk et ganske godt forhold både til ham og de andre barna.»

Paul Storberget, vaktmester på Nedre Silkestrå



På cup: I 1991 spilte Anders Behring Brevik på lilleguttlaget til Bygdø Ballklubb. Bildet er tatt på Frigg-cupen i månedsskiftet august/september. Laget ender på en fjerdeplass.



Reagerte: Paul Storberget er fremdeles vaktmester på Nedre Silkestrå, borettslaget der Anders Behring Brevik vokste opp. Han husker den terrorsiktede godt fra barneåra, og reagerte sterkt da han fikk se bilde av Brevik på tv-skjermen etter massedrapene i sommer.

Barnebursdag: Barndomsvenner av Anders Behring Breivik beskriver ham som en vanlig, stille og litt anonym gutt. Bildet er tatt i et bursdagselskap da han gikk på barneskolen.



- Men det var også noe som skurret.
 - Han kunne oppleves kald. Det vil si at han sjelden viste følelser, bortsett fra glede når han fikk «kick» av de rampestrekene vi gjorde, forteller han. Barndomsvennen sier videre at Breivik ikke fryktet autoriteter.
 - Hvis vi gjorde rampestreker sammen, hadde han få begrensninger, forteller han.
 - De pleide å stjele spikerpatroner fra en byggeplass og legge dem på trikkeskinnene.
 - Han så ingen tegn på at vennen seinere skulle bli massemorder.
 - Når jeg sier at han hadde få begrensninger, vil jeg samtidig advare mot å legge for mye i det. Hvem hadde egentlig så mange begrensninger på den tiden? Vi var små og uvitende barn. Det handlet om å finne vår plass i et miljø, som alle andre barn og ungdom rundt oss, forteller han.
 - Klassen til Breivik var mer flerkulturell enn det som var vanlig for skoleklassene på vestkanten på 1980-tallet. I klassen gikk det både norsktyrkiske og norskpakistaniske elever. Flere av elevene fra Smestad barneskole forteller at klassen ble kalt for «innvandrerklassen». Selv skriver Breivik i manifestet at dette fikk stor betydning for hans seinere politiske synspunkter. Han hevdet at de ble svært dårlig integrert i det norske samfunnet.
 - I manifestet beskriver Breivik en norsk-pakistansk klassekamerat som «min beste venn i mange år - en muslim». Denne vennen vekker hans interesse for kristendom, islam og politikk.
- **Anders var et nydelig barn**, en flott gutt den gangen, sier faren (60) til Breiviks norskpakistaniske bestekamerat til Magasinet.
- Han stikker de bare føttene inn i et par sandaler og tar et skritt lenger ut på trappeavsatsen mens han trekker inn den kalde høstlufta.
- De siste seks åra har 60-åringen bodd i et villastrøk i

Oslo vest sammen med kona og tre av sine fire barn. Fjerdemann, Breiviks barndomsvenn (32), har flyttet hjemmefra og etablert seg med familie.

For første gang snakker faren med pressen etter at sønnens barndomsvenn drepte 77 mennesker.

- Guttene hadde det fint sammen, både de to alene og sammen med andre barn rundt her. Jeg kan ikke huske at det noen gang skjedde noe tull. Han skilte seg ikke ut fra andre barn på en negativ måte, men oppførte seg alltid bra, sier norskpakistaneren.
- Sønnen hans og Breivik gikk i samme klasse og lekte sammen fra de var små og til langt inn i ungdomsåra.
- Han var mye hjemme hos oss, og spiste mer enn gjerne pakistansk mat, sier mannen.
- Han er svært skuffet, og overrasket, over at Breivik har lagt innvandrere for hat.
- Det var et slag i ansiktet for alle oss med utenlandsk opphav som kjente ham i oppveksten, sier 60-åringen.
- I manifestet hevder Breivik at han ikke er rasist.
- «Jeg anser meg selv for å være en tilbakelemt type som er ganske tolerant på de fleste felt. Siden jeg er blitt eksponert for multikulturell indoktrinering i flere tiår, føler jeg behov for å understreke at jeg faktisk ikke er rasist og aldri har vært det», skriver han.
- Men Breivik går også svært langt i å antyde at den tidligere bestekameraten hans var bakgrunnen for at han etter hvert fikk et negativt syn på innvandrere i Norge.
- Sønnen min synes selvsagt det er både vanskelig og svært tungt å bli hengt ut i manifestet, sier 60-åringen til Magasinet.
- Også gudmoren til Breivik hadde fremmedkulturell bakgrunn - fra Latin-Amerika. Noen uker etter terrorangrepet snakket Dagbladet med hennes sønn, som også var en nær barndomsvenn av Breivik. Han fortalte at han kom til Norge med sin familie som fireåring. Breivik var da to år yngre, og de to ble guttene ble lekekamerater.
- Vi bodde ved siden av hverandre, så det ble naturlig

at familiene våre hadde mye kontakt. Moren hans hjalp oss med å bli integrert i det norske samfunnet, har han tidligere sagt til Dagbladet.

Like naturlig var det at den latinamerikanske nabokvinnen ble Breiviks gudmor.

- Da Breivik ble konfirmert, var det min mor som sto ham nærmest. Derfor ble hun valgt som gudmor, fortalte han.
- I manifestet skriver Breivik at gudmoren og hennes familie kom til Norge som politiske flyktninger.

Uniformen er lyseblå, med mørkeblått skjerf. I 1. Ullern KFUM er Breivik først en del av grevlingpatruljen, i en speidertropp på åtte gutter i samme aldersgruppe. Året etter er han med i ulvepatruljen. En gang i uka møtes speidergruppa i kjelleretasjen i Skøyen kirke, mens hele troppen har faste møter hver måned. Hytta Brunkollen i Bærumsmarka benyttes flittig av ungene. Friluftsliv står i fokus - speiderne skal lære seg førstehjelp, overnatte utendørs, tilegne seg ferdigheter som gjør at de kan klare seg i naturen. Et viktig element er å bli selvstendig.

- Breivik ble aldri noe mer enn vanlig speider. Han fikk ingen verv og ble verken patruljeassistent eller patruljefører, så det er sannsynlig at han gjorde seg lite bemerket i speideren, sier pensjonert organisasjonsjurist Tom Sverre Vadholm (74), som var leder for speiderlederne ved 1. Ullern KFUM inntil han avanserte til visespeidjef på landsbasis.
- Ungdomskubbene blir et annet tilholdssted for Anders Behring Breivik. I 1989 ferdigstilles Ullern bydels eget aktivitetshus - fritidshuset Mads, og ungdom mellom 10 og 14 år får et fritidstilbud i ukedagene. Klubbhuset ligger først i Madserud Allé - derav navnet - men da Madserud sykehjem skal bygges, blir det gamle tømmerhuset plukket fra hverandre i biter og satt opp i enden av alleen, ved Bulltomta Nordjordet, like ved Frognerparken og Skøyen skole.



Foreningshuset blir brukt både av speiderne og AUFs lokallag.

- De fleste som vanket her var trygge, fornuftige ungdommer, men vi hadde vår andel av ungdom med problematiske hjemmesituasjoner. Det var krevende å være ung på vestkanten. En del av dem hadde mye penger, men de fleste hadde ikke det. Noen kunne nok lett havne i trøbbel hvis de ikke hadde noe konstruktivt å bruke fritida på, sier Line Orlund til Magasinet.

Hun fungerte som daglig leder i oppstartsfasen.

Anders Behring Breivik er innom ungdomsklubben av og til, ifølge barndomsvenner.

Jeppkjelleren, derimot - er fritidsklubben for de kule. «Her var det lov å røyke og greier. Hiphoperne som Anders hang med var mye der», skriver en som gikk på Ris.

I 1990 starter Ole Medbøe fra Vinderen bydelsforvaltning opp diskotek for ungdom hver tirsdag på Vinderenklubben Jeppkjelleren. Her er Anders Behring Breivik og hans klassekamerater gjengangere.

- På Vinderen hadde det utviklet seg et taggemiljø med en hard kjerne på fem-seks taggere som «bomba» alt av T-banestasjoner med graffiti. I tillegg vokste det fram et nazimiljø på Ris, 10-12 skikkelige naziyngler som gikk rundt i høye boots. Vi ville gjøre noe for dem som ikke var med i organisert idrett, derfor åpnet vi Jeppkjelleren, forteller Medbøe.

Diskoteket blir en suksess. Fullt hus, ungdom fra alle sosiale lag og flere ulike miljøer finner et sted å være.

- Jeppkjelleren bidro til å skape et bedre miljø, den brøt opp de dårlige miljøene - spesielt nazitendensene - og ble et positivt innslag for dem som ikke hadde andre aktiviteter, sier Medbøe.

Så skjer det noe. 1995 blir et vendepunkt i den unge guttens liv. Han mister kontakten med faren etter å ha blitt avslørt som tagger.

«Jeg har ikke snakket med faren min siden han isolerte

«Han gikk sine egne veier. Det gjaldt taggingen, men også at han fikk helt nye venner.»

Jens David Breivik (76), faren til Anders Behring Breivik



seg da jeg var 15, han var ikke fornøyd med min graffitifase fra 13-16», skriver Breivik i manifestet.

Faren avviser imidlertid at det var han som kuttet kontakten med sin sønn.

- Så enkelt var det ikke. Han gikk sine egne veier. Det gjaldt taggingen, men også at han fikk helt nye venner. Det er vanskelig å forklare hvorfor bruddet skjedde, men det var ikke noe jeg ønsket, sier faren til Magasinet, som hevder han ville ha kontakt med sønnen sin i alle disse åra, men at det var sønnen som holdt avstand.

Samtidig mister Breivik brått kontakt med sin norskpakistaniske bestevenn. «Min beste venn i mange år, en muslim som vokste opp på Oslo vest (...) kort tid etter at vi brøt kontakten begynte han å henge med pakistanere», skriver Breivik.

På nettstedet Document.no skriver Breivik at de var bestevenner fra 12 til 17. Flere venner sier til Dagbladet at de to var som erteris, inntil noe brått skjedde. En annen venn av Breivik sier at han selv mistet kontakten med Breivik da han var 15: «Han ble litt utstøtt fra vennegjengen, de var en gjeng på fire-fem stykker», sier han. I manifestet skriver Breivik at vennskapet med de to andre bestevennene også ble brutt på denne tiden, fordi han ville fokusere på skole, nektet å ta narkotika og ville ut av hip hop-miljøet.

«En dag hendte det noe, og mitt nære vennskap med dem var over. De valgte å fortsette på den samme veien uten meg, de ble mer kriminelle og voldelige og begynte med narkotika», skriver Breivik. Samtidig skal han også ha blitt utstøtt fra taggemiljøet. Til de sakkynndige forteller Breivik at bestevennen ble «hatefull og bitter, og tok over nettverket mitt. Måtte forlate miljøet i vanære.» (...) «Man lærer å bli sivilisert på ungdomsskolen. Det er en sensitiv periode. Barn er slemme og kyniske, og siviliseringsprosjektet begynner på ungdomsskolen. Det er evolusjon», skriver Breivik videre. ►



Anders Behring Breivik:
Anders vanker i dag sammen med [redacted]. Før var Anders en del av «gjengen», men så ble han uvenner med alle. Anders satser på en perfekt kropp, men vi må nok si at det er langt igjen... Ellers er Anders mye i Danmark, for å skaffe materiale til sitt «kunstnerarbeid». I 7ende var Anders på «dealern» med [redacted], men i dag har han skaffet seg en beundrer på Tåsen ([redacted]). Anders gjør ofte uprovserte, dumme ting; f.eks som å slå til rektor o.l.
Bill.mrk. Æts.A YEAH!

Klar melding: I årboka fra Ris ungdomsskole får Anders Behring Breivik sitt pass påskrevet av klassekameratene.



Stille: De som kjente Anders Behring Breivik fra tida på Ris ungdomsskole, husker ham som stille og beskjeden. Hans norskpakistanske bestevenn gjennom flere år sitter som nummer to fra venstre på første rad. Bildet er fra årboka til Ris ungdomsskole, da Behring Breivik gikk på åttende trinn.



Vokste opp sammen på Smestad: - Han var aldri aggressiv eller sint, og helt ok som kompis og kollega. Han var dessuten forfengelig og svært opptatt av å ha et bra utseende, forteller barndomskameraten, som også er tidligere kollega av Breivik.

► Samme år får politiet og barnevernet igjen en bekymringsmelding.

- Det var en bekymringsmelding da han var 15, på omtrent samme tid som han var i kontakt med politiet for noen mindre alvorlige ting, forteller Breiviks advokat, Geir Lippestad, til Magasinet.

Breivik var som 15-åring alene på en lengre reise til København.

- Han ble stoppet på toget, og det ble tatt kontakt med politi og barnevern. Det ble ikke konkludert, og saken ble ikke tatt videre, forteller Lippestad. Breiviks reise til Danmark var et tema i årboka fra Ris ungdomsskole i 1995: «Før var Anders en del av 'gjengen', men så ble han uvenner med alle. Anders satser på en perfekt kropp, men vi må nok si at det er langt igjen. Ellers er Anders mye i Danmark, for å skaffe materiale til 'kunstnerarbeidet'».

«I mange år var jeg en av de mest bemerkelsesverdige hip hop-erne fra Oslo Vestkant. Da jeg var 15 år var jeg den mest aktive taggeren i Oslo, noe flere i det gamle hip hop-miljøet kan bekrefte», skriver Breivik i manifestet, og legger til at det som drev ham var at så mange så opp til ham.

Magasinet har vært i kontakt med flere i taggemiljøet, som alle benekter denne påstanden. De mener han var en såkalt «nobody» uten kredibilitet. Da han var 15 år, forsvant han bare fra miljøet, ifølge Magasinets kilder. De mener han ble utstøtt.

Ifølge hip hop-nettstedet Kingsize.no skal Breivik ha tystet på vennene sine da han ble arrestert for tagging i 1995, og deretter frosset ut. De skriver også at det er ren ønsketenkning når Breivik hevder at han var en innflytelsesrik tagger.

«Jeg husker taggen hans fra den tiden, han forsvant ut av scenene like fort som han kom, han var en døgnflue, en toy. Drøyt å skryte på seg legendestatus. Han betyr ingenting for den norske graffitiscenen», heter det i en kommentar på nettstedet.

Selv forteller Breivik at han ble tatt for tagging to ganger. Ifølge de sakkyndiges rapport var den første gangen i 1994, da han og to venner tagget på bussentralen på Skøyen. Forholdet ble anmeldt. Han ble også tatt ett år seinere, 16 år gammel, ved en jernbaneundergang ved Storo. «Hendelsen var filmet av sikkerhetselskapet, og ble anmeldt», skriver de sakkyndige. Breivik sier «at alvorret gikk opp for ham etter en samtale med politiet. Han bestemte seg for å slutte med tagging».

En sentral person i taggemiljøet på den tiden skriver til Magasinet i en e-post at det kunne få store konsekvenser å tyste i miljøet.

«Som femtenåring i 1994 og det man brenner for blir demonisert og enda verre man blir tvunget ut av det eller man mister det, det glipper for deg rett og slett. Hva gjør det med deg? Glem at det vi snakker om er graffiti, populært kalt tagging. Uansett hva man måtte gjøre, det å oppleve at voksenverden tar fra deg det du er opptatt av og gjør noe helt spesielt med deg og i alderen 14-16 er man særdeles sårbar», skriver han i manifestet.

I 1991 bestemmer Oslo kommune seg for å legge ned ungdomstrinnene på Smestad, og Breivik må emigrere østover til Ris. For mange fra Skøyen blir det et sjokk å møte «fiffen» fra Vinderen.

«Hadde du ikke Levis kunne det være det samme», skriver en som gikk i klassen med Breivik. Mange forteller at det var lett å bli en outsider på skolen. «Det var mange ensomme sjeler der», forteller en annen klassekamerat. Flere forteller at Breivik ble utstøtt.

En annen fra Ris skriver at «han falt en del utenfor og ble derfor en hakkekylling i mange sammenhenger». Han forteller at Breivik hadde problemer med å passe inn i miljøet.

«Med hakkekylling mener jeg at han ikke helt passet inn i noen grupperinger eller gjenger. De kule syntes han var teit, og jeg husker han prøvde å hevde seg overfor oss andre i håp om å bli akseptert. Det funket heller dårlig. Tror han etter hvert fant seg en liten klikk å henge med, men det husker jeg ikke», skriver klassekameraten.

En som kjente Breivik den tiden forteller at «han var

stille og reservert, men likevel 'tøff'. Ikke typen man kom så lett innpå. Kunne gjøre seg til uvenn med mange, og jeg tror ikke så mange var glad i fyren. Ellers var han helt normal i grunn». Han beskriver Breivik slik: «Litt sånn glætt potteklipp. Mye hettegenser og caps. Datidens hiphopklær. Chicago Bulls og greier - alle gikk jo i det da».

En annen barndomskompis sier: Han skilte seg ut på den måten at han var svært forfølgelig og opptatt av utseendet sitt.

- På ungdomsskolen var det et ganske «hardt» miljø, men han var ikke den som skilte seg mest ut, forteller en tidligere klassekamerat fra Smestad barneskole.

- Bare det å pumpe jern og være med i et taggemiljø var drøyt på den tida, men andre virket galere enn ham under oppveksten, forteller han.

- De gjorde mer ut av seg og snakket høyere om seg selv og hva de drev med. Breivik var mer anonym, sier han til Magasinet.

De to skilte lag da de begynte på Ris ungdomsskole og kom i hver sin klasse.

- Han gikk i den hardbarka klassen, det var litt tøffere miljø der, muligens fordi de var litt tidligere utviklet enn oss andre. De var litt mer kjekkaser og tok i større grad enn vår klasse den sosiale styringa på skolen, sier han.

- Ris var ingen problemskole, det skjedde mye rart og gikk litt over stakk og stein, men elevene stortrivdes. Vi gikk fra én kultur til en annen, og det tror jeg de fleste bare syntes var gøy. På Smestad skulle alle være så flinke, mens på ungdomsskolen skjedde det litt, vi kunne endelig leve litt, ikke bare være flinke, sier han.

En annen som husker Breivik godt fra barne- og ungdomsårene på Ris i Oslo, sier:

- På den tida spilte han basketball, hørte på hip hop og drev med graffiti. Jeg mener å huske at signaturen hans var «morg», som ikke betyr noen ting, sier han.

Han husker Breivik som alt annet enn høyreekstremist.

- En stille og sjenert fyr. Og han var ganske storvokst - en svær fyr for alderen, forteller han.

Den tidligere kompisen er selv fra Midtstuen, men spilte basketball med gutta fra Ris - deriblant Breivik - i 14-årsalderen.

- Jeg tilhørte idrettsmiljøet, mens ABB var mest opptatt av graffiti. I ABBs miljø var graffiti, hip-hop og basketball det store, mens jeg kom fra et miljø der tennis og ski var mest populært. En ting hadde vi imidlertid felles: vi var alle mest opptatt av jenter, fest, moro og litt sport. Vi hadde ikke så mye kontakt etter at han ble mer og mer opphengt i graffiti miljøet. De var en hard kjerne på fire-fem gutter, vi andre syntes de var noen tullinger. Det kunne nok skje at vi var på felles fester utover i ungdomstida, på begynnelsen av 1990-tallet var det flust av de gode, gamle housepartiene, mye alene-hjemmefester på vestkanten.

Han tror Anders Behring Breivik var en litt usikker gutt som var et lett mobbeoffer, men som hevdet seg ved å være tøff i ungdomstida.

- Kanskje det var derfor han ble med i graffiti miljøet, for å vise seg fra en tøffere side. Det er slik jeg ser ham nå i ettertid.

Flere klassekamerater sier Breivik var «den stille gutten».

- Han hadde ikke så mange venner i klassen, slik jeg husker det. Jeg mener også å huske at han vanket i et miljø han ble utstøtt fra, sier en tidligere klassevenninne på Ris.

- Han var verken populær eller upopulær. Han var den stille gutten. En skygge.

I Ris ungdomsskoles årbok i 1995 står det: «Anders gjør ofte uprovoserte ting, for eksempel å slå til rektor og liknende».

Flere av Breiviks tidligere skolekamerater forteller at ►

- Tilfeldigheter kan avgjøre

- **Hvis det er slik** at Breivik brått endret atferd og personlighet på et tidspunkt i oppveksten, trenger det ikke skyldes spesifikke hendelser, sier professor emeritus ved Universitetet i Oslo og spesialist i klinisk psykologi, Sverre Torgersen.

- Det er umulig å si at noe som skjedde i barndommen, har vært avgjørende for hva slags person han er blitt og hva han har gjort. Noe av personligheten vi har i oss, skyldes arv. Det kan slå inn på ulike alderstrinn. Til og med hvordan et menneske er som gammel, kan skyldes arv - for eksempel alzheimer. Når ulike gener slår ut på ulike tidspunkt i et menneskes liv, kan nye egenskaper plutselig åpenbare seg.

Diagnosen paranoide schizofreni slår særlig ut i 30-årene, ifølge Torgersen.

- Dersom Breivik har den diagnosen som de retts-sakkyndige hevder, er den meget sterkt arvelig. Men arv kan også være som et telefonnummer: du har halvparten av tallrekken fra far og halvparten fra mor. Det er når disse tallrekken kommer sammen, at noe skjer. Derfor er det mulig at det ikke er noe som helst galt hos foreldrene, men at sykdommen likevel er arvelig, sier Torgersen.

At Breivik endte opp som muslimhater kan skyldes tilfeldigheter, påpeker Torgersen:

- Tilfeldigheter kan bety utrolig mye. Det kan hende han dumpet bort i dette temaet på Internett akkurat da han var i én bestemt fase i sitt liv, og at han - hvis han har en fanatisk legning - plutselig ble styrt den veien. Engasjementet hans kunne like gjerne slått ut i noe som var sosialt akseptabelt.



*Så godt som hjemmebakt
- og smaken likeså.*

Mors Hjemmebakte Flatbrød bakes slik flatbrød alltid har blitt bakt. Tynt, godt og sprøtt, og med de små fine ujevnhetene som viser at det stammer fra ekte håndverk.

NYHET!
Bordpakning
260g





Tomt felt: På Oslo Handelsgymnasium henger bilder av alle avgangselevene. Bildet av Anders Behring Breiviks klasse er tatt ned og satt i et skap.



«En av våre elever mistet livet på Utøya. For å unngå reaksjoner, satte vi bildet inn i et skap.»

Trond Lien, rektor på Oslo Handelsgymnasium

► episoden - der Behring Breivik skal ha slått til rektoren - var noe det ble snakket om.

Selv sier han til de sakkyndige at «Hvis jeg hadde satset for fullt, ville jeg fått nesten bare S-er. Men på grunn av den sosiale tilhørigheten, og en episode der jeg slo en lærer i brystet, gikk det ut over karakterene». Breivik forteller at han gikk ut av grunnskolen med fem Mg, og fire G som karakter.

«Pensum var lett, og jeg hadde svært gode resultater på barneskolen. Jeg hadde fortsatt kunne være eksepsjonell med bedre innsats. Mange, mange S'er i hvert fall».

På denne tiden eskalerer volden blant barn og unge på vestkanten i Oslo. Til de grader at politiet slår alarm om utviklingen.

I 1994 og 1995, Breiviks avgangssår på ungdomsskolen, har foreldre, politi og skolene i Oslo vest flere krisemøter for å diskutere den tiltakende volden på flere av bydelens skoler.

«Voldsutviklingen blant ungdommene i Oslo vest bekymrer oss sterkt», sier administrasjonssjef Wenche Ørstavik i Uranienborg/Majorstuen bydel til Aftenposten.

Ris skole, der Behring Breivik er elev i åra 1992-1995 utpekes som en versting i Skole-Norge. Trusler, rasisme, vold, ran, pengeutpressing og rus er dagligkost.

På samme tid herjer en gruppe ungdommer med foregreininger til den nynazistiske ungdomsorganisasjonen «Viking», som holder til på Nordstrand, i området. Også Ris sliter med et gryende nazimiljø.

Politiet etablerer kontor på en rekke ungdomsskoler og videregående skoler. Ris skole har eget politikontor bemannet én gang i måneden.

- Det var en heavy tid, sier Gro Sommerfelt Karlsen til Magasinet. Hun var undervisningsinspektør ved Ris skole fra våren 1992.

- Det var ganske turbulent en periode, men mye hjemme alene-fester blant elevene, narkotika og alkohol. Det var mange som fant på mye rart på den tida. Vi var nødt til å foreta en snuoperasjon, forteller hun.

Tett foreldrekontakt sto også på programmet.

- En del barn og unge hadde ikke de rammene de trengte for å føle seg trygge, og da sklir det lett ut, sier hun.

Foreldrene, med Foreldreutvalget (FAU) i spissen, setter i gang en natteravtjeneste for å motvirke kriminalitet.

- Vi jobbet seriøst med dem som falt utenfor. En del av dem vi betraktet som halvkriminelle, fikk vi inn i tiltak og skaffet noe å gjøre på fritida - enten det var snakk om basketball eller fotballag, forteller Christian J. Simensen til Magasinet.

Han er tidligere leder av Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) ved Ris skole.

Politiet gjennomfører en razzia og avslører en narkogruppe ved skolen.

- Jeg og rektor fikk tillatelse til full gjennomkjøring for å bli kvitt problemet og finne fram til de aktuelle personene. Etter det var det ikke noe problem, minnes Simensen.

Også mindre alvorlige episoder tas tak i. Alkoholbruk blant ungdommen slås hardt ned på. På skolefester stiller foreldre fra omkringliggende skoler opp som vakter - og motsatt: Ris-foreldrene gjør vaktjeneste ved andre skoler.

- Anders Behring Breivik dukket aldri opp i bekymringsbildet vårt. Vi hadde noen vanskelige ungdommer som vi prøvde å følge opp, men han var overhodet ikke en av dem, sier Simensen.

Kropp blir viktig for Breivik på ungdomsskolen. Han forteller venner at han går på trening hver morgen før skoletid. Venner av Breivik forteller at han begynte med anabole steroider.

- Han var veldig tidlig opptatt av å pumpe jern. Han begynte å pumpe allerede i 8. eller 9. Jeg husker at han var veldig opptatt å være svær og sterk, sier en venn.

- Dette var helt tydelig for alle, man kunne helt klart se det på musklene. Vi andre gutta hadde ikke engang begynt å tenke på å gå på treningsstudio på denne tida - og de av oss

som trente, gjorde det hvert fall ikke om morgenen før skoletid, sier en annen klassekamerat, og legger til:

- Han var veldig opptatt av å være best. Men det var kanskje alle guttene på den tida.

Etter at den tidligere klassekompisen fikk vite at Anders Behring Breivik sto bak massedrapene på Utøya og bombeanslaget mot regjeringsskvartalet, har han begynt å stusse over hvorfor han ikke kjente ham bedre i oppveksten.

- Vi var i samme vennekrets på ungdomsskolen og videregående. På den tiden var han i et helt annet miljø. Politisk var han på venstresida, men ikke politisk aktiv, sier han.

Breivik skriver at han brøt med hip hop-miljøet i 1995 og ble med i FpU. Ifølge han selv hadde hans politiske holdninger vært totalt ignorante, det var først nå han forsto «koblingen mellom islam, media, venstresiden og myndighetene». Han begynte å lese seg opp.

«Dette var perioden da jeg bestemte meg for å dedikere livet mitt til politikk for å endre systemet», skriver han i manifestet. Der skryter han også av at han utmerket seg på videregående: «Jeg var tidlig ambisiøs. Da jeg begynte på videregående skole hadde jeg allerede bestemt meg for å velge økonomisk linje. Jeg var bestemt på å satse på en karriere innen business og finans.»

Først begynte Breivik på Hartvig Nissen videregående skole. Til de sakkyndige sier Breivik «det ble en kjempsuksess sosialt på Nissen, men jeg slet for å ta igjen det akademiske. Jeg trakk til meg flere, møtte mange som ville bygge nettverk».

Etter ett år byttet han skole til Oslo Handelsgymnasium. Til de sakkyndige sier han at han ikke ville ha «de liberale lærerne på Nissen. Ønsket disiplin, konservative lærere».

Overfor de sakkyndige beskriver han perioden på Oslo Handelsgym som «hardt, og det var klikker allerede. Valgte å fokusere på venner fra Nissen». Han sier videre at han ikke «ble noen lederskikkelse på Oslo Handelsgym».

Men Anders Behring Breivik fullfører aldri videregående skole. Mens klassekameratene på Oslo Handelsgymnasium tar fatt på siste skoleår og forbereder russetida, velger 18-åringen å droppe ut av skolen.

- 1. oktober 1997, i begynnelsen av tredje klasse, sluttet han helt brått på skolen. Han skal ha sagt til kamerater at han ville jobbe med politikk, han var jo med i FpU da, sier Harald Slydahl til Magasinet, Behring Breiviks klasseforstander på Oslo Handelsgymnasium.

Han husker Behring Breivik godt.

- Han var en helt vanlig vestkantgutt - beskjeden, høflig og pent kledd. Jeg hadde aldri noe å utsette på ham. Han oppførte seg perfekt i klassen. Det er en av grunnene til at dette kom som et sjokk på meg, sier han til Magasinet.

Klassekamerater har større problemer med å huske Anders Behring Breivik. Flere Magasinet har snakket med sier at de dro kjensel på ansiktet og navnet hans i tida etter terroren i sommer, men at de ikke har noen minner om ham fra videregående skole.

- Jeg husker ham så vidt fra 2. gym, han var en «loner», forteller en klassekamerat fra Oslo Handelsgymnasium.

- Han deltok verken på klassefester eller andre sosiale arrangementer, etter det jeg kan huske. Det er litt spesielt at ingen synes å huske ham, man skulle tro at en person som har så sterke meninger, ville gjøre seg bemerket på skolen, sier klassekameraten til Magasinet.

På murveggene i det ærverdige skolebygget til Oslo Handelsgymnasium henger klassebilder av avgangselevne på rekke og rad. Men på én av veggene er ett av bildene tatt ned: klassebildet fra 1998, der Anders Behring Breivik smiler skjævt og har russelua på hodet.

Rektor Trond Lien ved Oslo Handelsgymnasium forklarer:

- En av våre elever mistet livet på Utøya. For å unngå reaksjoner, satte vi bildet inn i et skap inntil videre. Det skal opp igjen, men jeg vet ikke når. ●

mel@dagbladet.no, gth@dagbladet.no